

Tomaž Kocuvan

ZAKON O GEODETSKI DEJAVNOSTI (ZgeoD) S KOMENTARJEM

2003

I. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

(1) Ta zakon opredeljuje geodetsko dejavnost in določa pogoje za opravljanje te dejavnosti.

(2) Ta zakon opredeljuje geodetsko službo, kot del geodetske dejavnosti, ki se izvaja v javnem interesu, določa naloge geodetske službe, ureja organizacijo in izvajanje nalog geodetske službe, izdajanje in uporabo geodetskih podatkov ter inšpekcijsko nadzorstvo.

Komentar:

Zakon pomeni bistveno novost urejanja in izvajanja geodetske dejavnosti in sledi določbi 1. odstavka 74. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00 in 24/03), po kateri je zagotovljena svobodna gospodarska pobuda. Po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona, je bilo opravljanje geodetske dejavnosti v domeni državnih organov oziroma organizacij združenega dela, ki so jih lahko v ta namen ustanovile občine oziroma SR Slovenija. Zakon o temeljih geodetske dejavnosti, pomembne za vso državo (Uradni list SFRJ, št. 63/90), ki se je po določbi 4. člena Ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91) smiselno uporabljal kot republiški predpis do uveljavitve tega zakona, je v 2. členu določal, da je izdelava osnovnih geodetskih mrež, prikazovanje geodetske izmere na načrtih in kartah, evidentiranje nepremičnin in mednarodno geodetsko sodelovanje dejavnost pomembna za vso državo. Po določbi njegovega 13. člena pa so lahko geodetsko dejavnost opravljali le državni oziroma republiški organi. Zakon o geodetski službi (Uradni list SRS, št. 23/76 in 42/86) je razširil možnost opravljanja geodetske dejavnosti od Geodetske uprave SR Slovenije in občinskih upravnih organov še na organizacije združenega dela, ki so jih lahko v ta namen ustanovile občine in SR Slovenija. Zakon o geodetski službi našteva zadeve geodetske službe, ki so se opravljale v pristojnosti občinskih upravnih organov in Geodetske uprave SR Slovenije. Te zadeve so:

- 1. izvedba in vzdrževanje temeljne geodetske izmere,*
- 2. izdelava in vzdrževanje zemljiškega katastra, zbirnega katastra komunalnih naprav in katastra zgradb,*
- 3. izdelava in vzdrževanje geodetske prostorske dokumentacije,*
- 4. geodetska dela v zvezi s komasacijo zemljišč,*
- 5. ciklično aerosnemanje,*
- 6. izdelava posebnih geodetskih načrtov in kart ter vodenje posebnih geodetskih evidenc po sklepu občinske skupščine,*
- 7. druge zadeve geodetske službe, ki jih določi zakon.*

Kot zadeve geodetske službe se štejejo storitve za potrebe občanov, državnih organov, organizacij združenega dela, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, društev in civilnopravnih oseb, ki so neposredno ali posredno vplivale na podatke geodetske službe, ali so se lahko opravile le na podlagi podatkov geodetske službe, in sicer:

1. parcelacija zemljišč,
2. prenos stanja na zemljišče iz načrtov in katastrov, ki jih vzdržuje geodetska služba,
3. zakoličenje stavb in objektov,
4. izdelava geodetskih načrtov za potrebe lokacijske dokumentacije,
5. izdelava geodetskih načrtov lege novo zgrajenih stavb in objektov za potrebe tehničnega pregleda.

Z Zakonom o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31.12.1994 opravljali organi občin (Uradni list RS, št. 29/95 in 44/90-odločba US) so bile s 1.1.1995 pristojnosti občinskih geodetskih uprav prenesene v pristojnost državnih organov in sicer na upravni organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor. Z Zakonom o organizaciji in delovnem področju ministrstev (Uradni list RS, št. 71/94) je bila v sestavi Ministrstva za okolje in prostor institucionalizirana Geodetska uprava Republike Slovenije kot organ v njegovi sestavi ter nanjo prenesene naslednje pristojnosti:

- pripravljanje standardov za izmero topografije, hidrografije, mej, komunalnih objektov in naprav, prometnic, standarde za izmero za potrebe kartografskih in prostorskih informacijskih sistemov ter standarde, ki omogočajo povezovanje geodetskih podatkov in evidenc,

- opravljanje upravnih in strokovnih zadev, ki se nanašajo na osnovni geodetski sistem, na geodetska dela v zvezi v državno mejo in evidenco o državni meji, na državne karte, na zemljiški kataster in kataster zgradb, na register prostorskih enot z evidenco hišnih števil, na evidenco zemljepisnih imen, na geodetska dela pri komasaciji in melioraciji zemljišč ter na izdajanje in uporabo podatkov uradnih geodetskih evidenc.

Že v letu 1990 so posamezni geodetski strokovnjaki začeli na podlagi Zakona o podjetjih (Uradni list SFRJ, št. 77/88, 40/89, 46/90 in 61/90) ustanavljati zasebna podjetja, ki so kot svojo registrirano dejavnost opravljala vse vrste geodetskih meritev in dela inženirske geodezije, nekateri posamezniki pa so začeli to dejavnost opravljati kot poklicno dejavnost po Obrtnem zakonu (Uradni list SRS, št. 35/88 in 24/89). Ta zasebna podjetja oziroma posamezniki so potemtakem v sodnem registru registrirali in so opravljali tisti del geodetske dejavnosti, ki po gramatikalni razlagi predpisov ni bila urejena in ni spadala v pristojnost državnih organov. Ne glede na določbo zakona o geodetski službi so takratne občinske geodetske uprave začele z zasebnimi podjetji in zasebniki sklepati pogodbe o opravljanju geodetskih storitev, katere opravljanje je bilo v pristojnosti upravnega organa. Zasebna podjetja in zasebniki so opravljali geodetske storitve v imenu občinske geodetske uprave in so vodili upravne postopke do izdaje odločitve v upravnem postopku (odločbe oziroma sklepa).

Ob prevzemu pristojnosti občinskih geodetskih upravnih organov v državno pristojnost je Geodetska uprava Republike Slovenije ohranila obstoječ način opravljanja geodetskih storitev ter ga dopolnila tako, da je z zasebnimi podjetji in zasebniki, ki so uskladili svojo statusno organiziranost z določbami Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 30/93, 29/94, 82/94, 20/98, 84/98, 546/99, 36/00-ZPDZC in 45/01) ter postali gospodarske družbe oziroma samostojni podjetniki posamezniki, sklenila nove pogodbe o opravljanju geodetskih storitev ter delavcem teh družb oziroma samostojnim podjetnikom posameznikom, ki so izpolnjevali pogoje za opravljanje dejanj, ki so podlaga za upravno odločanje, podelila pooblastila za opravljanje teh dejanj.

Ta zakon daje pravno podlago za opravljanje geodetske dejavnosti na način, kot se je v praksi dejansko že uveljavil, ter z določitvijo pogojev, ki jih mora izpolnjevati gospodarska družba oziroma samostojni podjetnik posameznik za opravljanje geodetske dejavnosti, uredil opravljanje tudi tistega dela geodetske dejavnosti, ki v dosedanjih zakonih ni bilo urejeno in je bilo prepuščeno iniciativi tistih, ki so opravljali to dejavnost. S tem je podana zakonska podlaga za prenos izvajanja tistega dela geodetskih storitev, ki predstavljajo geodetske storitve in tehnično podlago za odločanje v upravnem postopku, izven pristojnosti državnega organa.

Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list rs, št. 72/93, 6/94-odločba US, 45/94-odločba US, 57/94, 14/95, 20/95-odločba US, 63/95, 67/95-odločba US, 73/95-odločba US, 9/96-odločba US, 39/96-odločba US, 44/96-odločba US, 26/97, 70/97, 10/98, 68/98-odločba US 742/98, 59/99-odločba US, 70/00, 28/01-odločba US, 87/01-Zsam-1 in 51/02) je v področje izvajanja nalog geodetske službe uvedel pomembno novost. V določbi 22. člena navedenega zakona je določeno, da lahko mestna občina na podlagi in v skladu z zakoni, ki urejajo posamezna področja, med drugimi nalogami iz državne pristojnosti, izvaja naloge na področju geodetske službe. 24. člen istega zakona pa določa, da se lahko zaradi racionalnejšega in učinkovitejšega opravljanja upravnih nalog iz državne pristojnosti opravljanje nalog tudi s področja geodetske službe prenese na občine. Razloge in pogoje za prenos opravljanja posameznih nalog iz državne pristojnosti na občino mora določiti zakon, ki omogoča prenos pristojnosti, zato bo potrebno ta vprašanja urediti s tem zakonom saj pomeni ta zakon sistemski predpis ureditve izvajanja geodetske dejavnosti in geodetske službe kot dela geodetske dejavnosti.

Med novostmi, ki so uvedene s tem zakonom, zasluži po svojem pomenu posebno opozorilo določbe o nadzoru nad opravljanjem geodetske dejavnosti in izvajanjem geodetskih storitev ter izpolnjevanjem predpisanih pogojev, ki jih morajo gospodarske družbe in samostojni podjetniki posamezniki izpolnjevati za opravljanje geodetske dejavnosti in še posebej za izvajanje geodetskih storitev. Z zakonom sta izrecno urejeni dve obliki nadzora:

- "notranji nadzor", ki ga mora opraviti odgovorni geodet v gospodarski družbi in samostojnem podjetniku posamezniku nad vsakim geodetskim delom oziroma geodetsko storitvijo,*
- "zunanji nadzor", ki ga opravi geodetski inšpektor inšpektorata ministrstva, pristojnega za geodetske zadeve.*

Poleg navedenega nadzora bo dejansko opravljala strokovni nadzor tudi pristojna enota Geodetske uprave, ko bo v postopku upravnega odločanja preverila pravilnost izvedenega postopka geodetske meritve, same meritve in popolnost izdelanega elaborata geodetske meritve, ki ga bo moral lastnik zemljišča priložiti svoji vlogi za evidentiranje sprememb na svojem zemljišču v uradnih evidencah.

Izmed navedenih oblik nadzora ima prav gotovo poseben pomen notranji nadzor odgovornega geodeta, preden se naročniku dela ali storitve izroči elaborat geodetske meritve oziroma geodetski izdelek. Že iz samega naziva "odgovorni geodet" izhaja njegova osebna in hkrati objektivna odgovornost za pravilnost opravljenega dela oziroma izvršene storitve. Objektivnost odgovornosti pomeni, da v posameznem primeru ni potrebno posebej ugotavljati

odgovornosti odgovornega geodeta za pravilnost geodetskega dela oziroma storitve, ki ga je potrdil s svojim podpisom in navedbo svoje identifikacijske številke, saj je njegova odgovornost v naprej predpostavljena.

Nadzor nad upravnim delom opravljanja geodetske dejavnosti je zagotovljen s pravnimi sredstvi, ki jih ima stranka v upravnem postopku zoper odločitve upravnega organa ter z inšpekcijskim nadzorom nad delom državnega organa, ki je določen z Zakonom o državni upravi (Uradni list RS, št. 83/03-p.b.).

II. GEODETSKA DEJAVNOST

2. člen

Geodetska dejavnost so geodetske meritve in opazovanja, kartiranje ter druga dela ter postopki, ki so potrebni za evidentiranje podatkov o nepremičninah in prostoru, za razmejevanje in za tehnične namene.

Komentar:

Geodetska dejavnost je opredeljena s primeroma naštetimi generičnimi pojmi (meritve, opazovanja, kartiranje), na podlagi katerih posameznega dela ali storitve ni mogoče uvrstiti v geodetsko dejavnost. Uvrstitev posameznega dela ali storitve (v zakonskem besedilu je naveden pojem postopek, vendar je iz besedila ostalih členov zakona razvidno, da so mišljene storitve) v geodetsko dejavnost bo možna šele na podlagi ugotovitve njenega namena ali podlage, ki omogoča izvršitev dela ali storitve. V geodetsko dejavnost se bodo lahko potemtakem uvrstila vsa dela in storitve, katerih namen je evidentiranje podatkov o nepremičninah in prostoru, razmejitev nepremičnin ter izdelovanje geodetske dokumentacije. Ne glede na namen dela ali storitve pa se v geodetsko dejavnost uvršča tudi tista dela za tehnične namene, ki se lahko opravijo na podlagi geodetskih podatkov ali pa njihova izvedba terja znanje geodetske stroke. Tako opredeljevanje dejavnosti omogoča v to dejavnost uvrstiti tudi tista dela in storitve, ki ob sprejemu tega zakona še niso znana, zato zaradi tega ne bo potrebno dopolnjevati zakonske opredelitve geodetske dejavnosti.

Pojem nepremičnine, čeprav je le ta osnovni predmet, na katerega je usmerjena geodetska dejavnost, ta zakon ne definira, zato bo potrebno za pojmovanje nepremičnine po tem zakonu uporabljati določbo 18. člena Stvarnopravnega zakonika (Uradni list RS, št. 87/02), ki določa, da je nepremičnina prostorsko odmerjen del nepremičnine, skupaj z vsemi sestavinami. Po 8. členu navedenega zakona pa je sestavina nepremičnine vse, kar je po namenu trajno spojeno ali je trajno na nepremičnini, nad ali pod njo, razen če zakon ne določa drugače (superficies solo cedit). Zdi se, da je pojem nepremičnine, ki ga določa navedeni zakonik pomanjkljiv, saj se zahteva samo odmera nepremičnine in ne tudi njeno evidentiranje.

Ta zakon in tudi drugi zakoni, pa čeprav pojem prostor uporablja v svojem nazivu, kot na primer v času uveljavitve tega zakona veljaven Zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85, 29/86, in RS, št. 26/90, 3/91, 18/93, 47/93, 71/93 in 44/97 in 9/01-ZPPreb), uporabljenega pojma prostor ne določajo in pojasnjujejo, zato je potrebno ta pojem razlagati v skladu z namenom zakona. Pojem prostor določa Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03), ki je razveljavil Zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor, kot sestav fizičnih struktur na zemeljskem površju ter nad in pod njim, do kamor sežejo neposredni vplivi človekovih dejavnosti, vendar je ta definicija za obravnavo geodetske dejavnosti skorajda neuporabna. Ker je namen geodetske dejavnosti opazovanje, merjenje in kartiranje zemljišča zaradi evidentiranja podatkov o nepremičnini in prostoru, je za geodetsko dejavnost v smislu tega zakona verjetno najustreznejše pojmovanje prostora kot dela površine, ki ga omejujejo meje. Pojem prostor lahko v odvisnosti od

njegovega namena uporabe v geodetski dejavnosti označimo kot celotno ozemlje Republike Slovenije, ki ga določa državna meja, kot ozemlje, ki ga določa meja manjše prostorske enote (samoupravne lokalne skupnosti) in končno parcelo kot najmanjšo enoto evidentiranja nepremičnin. Členitev ozemlja Republike Slovenije na manjše prostorske enote omogoča uveljavljanje lokalne samouprave, pravic in obveznosti državljanov, določanje krajevne pristojnosti državnih organov ter vzpostavitev in vodenje raznih uradnih evidenc. O določitvi območja posamezne prostorske enote odloča država oziroma pristojen državni organ, določitev mej najmanjših enot evidentiranja nepremičnin pa je v prvi vrsti odvisna od volje nosilca stvarno – pravnih pravic predmetnega zemljišča – parcele. V zvezi z voljo nosilca stvarno pravnih pravic na zemljišču je potrebno poudariti, da mora biti formiranje nove parcele v skladu s predpisanimi omejitvami in da je konstitutivni element nastanka parcele in njenih meja njeno evidentiranje v zemljiškem katastru, ki ga izvede za geodetske zadeve pristojna območna geodetska uprava.

Opravljanje geodetske dejavnosti lahko glede na subjekte, ki opravljajo oziroma smejo opravljati to dejavnost, razdelimo na:

- del dejavnosti, ki jo lahko zaradi svojega pomena ali varovanja zakonsko priznanih pravic na nepremičninah opravlja le država s svojimi upravnimi organi (geodetska uprava) in javni zavod, ki ga za opravljanje dela te dejavnosti ustanovi država,
- del dejavnosti, ki jo bo opravljala lokalna geodetska služba v okviru občinske uprave ali skupne občinske uprave, lahko pa na podlagi koncesije, ki jo bo podelila občina, tudi geodetsko podjetje,
- del dejavnosti, ki jo v pogojih svobodne gospodarske pobude opravljajo gospodarske družbe, ne glede na obliko oziroma izvor ustanovnega kapitala družbe in samostojni podjetniki posamezniki. Poleg gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov posameznikov bo lahko del te dejavnosti opravljal na podlagi določbe 3. odstavka 24. člena tega zakona in v skladu z letnim programom geodetske službe, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije, tudi Geodetski inštitut Slovenije. Geodetski inštitut Slovenije pa bo na podlagi navedene določbe opravljal le tista geodetska dela in postopke, ki niso zajeta v določbi 3. člena tega zakona. Ta del dejavnosti se glede na pogoje, potrebne za njeno izvajanje, razdeli na tri dele:
 - a) del dejavnosti, ki jo lahko opravljajo vse gospodarske družbe in samostojni podjetniki posamezniki, za opravljanje katerih ta zakon ne predpisuje nobenih pogojev,
 - b) del dejavnosti, ki pomeni opravljanje del, katerih izvedba vpliva ali bi lahko vplivala na varnost življenja ali zdravja ljudi, zato mora gospodarska družba ali samostojni podjetnik posameznik izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom,
 - c) del dejavnosti, ki jo zakon opredeljuje kot izvajanje strokovnih del in postopkov v zvezi z izvajanjem nalog geodetske službe in jo poimenuje izvajanje geodetskih storitev, za izvajanje katere mora gospodarska družba ali samostojni podjetnik posameznik izpolnjevati s tem zakonom predpisane pogoje.

3. člen

(1) Dela na področju geodetske dejavnosti, katerih izvedba vpliva ali bi lahko vplivala na varnost življenja ali zdravja ljudi, in strokovna dela in postopke v zvezi z nalogami geodetske službe, ki jih zakon opredeljuje kot geodetske storitve, lahko opravljata samo samostojni podjetnik posameznik ali gospodarska družba, ki sta vpisana v imenik

geodetskih podjetij pri Inženirski zbornici Slovenije (v nadaljnjem besedilu: geodetsko podjetje) in izpolnjujeta pogoje, določene s tem zakonom.

(2) Seznam del na področju geodetske dejavnosti, katerih izvedba vpliva ali bi lahko vplivala na varnost življenja ali zdravja ljudi, predpiše Vlada Republike Slovenije z uredbo.

Komentar:

Kljub temu, da ta zakon za izvajanje določenega dela geodetske dejavnosti izrecno ne določa pogojev, ki jih mora izpolnjevati gospodarska družba oziroma samostojni podjetnik posameznik za izvajanje geodetske dejavnosti, je vendarle potrebno upoštevati dejstvo, da ta zakon ureja geodetsko dejavnost ter je zato potrebno upoštevati smisel njegovih določb ter določbe drugih predpisov, ki določajo pogoje za izvajanje dejavnosti gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov posameznikov.

Gospodarska družba lahko po določbi 4. člena zakona o gospodarskih družbah opravlja le tisto dejavnost, za katero je registrirana in za opravljanje katere izpolnjuje z zakonom določene pogoje. Z določbo zakona o gospodarskih družbah, da mora gospodarska družba oziroma samostojni podjetnik posameznik izpolnjevati z zakonom predpisane pogoje za opravljanje dejavnosti je mišljen zakon, ki bo urejal posamezno področje in v katerem bodo predpisani pogoji za opravljanje te dejavnosti. Za samostojnega podjetnika posameznika je v 75. členu zakona o gospodarskih družbah določeno, da lahko začne opravljati dejavnost na podlagi priglasitve pri organu, pristojnemu za javne prihodke, priglasitvi pa mora predložiti dokazilo, da izpolnjuje vse predpisane pogoje za opravljanje dejavnosti v skladu z zakonom. Kršitev določbe 4. člena, ki se nanaša na gospodarske družbe, za razliko od določbe 75. člena, ki velja za samostojne podjetnike posameznike in je sankcionirana z določbo 2. točke 373. člena, zakon o gospodarskih družbah ne sankcionira, sankcijo za vsako geodetsko podjetje, ki začne opravljati geodetsko dejavnost, ne da bi izpolnjevalo pogoje, določene v tem členu, pa določa določba 42. člena tega zakona. Ob tem pa je potrebno ugotoviti, da ta zakon za opravljanje dela geodetske dejavnosti ne predpisuje nikakršnih pogojev v smislu navedene določbe zakona o gospodarskih družbah. V zvezi s to ugotovitvijo velja opozoriti na možnost »zadrega« predvsem samostojnega podjetnika posameznika, ki bo želel priglasiti opravljanje dela geodetske dejavnosti, za opravljanje katere niso predpisani posebni pogoji, svoji vlogi pa bo moral priložiti potrdilo o izpolnjevanju predpisanih pogojev. Postavi se namreč vprašanje, kdo bo ugotovil in izdal potrdilo, da za opravljanje nameravanega dela geodetske dejavnosti ni predpisanih nikakršnih pogojev. To pravno praznino bo v praksi mogoče zapolniti na dva načina:

- organ, pristojen za javne prihodke bo ob priglasitvi dejavnosti moral sam ugotoviti, da za nameravani del opravljanja geodetske dejavnosti z zakonom niso predpisani pogoji,*
- geodetski inšpektor, ki je po določbi 2. alineje 39. člena tega zakona pristojen ugotavljati, ali geodetsko podjetje izpolnjuje predpisane pogoje za opravljanje geodetske dejavnosti, bo ne glede na dejstvo, da mu izdajanje potrdil ni določeno kot naloga oziroma pristojnost, izdal potrdilo, da za opravljanje nameravanega dela geodetske dejavnosti ni z zakonom predpisanih pogojev.*

Gospodarske družbe oziroma samostojni podjetniki posamezniki, ki bodo želeli opravljati dela in izvajati storitve, ki se po tem zakonu štejejo za geodetsko dejavnost, bodo morali imeti v sodnem registru registrirano oziroma pri Davčni upravi Republike Slovenije priglášeno

dejavnost, ki je po Uredbi o uvedbi in uporabi standardne klasifikacije dejavnosti (Uradni list RS, št. 2/02) uvrščena v skupino K/74.201 - geodetsko, geološko, geofizikalno, geokemično in drugo opazovanje, meritve in kartiranje ali v skrajšani obliki geomeritve, kartiranje.

Sama registracija dejavnosti daje geodetskemu podjetju le možnost oziroma pravno sposobnost opravljanja geodetske dejavnosti, ne pa tudi pravice dejanskega opravljanja vse dejavnosti, saj mora geodetsko podjetje poleg pogoja registracije dejavnosti izpolnjevati še vse pogoje, ki so predpisani s tem zakonom. Gospodarska družba ne sme na podlagi izrecne prepovedi navedene v določbi 6. odstavka 4. člena Zakona o gospodarskih družbah začeti opravljati svoje dejavnosti, preden ni vpisana v register in preden ne izpolni z zakonom določenih pogojev za opravljanje dejavnosti ter tega ne ugotovi pristojni organ. Z izrazom register je mišljen sodni register in ne imenik geodetskih podjetij pri Inženirski zbornici Slovenije, saj pridobi gospodarska družba z vpisom v sodni register lastnost pravne osebe in s tem pravico do opravljanja tistega dela geodetske dejavnosti, za opravljanje katerega s tem zakonom niso predpisani pogoji.

Vpis v imenik geodetskih podjetij pri Inženirski zbornici Slovenije je predpisan kot pogoj za izvajanje tistega dela geodetske dejavnosti, ki pomeni dela, katerih izvajanje vpliva ali bi lahko vplivalo na varnost življenja ali zdravja ljudi, in strokovna dela in postopke v zvezi z nalogami geodetske službe, ki jih zakon opredeljuje kot geodetske storitve. Ker je vpis v imenik geodetskih podjetij v tem členu določen kot pogoj za opravljanje geodetske dejavnosti, poleg izpolnjevanja s tem zakonom predpisanih pogojev, bo moral samostojni podjetnik posameznik organu, pristojnem za javne prihodke ob priglasitvi svoje dejavnosti predložiti tudi potrdilo o vpisu v imenik geodetskih podjetij. V zvezi z navedenim pa se kaže naslednja »zadrega« samostojnega podjetnika posameznika. Zakon o gospodarskih družbah pa tudi Pravilnik o načinu in postopku vodenja vpisnika samostojnih podjetnikov posameznikov (Uradni list RS, št. 64/01) ne ločita postopka priglasitve za vpis v imenik samostojnih podjetnikov posameznikov od postopka izdaje dovoljenja za začetek opravljanja dejavnosti, temveč sta postopka združena in pomeni vpis v imenik hkrati tudi dovoljenje za začetek opravljanja dejavnosti. Po določbi 1. alineje 2. odstavka 4. člena tega zakona pa mora imeti samostojni podjetnik posameznik za vpis v imenik geodetskih podjetij pri Inženirski zbornici Slovenije izpolnjeni pogoj priglasitve dejavnosti geodetskega opazovanja, meritev in kartiranja, za vpis v imenik samostojnih podjetnikov posameznikov pri pristojnem organu za javne prihodke pa bo moral priložiti potrdilo o vpisu v imenik geodetskih podjetij.

Dela na področju geodetske dejavnosti, za izvajanje katerih mora biti geodetsko podjetje vpisano v imenik geodetskih podjetij pri Inženirski zbornici Slovenije in mora izpolnjevati s tem zakonom predpisane pogoje, lahko glede na vrsto geodetskih del razdelimo na dve skupini:

- dela, katerih izvedba vpliva ali bi lahko vplivala na varnost življenja ali zdravja ljudi,
- strokovna dela in postopke v zvezi z nalogami geodetske službe, ki jih zakon opredeljuje kot storitve.

Opredelitev prve skupine del geodetske dejavnosti, to je del, katerih izvedba vpliva ali bi lahko vplivala na varnost življenja ali zdravja ljudi, se približuje pojmu nevarne dejavnosti in jo lahko pojmuje oziroma označimo kot njen sinonim. Čeprav je ta opredelitev dela geodetske dejavnosti v tem členu namenjena določitvi obveznosti izpolnjevanja s tem zakonom

predpisanih pogojev za izvajanje opredeljenih del, je vendarle potrebno pri določitvi teh del upoštevati v pravni teoriji in sodni praksi že izoblikovano pojmovanje in namen opredelitve nevarne dejavnosti. Pojem nevarne dejavnosti je definiran in obravnavan predvsem zaradi olajšane uveljavljanja odškodninske odgovornosti izvajalca nevarne dejavnosti in lastnika nevarne stvari za povzročeno škodo. Določba 2. odstavka 131. člena Obligacijskega zakonika (Uradni list RS, št. 83/01) določa, da se za škodo od stvari ali dejavnosti, iz katerih izvira večja škodna nevarnost za okolico, odgovarja ne glede na krivdo. To pomeni, da je izvajalec nevarne dejavnosti objektivno odgovoren za nastalo škodo, vzročna zveza med nastalo škodo in izvajanjem nevarne dejavnosti ali nevarne stvari pa je predpostavljena in se ne ugotavlja. Neobstoj vzročne zveze med nevarno dejavnostjo ali nevarno stvarjo in nastalo škodo mora izvajalec nevarne dejavnosti ali lastnik nevarne stvari dokazati, če se želi rešiti odgovornosti in obveznosti povrnitve škode. Pri opredeljevanju oziroma določanju nevarne stvari ali nevarne dejavnosti nastopata dva položaja:

- *posamezna dejavnost ali stvar je nevarna sama po sebi,*
- *posamezna dejavnost ali stvar sama po sebi sicer ni nevarna, vendar postane nevarna zaradi okoliščin v katerih je ali se izvaja. Ob tem je potrebno takoj poudariti, da ni mogoče šteti za nevarno dejavnost, ki je bila izvajana nepravilno ali nedopustno.*

Za odločitev oziroma določitev nevarne dejavnosti je potrebno vsekakor upoštevati mnenje Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, izraženo v zadevi II Ips-433/97. Po tem mnenju je nevarna tista dejavnost, ki po splošnem družbenem pojmovanju odstopa od drugih dejavnosti zaradi večje nevarnosti za škodo.

V zvezi z nastankom škode zaradi opravljanja nevarne dejavnosti velja ugotovitev, da lahko nastane škoda v razmerju do delavca, ki opravlja nevarno dejavnost (delo na višini, delo s stroji ipd.), ali pa v razmerju do stranke (uporabnika), na željo katerega se nevarna dejavnost opravlja, lahko pa tudi v razmerju do tretjega, ki je slučajno prisoten na mestu in v času opravljanja nevarne dejavnosti.

Verjetno pa bo v zvezi z navedenim vendarle potrebno ugotoviti, da opravljanje geodetske dejavnosti samo po sebi ni nevarna dejavnost. Zaradi te ugotovitve bo težko, če ne celo nemogoče, izdelati seznam del na področju geodetske dejavnosti, katerih izvedba vpliva ali bi lahko vplivala na varnost življenja ali zdravja ljudi, ki naj bi ga predpisala Vlada Republike Slovenije z uredbo po določilu 2. odstavka tega člena. Izvajanje geodetskih del, ki samo po sebi, kar je bilo že ugotovljeno, ni nevarna dejavnost, lahko postane nevarno predvsem v odnosu do delavca, ki ta dela opravlja, zaradi vpliva posebnih okoliščin, v katerih se dela opravljajo. V tej zvezi je potrebno omeniti predvsem aerofotogrametrična dela in meritve z visokega stojišča ter nekatera dela inženirske geodezije, ki se opravljajo na višini ali pod zemljo.

Tudi druge skupine del geodetske dejavnosti, ko so v 1. odstavku teka člena označene s strokovnimi deli in postopki v zvezi z nalogami geodetske službe, ki jih zakon opredeljuje kot geodetske storitve, ta zakon ne določa. V 51. členu pa ta zakon za prehodno obdobje, dokler z drugim zakonom ne bodo opredeljene geodetske storitve, kot geodetske storitve določa:

- *postopke v zvezi z urejanjem mej, ki jih določa zakon o zemljiškem katastru, parcelacije ter spremembe vrste rabe,*

- zakoličbe stavb in objektov na podlagi lokacijskega dovoljenja, izdelavo geodetskih načrtov za lokacijsko dokumentacijo ter izdelavo geodetskih načrtov lege novo zgrajenih stavb in objektov za tehnične preglede.

Na podlagi posameznih določb tega zakona pa lahko vendarle povzamemo, da predstavljajo geodetske storitve del geodetske dejavnosti, ki jih na podlagi posebnega dovoljenja izvajajo geodetska podjetja in so namenjene izvajanju nalog geodetske službe. Lahko ugotovimo, da so geodetske storitve dela in postopki, s katerimi se ugotavljajo pogoji ali pripravijo oziroma izdelajo podlage za:

- evidentiranje nepremičnin,
- posege v prostor,
- urejanje in spreminjanje mej nepremičnin,
- druge namene, ki so podlaga za upravno odločanje.

Kadar je geodetska storitev podlaga za upravno odločanje, pomeni njena izvedba predhodno vprašanje geodetskega upravnega postopka, ki ga praviloma ne izvede geodetska uprava, temveč geodetsko podjetje, ki izpolnjuje s tem zakonom predpisane pogoje in je pridobilo dovoljenje za njihovo izvajanje. Geodetsko storitev bo izvedla izjemoma geodetska uprava le takrat, ko na njenem območju ne bo zagotovljeno njihovo izvajanje z geodetskimi podjetji. Izvajanje geodetskih storitev terja strokovno znanje in tehnično opremljenost, zato je potrebno, da so s tem zakonom predpisani pogoji za njihovo izvajanje.

Z vidika pobude za izvedbo geodetske storitve ločimo tiste, ki se začnejo po naročilu lastnika nepremičnine in upravljalca državne lastnine in tiste, ki jih bo zaradi uvedbe upravnega postopka naročila geodetska uprava.

Ker strokovna dela in postopke, ki so geodetske storitve in mora geodetsko podjetje za njihovo izvajanje pridobiti dovoljenje, ta zakon ne določa, jih bodo morali opredeliti zakoni, s katerimi bo urejeno posamezni področje geodetske dejavnosti.

Opravljanje geodetske dejavnosti, ne da bi geodetsko podjetje izpolnjevalo vse predpisane pogoje, je sankcionirano kot prekršek, geodetski inšpektor pa lahko takemu geodetskemu podjetju na podlagi določbe 44. člena tega zakona z odločbo prepove opravljanje geodetske dejavnosti.

4. člen

(1) Samostojni podjetnik posameznik ali gospodarska družba se vpiše v imenik geodetskih podjetij pri Inženirski zbornici Slovenije (v nadaljnjem besedilu: imenik geodetskih podjetij) na svojo zahtevo.

(2) Vpis se opravi, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- da ima gospodarska družba v sodni register vpisano, samostojni podjetnik posameznik pa v sodni register vpisano oziroma pri organu, pristojnem za javne prihodke priglašeno dejavnost geodetskega opazovanja, meritev in kartiranja, in

- da je samostojni podjetnik posameznik ali vsaj en družbenik gospodarske družbe vpisan v imenik geodetov pri Inženirski zbornici Slovenije (v nadaljnjem besedilu: inženirska zbornica) oziroma da ima samostojni podjetnik posameznik ali gospodarska družba s pogodbo o zaposlitvi ali pogodbo o delu zagotovljeno sodelovanje najmanj ene osebe, ki je vpisana v imenik geodetov pri inženirski zbornici (v nadaljnjem besedilu: imenik geodetov).

(3) Tuje gospodarske družbe in njihove podružnice v Republiki Sloveniji se lahko vpišejo v imenik geodetskih podjetij, če izpolnjujejo pogoj iz druge alinee prejšnjega odstavka.

(4) O vpisu odloči inženirska zbornica z odločbo. Zoper odločbo je dovoljena pritožba, o kateri odloča ministrstvo, pristojno za geodetsko dejavnost (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

(5) Geodetsko podjetje dobi ob vpisu v imenik geodetskih podjetij identifikacijsko številko.

(6) Geodetsko podjetje mora uporabljati identifikacijsko številko v enotnem žigu geodetskih podjetij.

(7) Vsebino in obliko enotnega žiga geodetskih podjetij določi inženirska zbornica v soglasju z ministrom, pristojnim za geodetsko dejavnost (v nadaljnjem besedilu: minister).

Komentar:

3. člen tega zakona določa dva pogoja, ki jih mora geodetsko podjetje kumulativno izpolniti, če želi opravljati del geodetske dejavnosti, katere izvedba del vpliva ali bi lahko vplivala na varnost življenja ali zdravja ljudi ali opravljati strokovna dela in izvajati postopke v zvezi z nalogami geodetske službe, ki jih zakon opredeljuje kot geodetske storitve. Ta pogoja sta:

- vpis v imenik geodetskih podjetij pri Inženirski zbornici Slovenije,
- izpolnjevanje pogojev, določenih z zakonom.

Prvi pogoj, ki ga mora geodetsko podjetje izpolniti, preden prične opravljati v 3. členu tega zakona določeno geodetsko dejavnost, je vpis v imenik geodetskih podjetij pri Inženirski zbornici Slovenije. Za vpis v imenik geodetskih podjetij bo morala gospodarska družba oziroma samostojni podjetnik posameznik vložiti zahtevo za vpis v imenik geodetskih podjetij na Inženirsko zbornico Slovenije in dokazati izpolnjevanje v 2. odstavku tega člena predpisanih pogojev. Inženirska zbornica ne more odkloniti vpis gospodarske družbe oziroma samostojnega podjetnika posameznika v imenik geodetskih podjetij, če je prejela zahtevo in dokaz o izpolnjevanju obeh predpisanih pogojev. Prvi pogoj se nanaša na ustrezno registracijo dejavnosti, kar je bilo že obravnavano v komentarju k 3. členu tega zakona. Ob izpolnitvi prvega pogoja je potrebno ugotoviti, da so z zakonom določeni dodatni pogoji le za izvajanje geodetskih storitev, zato lahko geodetsko podjetje, ki je vpisano v imenik geodetskih podjetij, začne izvajati dela tistega dela geodetske dejavnosti, katerih izvedba vpliva ali bi lahko vplivala na varnost življenja ali zdravja ljudi, saj za izvajanje tega dela dejavnosti razen vpisa v imenih geodetskih podjetij ni predpisanih nikakršnih pogojev.

Drugi pogoj za vpis v imenik geodetskih podjetij, ki ga mora izpolniti gospodarska družba in samostojni podjetnik posameznik, je dejansko namenjen zagotavljanju strokovnega opravljanja del geodetske dejavnosti. Po tej določbi mora biti vsaj eden izmed družbenikov

gospodarske družbe in samostojni podjetnik posameznik vpisan v imenik geodetov pri Inženirski zbornici Slovenije oziroma mora imeti zagotovljeno sodelovanje najmanj ene osebe, vpisane v imenik geodetov. Sodelovanje osebe vpisane v imenik geodetov mora biti zagotovljeno s pogodbo o zaposlitvi ali pogodbo o delu. Pogodba o zaposlitvi mora biti sklenjena za nedoločen čas oziroma za čas opravljanja geodetske dejavnosti, pogodba o delu pa mora biti sklenjena za čas nameravanega opravljanja geodetske dejavnosti in ne more biti sklenjena le za izvedbo določenega dela. Samo formalna izpolnitev tega pogoja dejansko ne zagotavlja tudi strokovno izvajanje del geodetske dejavnosti, temveč ga le omogoča, saj bi morala oseba, vpisana v imenik geodetov, tudi sama dejansko opravljati dela geodetske dejavnosti. Kadar bo gospodarska družba ali samostojni podjetnik posameznik dokazoval izpolnitev tega pogoja za vpis v imenik geodetskih podjetij s sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali pogodbo o delu, bo v večini primerov oseba, ki je sklenila pogodbo o zaposlitvi ali pogodbo o delu dela geodetske dejavnosti tudi opravljala, saj bi bilo s podjetniškega vidika nesmotrno in predrago sklepanje »fiktivnih« pogodb o zaposlitvi ali pogodb o delu. Svoj smisel pa lahko namen določbe izgubi v primeru, ko eden izmed ustanoviteljev ali ustanovitelj gospodarske družbe, vpisan v imenik geodetov, nastopa v gospodarski družbi le kot njen soustanovitelj oziroma ustanovitelj, pa nima namena in tudi ne opravlja del geodetske dejavnosti. Čeprav bodo kvaliteto izvajanja geodetske dejavnosti uravnale zakonitosti trga, bi bilo vendarle smiselno, da bi geodetski inšpektor izvajal kontrolo, ali oseba, ki je vpisana v imenik geodetov, tudi dejansko opravlja dela geodetske dejavnosti in ne samo v primeru izvajanja geodetskih storitev, kot je to določeno v 31. členu tega zakona.

Določba 3. odstavka tega člena omogoča tujim gospodarskim družbam in njihovim podružnicam v Republike Sloveniji, da se lahko vpišejo v imenik geodetskih podjetij, če izpolnjujejo pogoj iz druge alineje prejšnjega odstavka. Ker je za vpis v imenik geodetskih podjetij določen le ta pogoj, se postavi vprašanje, ali lahko potemtakem opravlja tuja gospodarska družba ali njena podružnica v Republiki Sloveniji del geodetske dejavnosti (del, za izvajanje katerega ta zakon ne predpisuje nikakršnih pogojev in opravlja dela, katerih izvedba vpliva ali lahko vpliva na varnost življenja ali zdravja ljudi) z zagotovljenim sodelovanjem osebe, vpisane v imenik geodetov, ne glede na registrirano dejavnost. V zvezi s podružnicami tujih podjetij v Republiki Sloveniji določa Zakon o sodnem registru (Uradni list RS, št. 13/94) v 3. členu, da so med subjekti, ki se vpisujejo v sodni register tudi podružnice tujega podjetja. Ker je vpis v sodni register pogoj za začetek opravljanja dejavnosti, morajo podružnice tujega podjetja pred začetkom poslovanja izpolniti ta pogoj. Podružnice tujega podjetja se vpišejo v sodni register na podlagi 3. odstavka 3. člena Pravilnika o obrazcih predlogov za vpis podatkov v sodni register (Uradni list RS, št. 18/94 in 25/94) na obrazcih, ki so določeni za domače pravne osebe. Dejavnost subjektov vpisa v sodni register se po določbi 4. člena Zakona o sodnem registru vpiše z navedbo ustrezne šifre in imena podrazreda nacionalne klasifikacije dejavnosti. Nacionalna klasifikacija dejavnosti je določena z Uredbo o uvedbi in uporabi standardne klasifikacije dejavnosti. Ker se morajo podružnice tujih podjetij pred začetkom poslovanja vpisati v sodni register in morajo imeti registrirano dejavnost tako kot domače pravne osebe, ni videti nobenega utemeljenega razloga, zakaj podružnicam tujih podjetij po določbi 3. odstavka tega člena ni potrebno imeti za izvajanje geodetske dejavnosti registrirano tako dejavnost, kot jo morajo imeti registrirano domače gospodarske družbe in samostojni podjetniki posamezniki. Tudi od tujega podjetja, ki bi se želelo vpisati v imenik geodetskih podjetij in v Republiki Sloveniji in opravljati geodetsko dejavnost, bi bilo primerno, da se terja registracija take dejavnosti, ki se v njihovi matični državi zahteva za izvajanje geodetske dejavnosti. Imenik geodetskih podjetij pri Inženirski zbornici Slovenije je, kot že samo ime imenika kaže, imenik gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov posameznikov, ki imajo registrirano dejavnost geodetskega

opazovanja, meritev in kartiranja in ne katerokoli drugo dejavnost ter jih zato poimenujemo z izrazom geodetsko podjetje. Z vpisom v imenik geodetskih podjetij pridobi gospodarska družba ali samostojni podjetnik posameznik naziv geodetsko podjetje in pravico do opravljanja dela geodetske dejavnosti, zato se zdi razlikovanje tujih in domačih pravnih oseb glede izpolnjevanja pogojev za vpis v imenik geodetskih podjetij popolnoma neutemeljeno.

Z določbo 3 odstavka tega člena so tuja podjetja in podružnice tujih podjetij v Republiki Sloveniji z vpisom v imenik geodetskih podjetij dejansko v celoti izenačena z domačimi geodetskimi podjetji, omogočen jim je celo lažji vpis v imenik geodetskih podjetij. Ker so tuja podjetja in podružnice tujih podjetij v Republiki Sloveniji z vpisom v imenik geodetskih podjetij izenačena z domačimi geodetskimi podjetji, jim je dana tako možnost, da tako kot domača geodetska podjetja (zakon v nobeni nadaljnji določbi ne razlikuje med domačimi in tujimi geodetskimi podjetji temveč obravnava le geodetsko podjetje, ki je vpisano v imenik geodetskih podjetij) vložijo zahtevo za izdajo dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev in ob izpolnjevanju predpisanih pogojev tudi pridobilo zahtevano dovoljenje.

S 4. odstavkom tega člena je bila uveljavljena možnost iz 7. člena Zakona o upravi (Uradni list RS, št. 67/94), po kateri je bilo mogoče zaradi smotrnejšega in učinkovitejšega opravljanja upravnih nalog, ki so v pristojnosti in naloga državne uprave, podeliti javno pooblastilo. Tako možnost daje tudi določilo 15. člena sedaj veljavnega Zakona o državni upravi. Javno pooblastilo se lahko po določbi 2. odstavka 1. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 80/99, 70/00 in 52/02) podeli le z zakonom. Določilo obravnavanega 4. odstavka je z organizacijskega vidika opravljanja geodetske dejavnosti zelo pomembno, zato bi bilo verjetno smiselno, da bi lahko bilo obravnavano v posebnem členu tega zakona. Z obravnavano normo je določeno, da odloča Inženirska zbornica Slovenije o vpisu v imenik geodetskih podjetij z odločbo. Samo besedilo norme verjetno ni najbolj posrečeno, saj je odločba pisni odpravek sprejete odločitve in je posamičen upravni akt. V vsebinskem odločanju o upravnih stvareh je dolžnost upravnega organa ali nosilca javnega pooblastila izdajati pisne odpravke svojih odločitev. Ne glede na navedeno, nomotehnik obravnavane norme ne zmanjšuje njenega pomena in bistva, saj je s to določbo dejansko dano Inženirski zbornici Slovenije javno pooblastilo odločanja o upravni stvari v zvezi z izvajanjem geodetske dejavnosti. Z vpisom v imenik geodetskih podjetij pridobi gospodarska družba ali samostojni podjetnik posameznik pravico do izvajanja dela geodetske dejavnosti, zato je odločanje o vpisu v imenik geodetskih podjetij upravna stvar v smislu določila 2. člena Zakona o splošnem upravnem postopku.

Zakon o državni upravi izrecno ne ureja vprašanja pristojnosti za odločanje o pritožbah zoper odločitve nosilca javnega pooblastila, ki v upravnih stvareh odločajo na prvi stopnji, zato je potrebno z zakonom, s katerim se podeli javno pooblastilo, urediti tudi vprašanje pristojnosti za odločanje na drugi stopnji. Če z zakonom pristojnost ni bila določena, je sicer v določbi 232. člena Zakona o splošnem upravnem postopku določeno, da zoper odločbo, ki jo je izdal nosilec javnega pooblastila, odloča stvarno pristojno ministrstvo, vendar je ta določba pravzaprav izhod v sili. V 4. odstavku obravnavanega člena je v skladu z navedenim določeno, da bo o pritožbah zoper odločbo o vpisu v imenik odločalo ministrstvo, pristojno za geodetsko dejavnost. Z odločbo o vpisu v imenik geodetskih podjetij je, kot je bilo že navedeno, mišljen postopek odločanja oziroma odločitev Inženirske zbornice Slovenije, zato bo ministrstvo, pristojno za geodetsko dejavnost, na podlagi pritožbe odločalo predvsem v primerih, ko bo gospodarski družbi ali samostojnemu podjetniku posamezniku zavrnjena

zahteva za vpis v imenik geodetskih podjetij ali pa Inženirska zbornica Slovenije o zahtevi ne bo odločila v skladu z rokom iz 222. člena Zakona o splošnem upravnem postopku.

Ker je odločanje o vpisu geodetskega podjetja v imenik geodetskih podjetij, kakor tudi o izbrisu iz imenika po določilu 5. člena tega zakona, upravna stvar in je za odločanje o tej stvari dano s tem zakonom inženirski zbornici javno pooblastilo, bo morala inženirska zbornica upoštevati tudi določila Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 8/00, 44/00, 33/01-ZVet-1, 45/01-ZZVR-1 in 42/02) ter pobirati upravno takso. Ta obveznost inženirske zbornice izhaja iz 2. točke 2. člena v zvezi s 1. členom navedenega zakona.

Geodetsko podjetje bo ob vpisu v imenik geodetskih podjetij dobilo identifikacijsko številko, ki bo služila kot dokaz, da je gospodarska družba oziroma samostojni podjetnik posameznik vpisana v imenik geodetskih podjetij in ima s tem status geodetskega podjetja ter tako izpolnjuje že obravnavana pogoja za opravljanje dela geodetske dejavnosti. Vsebine imenika geodetskih podjetij, načina in oblike njegovega vodenja ter vprašanj v zvezi z identifikacijsko številko geodetskega podjetja ta zakon ne ureja, zato bo morala Inženirska zbornica Slovenije ta vprašanja urediti s svojimi internimi splošnimi akti. Iz pravil posameznih določb tega zakona je vendarle mogoče ugotoviti nekatere podatke, ki jih bo Inženirska zbornica Slovenije morala voditi v imeniku geodetskih podjetij. Ti podatki so predvsem:

- firma geodetskega podjetja, njen sedež in naslov sedeža,
- datum vpisa v imenik, saj je vpis konstitutiven element pridobitve pravice do opravljanja dela geodetske dejavnosti,
- dodeljena identifikacijska številka,
- datum izbrisa iz imenika, ki pomeni tudi prenehanje pravice do opravljanja dela geodetske dejavnosti.

Zakon izrecno zavezuje geodetska podjetja, ki jim je bila dodeljena identifikacijska številka, da morajo dodeljeno številko uporabljati v enotnem žigu geodetskih podjetij. Ob tem pa ni določen pomen enotnega žiga geodetskih podjetij in ni razvidno, ali bo geodetsko podjetje v svojem poslovanju uporabljalo samo enoten žig geodetskih podjetij ali pa ga bo uporabljalo poleg žiga, ki ga bo uporabljalo v finančnem in drugem poslovanju ter v opravljanju druge registrirane "negeodetske" dejavnosti. Vsekakor pa bo morale geodetsko podjetje uporabljati enoten žig geodetskih podjetij v vseh primerih, ko bo opravljalo geodetsko dejavnost in bo izkazovalo upravičenost opravljanja geodetske dejavnosti.

Zakon o graditvi objektov (ZGO-1, Uradni list RS, št. 110/02) je s svojimi določbami 227. člena posegel v dodeljevanje identifikacijskih številk geodetskim podjetjem in s tem v dodeljevanje dovoljenj za izvajanje geodetskih storitev, saj je vpis v imenik geodetskih podjetij pri Inženirski zbornici Slovenije, kar se izkaže z identifikacijsko številko, eden izmed pogojev za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev. V 1. odstavku 227. člena ZGO-1- je določeno prenehanje obstoja identifikacijskih številk, izdanih na podlagi vpisa v imenik geodetskih podjetij, ki ga Inženirska zbornica Slovenije vodi po določilu 4. člena zakona o geodetski dejavnosti. z drugim odstavkom istega člena je določena ustavitev vseh postopkov za vpis v imenik geodetskih podjetij, ki so bili začeti na podlagi zakona o graditvi objektov (ZGO) pred uveljavitvijo ZGO-1, po uradni dolžnosti. S tem določilom je poseženo v možnost pridobitve dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev, saj je vpis v imenik geodetskih podjetij in dodeljena identifikacijska številka pogoj za pridobitev navedenega dovoljenja.

Navedeno določilo je nedosledno, saj se postopek dodelitve identifikacijske številke geodetskemu podjetju ne začne po določbah ZGO, temveč po določilih tega zakona, zato lahko z gramatikalno razlago tega določila pridemo do različnih stališč in do napačnega sklepanja o vodenju imenika geodetskih podjetij. Verjetno je prav zaradi takega obravnavanja v poseg veljavnosti identifikacijskih številke geodetskih podjetij prišlo do verjetno neutemeljenega stališča, ki ga zastopata tako Inženirska zbornica Slovenije kakor tudi Geodetska uprava Republike Slovenije, da je z uveljavitvijo ZGO-1 prenehal veljati imenik geodetskih podjetij. Prvi odstavek 227. člena ZGO-1 določa le prenehanje identifikacijskih številke geodetskih podjetij, o imeniku geodetskih podjetij pa ni ničesar določenega, in ostaja določilo 4. člena zakona o geodetski dejavnosti nespremenjeno ter je tako Inženirski zbornici Slovenije še vedno določena dolžnost vodenja imenika geodetskih podjetij. Prav zaradi tega dejstva so določila 227. člena o prenehanju identifikacijskih številke geodetskih podjetij in ustavitve postopkov za njihovo dodelitev nerazumljiva in jim ni videti nobenega smisla. Stališču, da gre za prenehanje imenika geodetskih podjetij nasprotuje tudi določilo 2. odstavka 220. člena ZGO-1, ki določa, da opravlja dosedanja Inženirska zbornica Slovenije do začetka opravljanja nalog nove IZS naloge iz 3., 4., 5., 11. in 12. člena zakona o geodetski dejavnosti.

5. člen

(1) Geodetsko podjetje se izbriše iz imenika geodetskih podjetij, če ne izpolnjuje več pogojev, določenih v drugem odstavku 4. člena tega zakona.

(2) O izbrisu odloči inženirska zbornica z odločbo. Zoper odločbo je dovoljena pritožba, o kateri odloča ministrstvo.

(3) Geodetsko podjetje je dolžno obvestiti inženirsko zbornico o tem, da ne izpolnjuje več pogojev po drugem odstavku 4. člena tega zakona. V tem primeru mora geodetsko podjetje prenehati z opravljanjem del iz 3. člena tega zakona.

Komentar:

Geodetsko podjetje, ki ne izpolnjuje več pogojev za vpis v imenik geodetskih podjetij, določenih v drugem odstavku 4. člena tega zakona, se izbriše iz imenika geodetskih podjetij. To določilo je prisilne narave tako do Inženirske zbornice Slovenije kot tudi do geodetskega podjetja, saj se geodetsko podjetje na njegovi podlagi po sili zakona izbriše iz imenika geodetskih podjetij ne glede na njegovo voljo in voljo Inženirske zbornice Slovenije. Določilo namreč ne dopušča odločanja, ali bo geodetsko podjetje izbrisano iz imenika geodetskih podjetij ali ne, temveč sledi izbris iz imenika ugotovitvi, da geodetsko podjetje ne izpolnjuje več predpisanih pogojev za vpis v imenik. Izbris iz imenika se opravi po sili zakona ne glede na to, ali je geodetsko podjetje že začelo opravljati geodetsko dejavnost ali ne in ne glede na razloge, zaradi katerih geodetsko podjetje v danem trenutku (v času ugotovitve dejstva) ne izpolnjuje več predpisanih pogojev. V zvezi izbrisom iz imenika, saj glede na naravo te norme o odločanju o tem, ali bo geodetsko podjetje izbrisano iz imenika ali ne, ni mogoče govoriti, ni pomemben način, kako je Inženirska zbornica Slovenije izvedela za dejstvo neizpolnjevanja pogojev za vpis v imenik, zato zakon tega izrecno ne določa. Iz posameznih določb tega zakona pa je vendarle mogoče navesti dva načina, kako bo Inženirska zbornica Slovenije zvedela za dejstvo neizpolnjevanja predpisanih pogojev za vpis v imenik geodetskih podjetij:

- geodetsko podjetje bo izpolnilo svojo obvezo iz 3. odstavka tega člena in bo obvestilo Inženirsko zbornico Slovenije, da ne izpolnjuje več predpisanih pogojev za vpis v imenik,

- geodetski inšpektor bo na podlagi določbe 1. alinee 41. člena tega zakona predlagal Inženirski zbornici Slovenije izbris geodetskega podjetja iz imenika geodetskih podjetij.

Prisilna narava izbrisa iz imenika geodetskih podjetij, ko geodetsko podjetje ne izpolnjuje več pogojev za vpis v imenik, ima vendarle izjemo v določbi 4. alinee 40. člena tega zakona. Po slednjem določilu lahko geodetski inšpektor začasno, največ za tri mesece prepove geodetskemu podjetju opravljanje geodetske dejavnosti, če ne izpolnjuje več predpisanih pogojev za vpis v imenik geodetskih podjetij. Ta določba omogoča geodetskemu inšpektorju odločanje, ali bo začasno prepovedal opravljanje geodetske dejavnosti ali pa bo predlagal izbris iz imenika geodetskih podjetij. Glede na prisilno naravo 1. odstavka tega člena pa se postavi vprašanje razmerja obveze Inženirske zbornice Slovenije, da po sili zakona izbriše geodetsko podjetje iz imenika geodetskih podjetij, če na kakršenkoli način zve, da geodetsko podjetje ne izpolnjuje več predpisanih pogojev, do že izrečenega ukrepa začasnega prenehanja opravljanja geodetske dejavnosti izrečenega s strani geodetskega inšpektorja. Prav tako se postavi tudi vprašanje razmerja izpolnitve obveze geodetskega podjetja do sporočitve dejstva neizpolnjevanja predpisanih pogojev za vpis v imenik geodetskih podjetij Inženirski zbornici Slovenije in ex lege izbrisa iz imenika, ko je geodetskemu podjetju geodetski inšpektor začasno prepovedal opravljanje geodetske dejavnosti. Na postavljeno vprašanje razmerja glede izbrisa iz imenika geodetskih podjetij zakon ne daje odgovora. Na podlagi teleološke razlage 4. alinee 40. člena tega zakona lahko pridemo do sklepa, da je izdana odločba o začasni prepovedi opravljanja geodetske dejavnosti pravzaprav procesna ovira za odločanje o izbrisu geodetskega podjetja iz imenika geodetskih podjetij. To procesno oviro bo v postopku za izbris iz imenika uveljavljajo geodetsko podjetje, pravilno oziroma potrebno pa je, da bi geodetski inšpektor o izdaji začasne prepovedi opravljanja geodetske dejavnosti obvestil tudi Inženirsko zbornico Slovenije oziroma bi ji poslal v vednost svojo odločbo ne glede na tek (odprtost) pritožbenega roka. Če bo Inženirska zbornica Slovenije o izdaji odločbe o začasni prepovedi opravljanja geodetske dejavnosti zvedela pred uvedbo postopka za izbris geodetskega podjetja iz imenika geodetskih podjetij, postopka do izteka roka začasne prepovedi ne bo mogla uvesti. Po preteku roka začasne prepovedi opravljanja geodetske dejavnosti bo morala po uradni dolžnosti uvesti postopek ugotovitve, ali geodetsko podjetje izpolnjuje predpisane pogoje za vpis v imenik ali ne. Ob ugotovitvi, da geodetsko podjetje ne izpolnjuje predpisanih pogojev za vpis v imenik, bo morala uvesti postopek za izbris iz imenika po sili zakona. Če pa bo Inženirska zbornica Slovenije za izdajo začasne prepovedi opravljanja geodetske dejavnosti zvedela v času postopka do izdaje odločbe o izbrisu iz imenika, bo morala postopek prekiniti in ga bo nadaljevala po izteku roka začasne prepovedi opravljanja geodetske dejavnosti.

Izbris iz imenika geodetskih podjetij pomeni, v povezavi z določbo 6. odstavka 4. člena Zakona o gospodarskih družbah, ki prepoveduje gospodarski družbi začeti opravljanje svoje dejavnosti, dokler ni vpisano v register in ne izpolni z zakonom predpisanih pogojev za izvajanje registrirane dejavnosti, izgubo poslovne sposobnosti geodetskega podjetja. Za izgubo poslovne sposobnosti geodetskega podjetja ni potreben poseben akt pristojnega organa, temveč nastopi dejstvo izgube poslovne (opravilne) sposobnosti po naravi stvari sami v trenutku, ko geodetsko podjetje ne izpolnjuje več predpisanih pogojev za izvajanje geodetske dejavnosti. Pravni posli, ki jih sklene poslovno nesposobna pravna oseba po določbi 56. člena Zakona o obligacijskih razmerjih niso veljavni. Zaradi navedenega dejanja in izdelki, ki jih opravi oziroma izdelava poslovno geodetsko podjetje od trenutka izgube poslovne sposobnosti, ne morejo biti podlaga za upravno odločanje.

Iz določbe 1. odstavka tega člena je mogoče sklepati, da je na podlagi te določbe mogoče izbrisati geodetsko podjetje iz imenika geodetskih podjetij le v primeru neizpolnjevanja predpisanih pogojev po sili zakona, torej je urejen izbris iz imenika ne glede na voljo geodetskega podjetja. Ker pa je vpis v imenik geodetskih podjetij odvisen od volje gospodarske družbe ali samostojnega podjetnika posameznika in njene zahteve za vpis v imenik, ni videti nobenih utemeljenih razlogov, da ne bi bilo mogoče geodetskega podjetja izbrisati iz imenika na podlagi njegove zahteve ne glede na dejstvo izpolnjevanja predpisanih pogojev za vpis v imenik. Zaradi navedenega lahko Inženirska zbornica Slovenije izbriše geodetsko podjetje iz imenika na podlagi njegove zahteve, pa čeprav ta oblika oziroma način izbrisa iz imenika geodetskih podjetij z zakonom ni izrecno urejena. Ureditev te oblike izbrisa iz imenika bo potrebno urediti s splošnim aktom Inženirske zbornice Slovenije, s katerim bodo podrobno urejena vprašanja o vsebini in vodenju imenika geodetskih podjetij.

Določba o odločanju o izbrisu iz imenika je logična posledica že obravnavane pristojnosti in javnega pooblastila za odločanje v upravnem postopku o vpisu gospodarske družbe oziroma samostojnega podjetnika posameznika v imenik geodetskih podjetij. Tudi za določbo 2. odstavka tega člena velja povedano v komentarju k določbi 4. odstavka 4. člena tega zakona. zato dodatni komentar k obravnavani določbi ni potreben. V zvezi z obveznostmi geodetskega podjetja iz 3. odstavka tega člena in sankcijo 42. člena tega zakona bi lahko bila določena takojšnja izvršljivost odločbe o izbrisu iz imenika, saj s tem ne bi bile kršene ali prizadete nobene pravice geodetskega podjetja, pa čeprav bi bilo odločeno o izbrisu iz imenika proti njegovi volji.

Z vidika javnega interesa do zagotavljanja formalne urejenosti (izpolnjevanja predpisanih pogojev za opravljanje dejavnosti) del, katerih izvedba vpliva ali bi lahko vplivala na varnost življenja ali zdravja ljudi in predvsem izvajanja geodetskih storitev ter zagotavljanja minimalnih zahtev po strokovnem izvajanju geodetskih storitev ter opravljanja del, je zelo pomembna določba 3. odstavka tega člena. S to določbo je naložena geodetskemu podjetju, ki pride v položaj, ko ne izpolnjuje več predpisanih pogojev za vpis v imenik geodetskih podjetij, obveznost ravnanja po njegovi določbi in prepoved opravljanja del. Po tej določbi mora geodetsko podjetje, ki pride v položaj, ko ne izpolnjuje več predpisanih pogojev za vpis v imenik geodetskih podjetij:

- to dejstvo sporočiti Inženirski zbornici Slovenije,*
- prenehati z opravljanjem del iz 3. člena tega zakona.*

Geodetsko podjetje pride v položaj, ko mora izpolniti obvezo in spoštovati prepoved iz 3. odstavka tega člena:

- z vročitvijo (prejemom) sklepa registrskega sodišča o črtanju dejavnosti geodetskega opazovanja, meritev in kartiranja iz sodnega registra,*
- z izstopom ali kakršnim koli drugačnim prenehanjem družbenišva v geodetskem podjetju družbenika, ki je v tem podjetju bil edini izmed geodetov vpisan v imenik geodetov,*
- z dokončnostjo odločbe o izbrisu družbenika geodetskega podjetja, ki je bil v tem podjetju edini izmed geodetov vpisan v imenik geodetov, iz imenika geodetov,*
- z dokončnostjo odločbe o izbrisu iz imenika geodetov geodeta, ki je v delovnem razmerju pri geodetskem podjetju in je bil edini izmed geodetov vpisan v imenik geodetov,*

- s prenehanjem delovnega razmerja geodeta pri geodetskem podjetju, pa je bil ta geodet edini izmed geodetov tega podjetja vpisan v imenik geodetov, geodetsko podjetje pa nima zagotovljenega sodelovanja z drugim geodetom, vpisanim v imenik geodetov,
- z dokončnostjo odločbe o izbrisu iz imenika geodetov geodeta, s katerim je imelo geodetsko podjetje zagotovljeno sodelovanje, ker nihče izmed geodetov tega podjetja ni vpisan v imenik geodetov,
- s prenehanjem pogodbe o delu geodeta, s katerim je imelo geodetsko podjetje zagotovljeno sodelovanje, ker nihče izmed geodetov geodetskega podjetja ni vpisan v imenik geodetov.

Čeprav je določilo 3. odstavka tega člena popolnoma jasno in nedvoumno, pa je v zvezi z izpolnitvijo obveznosti obvestiti inženirsko zbornico o neizpolnjevanju pogojev za vpis v imenik geodetskih podjetij vendarle smiselno upoštevati nekatera dejstva:

- ta zakon izrecno ne določa roka za izpolnitev predpisane obveznosti, čeprav je mogoče iz obravnavane določbe razbrati, da nastopi obveznost v trenutku nastanka okoliščine, zaradi katere geodetsko podjetje ne izpolnjuje več predpisanih pogojev za vpis v imenik geodetskih podjetij,
- v 42. členu tega zakona je sankcionirano le neupoštevanje prepovedi opravljanja dejavnosti iz 3. člena tega zakona, dočim neizpolnitev obveznosti obvestila inženirski zbornici ni sankcionirano,
- obvestilo inženirski zbornici pomeni dejansko sprožitev postopka za izbris geodetskega podjetja iz imenika geodetskih podjetij ne glede na njegovo voljo,
- geodetski inšpektor lahko v primeru, da geodetsko podjetje opravlja dejavnost iz 3. člena tega zakona in ne izpolnjuje predpisanih pogojev za vpis v imenik geodetskih podjetij, na podlagi določila 4. alineje 40. člena tega zakona začasno, največ za tri mesece, prepove opravljanje geodetske dejavnosti,
- nekatere okoliščine, zaradi katerih geodetsko podjetje ne izpolnjuje več predpisanih pogojev za vpis v imenik geodetskih podjetij, nastanejo nepredvideno in brez vpliva geodetskega podjetja, geodetsko podjetje pa namerava oziroma želi še nadalje opravljati dejavnost iz 3. člena tega zakona. Med predvidene okoliščine, zaradi nastopa katerih geodetsko podjetje ne izpolnjuje več predpisanih pogojev za vpis v imenik geodetskih podjetij, je mogoče uvrstiti spremembo registrirane dejavnosti in odpoved delovnega razmerja ali pogodbe o delu geodetu, vpisanem v imenik geodetov, s strani geodetskega podjetja.

Verjetno bi kazalo v bodoče določiti rok izpolnitve obveznosti obvestiti inženirsko zbornico o neizpolnjevanju predpisanih pogojev za vpis v imenik geodetskih podjetij in njeno neupoštevanje tudi sankcionirati, sicer bo to postala mrtva določba zakona, ki je geodetska podjetja ne bodo spoštovala.

6. člen

(1) Geodetsko podjetje mora za vsak svoj izdelek oziroma delo v okviru dejavnosti iz 3. člena tega zakona imenovati odgovornega geodeta.

(2) Odgovorni geodet je odgovoren za skladnost izdelanega izdelka oziroma dela s predpisi, kar potrdi s svojo identifikacijsko številko in podpisom na vseh zaključenih

sestavinah geodetskega izdelka oziroma druge dokumentacije, ki je v zvezi z izdelkom oziroma opravljenim delom.

(3) Odgovorni geodet je lahko geodet, ki je vpisan v imenik geodetov.

Komentar:

Po določbi 1. odstavka tega člena mora geodetsko podjetje za vsak izdelek oziroma delo v opravljeno v izvajanju dejavnosti iz 3. člena tega zakona imenovati odgovornega geodeta. Geodetsko podjetje mora imenovati odgovornega geodeta pred začetkom opravljanja posamezne geodetske dejavnosti s posebnim aktom o imenovanju, ki bo moral biti priložen dokumentaciji o izvajanju posamezne geodetske dejavnosti, sicer ne bo mogoče izvajati kontrole glede upoštevanja te zakonske določbe. Način imenovanja odgovornega geodeta je prepuščen posameznemu geodetskemu podjetju. Iz določbe 1. odstavka tega člena je mogoče po gramatikalni razlagi določbe razbrati, da geodetsko podjetje odgovornega geodeta ne bi moglo imenovati z "generalnim " imenovanjem tako, da bi bil imenovan odgovorni geodet za vso opravljanje geodetske dejavnosti geodetskega podjetja, kot je to mogoče storiti za pooblaščenca podjetja, ampak naj bi geodetsko podjetje imenovalo odgovornega geodeta za vsako delo oziroma izdelek posebej. Smisel tega določila je uvedba in izvajanje notranje kontrole pravilnosti in kvalitetnega izvajanja geodetske dejavnosti, zato ni videti nikakršnega razloga, ki bi nasprotoval širšemu tolmačenju tega določila tako, da lahko geodetsko podjetje imenuje odgovornega geodeta z enim aktom za ves čas opravljanja geodetske dejavnosti. Tako generalno imenovanje je dejansko v naprej imenovanje za vsak izdelek oziroma delo brez nepotrebnega administriranja. Temu stališču govori v prid tudi določilo 3. alineje 42. člena tega zakona, ki sankcionira neimenovanje odgovornega geodeta. Po tej določbi stori geodetsko podjetje prekršek, če nima imenovanega odgovornega geodeta in opravlja dejavnost iz 3. člena tega zakona in ne, če ne imenuje odgovornega geodeta za vsak izdelek ali delo, ki ga opravi ali izdelava v opravljanju dejavnosti iz 3. člena tega zakona.

V drugem odstavku je določena odgovornost odgovornega geodeta za skladnost izdelanega geodetskega izdelka oziroma opravljene geodetske storitve s predpisi. Z izrazom predpisi so mišljeni tako zakoni in podzakonski predpisi, kakor tudi navodila in uradna tolmačenja pristojnih geodetskih organov ter standardi in pravila geodetske stroke. Odgovorni geodet bo moral s svojim podpisom potrditi vsako zaključeno sestavino geodetskega izdelka oziroma drugo dokumentacijo v zvezi z opravljeno geodetsko storitvijo ter ob podpisu navesti tudi svojo identifikacijsko številko zaradi ugotavljanja upravičenosti nastopanja v vlogi odgovornega geodeta in ugotavljanja odgovornosti ne glede na to, ali bo pri izdelavi izdelka oziroma izvedbi storitve sodeloval ali ne. Identifikacijska številka geodeta predstavlja dokaz, da geodet izpolnjuje pogoje za imenovanje za odgovornega geodeta, saj bo lahko geodetsko podjetje imenovalo za odgovornega geodeta le tistega geodeta, ki bo imel svojo identifikacijsko številko. V besedilu določbe o odgovornosti odgovornega geodeta ni izrecno navedena vrsta odgovornosti. Zdi se, da je odgovornost odgovornega geodeta določena kot objektivna odgovornost tako, da njegove odgovornosti v primeru uveljavljanja ni potrebno dokazovati, ker je predpostavljena. Kadar bi hotel odgovorni geodet svojo odgovornost izključiti, bi sam nosil breme dokazovanja razlogov, ki bi izključevali njegovo odgovornost. S to določbo je sicer določeno, da je odgovorni geodet odgovoren za skladnost izdelanega geodetskega izdelka oziroma za skladnost opravljene geodetske dejavnosti s predpisi, vendar ni določeno, kaj pomeni njegova odgovornost in kakšne so posledice te odgovornosti. Postavlja se namreč vprašanje, ali odgovarja odgovorni geodet tudi materialno. Poleg tega ni določeno, ali je odgovornost odgovornega geodeta mišljena kot odgovornost samo do

geodetskemu podjetju ali pa odgovarja tudi do naročnika geodetskega izdelka ali geodetske storitve in če je odgovornost odgovornega geodeta do naročnika, ali je ta odgovornost solidarna ali subsidiarna. Prav tako zakon tudi ne ureja "usode" geodetskega izdelka oziroma opravljene geodetske dejavnosti v primeru, ko geodetsko podjetje izdelava geodetski izdelek ali opravi storitev brez da bi imelo imenovanega odgovornega geodeta oziroma kadar odgovorni geodet izdelka oziroma storitve ne bi potrdil, pa naročnik tega ne bi opazil. Kadar bo geodetski izdelek oziroma opravljena geodetska storitev podlaga za pridobitev kakšne pravice oziroma koristi, ki se pridobi ali nastane v upravnem postopku, nepotrjeni izdelek oziroma storitev prav gotovo ne bo mogla biti podlaga za upravno odločanje, sama pravica oziroma pravna korist pa ne bo mogla nastati.

V zvezi z odgovornostjo odgovornega geodeta za skladnost izdelanega geodetskega izdelka oziroma opravljene geodetske dejavnosti s predpisi se pojavlja vprašanje, kdo bo pristojen za ugotavljanje skladnosti izdelanega izdelka oziroma opravljene dejavnosti s predpisi, predvsem v primerih, ko izdelek oziroma opravljena dejavnost ne bo podlaga upravnega odločanja in kdo bo v primeru "spora o skladnosti izdelka oziroma opravljene dejavnosti" pristojen odločati. Vsekakor bo skladnost izdelka oziroma storitve s predpisi, kadar bo le ta podlaga za upravno odločanje, ugotavljal delavec, ki bo vodil upravni postopek pred odločanjem, odločitev pa bo sprejel tisti, ki bo v konkretnem primeru pristojen odločati. Kadar pa geodetski izdelek oziroma opravljena geodetska dejavnost ne bo podlaga upravnega odločanja, ostaja vprašanje ugotavljanja skladnosti izdelka oziroma dejavnosti s predpisi in odločanje v primeru spora še vedno odprto.

Po določbi tretjega odstavka tega člena bo lahko geodetsko podjetje imenovalo za odgovornega geodeta samo posameznika, ki bo vpisan v imenik geodetov pri Inženirski zbornici Slovenije. Za vpis v imenik geodetov bo moral geodet izpolnjevati s tem zakonom predpisane pogoje. Ker bo lahko odgovorni geodet le posameznik, imenovanje družb geodetov, v katerih bi bili združeni geodeti, podobno kot se združujejo odvetniki v odvetniških pisarnah, ki izpolnjujejo pogoje za imenovanje za odgovornega geodeta, ne bo mogoče.

Glede obveznosti imenovanja odgovornega geodeta se pojavi vprašanje, ali lahko geodetsko podjetje, v katerem je le eden izmed geodetov (družbenik, delavec geodetskega podjetja ali pogodbeni delavec) vpisan v imenik geodetov, imenuje tega geodeta za odgovornega geodeta ali mora za odgovornega geodeta imenovati drugega geodeta, vpisanega v imenik geodetov. Zakon na to vprašanje ne daje direktnega odgovora, zato je potrebno odgovor na to vprašanje poiskati v smislu (namenu) določbe o vpisovanju geodetov v imenik geodetov in določbe o imenovanju odgovornega geodeta. Zahteva, da mora biti vsaj eden izmed geodetov v geodetskem podjetju vpisan v imenik geodetov pomeni zahtevo po strokovnem opravljanju dejavnosti iz 3. člena tega zakona, saj naj bi dela v opravljanju te dejavnosti izvajal le geodet, vpisan v imenik geodetov, saj je s tem izpolnjena predpostavka po minimalnem strokovnem opravljanju geodetske dejavnosti. Inštitut odgovornega geodeta je s tem zakonom uveden zaradi notranjega nadzora v geodetskem podjetju in s tem zagotavljanju strokovnega izvajanja del v opravljanju geodetske dejavnosti. Zaradi navedenega bi bilo v primeru, da bi bil izvajalec geodetskih del in odgovorni geodet ista oseba, izničen smisel določbe o izvajanju notranje kontrole v geodetskem podjetju, ki se navzven kaže s podpisom vseh zaključenih sestavin geodetskega izdelka oziroma druge dokumentacije s strani odgovornega geodeta. Iz navedenih razlogov je potrebno uveljaviti stališče, da izvajalec geodetskega izdelka in odgovorni geodet ne more biti ista oseba, zato se samostojni podjetnik posameznik, ki sam

izvaja geodetsko dejavnost iz 3. člena tega zakona, ne more imenovati za odgovornega geodeta in prav tako ne more geodetsko podjetje imenovati za odgovornega geodeta svojega geodeta, ki je edini vpisan v imenik geodetov, če dela oziroma storitve opravlja ta geodet.

7. člen

(1) V imenik geodetov se na svojo zahtevo vpiše posameznik, ki ima v Republiki Sloveniji končan najmanj visokošolski strokovni študij geodezije ali v Republiki Sloveniji nostrificirano v tujini pridobljeno diplomo ustreznega visokošolskega strokovnega študija geodezije (v nadaljnjem besedilu: geodet). Vpis se opravi, če geodet izpolnjuje naslednje pogoje:

- **da ima najmanj tri leta delovnih izkušenj po končanem univerzitetnem študiju geodezije oziroma pet let delovnih izkušenj po končanem visokošolskem strokovnem študiju geodezije;**
- **da ima pri inženirski zbornici opravljen izpit iz geodetske stroke;**
- **da je član inženirske zbornice.**

(2) Program in način opravljanja izpita iz geodetske stroke predpiše minister.

(3) O vpisu odloči inženirska zbornica z odločbo, zoper katero je dovoljena pritožba, o kateri odloča ministrstvo.

Komentar:

Vpis geodeta v imenik geodetov je dejansko dejanje, ki pomeni izpolnitev temeljnega pogoja, ki omogoča geodetskemu podjetju opravljanje dejavnosti iz 3. člena tega zakona, saj:

- *je mogoče geodetsko podjetje vpisati v imenik geodetskih podjetij, če ima poleg predpisane registracije dejavnosti vsaj enega geodeta (družbenika, redno zaposlenega v podjetju ali drugače angažiranega) vpisanega v imenik geodetskih podjetij,*
- *mora geodetsko podjetje imenovati odgovornega geodeta, ki je lahko le geodet, vpisan v imenik geodetov.*

Na podlagi določbe 1. odstavka tega člena vpiše inženirska zbornica posameznika v imenik geodetov na njegovo zahtevo pod pogojem, da izpolnjuje predpisane pogoje. Izpolnjevanje predpisanih pogojev mora posameznik dokazati, zato mora svoji zahtevi predložiti ustrezne listinske dokaze. Inženirska zbornica lahko po prejemu zahteve za vpis v imenik geodetov le preveri izpolnitev predpisanih pogojev, kar pomeni dejansko pregled popolnosti vloge – predložitve listinskih dokazov, nato pa je dolžna posameznika vpisati v imenik geodetov, saj nima pravice posamezniku odkloniti vpisa v imenik geodetov, če ta izpolnjuje predpisane pogoje. Posameznik mora komulativno izpolniti vse predpisane pogoje, ki jih določa ta zakon. Za vpis v imenik geodetov je s tem zakonom predpisana stopnja in smer strokovne izobrazbe, potrebne delovne izkušnje, opravljen strokovni izpit iz geodetske stroke in članstvo inženirske zbornice. V zvezi z delovnimi izkušnjami je potrebno ugotoviti, da niso predpisane »kvalificirane« delovne izkušnje, zato se s tem pogojem upošteva delovno dobo po pridobljeni, za vpis v imenik geodetov zahtevani, strokovni izobrazbi, ki vključuje tudi pripravniško dobo. Ker pa je med predpisanimi pogoji določeno tudi članstvo inženirske zbornice, mora tako posameznik izpolniti tudi pogoje, ki jih je za sprejem v članstvo določila inženirska zbornica. Po Statutu Inženirske zbornice Slovenije (Uradni list RS, št. 7/97, 11/98 in 52/00) je Inženirska zbornica Slovenije samostojna poklicna organizacija, v katero se

združujejo univerzitetni diplomirani inženirji in inženirke ter diplomirani inženirji in inženirke, ki na območju Republike Slovenije delajo pri graditvi objektov in urbanističnem načrtovanju ter drugi diplomirani inženirji, če tako določa zakon. Član zbornice je po določbi 3. člena statuta tisti, ki je vpisan v ustrezno evidenco zbornice. Med dolžnostmi članov zbornice je v 114. členu statuta določena dolžnostrednega plačevanja članarine in drugih prispevkov, ki jih določajo pravilnik o finančnem poslovanju zbornice ter drugi akti zbornice. V Pravilnik o plačevanju članarine in drugih prispevkov, ki ga je sprejela skupščina Inženirske zbornice Slovenije dne 12.9.1997 je določeno, da morajo člani zbornice plačati članarino, vpisnino in druge prispevke, določene s sklepom upravnega odbora ali skupščine Inženirske zbornice Slovenije.

Ker je s tem zakonom kot pogoj za opravljanje dejavnosti geodetskega podjetja pravzaprav določeno združevanje v zbornico tistih geodetov, ko bodo v geodetskem podjetju izvrševali dela dejavnosti iz 3. člena tega zakona, se bodo tako v zbornico včlanili posamezniki:

- ki imajo najmanj visokošolsko izobrazbo geodetske smeri,*
- ki imajo najmanj tri leta delovnih izkušenj po končanem univerzitetnem šolanju oziroma pet let delovnih izkušenj po končanem visokošolskem šolanju,*
- ki bodo podali pisno prijavo za včlanitev v zbornico,*
- ki bodo podali izjavo, da sprejemajo določila Statuta Inženirske zbornice Slovenije in druge akte zbornice ter minimalne tarifne pogoje za geodetsko dejavnost,*
- ki bodo plačali vpisnino, članarino in druge prispevke zbornice.*

Za včlanitev geodeta v inženirsko zbornico veljajo postopkovna pravila, ki jih je Inženirska zbornica Slovenije določila v svojih splošnih aktih. Ker pa je v 3. odstavku 7. člena tega zakona določeno, da odloča inženirska zbornica o vpisu v imenik geodetov z odločbo, pomeni to odločanje odločanje o upravni stvari v smislu določila 2. odstavka 2. člena Zakona o splošnem upravnem postopku. Z vpisom v imenik geodetov pridobi geodet pravico oziroma možnost do imenovanja za odgovornega geodeta, zato pomeni odločanje o vpisu v imenik tudi iz tega razloga odločanje o upravni stvari na podlagi določbe 1. odstavka 2. člena istega zakona. Zakon o splošnem upravnem postopku dopušča s 1. odstavkom 3. člena, da se lahko za določeno področje z zakonom posamezna vprašanja postopka uredijo drugače, kot so urejena z njegovimi določili. Ta zakon nima postopkovnih določb, razen določila o pristojnosti za upravno odločanje, ki pomeni v komentarju k 4. členu tega zakona že navedeno javno pooblastilo, v zvezi z vpisom v imenik geodetov, zato bo morala inženirska zbornica postopati le po pravilih splošnega upravnega postopka. Postopek vpisa v imenik bo inženirska zbornica uvedla na vlogo geodeta, člana inženirske zbornice, zato bo moral geodet svoji vlogi priložiti vse dokaze o izpolnjevanju predpisanih pogojev. Dejansko stanje bo lahko inženirska zbornica v celoti ugotovila na podlagi dokazov, priloženih vlogi z zahtevo za vpis v imenik geodetov, zato bo lahko odločala v skrajšanem postopku na podlagi določila 1. točke 1. odstavka 144. člena Zakona o splošnem upravnem postopku.

Z določbo 3. odstavka tega člena, s katero je dano inženirski zbornici javno pooblastilo za odločanje o vpisu v imenik geodetov, ji je dana tudi pristojnost vodenja tega imenika. Ne glede na to, da v tem zakonu to ni izrecno navedeno, bo morala inženirska zbornica s svojim splošnim aktom določiti način oziroma pravila njegovega vodenja, kar pa vsekakor ne pomeni, da bi lahko določila dodatne pogoje za vpis v imenik geodetov. Pogoje za vpis v imenik geodetov ta zakon taksativno določa, zato ni dopustno njihovo razširjanje. V 7. členu

Statuta Inženirske zbornice Slovenije je določeno, da v času, ko član zbornice, vpisan v imenik pooblaščenih inženirjev, ne opravlja inženirskih storitev ali opravlja službo v državni upravi ali lokalni samoupravi ali opravlja poklic v takšnih gospodarskih ali drugih javnih službah, ki nimajo registrirane dejavnosti projektiranja in gradnje, preneha status pooblaščenega inženirja. Po analogiji tega člena je Inženirska zbornica Slovenije v obvestilu (pozivu) za vpis geodetov v inženirsko zbornico in v imenik geodetov, objavljenem v Uradnem listu št. 51/2000, v obrazcu OBR:IZS-02/B/00 – vloga za vpis v imenik geodetov navedla, da se kandidata, ki je v rednem delovnem razmerju pri organizaciji iz 7. člena Statuta IZS (zaposlen v državni upravi, lokalni samoupravi ali opravlja poklic v takšnih gospodarskih ali drugih javnih službah), ne more vpisati v imenik geodetov. Poleg navedene omejitve je v tem obrazcu določeno, da se lahko v imenik geodetov vpiše:

- kandidat v delovnem razmerju s polnim delovnim časom, za nedoločen ali določen čas pri podjetju, ki opravlja geodetsko dejavnost. To dejstvo mora odgovorna oseba podjetja potrditi s svojim podpisom in žigom podjetja,
- izjemoma kandidat, ki dela poln delovni čas v organizaciji, ki se ne ukvarja z geodetsko dejavnostjo in je tretjino delovnega časa v podjetju, ki opravlja geodetsko dejavnost,
- kandidat, ki je nezaposlen in ima z geodetskim podjetjem sklenjeno pogodbo o delu.

Med prilogami, ki jih mora kandidat za vpis v imenik geodetov priložiti izpolnjenem obrazcu OBR:IZS-02/B/00, so navedena tudi:

- dokazilo o stalnem prebivališču v Republiki Sloveniji,
 - dokazilo, da kandidat kot poklic opravlja geodetsko dejavnost,
 - v posameznem primeru glede na delovno razmerje kandidata ali njegov status nezaposlene osebe pa še:
- a) potrdilo Zavoda za zdravstveno zavarovanje (overjeno fotokopijo M-1/M-2) ali pogodbo o delu,
 - b) soglasje organizacije, v kateri ima kandidat sklenjeno delovno razmerje za poln delovni čas, pa mu je bilo dovoljeno delo v drugi organizaciji,
 - c) potrdilo Zavoda za zaposlovanje Republike Slovenije, vendar ne starejše od enega meseca in pogodbo o delu z geodetskim podjetjem, pri katerem bo nezaposleni geodet opravljal delo po pogodbi o delu.

Navedene omejitve in zahtevana dokazila o dejstvih pomenijo razširitev taksativno naštetih zakonskih pogojev za vpis v imenik geodetov, kar ni dopustno, zato jih inženirska zbornica ne more zahtevati in je dolžna vpisati kandidata v imenik geodetov ne glede na te omejitve in brez zahtevanih dokazil, saj zanje nima zakonske podlage.

Med imenikom pooblaščenih inženirjev in imenikom geodetov je bistvena razlika v statusu, ki ga posameznik pridobi z vpisom v imenik. Z vpisom v imenik pooblaščenih inženirjev pridobi posameznik status pooblaščenega inženirja in s tem povezane pravice, z vpisom v imenik geodetov pa pridobi geodet le možnost, da ga geodetsko podjetje imenuje za odgovornega geodeta. Odgovornega geodeta imenuje geodetsko podjetje izmed geodetov, vpisanih v imenik geodetov, status odgovornega geodeta pa velja le v odnosu do geodetskega podjetja, ki je geodeta imenovalo za odgovornega geodeta. Prav zaradi te kvalitativne razlike med imenikom pooblaščenih inženirjev in imenikom geodetov ni mogoča analogna uporaba 7. člena Statuta Inženirske zbornice Slovenije za imenik geodetov.

Odločanje o vpisu geodeta v imenik geodetov je upravna stvar, zato bo morala inženirska zbornica tudi v tem postopku, kakor tudi v postopku izbrisa iz imenika po določbi 10. člena tega zakona, spoštovati določbe Zakona o upravnih taksah, kot je bilo navedeno v komentarju k 4. členu tega zakona.

8. člen

Geodet dobi ob vpisu v imenik geodetov identifikacijsko številko, ki je nanj trajno vezana, in jo sme uporabljati samo skupaj z enotnim žigom geodetskega podjetja.

Komentar:

S to določbo je zakon uvedel za geodete, vpisane v imenik geodetov, identifikacijsko številko, s katero bodo geodeti dokazali, da izpolnjujejo pogoje za imenovanje za odgovornega geodeta ter so zato možni kandidati za imenovanje za odgovornega geodeta. Zakon izrecno ne določa, kdo identifikacijsko številko dodeljuje in kako se določa. Iz določila, da se identifikacijsko številko podeli geodetu ob vpisu v imenik geodetov, se lahko razbere, da jo dodeljuje upravljalec imenika, ki je v smislu določbe 3. odstavka 7. člena tega zakona Inženirska zbornica Slovenije.

Identifikacijska številka je po izrecni določbi zakona trajno vezana na geodeta, saj bo služila tudi za kasnejše ugotavljanje podatkov o geodetu, ki je izdelal geodetski izdelek oziroma opravil geodetski storitev in o odgovornem geodetu, ki je potrdil skladnost geodetskega izdelka ali opravljene geodetske dejavnosti s predpisi, pa se bo kasneje ugotovilo, da izdelek ni bil izdelan oziroma dejavnost ni bila opravljena v skladu s predpisi in bo zato potrebno ugotavljati njuno odgovornost in predvsem odgovornost odgovornega geodeta. Trajna vezanost identifikacijske številke pomeni, da je določenemu geodetu lahko dodeljena samo ena identifikacijska številka in ostane ta številka nanj vezana tudi po njegovem izbrisu iz imenika geodetov. V primeru izbrisa iz imenika geodetov, kadar geodet ne bi imel več pogojev za vpis v imenik zaradi prenehanja članstva v Inženirski zbornici Slovenije, bo potrebno v pravilih, ki bodo urejala vodenje imenika geodetov in dodeljevanje identifikacijskih števil, urediti tudi institut "zamrznitve" identifikacijske številke. Prav tako bo potrebno določiti prepoved uporabe številke z dnem izbrisa geodeta iz imenika geodetov. Ob ponovnem vpisu geodeta v imenik geodetov se temu geodetu ne bi smelo dodeliti nove identifikacijske številke, temveč bi lahko geodet ponovno uporabljal le identifikacijsko številko, ki mu je že bila dodeljena saj se le na ta način zagotovi smisel njene trajnosti.

Geodet sme uporabljati svojo identifikacijsko številko le skupaj z enotnim žigom geodetskega podjetja, kar pomeni, da odgovorni geodet ne bi mogel izdelati geodetskega izdelka ali opraviti geodetske dejavnosti ter hkrati potrditi skladnost izdelka oziroma opravljene dejavnosti s predpisi. Taka možnost pa se kaže v primeru, ko nastopa geodet, ki je vpisan v imenik geodetov in ima identifikacijsko številko, hkrati pa je kot samostojni podjetnik posameznik vpisan v imenik geodetskih podjetij. V tem primeru se samostojni podjetnik ne more imenovati za odgovornega geodeta in potrditi skladnost izdelka ali opravljene storitve s predpisi, saj bi se na ta način obšel že naveden smisel zakonskih določb, ki želijo zagotoviti notranjo kontrolo izdelovanja izdelkov in opravljene dejavnosti v geodetskem podjetju ne glede na to, da ta prepoved izrecno ni določena in kljub načelu, da je dovoljeno vse, kar ni prepovedano. Lahko

postavimo tezo, da taka prepoved izhaja iz določbe, da sme odgovorni geodet uporabljati identifikacijsko številko le skupaj z enotnim žigom geodetskega podjetja.

9. člen

(1) Imenik geodetov vsebuje podatke, ki so potrebni za pridobivanje pravic, obveznosti in odgovornosti iz tega zakona, in sicer:

- 1. ime in priimek;**
- 2. rojstne podatke;**
- 3. stalno prebivališče;**
- 4. strokovni ali znanstveni naziv;**
- 5. podatke o opravljenem izpitu iz geodetske stroke;**
- 6. identifikacijsko številko;**
- 7. podatke o izrečenih disciplinskih ukrepih.**

(2) V imenik geodetov vpisani geodet mora inženirski zbornici sporočiti spremembo podatkov, ki se vpisujejo v imenik, v 15 dneh po nastanku spremembe.

(3) Vsakdo ima pravico pridobiti podatek o tem, ali je določena oseba vpisana v imenik geodetov. Pravico do vpogleda v vse podatke imenika geodetov imajo pooblašcene osebe geodetske uprave in geodetski inšpektor.

Komentar:

Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št.59/99, 57/01 in 59/01) je v zvezi z obdelovanjem osebnih podatkov, ki zajema shranjevanje ali združevanje podatkov v zbirkah osebnih podatkov, spreminjanje, uporabo ali sporočanje, vključno s prenosom, iskanjem, blokiranjem in brisanjem, zaradi preprečevanja nezakonitih in neupravičenih posegov v zasebnost posameznika pri obdelavi osebnih podatkov določil pravila ravnanja z osebnimi podatki, ki jih morajo upoštevati upravljalci in uporabniki zbirk osebnih podatkov:

- obdelovanje osebnih podatkov je mogoče le, če je njihova obdelava določena z zakonom ali, če ima upravljelec zbirke osebnih podatkov pisno privolitev posameznika, na katerega se ti podatki nanašajo,*
- osebni podatki se smejo obdelovati le v skladu z vnaprej določenim namenom ali za namene razvidne iz privolitve posameznika,*
- osebni podatki se lahko shranjujejo in uporabljajo le toliko časa, dokler je to potrebno za dosego namena, zaradi katerega so bili obdelovani,*
- upravljelec zbirke osebnih podatkov mora za vsako posredovanje zagotoviti, da je mogoče pozneje ugotoviti, kateri osebni podatki so bili posredovani, komu in na kakšni podlagi in sicer za obdobje, ko je mogoče zakonsko varstvo pravice posameznika zaradi nedopustnega posredovanja osebnih podatkov.*

Izpolnjevanjem navedenih načel mora slediti tudi obdelovanje podatkov v imeniku geodetov, ki je nedvomno zbirka osebnih podatkov v smislu določb Zakona o varstvu osebnih podatkov, saj je po njegovi določbi 1. točke 2. člena namreč osebni podatek vsak podatek, ki kaže na lastnosti, stanja ali ravnanja posameznika, ne glede na obliko, v kateri je izražen. Vzpostavitev imenika geodetov določa ta zakon, zato upravljelec te zbirke osebnih podatkov od osebe, na katero se nanašajo ti podatki, ne potrebuje soglasja za obdelovanje s tem zakonom predpisanih osebnih podatkov. Poleg tega pa je potrebno upoštevati tudi dejstvo, da

bodo osebne podatke dali upravljalcu imenika geodetov posamezniki sami, če bodo hoteli biti vpisani v imenik geodetov in s tem pridobiti možnost biti imenovani za odgovornega geodeta, zato se s tem lahko šteje, da soglašajo z obdelovanjem njihovih osebnih podatkov pod pogoji, ki bodo določeni v aktih upravljalca imenika geodetov o varovanju osebnih podatkov.

V prvem odstavku tega člena je sicer neeksplicitno določen namen zbiranja in hranjenja osebnih podatkov v imeniku geodetov, ko je določeno, da so v tem imeniku vsebovani podatki potrebni za pridobivanje pravic, obveznosti in odgovornosti iz tega zakona. Vpis posameznega geodeta v imenik geodetov služi kot dokaz o izpolnjevanju pogojev geodetskega podjetja za opravljanje del geodetske dejavnosti iz 3. člena tega zakona in za imenovanje geodeta za odgovornega geodeta, geodet pa z vpisom v imenik geodetov pridobi pravico do imenovanja za odgovornega geodeta in do dodelitve in uporabe identifikacijske številke. Identifikacijska številka, ki se dodeli geodetu, vpisanem v imenik geodetov, dokazuje, da ima geodet pravico biti imenovan za odgovornega geodeta in da lahko potrdi geodetski izdelek ali opravljeno geodetsko dejavnost, ker izpolnjuje z zakonom predpisane pogoje, hkrati pa daje identifikacijska številka skupaj s podatki, vpisanimi v imenik geodetov, potrebne podatke za uveljavljanje odgovornosti odgovornega geodeta.

Iz navedenega lahko povzamemo, da pridobi geodet z vpisom v imenik geodetov naslednje pravice:

- pravico v geodetskem podjetju opravljati dela geodetske dejavnosti iz 3. člena tega zakona,
- pravico biti imenovan za odgovornega geodeta,
- pravico do dodelitve identifikacijske številke,
- pravico do uporabe identifikacijske številke.

S tem členom je zakon taksativno navedel podatke, ki se vpisujejo v imenik geodetov in jih lahko razdelimo na:

- podatke o osebi,
- podatke o strokovnosti,
- podatek o identifikacijskem znaku,
- podatke o izrečenih disciplinskih ukrepih.

Vsi navedeni podatki, razen podatka o izrečenih disciplinskih ukrepih, so podatki, ki so potrebni za uveljavljanje geodetovih pravic, ki se pridobijo z vpisom v imenik geodetov. Podatek o izrečenih disciplinskih ukrepih ne vpliva na pridobitev že navedenih pravic geodeta in ne vpliva na uveljavljanje njegove odgovornosti. Zakon izrecno ne določa, kateri disciplinski ukrepi so s to določbo mišljeni niti kdo te ukrepe izreka, vendar se da z gotovostjo sklepati, da gre za disciplinske ukrepe, ki jih članom Inženirske zbornice Slovenije izrekajo njeni pristojni organi. Na uveljavljanje že pridobljenih pravic geodeta, ki se pridobijo z vpisom v imenik geodetov, izrečeni disciplinski ukrepi, razen izključitve iz članstva zbornice, nimajo nobenega vpliva. Na uveljavljanje pravic geodetov ima vpliv samo ukrep izključitve iz članstva zbornice, saj z izvršitvijo tega ukrepa geodet ne izpolnjuje več predpisanih pogojev za vpis v imenik geodetov, določenih v 7. členu tega zakona. Ker bo izvršitev disciplinskega ukrepa izključitve iz članstva zbornice imel za posledico še izbris iz imenika geodetov, izrečen disciplinski ukrep sam po sebi nima vpliva na uveljavljanje že pridobljenih geodetovih pravic, ampak ima vpliv na izvrševanje teh pravic izbris iz imenika geodetov. Podatek o izrečenih disciplinskih ukrepih sodi v posebno evidenco izrečenih ukrepov, ki jo mora voditi organ, ki disciplinske ukrepe izreka, zato razlogov za vodenje tega podatka v imeniku geodetov pravzaprav ni videti niti ni razviden namen vodenja tega podatka. Če bo Inženirska zbornica Slovenije izvajala kontrolo glede dela odgovornega geodeta in bi v zvezi s to kontrolo izrekala disciplinske ukrepe, bo imel podatek o izrečenih disciplinskih ukrepih voden v imeniku

geodetov smisel in bo predstavljal negativne reference o geodetu, sicer pa kot je bilo že rečeno, smisla vodenja tega podatka v imeniku geodetov ni videti. Glede izrečenih disciplinskih ukrepov je potrebno še poudariti, da se morajo ti ukrepi po določenem roku izbrisati iz evidence, zato bi bilo potrebno določiti ta rok ter urediti institut izbriisa izrečenega disciplinskega ukrepa iz imenika geodetov.

Osební podatki, ki se po določilu tega člena obdelujejo (v pomenskem smislu Zakona o varstvu osebnih podatkov) v imeniku geodetov so taksativno naštetí, zato jih inženirska zbornica s svojim splošnim aktom, v katerem bo uredila vprašanja v zvezi z imenikom geodetov, ni upravičena razširiti. Izmed podatkov, ki jih po določilu tega člena vsebuje imenik geodetov, je praktično spremenljiv le podatek o stalnem prebivališču geodeta in izjemoma še ime in priimek. Pridobitev višje stopnje strokovne izobrazbe ali akademskega naziva ne pomeni pridobitve kakšnih novih pravic geodeta, zato je njegova sprememba le »lepotnega« pomena. Podatek o izrečenih disciplinskih ukrepih bo inženirska zbornica vpisovala v imenik geodetov ne glede na voljo geodeta. Lahko ugotovimo, da sprememba podatka, vpisanega v imenik geodetov, nima nobenega vpliva na pridobljene pravice, ki jih geodet pridobi z vpisom v imenik geodetov, zato je zahteva po sporočanju sprememb podatkov v 15 dneh od nastanka njihove spremembe namenjena zgolj ažurnosti imenika geodetov. Iz navedenega razloga ta zakon ne predpisuje nikakršne sankcije zaradi eventualnega neupoštevanja te obveznosti.

Iz namena imenika geodetov še izhaja, da je imenik geodetov zbirka osebnih podatkov trajne narave in zato obdelovanje teh podatkov časovno ni omejeno.

Imenik geodetov je uradna evidenca osebnih podatkov, saj je obdelovanje taksativno naštetih podatkov o določenem krogu oseb predpisano z zakonom, ki ga vodi na podlagi zakonskega pooblastila inženirska zbornica. Ker zakon določa, katere podatke lahko pridobi iz imenika geodetov vsakdo in daje le določenim osebam pravico do vpogleda v vse v imenik vpisane podatke, imenik geodetov ni javna zbirka osebnih podatkov. Inženirska zbornica je s tem zakonom pridobila javno pooblastilo za odločanje o vpisu geodeta v imenik geodetov, zato je nosilec javnega pooblastila in je pooblaščená obdelovati osebné podatke v imeniku geodetov, ki je uradna evidenca, zato se postavi vprašanje, ali je inženirska zbornica na podlagi 179. člena Zakona o splošnem upravnem postopku dolžna izdajati potrdila in druge listine o dejstvih, o katerih vodi uradno evidenco. Odgovor na zastavljeno vprašanje je mogoče razbrati iz določbe 3. odstavka tega člena, s katero je vsakomur dana le pravica do pridobitve podatka, ali je določena oseba vpisana v imenik geodetov. Ta podatek je dostopen vsakomur, ne da bi mu bilo potrebno za pridobitev podatka izkazati upravičen interes. Menim, da bo inženirska zbornica ta podatek posredovala z odgovorom na vprašanje ali z dopisom na pisno postavljeno vprašanje in zato ne bo izdajala potrdila. Geodet, vpisan v imenik geodetov, bo dejstvo vpisa v imenik dokazoval z odločbo o vpisu v imenik in identifikacijsko številko, na njegovo izrecno zahtevo pa mu bo inženirska zbornica lahko izdala tudi potrdilo o vpisu v imenik. Pravica do vpogleda v vse podatke imenika geodetov je dana po izrecni določbi tega člena le pooblaščenim osebam geodetske uprave in geodetskemu inšpektorju. Ne glede na to določbo pa ima pravico do vpogleda v vse podatke imenika geodetov po določbi 1. točke 1. odstavka 18. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov tudi v imenik geodetov vpisan geodet in sicer do podatkov, ki se nanašajo nanj. V zvezi s pravico do vpogleda v vse podatke imenika geodetov je potrebno ugotoviti, da pravica do vpogleda v podatke imenika geodetov ne vsebuje tudi pravice zahtevati pisno posredovanje zahtevanega podatke, temveč le pravico do vpogleda v prostorih inženirske zbornice in pravico do prepisovanja podatkov iz imenika geodetov. Pooblaščené osebe geodetske uprave se bodo morale za vpogled v imenik geodetov izkazati s pisnim pooblastilom, razen direktorja geodetske uprave.

10. člen

(1) Geodeta se izbriše iz imenika geodetov:

- če pisno zahteva izbris;
- če mu je izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica;
- če ne izpolnjuje pogojev iz prvega odstavka 7. člena tega zakona;
- če umre;
- če mu je v disciplinskem postopku izrečen ukrep izbrisa iz imenika geodetov ali izključitve iz inženirske zbornice.

(2) O izbrisu odloči inženirska zbornica z odločbo. Zoper odločbo je dovoljena pritožba, o kateri odloča ministrstvo.

(3) Če so podani razlogi iz druge ali tretje alinee prvega odstavka tega člena, mora geodet, vpisan v imenik geodetov, o tem obvestiti inženirsko zbornico.

(4) Geodet, vpisan v imenik geodetov, ne more biti imenovan kot odgovorni geodet, če mu je bil izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica oziroma če mu je v disciplinskem postopku izrečen ukrep izbrisa iz imenika geodetov ali izključitve iz inženirske zbornice.

(5) Geodet, ki je bil izbrisan iz imenika geodetov na lastno zahtevo ali zaradi razloga iz tretje alinee prvega odstavka tega člena, se na lastno zahtevo lahko ponovno vpiše v imenik geodetov, če izpolnjuje pogoje za vpis. Geodet, ki je bil izbrisan iz imenika zaradi razloga iz druge ali pete alinee prvega odstavka tega člena, se na zahtevo lahko ponovno vpiše v imenik geodetov, ko poteče veljavnost izrečenega varnostnega ali disciplinskega ukrepa.

Komentar:

Z vpisom v imenik geodetov pridobi geodet na podlagi tega zakona izvirajočo pravico oziroma možnost do imenovanja za odgovornega geodeta, zato se lahko že pridobljena pravica oziroma možnost omeji ali odloči o njenem prenehanju le na podlagi razlogov, navedenih v zakonu. Zaradi tega so v prvem odstavku tega člena taksativno navedeni razlogi, zaradi katerih je mogoče geodeta izbrisati iz imenika geodetov. Iz te določbe je tudi razvidno, da je izbris iz imenika obligatoren v primeru nastopa navedenih razlogov, zato inženirska zbornica nima pravice odločati, ali bo geodeta izbrisala iz imenika ali ne in bo zato dejansko izdala le ugotovitveno odločbo o nastopu razloga za izbris iz imenika, katere posledica oziroma izvršitev pomeni izbris geodeta iz imenika geodetov. Inženirska zbornica bo izdala odločbo o izbrisu iz imenika geodetov na podlagi razlogov, ki nastanejo:

- *po volji geodeta,*
- *proti volji geodeta,*
- *po sili zakona.*

Dejanski izbris geodeta iz imenika geodetov opravi inženirska zbornica po uradni dolžnosti z dnem izvršljivosti odločbe o izbrisu iz imenika, saj pomeni to dejanje izvršitev izvršljive odločbe. Inženirska zbornica mora po določbi drugega odstavka tega člena o izbrisu iz imenika geodetov odločiti z odločbo, ne glede na razlog za izbris iz imenika, saj se z njo odloči tudi o prenehanju z vpisom v imenik geodetov pridobljene pravice. Izbris iz imenika je zato odločanje o pravici posameznika, o kateri je potrebno odločati po predpisanem upravnem postopku, saj gre za upravno stvar. Kot je bilo že navedeno, ta zakon nima postopkovnih določb, zato mora inženirska zbornica v odločanju o upravni stvari postopati po določilih Zakona o splošnem upravnem postopku.

Po volji geodeta odloča inženirska zbornica o izbrisu iz imenika geodetov na podlagi geodetove pisne zahteve. Geodetu svoje zahteve ni potrebno utemeljevati. Svojo zahtevo za izbris iz imenika lahko geodet do dneva poteka pritožbenega roka zoper že izdano odločbo o izbrisu iz imenika umakne po določbi 2. odstavka 135. člena Zakona o splošnem upravnem postopku. Svoje odločitve za umik zahteve za izbris iz imenika geodetov geodetu ni potrebno utemeljevati. Inženirska zbornica bo morala v tem primeru izdati sklep o ustavitvi postopka izbrisa iz imenika geodetov in z istim sklepom tudi odpraviti že izdano odločbo o izbrisu iz imenika geodetov.

Prenehanje pogojev iz prvega odstavka 7. člena tega zakona je kot razlog za izbris geodeta iz imenika geodetov potrebno na podlagi njegovega bistva uvrstiti v skupino razlogov, ki nastanejo po volji geodeta. Izpolnitev vseh predpisanih pogojev za vpis v imenik geodetov, razen članstva v inženirski zbornici, je stalnega značaja, saj po izpolnitvi po njihovi naravi sami ne prenehajo. Preneha lahko le članstvo v inženirski zbornici, zato lahko pride do neizpolnjevanja pogojev za vpis v imenik geodetov le v primeru tega pogoja. Razlogov za prenehanje članstva v inženirski zbornici Statut Inženirske zbornice Slovenije posebej ne določa, prav tako ti razlogi niso navedeni v drugih splošnih aktih inženirske zbornice. V 8. členu Statuta Inženirske zbornice Slovenije je navedeno, da preneha članstvo v zbornici z dnem izbrisa iz evidence članov ter da postopek izbrisa iz evidence članov zbornice določa statut. Tega pa statut in tudi drugi splošni akti inženirske zbornice ne določajo. Razloge za prenehanje članstva v inženirski zbornici je potrebno razbrati iz posameznih določb njenega statuta in drugih splošnih aktov. Inženirska zbornica je prostovoljna poklicna organizacija, v katero se včlanijo zainteresirani po svoji volji, če hočejo opravljati dejavnost, katere opravljanje je pogojeno s članstvom v njej, zato je logično, da lahko članstvo v zbornici preneha na podlagi zahteve – volje njenega člana. Lahko ugotovimo, da je za prenehanje članstva v zbornici osnovni način izbris iz evidence članov na podlagi njegove volje. Redno plačevanje članarine zbornice je po določbi 2. točke 114. člena navedenega statuta dolžnost vsakega člana, njeno neredno plačevanje oziroma neplačevanje pa ni razlog avtomatičnega črtanja člana iz evidence članov inženirske zbornice. Kršitev te določbe pomeni disciplinsko zadevo, zaradi katere se po določbi 12. točke 9. člena Pravilnika o podrobni določitvi disciplinskih zadev, ki ga je sprejela skupščina Inženirske zbornice Slovenije dne 12.9.1997, zaradi katere se izreče disciplinski ukrep začasnega izbrisa iz zbornice. Ker je potemtakem članstvo zbornice dejansko vezano na voljo posameznika, je logično, da se umrlega člana črta iz evidence članov. Tudi smrt geodeta je kot razlog za izbris iz imenika geodetov navedena posebej, zato se je ne obravnava v kontekstu prenehanja članstva zbornice kot neizpolnjevanje pogojev iz prvega odstavka 7. člena tega zakona. Na podlagi navedenega je mogoče ugotoviti, da je lahko član inženirske zbornice črtan iz evidence članov na podlagi lastne zahteve ali na podlagi izrečenega disciplinskega ukrepa začasnega izbrisa iz zbornice oziroma disciplinskega ukrepa izključitve iz zbornice po določbi 11. člena navedenega pravilnika. Ker je prenehanje članstva zbornice na podlagi izrečenega disciplinskega ukrepa v peti alinei 10. člena tega zakona posebej navedeno, ostane potemtakem kot razlog za izbris iz imenika geodetov na podlagi tretje alineje 10. člena tega zakona le prenehanje članstva v inženirski zbornici na podlagi volje geodeta.

Varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica izreče sodišče po določbi 67. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 63/94, 70/94 in 23/99) storilcu kaznivega dejanja, če je za storitev kaznivega dejanja zlorabil svoj poklic in če sodišče utemeljeno sklepa, da bi bilo zaradi tega nevarno, da bi še naprej opravljal svoj poklic. Izrečena prepoved poklica traja najmanj eno leto in največ pet let, sodišče pa lahko odloči o prenehanju izrečenega varnostnega ukrepa po preteku dveh let od začetka njegovega izvrševanja. Po določilu tretjega

odstavka 10. člena tega zakona je geodet, vpisan v imenik geodetov, dolžan o izrečenem varnostnem ukrepu prepovedi opravljanja poklica obvestiti inženirsko zbornico, vendar ta zakon ni določil roka za izpolnitev te obveznosti niti ni predvidena sankcija za njeno kršitev. Po prejemu obvestila je inženirska zbornica dolžna uvesti postopek za izbris geodeta iz imenika geodetov. Postopek bo morala inženirska zbornica uvesti po uradni dolžnosti tudi takrat, kadar bo kakorkoli izvedela za izrečen varnostni ukrep, ne glede na to, da ta zakon tega izrecno ne določa. Ta obveznost inženirske zbornice izhaja iz določila prvega odstavka 10. člena tega zakona, saj se geodeta obligatorno izbriše iz imenika geodetov, če nastanejo taksativno naštetih razlogi za izbris iz imenika. Trajanje tega varnostnega ukrepa je po že navedeni določbi Kazenskega zakonika omejeno in lahko traja najmanj eno leto in največ pet let. Po preteku dobe, za katero je bil izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica ali na podlagi odločbe sodišča o prenehanju varnostnega ukrepa, je inženirska zbornica dolžna na zahtevo geodeta ponovno vpisati v imenik geodetov ne glede na to, da ta zakon o tem nima določila. Ta obveza izhaja iz določila Kazenskega zakonika o rehabilitaciji obsojencev, saj obsojenec z njo pridobi vse pravice, ki jih je imel pred obsodbo.

Z zmožnostjo opravljanja poklica je povezan odvzem opravilne sposobnosti, ki jo lahko delno ali popolnoma odvzame sodišče s sklepom po določbi 52. člena Zakona o nepravdnem postopku (Uradni list SRS, št. 30/86, 20/88 in 87/02-SPZ). Tudi v primeru delnega ali popolnega odvzema opravilne sposobnosti bi bilo potrebno geodeta izbrisati iz imenika geodetov, zato bo potrebno de lege ferenda določiti 10. člena dopolniti z določilom o izbrisu geodeta iz imenika geodetov zaradi delnega ali popolnega odvzema opravilne sposobnosti. Inženirska zbornica bi morala geodeta na njegovo zahtevo in na podlagi odločbe sodišča o vrnitvi odvzete poslovne sposobnosti ponovno vpisati v imenik geodetov.

Poleg izrečenega varnostnega ukrepa prepovedi opravljanja poklica je kot razlog izbrisa iz imenika geodetov proti volji geodeta s tem zakonom določen izrek disciplinskega ukrepa izbrisa iz imenika geodetov in disciplinskega ukrepa izključitve iz inženirske zbornice. V primeru izreka disciplinskega ukrepa izbrisa iz imenika geodetov in izključitve iz inženirske zbornice bo postopek izbrisa iz imenika uvedla inženirska zbornica vedno po uradni dolžnosti, saj to dejstvo geodetu inženirski zbornici ni potrebno posebej sporočati. Zahteva po obvestilu bi bila nepotrebna in jo lahko označimo kot birokratsko, saj inženirska zbornica sama vodi postopek izreka disciplinskega ukrepa in vodi tudi postopek izbrisa iz imenika geodetov. Ob tem pa velja vendarle ugotoviti, da velja ugotovitev o nepotrebnosti sporočanja razloga za izbris iz imenika tudi za že obravnavano neizpolnjevanje pogojev iz prvega odstavka 7. člena tega zakona, ki se dejansko skrči le na prenehanje članstva v inženirski zbornici po volji geodeta.

Kljub temu, da je s tem zakonom kot razlog za izbris iz imenika geodetov določen tudi disciplinski ukrep izbrisa iz imenika geodetov, je potrebno ugotoviti, da inženirska zbornica tega ukrepa, ne da bi dopolnila svoja pravila, ne more izreči, saj lahko izreče le tiste disciplinske ukrepe, ki jih določajo njena pravila. V členih od 116 do 121 Statuta Inženirske zbornice Slovenije so določene disciplinske zadeve in naslednji disciplinski ukrepi:

- opomin,
- opomin z denarno kaznijo,
- začasen izbris za dobo najmanj enega leta – iz določbe 119. člena navedenega statuta se razbere, da se ta disciplinski ukrep nanaša na izbris iz imenika pooblaščenih inženirjev,
- izključitev iz zbornice.

Ker je združevanje geodetov v Inženirski zbornici Slovenije in ustanovitev matične sekcije geodetov določeno s tem zakonom, določbe njenega statuta in drugih splošnih aktov še niso usklajene s tem zakonom in tako med taksativno naštetimi ukrepi ni naveden izbris iz imenika geodetov. Za uveljavitev s tem zakonom določenega disciplinskega izreka, ki ga inženirska zbornica ne more izrekati samo na podlagi zakonske norme, bo morala inženirska zbornica dopolniti statut in Pravilnik o podrobni določitvi disciplinskih zadev z navedbo disciplinskega ukrepa izbrisa iz imenika geodetov ter določitvijo disciplinskih zadev v katerih se lahko izreče ta ukrep. Ker pa lahko posledice izrečenega disciplinskega ukrepa, razen izključitve iz zbornice, trajajo le določeno dobo, bo potrebno določiti tudi dobo njegovega trajanja.

Izrek varnostnega ukrepa prepovedi opravljanja poklica in izrek disciplinskega ukrepa izbrisa iz imenika geodetov oziroma izključitve iz zbornice so že v prvem odstavku tega člena navedeni kot razlogi za izbris geodeta iz imenika geodetov. Dejstvo vpisa geodeta v imenik geodetov je po določbi 3. odstavka 6. člena tega zakona navedeno kot pogoj za imenovanje geodeta za odgovornega geodeta. Za izbris iz imenika geodetov in s tem nemožnost imenovanja geodeta za odgovornega geodeta je potrebno določeno časovno obdobje, v katerem za odgovornega geodeta že imenovan geodet dejansko ne sme opravljati nalog odgovornega geodeta. Inženirska zbornica mora izvesti upravni postopek odločanja o izbrisu iz imenika geodetov, sam izbris iz imenika pa se lahko izvede na podlagi izvršljive odločbe o izbrisu iz imenika geodetov. Odločba o izbrisu iz imenika geodetov postane izvršljiva s potekom pritožbenega roka, če zoper njo ni bila vložena pritožba, ali z dnem, ko je bila geodetu vročena odločba, s katero je bila njegova pritožba zavržena ali zavržena. Zaradi nastanka časovne razlike od nastanka razloga za izbris iz imenika (izrečenega varnostnega ukrepa prepovedi opravljanja poklica, ki je že uveljavljen, ali izreka disciplinskega ukrepa izbrisa iz imenika oziroma izključitve iz zbornice) in dejanskim črtanjem iz imenika geodetov (izvršitvijo odločbe o črtanju iz imenika), je z določbo četrtega odstavka tega člen takojšen nastop posledic izbrisa iz imenika geodetov, čeprav sam izbris iz imenika še ni bil izvršen. Verjetno je zaradi te določbe v 9. členu tega zakona določeno, da se kot podatek imenika geodetov vodi tudi podatek o izrečenih disciplinskih ukrepih. Iz istega razloga bi bilo v imeniku geodetov potrebno voditi tudi podatek o izrečenem varnostnem ukrepu prepovedi opravljanja poklica in podatek o popolnem oziroma delnem odvzemu poslovne sposobnosti.

Geodetsko podjetje, ki hoče imenovati odgovornega geodeta izmed geodetov, vpisanih v imenik geodetov, lahko od inženirske zbornice pridobi samo podatek, ali je določen geodet vpisan v imenik geodetov, saj nima pravice do vpogleda v podatke imenika geodetov, zato je vezano le na podatke, ki jih pridobi od geodeta samega. Ne glede na dejstvo, da pride v primeru imenovanja za odgovornega geodeta do poslovnega odnosa med geodetom in geodetskim podjetjem, menim, da bi bilo zaradi lažje realizacije določila četrtega odstavka tega člena potrebno geodetskemu podjetju omogočiti pridobitev podatka o postopku za izbris geodeta iz imenika geodetov oziroma nastanka razlogov za izbris iz imenika geodetov s pravico do vpogleda podatkov v imenik geodetov ali pa naložiti geodetu obveznost, da obvesti geodetsko podjetje, ki ga hoče ali ga je že imenovalo za odgovornega geodeta o nastanku razlogov za izbris iz imenika geodetov.

Peti odstavek tega člena ureja ponoven vpis v imenik geodetov geodeta, ki je bil izbrisan iz imenika na podlagi prvega odstavka tega člena. Ponoven vpis v imenik bo inženirska zbornica izvedla le na podlagi geodetove zahteve za vpis v imenik:

- če bo izkazal izpolnjevanje pogojev za vpis,*
- če so prenehali razlogi, zaradi katerih je bil izvršen izbris iz imenika.*

Geodet, ki je bil iz imenika geodetov izbrisan na podlagi njegove zahteve, mora inženirski zbornici samo vložiti zahtevo za ponoven vpis in mu ni potrebno izkazovati izpolnjevanje pogojev, saj jih je priložil prvi zahtevi za vpis v imenik. V primeru, da je bil geodet izbrisan iz imenika zaradi neizpolnjevanja predpisanih pogojev, kar dejansko pomeni, da je bil iz imenika izbrisan zaradi prenehanja članstva v inženirski zbornici, bo moral v svoji zahtevi za ponoven vpis v imenik izkazati dejansko le članstvo zbornice, kar je bil razlog za njegov izbris iz imenika. Kadar pa je bil geodet izbrisan iz imenika geodetov zaradi izrečenega varnostnega ukrepa prepovedi opravljanja poklica ali izreka disciplinskega ukrepa, mora geodet v svoji zahtevi izkazati prenehanje razlogov za izbris iz imenika. Prenehanje varnostnega ukrepa prepovedi opravljanja poklica kot tudi disciplinskega ukrepa izbrisa iz imenika geodetov, ki je kot je bilo že navedeno, vezan na določeno dobo, bo lahko geodet izkazal s sklicevanjem na listino (odločbo), s katero mu je bil izrečen varnostni oziroma disciplinski ukrep, saj mora biti v njej navedena doba trajanja ukrepa. Posebno pozornost pa zasluži disciplinski ukrep izključitve iz članstva zbornice. Statut Inženirske zbornice Slovenije in tudi njeni drugi splošni akti nimajo določila o ponovni včlanitvi izključenega člana oziroma o trajanju posledice izključitve iz zbornice. Ker tako ni določeno, da se lahko zainteresirani ponovno včlani v zbornici šele po preteku določenega časa, če je bil iz zbornice izključen, pomeni, da lahko izključeni član zbornice zahteva vpis v zbornici ne glede na datum izključitve iz zbornice, zbornica pa je dolžna njegovo zahtevo za vpis v zbornico obravnavati in ga tudi sprejeti med člane, če izpolni predpisane pogoje. Tudi to določbo bi bilo potrebno dopolniti s primerom, ko je bila geodetu s sodnim sklepom vrnjena poslovna sposobnost.

III. ZDRUŽEVANJE GEODETOV

11. člen

Zaradi zagotavljanja strokovnosti in varovanja javnega interesa ter varstva tretjih oseb na področju izvajanja geodetske dejavnosti se geodeti združujejo v inženirski zbornici.

Komentar:

S to določbo predpisuje zakon zaradi zagotavljanja strokovnosti opravljanja geodetske dejavnosti in še posebej izvajanja geodetskih storitev, varovanja javnega interesa ter varstva tretjih oseb združevanje geodetov, ki bodo opravljali dela v izvajanju geodetske dejavnosti iz 3. člena tega zakona in izvajali kontrolo ter zagotavljali kvaliteto izvedenih geodetskih del in storitev v Inženirski zbornici Slovenije. Inženirska zbornica je samostojna poklicna organizacija v kateri se združujejo univerzitetni diplomirani inženirji in diplomirani inženirji, ki delajo pri graditvi objektov in urbanističnem načrtovanju ter drugi univerzitetni diplomirani inženirji in diplomirani inženirji, če tako določa zakon. Čeprav je članstvo v zbornici prostovoljno, kar izhaja iz določb Statuta Inženirske zbornice Slovenije, pa je članstvo v zbornici za geodete (univerzitetne diplomirane inženirje geodezije in diplomirane inženirje geodezije), ki želijo biti imenovani v geodetskih podjetjih za odgovorne geodete in tiste, ki želijo opravljati dela v izvajanju dejavnosti iz 3. člena tega, pravzaprav obligatorno. To obvezno združevanje v zbornici, čeprav izrecno ni določeno, izhaja iz posameznih določb tega zakona, ki predpostavljajo članstvo v zbornici, sicer geodetsko podjetje ne bo moglo opravljati dela geodetske dejavnosti, posamezen geodet pa ne bo mogel opravljati del, za izvajanje katerih ta zakon določa vpis v imenik geodetov:

- po določbi 3. odstavka 6. člena tega zakona lahko geodetsko podjetje imenuje za odgovornega geodeta le tistega geodeta, ki je vpisan v imenik geodetov,*
- v imenik geodetskih podjetij, ki želijo opravljati dejavnost iz 3. člena tega zakona je lahko vpisana gospodarska družba oziroma samostojni podjetnik posameznik, če je vsaj eden izmed družbenikov oziroma samostojni podjetnik posameznik ali zaposlen oziroma s pogodbo o delu pri gospodarski družbi oziroma samostojnem podjetniku posamezniku angažiran geodet vpisan v imenik geodetov.*

Po določbi 1. člena Statuta Inženirske zbornice Slovenije je zbornica samostojna poklicna organizacija, v katero se združujejo fizične osebe, ki izpolnjujejo s splošnimi akti Inženirske zbornice Slovenije predpisane pogoje. Ne glede na dejstvo, da je zbornica poklicno združenje posameznikov, ji dajeta Zakon o graditvi objektov in ta zakon določene naloge oziroma pristojnosti z javnim pooblastilom, ki nedvomno presegajo interese poklicnega združevanja posameznikov, saj posegajo v razmerja pravnih in fizičnih oziroma omogočijo pravnim osebam opravljanje dejavnosti oziroma fizičnim osebam izvajanje del. Iz posameznih določb tega zakona izhajajo naslednje naloge Inženirske zbornice Slovenije, ki vplivajo na opravljanje dejavnosti geodetskih podjetij:

- v imenik geodetskih podjetij, ki ga bo vodila zbornica, bo vpisala gospodarske družbe in samostojne podjetnike posameznike, ki izpolnjujejo predpisane pogoje. S tem v zvezi bo pred vpisom v imenik izvedla postopek ugotavljanja izpolnjevanja pogojev ter odločila, ali so izpolnjeni pogoji za vpis v imenik,*
- ugotavljala, ali v imenik vpisano geodetsko podjetje še izpolnjuje pogoje vpisa in izvedla postopek izbrisa geodetskega podjetja iz imenika,*
- ob vpisu v imenik bo geodetskemu podjetju dodelila identifikacijsko številko,*

- v soglasju z ministrom, pristojnim za geodezijo, bo določila vsebino in obliko enotnega žiga geodetskih podjetij.

Z določbo tega člena so kot razlog za »de facto« *obligatorno združevanje geodetov, ki bodo opravljali dela in storitve, ki pomenijo izvajanje geodetske dejavnosti geodetskih podjetij, v pristojni inženirski zbornici, vodili zakonodajalca enaki razlogi kot diplomirane inženirje in inženirje s področja graditve objektov in urbanističnega načrtovanja v ustanovitev Inženirske zbornice Slovenije. Ti razlogi so zagotavljanje strokovnosti, varovanje javnega interesa in varstvo tretjih oseb ter pomenijo splošna načela, ki jih niti zakon niti Statut Inženirske zbornice Slovenije ne razčlenjujeta oziroma določata. Njihov namen in iz njih izvirajoče obveznosti moramo zato povzeti oziroma tolmačiti iz splošnega pomena njihovega izraza.*

Zagotavljanje strokovnosti članov zbornice pomeni pravzaprav določitev minimalne zahteve glede strokovne izobrazbe in dodatne strokovne usposobljenosti geodetov, ki bodo v geodetskih podjetjih opravljali dela in storitve, ki pomenijo opravljanje njihove dejavnosti. V inženirsko zbornico se lahko včlanijo le tisti posamezniki, ki imajo najmanj tako stopnjo strokovne izobrazbe, ki jim daje pravico do naziva diplomirani inženir geodezije. Samo uspešno zaključeno strokovno šolanje geodeta še ne zagotavlja možnosti izvajanja geodetskih del in storitev v predvideni kvaliteti, zato mora imeti geodet še potrebne delovne izkušnje, opraviti mora strokovni izpit in se stalno strokovno dopolnilno izpopolnjevati. Prav slednja zahteva postavlja Inženirski zbornici Slovenije nalogo organiziranja dopolnilnega strokovnega izpopolnjevanja geodetov v okviru zbornice, sicer kar se tiče razloga zagotavljanja strokovnosti za združevanje v zbornici ne bo dosežen njegov namen. Že samo dejstvo članstva v Inženirski zbornici Slovenije mora predpostavljati določeno garancijo, da je geodet sposoben izvajati geodetska dela in storitve v predvideni oziroma zahtevani kvaliteti.

Varovanje javnega interesa je drugi razlog za obligatorno združevanje geodetov v pristojni inženirski zbornici, ki se nanaša predvsem na izvajanje nalog geodetske službe kot dela geodetske dejavnosti. Javni interes glede izvajanja geodetske službe je izražen v 2. členu Zakona o geodetski službi. Po tej določbi so za izvajanje geodetske službe pristojni Geodetska uprava SR Slovenije, občinski organi pristojni za geodetske zadeve ter posebne geodetske organizacije, ki jih je za opravljanje geodetske službe ustanovila republika oziroma občina. Ti izvajalci geodetske službe so bili dolžni izvajati geodetsko službo v okviru zakonsko določenih pravic in dolžnosti. Javni interes je po tej določbi izražen v materialnem in formalnem smislu. Po materialnem smislu so izvajalci geodetske službe dolžni izvajati to službo v okviru z zakonom določenih pravic in dolžnosti. Ta obveza pomeni še, da so ti izvajalci dolžni izvajati geodetsko službo v skladu z zakoni, ki urejajo področje geodezije in postopanje državnih organov, ko odločajo o pravicah, obveznostih in pravnih koristih udeležencev postopka. Javni interes v formalnem smislu pa se kaže z določitvijo organov oziroma organizacij, ki so pristojne izvajati geodetsko službo. Geodetska služba je z Zakonom o geodetski službi mišljena v materialnem in ne organizacijskem (formalnem) smislu, zato jo lahko smatramo kot del geodetske dejavnosti v smislu tega zakona. Ker bodo na podlagi tega zakona izvajala geodetske storitve le geodetska podjetja, ki bodo pridobila posebno dovoljenje, bo naloga geodetske uprave glede geodetskih storitev predvsem v evidentiranju z geodetskimi storitvami ugotovljenih sprememb katastrskih podatkov in le izjemoma tudi izvajanje geodetskih storitev. S prenosom dela nalog geodetske službe na geodetska podjetja, je zaradi varovanja javnega interesa zahteva po obligatornem združevanju izvajalcev geodetskih storitev še toliko bolj

razumljiva. Geodeti, ki bodo izvajali geodetske storitve, bodo prav gotovo že iz razlogov delovanja tržnih zakonitosti in lojalnega konkuriranja izvajali kontrolo glede izvajanja geodetskih storitev ter s tem varovali javni interes tako v materialnem kakor tudi v formalnem smislu javnega interesa. V primeru ugotovitve, da bo posamezen geodet izvajal geodetske storitve brez potrebnega dovoljenja ali da storitev ne bo opravljal v skladu z zakoni in tudi dogovori, sprejetimi v okviru pristojne inženirske zbornice, bodo ne samo zaradi varovanja javnega interesa temveč zaradi varovanja lastnega interesa ukrepali proti tem geodetom. Prav iz navedenih razlogov bo varovanje javnega interesa preko pristojne inženirske zbornice verjetno učinkovitejše od varovanja tega interesa s strani državnih organov.

Varovanje tretjih oseb je pomemben razlog obveznega združevanja geodetov, ki izvajajo geodetske storitve, v pristojno inženirsko zbornico. Z varovanjem tretjega v izvajanju geodetskih storitev razumemo tako zagotavljanje varovanja pravic lastnikov nepremičnin v zvezi z izvajanjem geodetskih storitev kot tudi garancijo, da izpolnjuje izvajalec geodetskih storitev, ki je pridobil za to dejavnost dovoljenje, z zakonom predpisane pogoje, kar omogoča izvedbo geodetskih storitev v predvideni kvaliteti kot tudi varovanje naročnika geodetskih storitev pred neupravičenim zaračunavanjem stroškov geodetske storitve. Varovanje pravic in interesov lastnikov nepremičnin, ki so predmet postopka ali so s postopkom tangirane, je v primerih, ko geodetske storitve izvaja geodetska uprava, zagotovljeno s postopkovnimi predpisi o vodenju upravnega in posebnih geodetskih upravnih postopkov. S predpisi, ki urejajo razmerja v državni upravi, je urejena odgovornost pooblaščenice uradne osebe in dana strankam postopka garancija, da bo te postopke vodila le uradna oseba, ki izpolnjuje predpisane pogoje ter ji je bilo s strani predstojnika upravnega organa dano pooblastilo. Varovanje interesov strank v postopku je v teh primerih zagotovljeno s pravico do aktivne udeležbe v postopku kot tudi s pravico do vlaganja rednih in izrednih pravnih sredstev zoper odločitve upravnega organa. Ker pa navedene norme zavezujejo upravne organe, ne pa geodetskih podjetij, bo morala pristojna inženirska zbornica izdelati in uveljaviti sistem varovanja pravic in interesov udeležencev postopka in tistih, ki bi po materialnih predpisih morali biti udeleženci postopka. Z uveljavljanjem odgovornosti geodetov, ki izvajajo geodetske storitve, v okviru pristojne inženirske zbornice, v katero morajo biti vključeni, bo zagotovljeno varovanje tretjih kot razlog obligatornega združevanja geodetov.

Z nekaterimi določbami pooblašča ta zakon Inženirsko zbornico Slovenije za normativno urejanje posameznih vprašanj v zvezi z izvajanjem geodetske dejavnosti oziroma določa njeno aktivno vlogo predlagatelja za to urejanje:

- v sodelovanju z ministrom, pristojnim za geodezijo, določi vsebino in obliko enotnega žiga geodetskih podjetij (7. odstavek 4. člena),
- ministru, pristojnem za geodezijo, predlaga določitev (3. odstavek 28. člena):
 - a) podrobnejših pogojev tehnične opremljenosti in prostorov za geodetska podjetja,
 - b) programa posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev,
 - c) načina ugotavljanja znanja slovenskega jezika,
- Vladi Republike Slovenije predlaga določitev minimalnih tarifnih pogojev za geodetske storitve (33. člen).

Ne glede na to, da ta zakon izrecno ne pooblašča inženirske zbornice za samostojno normativno urejanje določenih vprašanj, vsebinsko povezanih z izvajanjem geodetskih storitev, pa je nalogo normativne dejavnosti oziroma pristojnost za izvajanje te naloge

mogoče razbrati iz namena posameznih določb tega zakona. Samostojno normativno urejanje določenih vprašanj inženirske zbornice se bo nanašalo na:

- zagotavljanje strokovnega razvoja geodetske dejavnosti pri geodetskih podjetjih,
- zagotavljanje izvajanja geodetskih storitev v predvideni kvaliteti in vprašanja v zvezi z izvajanjem strokovnega nadzora,
- zagotavljanje uresničevanja geodetov članov inženirske zbornice,
- vodenje imenika geodetskih podjetij in imenika geodetov.

Normativna dejavnost pristojne inženirske zbornice, ki je namenjena zagotavljanju skrbi za strokovni razvoj geodetske dejavnosti v geodetskih podjetjih, se pravzaprav nanaša na strokovno usposabljanje članov zbornice in njihovo seznanjanje s tehničnimi novostmi na področju geodezije ter na organizaciji izvajanja opravljanja izpita iz geodetske stroke. Skrb za stalno strokovno usposabljanje članov zbornice je ena izmed temeljnih nalog zbornice, zato je določena kot statutarna naloga v 21. členu Statuta Inženirske zbornice Slovenije. To nalogo bo izvajala zbornica predvsem z organiziranjem in izvajanjem seminarjev in drugih oblik strokovnega usposabljanja svojih članov. Normativna dejavnost zbornice v zvezi s to nalogo pa se bo nanašala na določitev obveznosti članov zbornice glede udeležbe in tudi sodelovanjem članov zbornice na teh oblikah strokovnega usposabljanja, predvsem pa na določitvi posledic neupoštevanja te obveze članov. V zvezi z opravljanjem izpita iz geodetske stroke bo morala inženirska zbornica določiti pravila, ki se bodo nanašala predvsem na organizacijo opravljanja tega izpita. Ob obravnavi normativnega urejanja vprašanj v zvezi z zagotavljanjem strokovnega razvoja geodetske dejavnosti, še posebej vprašanj v zvezi z določevanjem predvidene kvalitete geodetskih storitev, bo potrebno prav gotovo posebno pozornost posvetiti določanju postopka reševanja nesoglasij med geodetskimi podjetji in geodetsko upravo. Ker postopki reševanja teh vprašanj z zakonom niso urejeni, zakon pa ne predvideva njihove določitve s podzakonskim aktom, bo potrebno ta vprašanja rešiti v okviru normativne dejavnosti inženirske zbornice. Poleg predpisovanja postopkovnih določb o reševanju teh nesoglasij bo potrebno urediti vprašanja glede vezanosti na odločitve (npr. arbitraže), ki jo bo sprejel organ, pristojen za reševanje teh nesoglasij.

Za nadzor nad strokovnim in pravilnim izvajanjem geodetskih del in storitev so z določbami tega zakona (2. odstavek 6. člena tega zakona) pooblaščeni odgovorni geodeti, ki bodo s svojim podpisom in navedbo identifikacijske številke odgovarjali za skladnost opravljene geodetske storitve in geodetske dejavnosti s predpisi. Ta zakon pa ne ureja vprašanje nadzora dela odgovornih geodetov in tudi ne posledic, ki bi zadele odgovornega geodeta ob ugotovitvi, da svojega dela ne opravi tako, kot se od njega pričakuje. Vprašanja v zvezi s kontrolo dela odgovornega geodeta in še posebej posledic njegovega nekvalitetnega dela, katerega imenovanje bo odvisno od volje geodetskega podjetja v povezavi z delovanjem zakonitosti ponudbe in povpraševanja, so prav gotovo vprašanja, ki terjajo normativno ureditev v okviru normativne dejavnosti Inženirske zbornice Slovenije.

S svojimi akti bo Inženirska zbornica Slovenije zagotavljala skupne pogoje za delo geodetov in zastopanja njihovih interesov v skladu z določbami poglavja o matičnih sekcijah inženirske stroke Statuta Inženirske zbornice Slovenije. Normativno urejanje posameznih vprašanj, za kar je pooblaščena zbornica s tem zakonom, pa bo vplivalo na urejanje odnosov oziroma položaj geodetov do geodetskih podjetij in geodetske uprave. Na položaj geodeta in geodetskega podjetja vplivajo določbe internih aktov zbornice, s katerimi so določeni pogoji

za včlanitev posameznika v zbornico ter določbe o prenehanju članstva v zbornici. Članstvo zbornice pogojuje vpis geodeta v imenik geodetov, vpis v imenik geodetov pa je pogoj za pridobitev možnosti za imenovanje za odgovornega geodeta ter za pridobitev dovoljenja geodetskega podjetja za izvajanje geodetskih storitev.

Med najpomembnejše akte zbornice, ki bodo vplivali na delo in položaj geodetov kot strokovnjakov z geodetskega področja in odnose do naročnikov geodetskih del oziroma strank v geodetskih postopkih, sodi prav gotovo poklicna etika geodetov, s katero bodo določena etična načela poklicnega delovanja geodetov. Upoštevanje pravil poklicne etike določa položaj posameznega geodeta, saj bo njihovo neupoštevanje v končni fazi privedlo do izključitve iz članstva v zbornici ter bo s tem kršitelju poklicne etike onemogočeno izvajanje geodetskih storitev.

Določilo 4. člena tega zakona, s katero je dano zbornici pooblastilo za vodenje imenika geodetskih podjetij vsebuje, čeprav to izrecno ni določeno, dejansko tudi pooblastilo za določanje pravil v zvezi z vodenjem tega imenika. Ta zakon namreč ne predvideva sprejem podzakonskega predpisa v zvezi z urejanjem vprašanj glede imenika geodetskih podjetij, zato je logično, da bo pravila za ureditev teh vprašanj določila zbornica, sicer imenika geodetskih podjetij ne bo mogla voditi. Med ta pravila sodi prav gotovo določitev vsebine imenika (podatke, ki se bo o posameznem geodetskem podjetju vodilo v imeniku), postopkovna pravila v zvezi z ugotavljanjem zakonsko določenih pogojev za vpis v imenik in vpisom geodetskega podjetja v imenik ter vpisovanjem sprememb že vpisanih podatkov. Med ključne določbe o vodenju imenika, ki določajo tudi položaj upravljalca tega imenika, sodijo določbe o pravici do kontrole izpolnjevanja pogojev za vpis v imenik in pravilnosti vpisanih podatkov ter sam postopek kontrole pri geodetskem podjetju. Ker pa je inženirski zbornici dana s pooblastilom za vodenje imenika tudi dolžnost vodenja imenika, je zbornica prav gotovo upravičena določiti tudi obveznost geodetskih podjetij do plačila vpisnine v imenik in do plačila stroškov za vodenje imenika. Kar je bilo rečeno za imenik geodetskih podjetij velja tudi za imenik geodetov, vendar le z razliko, da je z določbo 9. člena tega zakona določena njegova vsebina.

12. člen

V inženirski zbornici se v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja inženirsko zbornico, ter statutom inženirske zbornice ustanovi matična sekcija geodetov.

Komentar:

Kot je bilo že navedeno, je s tem zakonom, čeprav ne izrecno, določeno obligatorno združevanje geodetov, ki želijo izvajati dela iz 3. člena tega zakona, v pristojno inženirsko zbornico. Ker pa je Inženirska zbornica Slovenije, že ustanovljena, je potrebno geodetski stroki zagotoviti enakopravno in enakovredno zastopanje z drugimi strokami, katerih interesi so že uveljavljeni v zbornici. Zagotovitev enakopravnega in enakovrednega zastopanja geodetov z drugimi strokami moramo obravnavati v dveh smereh. Po eni strani je potrebno zagotoviti geodetom posameznikom, ki se vključijo oziroma včlanijo v zbornico v okviru zbornice kot celote in v okviru matične sekcije enak položaj, kot ga imajo člani zbornice drugih strok, po drugi strani pa kot obvezo zbornici, da bo geodetsko stroko obravnavala tako kot druge stroke, zaradi katerih in v interesu katerih je bila zbornica ustanovljena.

Določba 1. odstavka 42. člena Statuta Inženirske zbornice Slovenije o matičnih sekcijah inženirskih strok sicer navaja, da se za uspešno opravljanje nalog zbornice in za doseg cilja enakopravnega in enakovrednega zastopanja vseh inženirskih strok ustanovijo taksativno naštetih matične sekcije. Iz naštetih matičnih sekcij lahko razberemo, da je dan poudarek na matičnih sekcijah inženirjev, ki delajo pri graditvi objektov in urbanističnem načrtovanju, ustanovi pa se tudi sekcija inženirjev tehnologov in drugih inženirjev. Med primeroma naštetimi inženirji, ki naj bi uveljavljali svoje interese v tej sekciji, so naštet tudi geodeti. S tako matično sekcijo, ki bi vključevala inženirje različnih strok prav gotovo ne bo dosežen cilj enakopravnega in enakovrednega zastopanja vseh inženirskih strok v zbornici. V 2. odstavku tega člena je sicer navedeno, da bo skupščina zbornice ustanovila tudi druge matične sekcije tistih inženirskih strok, ki jih kot take določi zakon.

Z določbo tega člena je Inženirski zbornici Slovenije določena dolžnost ustanovitve matične sekcije geodetov. Ustanovitev te sekcije naj bi bila izvedena v skladu s pogoji in na način, določen v statutu zbornice, sama ustanovitev matične sekcije pa mora biti izvedena po določbi 1. odstavka 47. člena tega zakona v roku treh mesecev od uveljavitve tega zakona. V zvezi s to določbo je potrebno ugotoviti, da statut zbornice ne predpisuje postopka ustanovitve matične sekcije inženirskih strok. V 42. členu Statuta Inženirske zbornice Slovenije je določeno, da skupščina zbornice ustanovi v tem členu pet taksativno naštetih matičnih sekcij s tem, da so dejansko po principu strok ustanovljene le štiri matične sekcije, v peti matični sekciji pa se združujejo vsi ostali člani zbornice, ki niso združeni v prvih štirih matičnih sekcijah. Druge matične sekcije pa bo skupščina zbornice ustanovila po principu stroke le v primeru, ko je z zakonom določena ustanovitev matične sekcije. Določilo 12. člena tega zakona pomeni tako izpolnitev pogoja, po katerem se matična sekcija inženirske stroke v Inženirski zbornici Slovenije, ki v statutu zbornice ni naštet, ustanovi na podlagi zakonske zahteve. Drugih pogojev za ustanovitev matične sekcije statut zbornice ne določa, kar pa je pravzaprav logično, saj se s Statutom Inženirske zbornice Slovenije ne more predpisovati pogojev, ki naj bi bili upoštevani ob sprejemanju zakonskih določb.

Glede postopka oziroma načina ustanovitve matične sekcije, ki ni naštet med sekcijami v 42. členu statuta, lahko iz določbe njegovega 42. člena razberemo, da je za ustanovitev matične sekcije potrebna zahteva zakona, samo ustanovitev sekcije pa opravi skupščina zbornice. Na podlagi tega pridemo do zaključka, da bo matična sekcija geodetov ustanovljena ne glede na voljo geodetov in število geodetov včlanjenih v zbornico pred ustanovitvijo matične sekcije geodetov, saj so v skupščini zbornice, ki bo na podlagi zakona ustanovila matično sekcijo geodetov, predstavniki že ustanovljenih matičnih sekcij, v katere pa geodeti ne bodo včlanjeni. Geodeti bodo imeli v skupščini zbornice svoje predstavnike šele po ustanovitvi matične sekcije geodetov. Ob tem pa se nehote postavi tudi vprašanje o odločanju skupščine o ustanovitvi matične sekcije geodetov oziroma možnosti njene neustanovitve. Za sprejem veljavnega sklepa je po določbi 23. člena statuta zbornice potrebna večina navzočih članov skupščine, saj kvalificirana večina ni določena. Niti statut in tudi ne zakon ne urejata položaja, ko sklep skupščine o ustanovitvi matične sekcije ne bi bil sprejet. Ne glede na pojav navedenega vprašanja pa je Inženirska zbornica Slovenije sledila zahtevi tega zakona po ustanovitvi matične sekcije geodetov in je njena skupščina ustanovila to sekcijo na zasedanju skupščine dne 31.3.2000.

IV. GEODETSKA SLUŽBA

1. Naloge geodetske službe

13. člen

(1) Geodetska služba je del geodetske dejavnosti, ki obsega vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje zbirk podatkov na področju osnovnega geodetskega sistema, evidentiranja nepremičnin, državne meje, prostorskih enot in hišnih števil ter topografskega in kartografskega sistema.

(2) Geodetska služba je državna in lokalna.

Komentar:

Zakon opredeljuje geodetsko službo, kot del geodetske dejavnosti, v funkcionalnem smislu, kar pomeni, da je ta dejavnost vezana na s tem zakonom taksativno določena naslednja področja:

- osnovni geodetski sistem,*
- evidentiranje nepremičnin,*
- državna meja,*
- prostorske enote in hišne številke,*
- topografski in kartografski sistem.*

Osnovna naloga geodetske službe je zagotavljanje uradnih geodetskih podatkov na zgoraj navedenih področjih, ki so posebnega pomena za državo, v zbirkah podatkov, ki jih vzpostavi, vodi in vzdržuje geodetska uprava kot državni upravni organ in lokalna geodetska služba v občini, izdajanje geodetskih podatkov v obliki potrdil, katerih vrsto in vsebino predpiše minister, pristojen za geodezijo ter druge naloge, ki jih določi zakon. Zbirke podatkov, njihovo vsebino, način njihovega pridobivanja in ostala vprašanja v zvezi s posamezno zbirko podatkov so podrobneje določena s predpisi, s katerimi je urejeno posamezno področje iz 1. odstavka tega člena.

Temeljna značilnost geodetskih zbirk podatkov geodetske službe je ravno uradnost podatkov. Uradni podatki so le tisti podatki, ki jih na podlagi zakona v svoji pristojnosti zagotavljajo državni upravni organi in občine, zato so lahko sami po sebi podlaga za odločanje o pravicah in obveznostih, saj zajema običajno pojem uradnosti tudi pravno predpostavko (presumpcijo) o njihovi pravilnosti. Ne glede na običajno predpostavko pravilnosti uradnih podatkov je z določilom 5. člena Zakona o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot (Uradni list RS, št. 52/00 in 87/02-SPZ) določeno, da lahko zahteva spremembo vpisanega podatka v zemljiškem katastru in katastru stavb vsakdo, ki verjetno izkaže pravni interes in meni, da vpisan podatek ne izkazuje resničnega stanja. Zaradi navedene določbe velja predpostavka pravilnosti uradnih podatkov v geodetskih zbirkah podatkov za vse podatke, razen podatkov zemljiškega katastra in katastra stavb, za kar pa ni videti utemeljenega razloga. Geodetski podatek postane uraden z vpisom v zbirko podatkov, ki jo vodi geodetska uprava in občina in tudi podatek, ki ga potrdi geodetska uprava ali občina.

Pred osamosvojitvijo Republike Slovenije so geodetsko službo opravljali na podlagi Zakona o geodetski službi Geodetska uprava SR Slovenije in občinski upravni organi pristojni za geodetske zadeve. V procesu formiranja državne uprave po osamosvojitvi Republike Slovenije, so prišle v državno pristojnost, kot je bilo že navedeno v komentarju k 1. členu tega zakona, vse državne funkcije, ki so jih do 31.12.1994 opravljali organi občin na podlagi predpisov, izdanih pred uveljavitvijo ustave Republike Slovenije. Po določbi 3. člena Zakona o geodetski službi so bile zadeve geodetske službe zadeve splošnega pomena za republiko, kar pomeni, da so bile to državne funkcije v smislu Zakona o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31.12.1994 opravljali organi občin. Za opravljanje nalog geodetske službe je bila zato do uveljavitve tega zakona izključno pristojna Geodetska uprava Republike Slovenije v sestavi Ministrstva za okolje in prostor. Ker je bilo izvajanje nalog geodetske službe do uveljavitve tega zakona v izključni državni pristojnosti, bi se dalo sklepati, da pomeni določba 2. odstavka tega člena, ki opredeljuje geodetsko službo kot državno in lokalno, podlago za prenos dela nalog iz državne pristojnosti na občino kot realizacijo dekoncentracije uprave in realizacijo določila 2. odstavka 140. člena Ustave Republike Slovenije. Ta zakon sistemsko v celoti in na novo ureja razmerja v zvezi z izvajanjem geodetske dejavnosti, katere del je geodetska služba, zato pomeni določilo 2. odstavka tega člena ločitev oziroma formiranje geodetske službe kot državno geodetsko službo in lokalno geodetsko službo. Organi, ki bodo opravljali naloge posamezne geodetske službe, imajo s tem zakonom določeno izvirno pristojnost, zato ta zakon ne pomeni prenosa opravljanja državnih nalog na občino. Prav zaradi slednjega ob sprejemanju teka zakona ni bilo potrebno soglasje občin in državi ni potrebno za izvajanje nalog lokalne geodetske službe zagotavljati potrebnih finančnih sredstev in je zato financiranje in obseg izvajanja nalog lokalne geodetske službe v domeni posamezne občine.

Ta zakon oblike izvajanja nalog geodetske službe izrecno ne določa, iz njegovih posameznih določb pa je mogoče razbrati, da se naloge geodetske službe izvajajo kot:

- upravne naloge,*
- geodetske storitve,*
- strokovno-tehnična dela.*

Vrstni red naštetih oblik izvajanja nalog geodetske službe ne predstavlja njihovega ranga niti po vrednosti oziroma pomembnosti niti ne po obsegu izvajanja posamezne oblike nalog geodetske službe.

Za upravne naloge geodetske službe je značilno, da se izvede ugotavljanje dejstev, pomembnih za sprejem odločitve o evidentiranju sprememb podatkov v geodetskih zbirkah podatkov, po predpisanem upravnem postopku ter posebnih geodetskih upravnih postopkih, predpisanih z zakoni in podzakonskimi predpisi, ob upoštevanju načel in standardov geodetske stroke. Postopek pred sprejemom odločitve vodijo uradne osebe geodetske uprave, ki so pooblašene za opravljanje dejanj v postopku pred izdajo odločitve. Po določilu 2. člena Uredbe o izobrazbi, ki jo morajo imeti zaposleni za vodenje in odločanje v upravnem postopku in o strokovnem izpitu iz upravnega postopka (Uradni list RS, št. 29/00), se lahko da pooblastilo za vodenje posameznih dejanj v upravnem postopku zaposlenemu z ustrežno izobrazbo, določeno z zakonom, navedeno uredbo in drugimi predpisi, ter opravljenim strokovnim izpitom iz upravnega postopka. Po navedeni uredbi je lahko za vodenje postopka pred izdajo odločbe v enostavnih stvareh na prvi stopnji pooblaščen zaposlen, ki ima srednjo ali višjo strokovno izobrazbo, za odločanje v teh stvareh pa tisti, ki ima najmanj višjo izobrazbo. Za izdajanje potrdil in drugih listin po 180. členu Zakona o splošnem upravnem

postopku ali vodenje zahtevnih postopkov pred izdajo odločbe na prvi stopnji je lahko pooblaščen zaposleni z višjo strokovno izobrazbo, za odločanje pa zaposleni z visoko ali univerzitetno izobrazbo. Ker je za ugotavljanje okoliščin, pomembnih za odločanje, v geodetskih postopkih potrebno znanje geodetske stroke, je logično, da lahko te okoliščine ugotovi le uradna oseba, ki ima znanja iz geodetske stroke. V zvezi z izvajanjem upravnih nalog geodetske službe je potrebno ugotoviti, da se te naloge delijo na tiste, ki pomenijo odločanje o pravici, obveznosti ali pravni koristi fizične ali pravne osebe in so zato upravne stvari v smislu Zakona o splošnem upravnem postopku in tiste, ki ne pomenijo upravnih stvari. Ta razdelitev upravnih nalog geodetske službe je potrebna zaradi predpisanih pogojev, ki jih mora izpolnjevati delavec, ki opravlja posamezne upravne naloge. Naloge geodetske službe, ki pomenijo upravno stvar, lahko opravljajo le uradne osebe. Po 2. odstavku 5. člena Zakona o splošnem upravnem postopku je z uradno osebo mišljena oseba, ki je v skladu z zakonom pooblaščen za odločanje v upravni stvari ali opravljanje posameznih dejanj v upravnem postopku. Ker pa se tiste naloge geodetske službe, ki so upravne stvari, opravljajo po posebnih upravnih postopkih in splošnem upravnem postopku, se ta pojem uradne osebe uporablja tudi za opravljanje tistih upravnih nalog geodetske službe, ki so upravne stvari. Na podlagi določbe 68. člena Zakona o upravi izda pooblastilo za opravljanje dejanj v upravnem postopku pred izdajo odločbe uradni osebi predstojnik državnega organa. Predstojnik lahko izda navedeno pooblastilo samo uradni osebi, ki izpolnjuje predpisane pogoje:

- da je razporejena na delovno mesto višjega upravnega delavca ali upravnega delavca upravnega organa,
- da ima ustrezno strokovno izobrazbo (po stopnji in stroki),
- da ima opravljen strokovni izpit,
- da ima opravljen preizkus znanja iz upravnih postopkov, če strokovni izpit ni obsegal tudi preverjanja znanja iz upravnih postopkov.

Iz povedanega še izhaja, da je pooblastilo predstojnika upravnega organa za opravljanje dejanj pred izdajo odločbe vezano na delovno razmerje v državni upravi in na upravni organ, pri katerem je uradna oseba pridobila pooblastilo, zato pooblastilo preneha z razporeditvijo v drug upravni organ ali ob prenehanju delovnega razmerja uradne osebe v državni upravi.

Geodetskih storitev ta zakon, čeprav določa pogoje za njihovo izvajanje, ne definira. Za prehodno obdobje, obdobje od uveljavitve tega zakona do uveljavitve zakona, ki bo določil geodetske storitve, je v 51. členu tega zakona določeno, da so geodetske storitve postopki v zvezi z urejanjem mej in parcelacijo ter spremembe vrste rabe zemljišč, zakoličba stavb in objektov na podlagi lokacijskega dovoljenja, izdelava geodetskih načrtov za lokacijske dokumentacije ter izdelava geodetskih načrtov lege novo zgrajenih stavb in objektov za tehnične preglede.

Pojem geodetske storitve določa v zvezi z evidentiranjem nepremičnin Zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot v drugem odstavku 4. člena kot:

- izvedbo postopkov za izdelavo elaboratov in izdelavo elaboratov ureditve meje,
- parcelacijo,
- komasacije,
- izravnavo meje,
- razmejitve med pravnimi režimi,
- ugotavljanje dejanske rabe zemljišč,

- izdelava elaborata za vpis stavbe oziroma dela stavbe v kataster stavb,
- izdelava elaborata za združitev delov stavb in izločitev dela stavbe,
- obnovo mej v naravi.

Navedena definicija geodetske storitve je ustrezna dejansko le za potrebe evidentiranja nepremičnin, z vidika geodetske dejavnosti pa je preozka. Naveden pojem geodetske storitve je potrebno dopolniti še s postopki in deli, s katerimi se ugotavljajo ali pripravljajo oziroma izdelajo podlage za posege v prostor in za druge namene, ki so podlaga za upravno odločanje.

Strokovno-tehnična dela so dejansko temeljna dela na področju geodetske stroke, ki jih lahko izvedejo le strokovnjaki z znanjem geodezije. Ta dela so lahko izvedena kot samostojne naloge geodetske službe ali pa njihova izvedba predstavlja pogoj za izvajanje nalog geodetske službe, ki se izvajajo v obliki upravnih nalog ali geodetskih storitev.

14. člen

(1) Naloge državne geodetske službe opravlja Geodetska uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: geodetska uprava).

(2) Naloge lokalne geodetske službe opravlja občina.

(3) Razvojne in določene strokovno-tehnične naloge v okviru državne geodetske službe opravlja Geodetski inštitut Slovenije.

(4) Določene strokovno-tehnične in razvojne naloge na področju topografskega in kartografskega sistema za potrebe obrambe države opravlja v sodelovanju z geodetsko upravo ministrstvo, pristojno za obrambo.

Komentar:

S sprejemom tega zakona je prekinjeno dosedanje obravnavanje nalog geodetske službe kot nalog izključno državnega pomena in pristojnosti, ki je bilo izraženo v Zakonu o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31.12.1994 opravljali organi občin in na tej podlagi organizirano izvajanje nalog geodetske službe. Z določilom tega člena so naloge geodetske službe razdeljene na:

- *naloge državne geodetske službe,*
- *naloge lokalne geodetske službe.*

V tem zakonu naloge geodetske službe niso taksativno našteje, temveč so opredeljena le njena področja, zato tudi ni določena razmejitev nalog med državno in lokalno geodetsko službo in tako tudi ne razmejitev pristojnosti organov, ki bodo na področju nalog geodetske službe odločali o upravnih stvareh na državni oziroma lokalni ravni.

V zvezi z razmejitvijo pristojnosti med državo in lokalno samoupravo je Ustavno sodišče v svojih odločbah št. U-I-13/94-65 z dne 21.1.1994 (Uradni list RS, št. 6/94) in U-I-327/94-9 z dne 6.3.1995 (Uradni list RS, št. 20/95) poudarilo, da je temelj ustavnih in zakonskih določb o lokalni samoupravi vzpostavitev in zagotovitev temeljnih pogojev za uresničevanje lokalne samouprave in da mora Državni zbor razmejiti in določiti pristojnosti države in lokalne

skupnosti. Razmejitev pristojnosti med državo in lokalno samoupravo dejanski ni mogoča z enim zakonom, zato je potrebno to urediti z zakoni, s katerimi se urejajo posamezna področja.

Ta zakon sistemsko ureja področje geodetske dejavnosti, zato menim, da bi bilo potrebno v smislu navedenega stališča Ustavnega sodišča s tem zakonom jasno razmejiti in določiti pristojnost države in lokalne samouprave na področju geodetske dejavnosti. Ker s tem zakonom, razen poskusa v drugem odstavku 26. člena, razmejitev pristojnosti med državo in lokalno samoupravo na področju geodetske dejavnosti oziroma nalog geodetske službe ni določena, bo to pomanjkljivost potrebno v bodoče prav gotovo odpraviti.

Za posamezno temeljno delovno področje ali več med seboj povezanih temeljnih delovnih področij se v okviru uprave kot delu izvršilne oblasti oblikujejo ministrstva in v njihovi sestavi še upravni organi kot uprave, uradi in inšpektorati, za izvajanje upravnih nalog posameznega ožjega področja ali posamezne funkcije. Z zakonom, s katerim se uredijo posamezna področja, se lahko določi drugačen naziv upravnega organa v sestavi ministrstva. Naloge državne geodetske službe so zaradi svojega osnovnega predmeta delovanja (nepremičnine in prostor) logično uvrščene v resor ministrstva, ki je pristojno za urejanje okolja in prostora. Ker predstavlja področje geodetske službe zaokroženo ožje upravno področje, je bila za izvajanje upravnih, organizacijskih in strokovno tehničnih nalog geodetske službe v sestavi Ministrstva z okolje in prostor ustanovljena Geodetska uprava Republike Slovenije. Geodetsko upravo kot organ v sestavi Ministrstva za okolje, prostor in energijo ter njene naloge so določene sedaj v 4. odstavku 12. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 58/03). Del nalog geodetske službe, ki niso upravne naloge, temveč naloge na področju razvoja geodetske službe in določene strokovno tehnične naloge, ki so pomembne za uspešno in strokovno izvrševanje upravnih nalog geodetske službe ter ne predstavljajo pridobitne dejavnosti, bo opravljal javni zavod Geodetski inštitut Slovenije.

Zagotavljanje izvajanja nalog geodetske službe ima dvojen pomen. Resorno ministrstvo oziroma občina sta odgovorna do države in državljanov oziroma do občanov občine za organiziranje ustrezne organizacije izvajanja nalog geodetske službe ter za njihovo strokovno in pravilno izvajanje, izvajalcem nalog geodetske službe, pa sta dolžna zagotavljati pogoje za normalno delovanje. Pojem odgovornosti do države predpostavlja tudi dolžnost resornega ministrstva glede ustrezne teritorialne pokritosti izvajanja nalog geodetske službe v celotni državi, glede strokovnega izvrševanja nalog ter glede postopkovne pravilnosti vodenja in odločanja v upravnih postopkih.

V zvezi z zbirkami geodetskih podatkov, katerih vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje je naloga državne geodetske službe, je potrebno še poudariti, da je v državnem interesu le taka zbirka geodetskih podatkov, na podlagi katere je mogoče odločati o pravicah in obveznostih nosilcev lastninske pravice na nepremičninah. Iz tega izhaja, da je prijavljanje sprememb, s katerimi so bili izvršeni posegi, ali se ustvarjajo pogoji za izvedbo nameravanih posegov, ki se morajo odraziti tudi v zbirkah geodetskih podatkov, dolžnost in hkrati tudi interes lastnika nepremičnine, samo evidentiranje nastalih sprememb pa je v posledici načela ažurnosti in pravilnosti uradnih podatkov v geodetskih zbirkah podatkov v državnem interesu.

Po določilu tretjega odstavka tega člena bo Geodetski inštitut Slovenije izvajal razvojne naloge geodetske službe in določene strokovno tehnične naloge državne geodetske službe. Ta

zakon niti razvojnih nalog in tudi ne strokovno tehničnih nalog ne določa. Z gramatikalno razlago tega določila je mogoče razbrati, da bo lahko samo Geodetski inštitut Slovenije izvajal vse razvojne naloge državne geodetske službe, zato teh nalog ne bo mogla izvajati Geodetska uprava Republike Slovenije. Inštitut bo opravljal še določene strokovno tehnične naloge državne geodetske službe. Pojem določene naloge očitno ne pomeni stalne določenosti konkretnih nalog v smislu njihove opredelitve v predpisu (tem zakonu ali podzakonskem aktu izdanem na njegovi podlagi), temveč je uporabljen tako, da bodo konkretne strokovno tehnične naloge državne geodetske službe opredeljene v programu dela inštituta v smislu določila 24. člena tega zakona.

Posebno mesto daje četrti odstavek tega člena strokovno tehničnim in razvojnim nalogam na področju topografskega in katrografskega sistema, katerih izvedba je potrebna za potrebe obrambe države. Te naloge geodetske službe bo opravljal v sodelovanju z Geodetsko upravo Republike Slovenije ministrstvo, pristojno za obrambo. Prav tako kot v primeru nalog iz tretjega odstavka tega člena, tudi naloge državne geodetske službe, ki jih bo opravilo ministrstvo, pristojno za obrambo, ta zakon ne določa. Z izrazom določene naloge tudi ni mišljeno, da bodo te naloge vnaprej določene s predpisom, izdanim na podlagi tega zakona. Prav zaradi tega bo potrebno za vsako nalogo posebej iz njenega namena (obramba države) ugotoviti, kdo bo lahko to nalogo opravil. Določilo četrtga odstavka tega člena dejansko pomeni določitev pristojnosti ministrstvu, pristojnem za obrambo, da v sodelovanju z Geodetsko upravo Republike Slovenije opravlja naloge državne geodetske službe za potrebe obrambe države, pri čemer pa zakon ne določa niti vsebine in tudi ne obsega sodelovanja obeh državnih organov pri opravljanju teh nalog, zato bo potrebno ti vprašanji urediti v vsakem konkretnem primeru. S tem zakonom tudi ni določeno, kdo je pristojen ugotoviti, ali je določeno nalogo državne geodetske službe potrebno opraviti za potrebe obrambe države. Ker sodijo zadeve obrambe države v delovno področje ministrstva, pristojnega za obrambo, je logično, da bo to ministrstvo ugotovilo, da je določeno nalogo državne geodetske službe potrebno opraviti za potrebe obrambe države ter s tem ugotovilo svojo pristojnost za izvedbo potrebne naloge. O svoji ugotovitvi bo ministrstvo, pristojno za obrambo, obvestilo Geodetsko upravo Republike Slovenije in hkrati predlagalo način in obseg sodelovanja pri izvedbo konkretne naloge državne geodetske službe.

Ob obravnavanju nalog državne geodetske službe, katerih izvedba je pomembna za obrambo države, je potrebno opozoriti na določbe 3. odstavka 29. člena in 31. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 82/94, 44/97, 87/97, 13/98-odločba US, 87/01-ZmatD, 47/02 in 67/02) ter Uredbe o določitvi objektov in okolišev objektov, ki so posebnega pomena za obrambo, in ukrepov za njihovo varovanje (Uradni list RS, št. 7/99 in 67/03), ki jih morajo pri opravljanju geodetske dejavnosti upoštevati vsi izvajalci geodetske dejavnosti. Po določilu 3. odstavka 29. člena Zakona o obrambi daje ministrstvo (mišljeno je ministrstvo, pristojno za obrambo) soglasje za meritve, snemanja in raziskave na okoliših in objektih, posebnega pomena za obrambo, po določbi njegovega 31. člena pa lahko aerosnemanja za izdelavo kartografskih publikacij opravljajo le pravne osebe, ki jih je pooblastila vlada. Z navedeno uredbo so glede na namen objektov določeni objekti, ki so posebnega pomena za obrambo in obvezni ukrepi za varovanje teh objektov. Med obveznimi ukrepi varovanja je predpisano pooblastilo ministrstva za snemanja, raziskave in meritve na navedenih objektih in prepoved vnašanja teh objektov v javne publikacije brez soglasja ministrstva. V prilogi uredbe so našteje katastrske občine, v katerih so okoliši, predvideni za razmeščanje vojske, na katerih je po določbi 5. člena uredbe potrebno v času dejanske razmestitve vojske za snemanje, raziskave in meritve v teh okoliših pooblastilo ministrstva za obrambo.

15. člen

(1) Podrobnejša opredelitev in predvideni obseg nalog državne geodetske službe ter predvidena višina sredstev za izvajanje teh nalog se opredelijo v letnem programu državne geodetske službe, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije.

(2) Vlada Republike Slovenije sprejme poročilo o izvedbi letnega programa državne geodetske službe.

Komentar:

Ta zakon je, kot je bilo že navedeno, sistemski zakon, ki ureja opravljanje geodetske dejavnosti in kot dela te dejavnosti organizacijo in izvajanje nalog geodetske službe. Ne glede na to naravnost zakona pa ureja določba 15. člena načrtovanje nalog in višine potrebnih finančnih sredstev za izvajanje opredeljenih nalog le za naloge državne geodetske službe. Glede nalog lokalne geodetske službe je v 26. členu tega zakona določeno, da lokalno geodetsko službo zagotavlja občina in da se sredstva za izvajanje nalog lokalne geodetske službe zagotavljajo iz občinskega proračuna, zato lahko povzamemo, da je opredeljevanje načrtovanja izvajanja nalog lokalne geodetske službe v celoti prepuščeno posamezni lokalni skupnosti, kar pa se lahko obravnava kot nedorečenost tega zakona. S tem zakonom bi morala biti določena dolžnost lokalne skupnosti opredeljevanja in izvajanja nalog lokalne geodetske službe ter zagotovitve potrebnih finančnih sredstev za izvedbo opredeljenih nalog, saj je sedaj pravzaprav od volje posamezne lokalne skupnosti odvisno, ali bo opredelila in izvajala naloge lokalne geodetske službe.

Po določbi prvega odstavka tega člena se naloge državne geodetske službe podrobneje opredelijo v letnem programu državne geodetske službe. Iz tega določila je mogoče sklepati, da bodo naloge državne geodetske službe našteje (določene) v nekem podzakonskem aktu, saj ta zakon niti nalog geodetske službe in tudi ne nalog državne geodetske službe ne določa, v letnem programu državne geodetske službe pa bodo njene naloge podrobneje opredeljene. Zaradi že obravnavane pomanjkljivosti tega zakona, ki ne določa nalog geodetske službe in ni razmejil nalog lokalne geodetske službe od nalog državne geodetske službe, bi bila določitev nalog državne geodetske službe z nekim podzakonskim aktom, še boljše pa bi bilo z dopolnitvijo tega zakona, pravzaprav dobrodošla, če ne že nujna. Z izrazom podrobnejša opredelitev in predvideni obseg nalog državne geodetske službe je gotovo mišljeno, da bodo v letnem programu državne geodetske službe navedene (določene) tiste naloge in njihov obseg, ki jih bosta v tekočem letu izvedla Geodetska uprava Republike Slovenije in Geodetski inštitut Slovenije.

Zagotavljanje finančnih sredstev je prav gotovo najpomembnejši izmed pogojev za izvajanje nalog geodetske službe. Za izvajanje nalog državne geodetske se potrebna finančna sredstva zagotavljajo v državnem proračunu. Proračunska sredstva za izvrševanje nalog geodetske službe lahko razdelimo v dve skupini. V prvo skupino sodijo sredstva potrebna za samo delovanje geodetske uprave, ter sredstva za vodenje in vzdrževanje obstoječih zbirk geodetskih podatkov. V drugo skupino uvrstimo finančna sredstva, ki so namenjena za posodabljanje samih zbirk geodetskih podatkov ter za posodobitev sredstev (orodij) za njihovo vodenje in namenska sredstva za razvoj in vzpostavitev novih zbirk geodetskih podatkov oziroma geodetskih izdelkov. Planiranje in zagotavljanje potrebnih sredstev prve

skupine ne predstavlja večjih težav, saj gre v bistvu za relativno konstantna sredstva, ki se pojavljajo vsako leto in katerih letna višina se lahko predvidi na podlagi njihove porabe v preteklem letu. Pomembnejše in zahtevnejše je planiranje in zagotavljanje sredstev druge skupine, saj je njihova višina odvisna od načrtovanih nalog, ki pa se lahko načrtujejo glede na predviden proračunski dotok sredstev in na podlagi načrtovanega in usklajenega razvoja izvajanja nalog geodetske službe na celotnem državnem ozemlju.

2. Geodetska uprava

16. člen

(1) Geodetsko upravo sestavljajo glavni urad in območne geodetske uprave, ustanovljene za posamezno območje.

(2) Sedež geodetske uprave je v Ljubljani.

Komentar:

Osamosvojitve Republike Slovenije je potekala po evolutivni poti, zato je logično in je bilo tudi edino smotno, da so dotedanji republiški upravni organi nadaljevali s svojim delom in se izvajanje upravnih nalog ni prekinjalo. Pravno podlago neprekinjenega nadaljevanja dela upravnih organov je pomenila določba 29. člena Zakona o organizaciji in delovnem področju republiške uprave (Uradni list RS, št. 27/91), s katero je bilo določeno, da taksativno naštetih republiški upravni organi, med katerimi je bila navedena tudi Republiška geodetska uprava, nadaljujejo z delom, položajem in delovnim področjem, ki ga je določil zakon. V 18. členu istega zakona je določeno delovno področje Ministrstva za varstvo okolja in urejanje prostora ter delovno področje Republiške geodetske uprave kot organa v sestavi tega ministrstva. S tem zakonom je bilo tako določeno delovno področje (stvarna pristojnost) posameznega ministrstva in upravnih organov v njegovi sestavi, dočim se zatečena organiziranost in ime upravnega organa v sestavi ministrstva nista spremenili.

Za notranjo organiziranost geodetske uprave je bila pomembna določba 7. člena Uredbe o skupnih temeljih za notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest v upravnih organih in upravnih enotah (Uradni list RS, št. 8/91-I, 82/94, 16/95, 19/95 in 23/95) po kateri se v republiškem upravnem organu praviloma ustanovi izpostava oziroma območna enota v primerih, ko gre za opravljanje nalog izven sedeža tega organa. Nadalje je še določeno, da se s pravilnikom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, h kateremu daje predhodno soglasje minister ministrstva, v sestavi katerega je upravni organ, določi območja oziroma krajevna pristojnost izpostave oziroma območne enote. Geodetska uprava Republike Slovenije je s pravilnikom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Geodetski upravi Republike Slovenije določila, da se njene naloge in pristojnosti izvajajo v Glavnem uradu s sedežem v Ljubljani ter dvanajstih območnih geodetskih upravah s sedežem v: Celju, Kopru, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti, Novi Gorici, Novem mestu, Sevnici, Slovenj Gradcu, Ptuj in Velenju. Navedene območne geodetske uprave imajo v svoji sestavi še najmanj dve izpostavi. Izpostave območnih geodetskih uprav izvajajo svoje naloge na območjih dotedanjih občinskih geodetskih uprav. S to teritorialno razdelitvijo območnih geodetskih uprav in izpostav, vezanih na območja občin pred sprejemom Zakona o ustanovitvi občin in določitvi njihovih območij (Uradni list RS, št. 60/94, 69/94, 56/98, 67/98-odločba US, 72/98-odločba US, 75/98 in 52/02), je bilo določeno območje delovanja območne geodetske

uprave in njenih izpostav. Ker je geodetska uprava upravni organ v sestavi resornega ministrstva, je centralni organ, katerega dejavnost obsega celoten teritorij Republike Slovenije, je bila posameznim izpostavam območnih geodetskih uprav, dejansko določena funkcionalna pristojnost, ki je bila vezana na območje ene ali več občin. Funkcionalna pristojnost izpostav območnih geodetskih uprav se je pokrivala s teritorialno pristojnostjo okrajnega sodišča, ki je pristojno za vodenje zemljiške knjige.

Določba prvega odstavka tega člena prekinja dosedanje organizacijo geodetske uprave kot centralnega republiškega organa v sestavi resornega ministrstva tako, da sledi načelu dekoncentracije upravnih organov. Po tej določbi sestavljajo geodetsko upravo glavni urad in območne geodetske uprave, ki se ustanovijo za posamezno območje. Kot je bilo že povedano, je bila do sedaj izpostavam območnih geodetskih uprav določena funkcionalna pristojnost, kar je pomenilo, da so te odločale v upravnem postopku na prvi stopnji po pooblastilu Geodetske uprave Republike Slovenije. Določba tega člena, ki temelji na določilu 9. člena Zakona o vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 4/93, 71/94-ZODPM, 23/96, 23/99-ZSOVA, 119/00, 30/01-ZODPM-C in 52/02-ZDU-1), je dana podlaga za ustanovitev območnih geodetskih uprav za posamezna območja kot upravnih organov z izvirno, z zakonom določeno pristojnostjo. To pomeni, da odločajo v upravnem postopku na prvi stopnji območne geodetske uprave samostojno v okviru svoje krajevne in stvarne pristojnosti.

Ob uporabi naziva "uprava" v poimenovanju organizacijske enote Geodetske uprave Republike Slovenije se nam utrne misel, da je morebiti posamezna območna geodetska uprava upravni organ v sestavi ministrstva v smislu določbe 17. in 18. člena zakona o upravi in da ne gre le za organizacijsko enoto upravnega organa v sestavi resornega ministrstva. Ob bodočem spreminjanju in dopolnjevanju tega zakona bo prav gotovo smiselno premisliti o preimenovanju območnih geodetskih uprav v območne geodetske urade in njihovih izpostav v krajevne geodetske urade. Na ta način bi se poimenovanje notranjih organizacijskih enot geodetske uprave približalo poimenovanju, ki je sprejeto z Zakonom o davčni službi (Uradni list RS, št. 18/96, 36/96, 78/97, 48/98, 26/99, 54/99-ZFPPod, 85/00 in 79/01) ter bi to pomenilo poenotenje poimenovanja državnih organov.

17. člen

(1) Območne geodetske uprave so teritorialne enote geodetske uprave.

(2) Območne geodetske uprave, njihova območja in sedeže določi Vlada Republike Slovenije.

(3) Območne geodetske uprave imajo lahko izpostave kot notranje organizacijske enote. Izpostave, njihova območja in naloge se določijo v aktu, ki ureja notranjo organizacijo geodetske uprave.

Komentar:

Določba prejšnjega člena je organizacijska določba, po kateri je geodetska uprava razdeljena na glavni urad in območne geodetske uprave in določba, s katero je Vlada Republike Slovenije pooblaščen, določiti območne geodetske uprave in njihovo območje. Prvi odstavek tega člena pomeni nadgradnjo določbe prejšnjega člena z določilom, da so območne geodetske uprave teritorialne enote geodetske uprave. S tem je dan poudarek, da so območne

geodetske uprave le teritorialne organizacijske enote in tako sestavni del geodetske uprave kot upravnega organa v sestavi ministrstva, pristojnega za geodetske zadeve, ne glede na določbo 2. alineje 1. odstavka 21. člena tega zakona, po kateri vodi območna geodetska uprava upravne postopke in odloča v upravnih stvareh na prvi stopnji.

Območne geodetske uprave, njihova območja in sedeže je določila Vlada Republike Slovenije z Uredbo o določitvi območnih geodetskih uprav Geodetske uprave Republike Slovenije, njihovih območij in sedežev (Uradni list RS, št. 49/00). S to uredbo je določenih dvanajst območnih geodetskih uprav s sedežem v Celju, Kopru, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti, Novi Gorici, Novem mestu, Ptuj, Sevnici, Slovenj Gradcu in Velenju. Območje posamezne območne geodetske uprave in s tem tudi območje njihove krajevne pristojnosti je določeno s taksativno navedenimi katastrskimi občinami. Ime nekaterih katastrskih občin je na teritoriju Republike Slovenije tudi večkrat uporabljeno, zato je za razločevanje oziroma natančnejšo določitev katastrskih občin, ki so na območju posamezne območne geodetske uprave, navedena tudi šifra katastrske občine in je tako vsaka katastrska občina označena z identifikatorjem, ki ga sestavlja šifra in ime katastrske občine. Uredba povzema dosedanje organiziranost in območje območnih geodetskih uprav ne glede na njihovo različno velikost tako glede teritorija (števila katastrskih občin) kakor tudi števila izvedenih geodetskih postopkov. O spremembi območja območne geodetske uprave bo odločala Vlada Republike Slovenije na predlog Geodetske uprave Republike Slovenije s tem, da se njeno območje lahko spremeni le za celo območje posamezne katastrske občine. V 2. odstavku 5. člena navedene uredbe je določeno, da bo o spremembi območja katastrske občine zaradi njene delitve ali združitve z drugo katastrsko občino odločala Geodetska uprava Republike Slovenije. To pooblastilo za odločanje o spremembi območja katastrske občine je bilo mogoče dati iz razloga, ker se spremembe območja katastrske občine izvedejo le znotraj območja ene območne geodetske uprave in zaradi te spremembe ni bilo spremenjeno območje območne geodetske uprave.

Zakon o zemljiškem katastru, ki je prenehal veljati z uporabo Zakona o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot, je v 4. členu določal, da je katastrska občina teritorialna enota vodenja zemljiškega katastra ter da njeno območje in ime določi skupščina občine potem, ko dobi mnenje Geodetske uprave SR Slovenije. Opozoriti je potrebno, da datira navedeni zakon v leto 1974, torej še pred osamosvojitvijo Republike Slovenije, in da tudi v zvezi s kasneje izvedenimi spremembami v organizaciji državne uprave zakon ni bil spremenjen. Samega pojma katastrska občina Zakon o zemljiškem katastru ni določal, tega pojma pa tudi ni določala Uredba o izdelavi izmeritve in zemljiškega katastra in njenem vzdrževanju (Uradni list SFRJ, št. 44/67), ki je bila razveljavljena z navedenim zakonom. Pojem katastrske občine je bil določen v 2. odstavku 7. člena Temeljnega zakona o izmeritvi zemljišč in zemljiškem katastru (Uradni list SFRJ, št. 15/65). Po tej opredelitvi obsega katastrska občina vsa zemljišča na določenem območju (vasi, mestu ali delu mesta). V 3. odstavku istega člena pa je še določeno, da o številu in območju katastrskih občin odloča občinska skupščina. Navedeni zakon izrecno ni bil razveljavljen, zato je mogoče za definicijo katastrske občine uporabiti določilo 4. člena Ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije in s tem določbe Pravilnika za državno izmeritev – II. in III. del (Uradni list FLRJ, št. 9/59). Na podlagi navedenih predpisov lahko povzamemo, da sestavljajo katastrsko občino vsa zemljišča določenega območja, ki ga določi pristojen organ. Tako določena katastrska občina je teritorialna enota evidentiranja nepremičnin v zemljiškem katastru in zemljiški knjigi. Ob navedenem pa velja še ugotovitev, da tudi Zakon o zemljiški knjigi (Uradni list RS, št. 58/03) katastrske občine ne določa in jo le

omenja pri opredelitvi pojma identifikacijske oznake zemljiške parcele v 5. točki 3. člena in v 2. odstavku 180. člena, ki določa izjemo o vpisu vsake nepremičnine (zemljiške parcele) v svoj zemljiškoknjžni vložek. Po tej izjemi je mogoče vpisati v isti zemljiškoknjžni vložek več parcel enakega stanja glede imetništva pravic pod pogojem, da ležijo te parcele na območju iste katastrske občine. V zvezi z določitvijo območij območnih geodetskih uprav z že navedeno vladno uredbo je potrebno ugotoviti, da je uredba prevzela obstoječe katastrske občine ne glede na način in čas določitve njihove teritorialne opredeljenosti tako, kot jih sedaj izkazujeta zemljiški kataster in zemljiška knjiga. Po določilu 3. odstavka 7. člena Zakona o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot bo območja in imena katastrskih občin določil minister, pristojen za geodezijo. V zvezi s to določbo se takoj postavi vprašanje razmerja te določbe do določbe 2. odstavka 5. člena Uredbe o določitvi območnih geodetskih uprav Geodetske uprave Republike Slovenije, njihovih območij in sedežev, po kateri, kot je bilo že navedeno, o spremembi katastrske občine zaradi njene združitve ali delitve na dva ali več delov odloča Geodetska uprava Republike Slovenije. Ker gre v tem primeru za kolizijo med zakonom in uredbo in je Zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot kasnejšega datuma, ki ureja razmerja zemljiškega katastra, katastrske občine pa so teritorialne enote zemljiškega katastra, je logično, da je navedena zakonska določba razveljavila 2. odstavek 5. člena navedene uredbe. V zvezi s spremembami območja posamezne katastrske občine, kamor ne štejemo spremembe mej njenega območja zaradi izvedenih postopkov urejanja mej parcel, je potrebno opozoriti na že omenjeno dejstvo, da sta tako zemljiški kataster kot tudi zemljiška knjiga, ki je v pristojnosti sodišča, že razdeljena na katastrske občine in da določitev območja katastrske občine vpliva na obe evidenci. Čeprav se s postopkom ureditve meje, ki predstavlja tudi del meje območja katastrske občine, dejansko spremeni tudi območje katastrske občine, je ta sprememba glede na celotno območje katastrske občine nepomembna, zato to vprašanje posebej ni urejeno in sodi po naravi stvari v pristojnost odločanja območne geodetske uprave.

Tretji odstavek tega člena omogoča nadaljnjo členitev območnih geodetskih uprav na notranje organizacijske enote, ki so poimenovane z izpostavami, ter prepušča ureditev vseh vprašanj v zvezi z določitvijo njihovih območij in nalog, pa tudi drugih vprašanj, čeprav to izrecno ni določeno, aktu o notranji organizaciji geodetske uprave. Ker je potemtakem od volje geodetske uprave odvisno odločanje o organiziranju izpostav območnih geodetskih uprav, in ker ta zakonska določba pravzaprav ne določa ničesar, kar bi moralo biti urejeno z zakonom, se upravičeno postavlja vprašanje potrebnosti te določbe.

Ob uveljavitvi tega zakona so na območnih geodetskih upravah organizirane izpostave (v nekaterih primerih tudi geodetske pisarne) in sicer tam, kjer so bile pred reorganizacijo državne uprave na podlagi Zakona o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31.12.1994 opravljali organi občin, organizirane občinske oziroma medobčinske geodetske uprave. Ker se s prevzemom državnih funkcij in organiziranjem območnih geodetskih uprav v sestavi Geodetske uprave Republike Slovenije število takratnih občinskih oziroma medobčinskih geodetskih uprav, organiziranih kot izpostave občinskih geodetskih uprav, ni spremenilo, je ostala v kraju, kjer je bila organizirana območna geodetska uprava, tudi izpostava območne geodetske uprave. Taka organiziranost pa pravzaprav ni skladna s samim pomenom pojma izpostava. Pod pojmom izpostava razumemo manjšo organizacijsko enoto zunaj sedeža (v krajevnem smislu) organizacije, katere notranja organizacijska enota je izpostava. Izpostave območnih geodetskih uprav, kot njene manjše notranje organizacijske enote, pomenijo realizacijo načela dekoncentracije državnih organov in približajo njihove storitve uporabnikom, zato jih bo potrebno v bodoče vsekakor obdržati. Potrebno pa bo v smislu

navedene nelogičnosti ukiniti tiste izpostave, ki so sedaj organizirane na sedežu območnih geodetskih uprav. Pri določanju števila in območij izpostav območnih geodetskih uprav bo potrebno iz praktičnih razlogov upoštevati že obstoječo organiziranost izvajanja nalog geodetske službe in vsekakor tudi teritorialno pristojnost okrajnih sodišč, ki so stvarno pristojna za vodenje zemljiške knjige, saj bodo izpostave območnih geodetskih uprav prav gotovo v glavnem izvrševale naloge, ki pomenijo vodenje in vzdrževanje zemljiškega katastra, kar pa je povezano z zemljiško knjigo.

Ta zakon določa dvonivojsko organizacijo geodetske uprave. Prvi nivo pomeni razdelitev geodetske uprave na glavni urad in območne geodetske uprave, ki so njene teritorialne enote. Med glavnim uradom in območnimi geodetskimi upravami ni rangiranja in odnosa nadrejenosti. Glavnemu uradu in območnim geodetskim upravam so s tem zakonom določene naloge, zato je za vsako enoto tega nivoja značilna velika stopnja samostojnosti. Drugi nivo organiziranja geodetske uprave, ki ni obligatoren in katerega organiziranje je, kot je bilo že omenjeno, prepuščeno volji geodetske uprave, je razdelitev območnih geodetskih uprav na izpostave, ki so njihove notranje organizacijske enote. Za ta nivo dejanskega organiziranja geodetske uprave je značilen teritorialen princip in za razliko od prvega nivoja uveljavitev principa subordinacije. Slednje izhaja iz določbe tretjega odstavka tega člena, saj s tem zakonom naloge izpostav niso določene in je njihova določitev prepuščena organizacijskemu aktu geodetske uprave. Izpostave so notranje organizacijske enote območne geodetske uprave, zato jim bodo lahko določene le naloge, ki so s tem zakonom določene kot naloge območne geodetske uprave. Ker pa je dejanska organizacija izpostav izvedena po teritorialnem principu pomeni, da na teritoriju, kjer je organizirana izpostava, območna geodetska uprava ne bo opravljala tistih nalog, ki so z organizacijskim aktom geodetske uprave določene kot naloge izpostave. Po določilu 19. člena Uredbe o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in pravosodnih organih (Uradni list RS, št. 58/03) sta izpostava ali območna enota določeni kot organizacijski enoti upravnega organa v sestavi ministrstva in sta nivojsko izenačeni, zato to določilo in določba 3. odstavka 17. člena tega zakona nista skladni. Ne glede na navedeno neskladje pa je potrebno upoštevati dejstvo, da je izpostava kot notranja organizacijska enota območne geodetske uprave določena s tem zakonom, ki je kasnejši predpis, ki določa organizacijo izvajanja nalog geodetske službe, zato o veljavnosti in uporabi 17. člena tega zakona ne more biti dvoma.

18. člen

(1) Direktor geodetske uprave vodi tudi delo glavnega urada.

(2) Direktor geodetske uprave ima dva namestnika.

(3) Direktorja in namestnika direktorja geodetske uprave imenuje in razrešuje Vlada Republike Slovenije na predlog ministra.

Komentar:

Ta zakon je, kot je bilo že poudarjeno, sistemski zakon o geodetski dejavnosti, zato ureja tudi organizacijo izvajanja nalog geodetske službe in s tem v zvezi tudi organizacijo in vodenje posameznih organizacijskih enot geodetske uprave kot izvajalca nalog državne geodetske službe. Predstojnika organa v sestavi ministrstva je že določal 30. člen Zakona o upravi, ki je veljal ob uveljavitvi tega zakona. Po tej določbi je naziv predstojnika organa v sestavi direktor, z zakonom, ki ureja posamezno upravno področje, pa se lahko zanj določi tudi

drugačen naziv. Tudi po 22. členu Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 52/02), ki je nadomestil do sedaj veljavni Zakon o upravi, vodi organ v sestavi ministrstva direktor, ki se imenuje v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev. V 2. odstavku 82. člena Zakona o javnih uslužbencih imenuje direktorja organa v sestavi ministrstva vlada na predlog ministra. Ker ta možnost s tem zakonom ni bila izkoriščena, določila o vodenju geodetske uprave niso potrebna z izjemo določb, ko so s tem zakonom določene direktorju geodetske uprave naloge, ki so specifične za Geodetsko upravo Republike Slovenije.

Po določilu 16. člena tega zakona je geodetska uprava v razdeljena na glavni urad in območne geodetske uprave, kar z drugimi besedami pomeni, da je geodetska uprava le seštevek njenih organizacijskih enot. Ker pa ureja ta zakon tudi organizacijo izvajanja nalog državne geodetske službe mora zato urediti tudi vodenje posameznih organizacijskih enot geodetske uprave kot izvajalca teh nalog. Ne glede na to, da je glavni urad organizacijska enota geodetske uprave in bi morala imeti, tako kot druge enote, svojega predstojnika, bo naloge vodenja glavnega urada opravljal direktor geodetske uprave poleg nalog, ki so mu določene z Zakonom o državni upravi, Zakonom o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 56/02 in 110/02-ZDT-B) in tem zakonom kot direktorju geodetske uprave.

Direktorju geodetske uprave so poleg nalog vodenja in predstavljanja geodetske uprave (direktor organa v sestavi ne predstavlja organa v sestavi ministrstva pred državnim zborom in vlado, kar je po 4. odstavku 23. člena Zakona o državni upravi izrecno določeno kot naloga oziroma pristojnost ministra), ter vodenja glavnega urada, s tem zakonom dejansko določene še naslednje naloge:

- vladi predlaga v imenovanje in razrešitev vodjo območne geodetske uprave (19. člen),
- odloča o pridobitvi dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev (6. odstavek 28. člena),
- določa območja, na katerih je geodetsko podjetje, ki je pridobilo dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev, dolžno izvajati geodetske storitve (8. odstavek 28. člena),
- odloča o odvzemu dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev (5. odstavek 29. člena),
- odloča o izdaji dovoljenja za začasno prenehanje izvajanja geodetskih storitev (8. odstavek 29. člena),
- odloča o izdaji geodetske izkaznice (2. odstavek 32. člena),
- odloča o začasnem odvzemu geodetske izkaznice (4. odstavek 32. člena),
- odloča o sklenitvi pogodbe za uporabo podatkov iz zbirk geodetskih podatkov v komercialne namene (38. člen).

V navedenih določbah so obravnavane naloge sicer določene kot pristojnosti oziroma naloge geodetske uprave, vendar pomenijo odločanje o pravici in obveznosti fizične oziroma pravne osebe, zato so te naloge odločanje o upravnih stvareh v smislu določbe 1. odstavka 2. člena Zakona o splošnem upravnem postopku. Po določbi 28. člena istega zakona pa sprejema v upravnih stvareh odločitve predstojnik upravnega organa, zato lahko obravnavane pristojnosti geodetske uprave obravnavamo kot naloge direktorja geodetske uprave. Odločitve, ki jih bo direktor geodetske uprave sprejel v izvajanju nalog, izrecno določenih s tem zakonom, so povostopenjske odločitve v upravnem postopku, zato je zoper njih v skladu z določilom 229. člena Zakona o splošnem upravnem postopku dovoljeno vložiti pritožbo v splošnem 15 dnevnem pritožbenem roku. O pritožbi zoper te odločitve direktorja geodetske uprave odloča na podlagi določbe 25. člena Zakona o državni upravi ministrstvo, pristojno za

geodezijo. Direktor geodetske uprave prav gotovo ne bo vodil posameznih dejanj pred izdajo odločbe, zato bo za njegovo opravljanje na podlagi 30. člena Zakona o splošnem upravnem postopku izdal delavcu glavnega urada pooblastilo. To pooblastilo je potrebno, saj je v 8. odstavku 28. člena tega zakona izrecno določeno, za se dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev izda z odločbo, ne glede na to, da v tem zakonu ni izrecno določeno, pomeni izdaja geodetske izkaznice tudi izdajo odločbe. Za samo geodetsko izkaznico je v 32. členu tega zakona določeno, da bo s podzakonskim aktom določena njena oblika in vsebina, zato ne bo imela vseh sestavin in oblike, ki je za odločbe določena z Zakonom o splošnem upravnem postopku. Pooblastilo za vodenje posameznih dejanj pred izdajo odločbe bo direktor geodetske uprave izdal delavcu, ki bo vodil imenik geodetskih podjetij z izdanim dovoljenjem za izvajanje geodetskih storitev oziroma delavcu, ki bo opravljal dejanja pred izdajo geodetske izkaznice in vodil razvid njihove izdaje, ob predpostavki, da bo moral ta delavec izpolnjevati pogoje določene v Uredbi o izobrazbi, ki jo morajo imeti zaposleni za vodenje in odločanje v upravnem postopku in o strokovnem izpitu iz upravnega postopka. Navedeno pooblastilo bo delavcu še posebej potrebno v postopku odvzema dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev in postopku začasnega ali trajnega odvzema geodetske izkaznice.

V drugem odstavku tega člena je le določeno, da ima direktor geodetske uprave dva namestnika. Ta zakon razen še ureditve njunega imenovanja, o namestnikih direktorja nima nobenih določb, zato se po mojem mnenju upravičeno postavi vprašanje, ali je ta določba v tem zakonu sploh potrebna, saj v ničemer ne pripomore k celovitosti urejanja opravljanja geodetske dejavnosti. Ker pa je ta zakonska določba izrazito podnormirana, se razen že navedenega vprašanja o njeni smiselnosti postavljajo še druga vprašanja, na katera ta zakon ne daje odgovora. Na prvi pogled se zdi, da je določilo o dveh namestnikih direktorja kogentne narave in da bo direktor geodetske uprave v vsakem primeru imel dva namestnika, ki ju bo na predlog ministra imenovala vlada. Direktor geodetske uprave je predstojnik upravnega organa v sestavi ministrstva, pristojnega za geodezijo, zato lahko po svojem položaju odloča tudi o prenosu in obsegu prenosa pooblastila na drugo osebo. Pravica odločanja o prenosu in obsegu prenosa pooblastila po svoji naravi nujno vsebuje tudi pravico odločitve, da pooblastilo na drugo osebo ne bo preneseno. Prav zaradi te pravice in dejstva, da naj bi namestnik direktorja vendarle imel določena pooblastila, je logično, da bo direktor pooblastilo prenesel na nekoga, ki mu zaupa, zato naj bi direktor geodetske uprave sugeriral ministru, koga naj vladi predlaga za imenovanje za namestnika direktorja. Prav tako lahko direktor sugerira ministru, da vladi sploh ne poda predloga za imenovanje namestnikov direktorjev geodetske uprave ali poda predlog za imenovanje samo enega namestnika. Vlada je v imenovanju namestnika direktorja geodetske uprave vezana na predlog ministra, zato samostojno imenovanja ne more opraviti. Ker je torej imenovanje namestnikov direktorja odvisno od predloga ministra, njuno imenovanje pa ni nujno za nemoteno izvajanje nalog državne geodetske službe, drugi odstavek tega člena izgubi svoj navidezen značaj kogentnosti.

V zvezi z določbo o dveh namestnikih direktorja geodetske uprave pa se nadalje postavi vprašanje, ali bo namestnik direktorja samostojno delovno mesto ali pa gre le za položaj, na katerega je lahko imenovan le delavec geodetske uprave. Iz izraza namestnik se namreč lahko razbere, da bosta namestnika direktorja nadomeščala direktorja in sicer v njegovi odsotnosti, sicer njegovo nadomeščanje nima smisla. Ta varianta se zdi verjetnejša in naj bi bil namestnik direktorja le položaj in ne samostojno delovno mesto. Če pa bosta namestnika direktorja opravljala le naloge namestnika direktorja, bodo morale biti njune naloge določene z aktom o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Geodetski upravi Republike Slovenije. Ker pa je Geodetska uprava Republike Slovenije razdeljena na glavni urad in

območne geodetske uprave, bo moralo biti delovno mesto namestnika direktorja sistemizirano pri glavnem uradu ter bo zato ta akt odgovoril na zastavljeno vprašanje.

Ne glede na to, ali bosta namestnika direktorja zasedala samostojno delovno mesto ali bo to le njun položaj, mora biti med njima in direktorjem geodetske uprave vzpostavljen odnos sodelovanja in medsebojnega zaupanja, zato je že omenjena pravica direktorja do sugestije ministru v zvezi z imenovanjem namestnikov toliko bolj utemeljena. Prav zaradi te logične zahteve po sodelovanju in medsebojnem zaupanju direktorja geodetske uprave in njegovih namestnikov, ki omogoča nemoteno opravljanje nalog državne geodetske službe, bi bilo smiselno de lege ferenda ta zakon dopolniti z določbo, da sta namestnika direktorja z imenovanjem novega direktorja dolžna ponuditi svoj odstop, podobno, kot je to z Zakonom o vladi določeno za predstojnika organa v sestavi ministrstva in državnega sekretarja. Seveda bi bilo v tem primeru potrebno urediti tudi položaj, ko bi bil njun ponujen odstop sprejet.

Ob imenovanju dveh namestnikov direktorja geodetske uprave se nujno postavi vprašanje razmerja med obema. Gre za vprašanje, ali bo vsak izmed njiju nadomeščal direktorja v vseh njegovih nalogah, v primeru pritrdilnega odgovora pa se postavi nadaljnje vprašanje ali morata namestnika direktorja sprejeti odločitev soglasno ob predhodnem izvedenem usklajevanju stališč, saj bi prav gotovo o nekaterih vprašanjih imela različna stališča. Najenostavnejša rešitev teh vprašanj je gotovo mogoča z definiranjem področja, na katerem bi lahko vsak namestnik direktorja samostojno odločal in sprejel ustrezno rešitev. Če bo funkcija namestnika direktorja predstavljala tudi samostojno delovno mesto, bo potrebno z aktom o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, v katerem bodi določene naloge namestnika direktorja določiti vsakemu posebej delovno področje. V primeru, da bosta funkcijo namestnika direktorja opravljala dva delavca geodetske uprave poleg svojih rednih delovnih nalog, bo potrebno določiti njuno področje ob imenovanju. Ker pa je vlada pristojna in bo opravila samo imenovanje namestnika direktorja, bo moral direktor geodetske uprave sam določiti namestnikoma delovno področje.

Tretji odstavek tega člena v delu, ki določa imenovanje in razrešitev direktorja geodetske uprave, ni novost, saj je samo povzeto določilo 2. odstavka 82. člena Zakona o javnih uslužbencih, veljavnega ob uveljavitvi tega zakona, po kateri vlada na predlog ministra imenuje in razrešuje predstojnika organa v sestavi ministrstva.

19. člen

Območno geodetsko upravo vodi vodja območne geodetske uprave, ki ga na predlog direktorja geodetske uprave imenuje in razrešuje Vlada Republike Slovenije.

Komentar:

V zakonu o vladi ni predvidena in zato tudi ni urejena organizacija in vodenje notranjih organizacijskih enot upravnih organov v sestavi ministrstva, kot je to storjeno za upravne enote. Načelne določbe o notranji organizaciji upravnih organov v sestavi ministrstev sicer določa Uredba o skupnih osnovah in kriterijih za notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest v organih državne uprave, z njeno določbo 2. odstavka 1. člena pa je določeno, da se uredba ne uporablja za tista vprašanja notranje organizacije in sistemizacije delovnih

mest, ki so posebej urejena z zakonom ali uredbo Vlade Republike Slovenije. Tako kot je Zakon o davčni službi določil notranjo organizacijo organov izvajanja nalog davčne službe, določa ta zakon načelno organizacijo izvajanja nalog Geodetske uprave. Po tem zakonu so območne geodetske uprave teritorialne enote Geodetske uprave, ki odločajo v upravnem postopku na prvi stopnji. Prav zaradi te določbe in statusa območnih geodetskih uprav je potrebno s tem zakonom določiti tudi vodenje območne geodetske uprave in postopek oziroma pristojnost za imenovanje in razreševanje njenega vodje.

To določilo, po katerem vodi območno geodetsko upravo vodja območne geodetske uprave, določa funkcijo njenega vodenja v organizacijskem smislu vodenja teritorialne notranje organizacijske enote geodetske uprave. Ker je območna geodetska uprava le teritorialna notranja organizacijska enota upravnega organa v sestavi ministrstva, pristojnega za geodezijo, funkcija vodenja območne geodetske uprave ne pomeni hkrati tudi njenega predstavljanja. Zakon o upravi loči funkcijo vodenja od funkcije predstavljanja, saj določa v 31. členu, da predstojnik vodi in predstavlja upravni organ, za načelnika upravne enote pa je v 37. členu tega zakona še posebej določeno, da izdaja odločbe v upravnem postopku na prvi stopnji. Temeljna funkcija upravnih organov v izvajanju nalog uprave je odločanje v upravnih stvareh. Ne glede na to, da je območna geodetska uprava le teritorialna notranja organizacijska enota geodetske uprave, ki je upravni organ v sestavi ministrstva, pristojnega za geodezijo, ji je z določbo 3. alinee 1. odstavka 21. člena tega zakona določena naloga vodenja upravnih postopkov in odločanja v upravnih zadevah (stvareh) na prvi stopnji. Z določitvijo te naloge, ki pomeni določitev pristojnosti v postopkovnem smislu, se postavi vprašanje, ali je vodja območne geodetske uprave pooblaščen v njenem imenu odločati in podpisati akte odločanja v upravnem postopku, saj pomeni podpis akta, ki ga izda območna geodetska uprava, njeno predstavljanje. Ker območna geodetska uprava, kot je bilo že omenjeno, ni upravni organ temveč le njegova organizacijska enota, vodja območne geodetske uprave ni predstojnik upravnega organa v smislu 28. člena Zakona o splošnem upravnem postopku. Izraz predstojnik je v smislu določb Zakona o splošnem upravnem postopku uporabljen za osebo, ki vodi in predstavlja upravni organ in je po njegovi določbi 28. člena pooblaščen izdati odločbo v upravnem postopku. V zvezi z navedenimi vprašanji je potrebno upoštevati, da je izdajanje pooblastil za odločanje in pooblastil za vodenje posameznih dejanj v postopku pred izdajo odločbe urejeno v Zakonu o splošnem upravnem postopku v členih od 28 do 32. Po njegovi določbi 28. člena je za odločanje oziroma izdajanje odločb pooblaščen predstojnik upravnega organa, če s predpisi o organizaciji tega organa ali z drugimi predpisi ni določeno drugače. Zaradi navedenega je v 2. odstavku 21. člena tega zakona določeno, da je za odločanje v upravnih stvareh na prvi stopnji, ko je za odločanje pristojna območna geodetska uprava, pooblaščen njen vodja. Z omenjenim določilom je nadalje še določeno, da je vodja območne geodetske uprave pooblaščen tudi pooblastiti uradne osebe v območni geodetski upravi za opravljanje posameznih dejanj v postopku in tudi za odločanje v upravnih zadevah. To določilo pa bi po svoji vsebini bolj sodilo v 19. člen tega zakona kot v 21. člen. Ob tem se postavi vprašanje razmerja med določilom 2. odstavka 21. člena tega zakona in določilom 28. člena Zakona o splošnem upravnem postopku. Menim, da se omenjeni določbi v osnovi ne izključujeta in da lahko direktor geodetske izda delavcem geodetske uprave pooblastilo za vodenje posameznih dejanj pred izdajo odločbe kakor tudi pooblastilo za odločanje po 28. členu Zakona o splošnem upravnem postopku ne glede na določilo 21. člena tega zakona, ki daje pooblastilo vodji območne geodetske uprave za odločanje in ga tudi pooblašča za izdajanje pooblastil za vodenje posameznih dejanj postopka pred odločanjem in tudi za izdajanje pooblastila za odločanje. Potrebno pa je ugotoviti, da je ta zakon v urejanju geodetske dejavnosti in njenega izvajanja *lex specialis* in je zato izdajanje pooblastila po določbah tega zakona prednostno ter naj bi zato direktor geodetske

uprave izdajal pooblastila le izjemoma oziroma takrat, ko je zaradi nastale situacije to smotrno. Zaradi navedenega bi bilo prav gotovo smotrno in potrebno, da bi direktor geodetske uprave, čeprav je predpostavljeni vodji geodetske uprave, izdal pooblastilo delavcu geodetske uprave za vodenje posameznih dejanj pred odločanjem in še posebno pooblastila za odločanje le z vednostjo vodje območne geodetske uprave. V primeru izdaje pooblastila za odločanje bi bilo smotrno, da bi direktor geodetske uprave v samem pooblastilu navedel, da lahko pooblaščenec odloča v upravnem postopku v primeru odsotnosti vodje območne geodetske uprave oziroma z njegovo vednostjo in dogovorom.

20. člen

Glavni urad geodetske uprave opravlja naslednje naloge:

- **pripravlja letni program državne geodetske službe in poročilo o izvedbi tega programa;**
- **organizira delo območnih geodetskih uprav, opravlja nadzor nad njihovim delom ter zagotavlja enotno izvajanje nalog geodetske službe;**
- **usmerja izvajanje razvojnih nalog s področja geodetske dejavnosti;**
- **pripravlja predpise s področja geodetske dejavnosti;**
- **skrbi za izvajanje mednarodnih obveznosti s področja geodetske službe;**
- **skrbi za vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje zbirk geodetskih podatkov in za izdajanje teh podatkov;**
- **skrbi za izobraževanje in usposabljanje delavcev geodetske uprave in geodetskih podjetij, ki imajo dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev;**
- **skrbi za izvajanje posebnih strokovnih izpitov za izvajanje geodetskih storitev;**
- **izdaja dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev;**
- **vodi imenik geodetskih podjetij, ki imajo dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev, in imenik oseb, ki imajo opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev, ter nadzira njihovo delo;**
- **opravlja druge naloge, določene z zakonom.**

Komentar:

Naloge glavnega urada v tem členu zakona niso taksativno našteje, ampak so navedena le posamezna področja, ki zaokrožujejo več nalog, nekatere naloge pa izhajajo iz drugih določb tega zakona in drugih zakonov, ki urejajo posamezna področja geodetske dejavnosti. Glede na pomen, ki ga ima posamezna naloga glavnega urada v zvezi z izvrševanjem nalog geodetske službe, lahko naloge glavnega urada razdelimo na dve skupini:

- *naloge, katerih izvršitev predstavlja neposredno izvršitev nalog državne geodetske službe,*
- *naloge, katerih izvršitev omogoči ali olajša izvrševanje nalog geodetske službe, ki jih izvršujejo območne geodetske uprave in*
- *naloge, katerih izvršitev omogoči geodetskim podjetjem izvajanje geodetskih storitev.*

Med naloge prve skupine je mogoče uvrstiti naloge iz prve, tretje, četrte, pete in šeste alinee, v drugo skupino naloge druge alinee, v tretjo skupino pa naloge iz sedme, osme in devete ter delno šeste alinee. Posamezno nalogo iz enajste alinee pa bi bilo mogoče uvrstiti v eno izmed skupin šele z njeno konkretizacijo.

Nedvomno sodi naloga priprave letnega programa državne geodetske službe med najpomembnejše naloge glavnega urada, zato je upravičeno kot prva navedena v 1. alinei tega člena, pa čeprav naloge glavnega urada v tem členu niso navedene po vrednostnem vrstnem redu niti po prioriteti njihovega izvajanja. Tej opredelitvi pomembnosti naloge priprave letnega programa državne geodetske službe govori v prid določilo 15. člena tega zakona, saj je planiranju nalog in potrebnih finančnih sredstev v letnem programu državne geodetske službe posvečen celoten omenjeni člen. V komentarju omenjenega člena je navedena povezava med sprejetim letnim programom in zagotovljenimi potrebnimi finančnimi sredstvi, ki jih za izvajanje sprejetega programa zagotavlja država v proračunu, ter ugotovitev, da se potrebna finančna sredstva delijo na sredstva, namenjena rednemu delovanju geodetske uprave kot upravnega organa, pristojnega za geodetske zadeve, s sredstvi za tekoče vodenje in vzdrževanje obstoječih zbirk geodetskih podatkov in na sredstva, s katerimi se zagotavlja razvoj državne geodetske službe in posodobitev tehničnih in drugih možnosti za uvajanje novih postopkov evidentiranja nepremičnin, državne meje in prostorskih enot. Prav slednja sredstva so odvisna od pravilno zastavljenega letnega programa državne geodetske službe, na kar pa prav gotovo vpliva poročilo o izvedenih nalogah preteklega obdobja, ki ga izdela glavni urad geodetske uprave. Ta naloga glavnega urada določa pravzaprav tudi njegov položaj do drugih organizacijskih enot geodetske uprave in do Geodetskega inštituta Slovenije, saj ne gre prezreti povezave med to nalogo glavnega urada in določilom 1. odstavka 24. člena tega zakona. Priprava letnega programa dela, ki vpliva na obseg dela in višino finančnih sredstev za njihovo izvedbo, vpliva na vse segmente organizacije in dela, zato izraža ta naloga tudi položaj nadrejenosti njenega izvajalca in položaj podrejenosti tistih, katerih obseg dela in razpoložljivih finančnih sredstev sta odvisna od letnega programa dela državne geodetske službe. Položaj nadrejenosti in podrejenosti znotraj geodetske uprave, kot uprave v sestavi ministrstva, je z vidika njenega vodenja logičen in pravzaprav samoumeven, saj gre za notranje organizacijske enote upravnega organa in predvsem za zagotavljanje enotnega in koordiniranega izvajanja nalog državne geodetske službe. Za tako močno odvisnost Geodetskega inštituta Slovenije od glavnega urada, ki se kaže v že omenjeni določbi 1. odstavka 24. člena, po kateri je njegov program dela sestavni del letnega programa dela državne geodetske službe, ki ga izdela glavni urad in še predvsem določilo 25. člena tega zakona, iz določb tega zakona ni videti razlogov. To pomanjkanje razlogov za navedeno odvisnost očitno je še toliko bolj, ker je Geodetski inštitut Slovenije samostojna pravna oseba, ki izvaja določene naloge državne geodetske službe.

Z določbo 3. alinee tega člena je določena glavnem uradu glede na področje izvajanja obsežna naloga usmerjanja izvajanja razvojnih nalog, saj se ta naloga glavnega urada nanaša na celotno področje geodetske dejavnosti. Zaradi tako določene naloge naj bi glavni urad usmerjal izvajanje razvojnih nalog tudi pri tistih izvajalcih, s katerimi geodetska uprava ne sodeluje v izvajanju nalog državne geodetske službe. Zdi se, da je tako določen obseg naloge vendarle preširok in da naj bi se ta naloga dejansko nanašala le na usmerjanje izvajanja razvojnih nalog tistega dela geodetske dejavnosti, ki je namenjeno razvoju izvajanja nalog državne geodetske službe. V državnem proračunu, v katerem so zagotovljena sredstva za delo geodetske uprave, bodo zagotovljena sredstva za izvajanje tistih nalog državne geodetske službe, ki bodo določene z letnim programom državne geodetske službe. Zaradi

tega bodo morale biti vse razvojne naloge, katerih usmerjanje izvajanja razvoja naj bi bila naloga glavnega urada, določene z letnim programom državne geodetske službe, sicer za izvajanje teh nalog ne bodo zagotovljena proračunska sredstva, s tem pa bodo te naloge postale dejansko naloge državne geodetske službe. V zvezi z obravnavanim obsegom naloge usmerjanja izvajanja razvojnih nalog s področja geodetske dejavnosti pa se poleg omenjenega postavi vprašanje, kaj zajema pojem usmerjanja izvajanja razvojnih nalog. Glavni urad bo upravičen usmerjati izvajanje le tistih razvojnih nalog, ki jih bo financirala država, saj so sicer izvajalci razvojnih nalog, ki jih sami financirajo samostojni tako v smeri in obsegu izvajanja razvojne naloge in niso vezani na nikakršno usmerjanje oziroma je to odvisno le od njihove dobre volje. Vsekakor pa je usmerjanje razvojnih nalog državne geodetske službe je smiselno poverjeno glavnemu uradu zaradi njegovega položaja, saj se s tem zagotovi razvoj na tistih področjih geodetske stroke, na katerih se je v praksi pokazala potreba po uvajanju boljših in sodobnejših metod dela. Ker zajema naloga organiziranja dela območnih geodetskih uprav po sami naravi tudi predpisovanje postopkov in metod dela ter uvajanje novih dognanj v prakso, se tako rezultati usmerjenih razvojnih nalog prav gotovo najlažje in najhitreje uvedejo v prakso izvajanja geodetske dejavnosti. Na ta način se zagotovi tudi njihova enotna uporaba pri delu območnih geodetskih uprav in posredno tudi pri drugih izvajalcih geodetske dejavnosti, saj morajo slednji izvajati geodetske storitve v skladu z zahtevami, ki jih postavlja geodetska uprava, kar pa ima vpliv tudi na izvajanje ostale geodetske dejavnosti.

Naloga pripravljavanja predpisov s področja geodetske dejavnosti je bila v času uveljavitve tega zakona logična posledica Zakona o organizaciji in delovnem področju ministrstev, ki je določal Geodetsko upravo Republike Slovenije kot upravo v sestavi Ministrstva za okolje in prostor ter ji določil delovno področje geodezije in določbe 13. člena Zakona o upravi, po kateri je bila naloga upravnih organov pripravljavanje zakonov in drugih predpisov s področja njihovega delovanja, ki jih je nato vlada predlaga v sprejem državnemu zboru oziroma jih je sama sprejela, če je bil njihov sprejem v njeni pristojnosti. Sedaj določa to nalogo 8. člen Zakona o državni upravi. V okvir te naloge sodi tudi zelo pomembna naloga spremljanja izvajanja predpisov s področja geodetske dejavnosti, ugotavljanje njihove ustreznosti in predlaganje sprememb, če se za dosego njihovega namena predpisane rešitve v izvajanju ne izkažejo kot ustrezne oziroma terja njihovo spremembo razvoj geodetske dejavnosti. Prav to nalogo, ki izrecno ni napisana, je glede na dosedanje prakso potrebno posebej poudariti, saj reševanje problemov v izvajanju predpisov s sprejemanjem navodil, ki niso objavljena v Uradnem listu RS ne pripomore k pravni varnosti in težnji k pravni državi.

V zvezi z nalogo skrbi za izvajanje mednarodnih obveznosti s področja geodetske službe je potrebno uvodoma ugotoviti, da se lahko izvajanje mednarodnih obveznosti nanaša le na državno geodetsko službo, saj na lokalnem nivoju v okviru lokalne geodetske službe ni mogoče sprejeti mednarodnih obveznosti. To nalogo glavnega urada je mogoče obravnavati v dveh smereh. Po določilu 2. odstavka 153. člena Ustave RS morajo biti zakoni v skladu s splošnimi načeli mednarodnega prava in veljavnimi mednarodnimi pogodbami, ki jih je ratificiral državni zbor, podzakonski predpisi in drugi splošni akti pa morajo biti usklajeni z drugimi ratificiranimi mednarodnimi pogodbami, zato ta del obravnavane naloge že zajema izvajanje naloge priprave predpisov s področja geodetske dejavnosti. Po drugi strani pa so ratificirane mednarodne pogodbe sestavni del našega pozitivnega prava in se zato neposredno izvajajo, zato je skrb za izvajanje teh mednarodnih obveznosti s področja geodetske dejavnosti zajeta v osnovni nalogi uprave kot celote, torej tudi upravnih organov, do izvrševanja nalog uprave na podlagi in v mejah veljavnih predpisov. Poleg te, lahko

rečemo formalno pravne skrbi za izvajanje mednarodnih obveznosti s področja geodetske dejavnosti, je Geodetska uprava Republike Slovenije dolžna spoštovati tudi vse mednarodne obveznosti, ki so bile sprejete v okviru mednarodnih strokovnih združenj, v katere je včlanjena.

Iz opredelitve (definicije) geodetske službe, določene v 13. členu tega zakona, razberemo, da je osnovna naloga geodetske službe zagotavljanje uradnih geodetskih podatkov v zbirkah geodetskih podatkov in geodetskih izdelkih. Ker je vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje zbirk geodetskih podatkov po določbi 21. člena tega zakona poverjeno območnim geodetskim upravam, ki izvajajo svoje naloge le na določenem območju, mora biti zato organizacijski enoti geodetske uprave, katere območje delovanja predstavlja celotno državno ozemlje, to pa je glavni urad, določena naloga in s tem tudi odgovornost, da se na celotnem državnem ozemlju vodijo, vzpostavijo in vzdržujejo geodetske zbirke podatkov. Ker pa vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje zbirk geodetskih podatkov ni samo sebi name, izhaja logično iz tega dejstva naloga izdajanja teh podatkov za nadaljnjo uporabo. Ker je skrb za vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje zbirk geodetskih podatkov iz že omenjenega razloga poverjena glavnemu uradu, je logično, da mu je poverjena tudi skrb za izdajanje geodetskih podatkov in s tem v zvezi tudi skrb za varovanje osebnih podatkov, ki so vsebovani v zbirkah geodetskih podatkov. Ne glede na dejstvo, da v zakonu posebej ni navedeno, je naloga glavnega urada tudi obdelovanje, shranjevanje, izdajanje in izkazovanje tistih geodetskih podatkov, ki so posebnega pomena za vso državo ali pa je glede na naravo teh podatkov smotrno, da se ta naloga izvršuje na enem mestu. Pri tem gre za geodetske podatke, ki so jih ugotovile območne geodetske uprave ob izvrševanju svojih nalog in geodetska podjetja pri izvajanju geodetskih storitev ali so rezultat opravljanja geodetske dejavnosti po posebnem naročilu glavnega urada. Te podatke glavni urad obdeluje in jih izkazuje kot podatke:

- osnovne mreže geodetskih točk,
- topografskih načrtov in kart ter reliefa v digitalni obliki,
- aerosnemanj,
- državne meje,
- registra prostorskih enot,
- evidence zemljepisnih imen.

Glede na namen uporabe iz geodetskih zbirk pridobljenih podatkov lahko ločimo tri skupine njihovega izdajanja. Prvo skupino predstavlja izdajanje geodetskih podatkov geodetskim podjetjem za namene izvajanja geodetskih storitev. Po določbi 1. odstavka 20. člena Zakona o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot mora geodetsko podjetje pred izvedbo mejne obravnave v postopku urejanja meje pridobiti potrebne podatke pri geodetski upravi. Pri tem ne gre le za zadnje vpisane podatke v zemljiškem katastru, temveč za podatke iz operata določene katastrske občine, ki izkazuje v preteklosti izvedene geodetske postopke na predmetnih nepremičninah ter za podatke o geodetskih točkah osnovne mreže. Ker mora na podlagi omenjenega zakona geodetsko podjetje v postopku urejanja meje upoštevati katastrsko mejo (mejo parcele, ki jo izkazuje zemljiški kataster), brez tega podatka geodetsko podjetje ne more izvesti postopka ureditve meje. Poleg navedenega podatka o katastrski meji in geodetskih točkah mora geodetsko podjetje za izvedbo geodetske storitve pridobiti in upoštevati tudi druge katastrske podatke o predmetnih nepremičninah, ki jih izkazuje zbirka geodetskih podatkov. Geodetsko podjetje bo potrebne katastrske podatke pridobilo na pristojni območni geodetski upravi. Drugo skupino izdajanja podatkov iz zbirk geodetskih

podatkov predstavlja izdajanje potrdil, ki ga določa 35. člen tega zakona v obliki izpisov, prerisov, kopij in drugega potrdila, katerih vrsto in vsebino določa Pravilnik o vrstah in vsebini potrdil iz zbirk geodetskih podatkov (Uradni list RS, št. 113/00). V tem primeru gre za zadnje vpisane podatke iz zemljiškega katastra in katastra stavb, ki jih izda krajevno pristojna območna geodetska uprava zainteresiranim naročnikom, za kar jim ni potrebno izkazati namena uporabe. Ob izdaji teh podatkov mora območna geodetska uprava upoštevati določbo 3. odstavka 77. člena Zakona o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot, ki določa, da je mogoče iz zemljiškega katastra in katastra stavb pridobiti podatke o posameznih parcelah, stavbah in delih stavb, ni pa mogoče zahtevati podatka o tem, katere parcele, stavbe ali dele stavb ima v lasti fizična ali pravna oseba. Pridobitev omenjenega podatka pa ni omejeno za lastnika samega in sodišče v primeru izvršbe ter drugim osebam, če tako določa zakon. V zvezi s pridobitvijo podatka o lastništvu pravnih oseb na parcelah, stavbah in delih stavb velja omeniti, da se za lastnika samega šteje pravna oseba in tudi lastniki njenega osnovnega kapitala (družabniki in delničarji). V to skupino izdajanja podatkov sodi tudi pravica strank do pridobitve podatkov oziroma vpogleda v elaborate katastrskih meritev o posamezni parceli, ki so sestavni del operata dotične katastrske občine in arhivsko gradivo trajnega pomena, ki pomeni realizaciji pravice pregleda, prepisovanja ali preslikave spisa na podlagi določbe 82. člena Zakona o splošnem upravnem postopku. Tretjo skupino izdajanja podatkov iz geodetskih zbirk podatkov predstavlja izdajanje podatkov v komercialne namene na podlagi določbe 36. člena tega zakona. Podatke za komercialno uporabo izdaja po sklenitvi pisne pogodbe praviloma glavni urad, lahko pa tudi pristojna območna geodetska uprava, če se željeni podatki nanašajo le na nepremičnine njenega območja. Tudi pri izdajanju teh podatkov je potrebno spoštovati že omenjeno določbo o varovanju osebnih podatkov. V zvezi z obravnavano nalogo glavnega urada je potrebno poudariti ugotovitev, da obravnavana naloga ne pomeni samo skrbi za vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje geodetskih zbirk podatkov in skrbi za izdajanje podatkov iz teh zbirk, ampak pomeni ta naloga tudi dejansko delo v zvezi z zbirkami geodetskih podatkov in izdajanje podatkov.

Organiziranje dela območnih geodetskih uprav, opravljanje nadzora nad njihovim delom ter zagotavljanje enotnega izvajanja nalog geodetske službe sodi prav gotovo med najpomembnejše naloge glavnega urada, uvrščene v drugo skupino, ki hkrati določa tudi položaj glavnega urada do ostalih izvrševalcev nalog geodetske službe. Ker določa območne geodetske uprave Vlada RS, njihove naloge oziroma pristojnosti pa so določene v 21. členu tega zakona, pomeni organiziranje dela območnih geodetskih uprav pravzaprav predlaganje njihovega območja oziroma krajevne pristojnosti in zagotavljanje materialnih in kadrovskih pogojev za njihovo delo. S pristojnostjo nadzora nad delom območnih geodetskih uprav je določena tudi odgovornostna shema v Geodetski upravi Republike Slovenije kot organu v sestavi ministrstva, pristojnega za geodetske zadeve, saj lahko opravlja uspešen nadzor le tisti, ki je v nadrejenem položaju. Odgovornost območnih geodetskih uprav glavnemu uradu se odraža v osebni odgovornosti njenega vodje direktorju glavnega urada, ki lahko predlaga Vladi RS njegovo razrešitev. Zagotavljanje enotnega izvajanja nalog geodetske službe pomeni tudi pooblastilo glavnemu uradu, da izdaja obvezna navodila za enotno uporabo predpisov in standardov geodetske stroke, ki so jih dolžne upoštevati območne geodetske uprave pri svojem delu in odločanju v upravnih stvareh na prvi stopnji. Izvajanje te naloge glavnega urada pa bo prav gotovo oteževala odločitev, da bo o pritožbah zoper odločitve območnih geodetskih uprav odločalo ministrstvo, pristojno za geodetske zadeve in ne glavni urad. V obrazložitvi svoje odločitve, s katero je odpravljen odločitev na prvi stopnji, navede drugostopenjski upravni organ tudi napotilo organu prve stopnje, ki ga je le ta dolžan spoštovati. Tako napotilo pa bo lahko celo v nasprotju z obveznim navodilom glavnega urada.

Območne geodetske uprave bodo morale postopati v skladu z navodili in raznimi tolmačenji glavnega urada, v svojih odločitvah pa se na ta navodila in tolmačenja ne bodo smele sklicevati. Ker pa ministrstvo, ko bo odločalo o pritožbi mogoče niti ne bo vedelo za obvezno navodilo oziroma tolmačenje glavnega urada, bo lahko odločitev ministrstva drugačna od navodila oziroma tolmačenja in bi bilo s tem, ko bi območna geodetska uprava spoštovala napotilo drugostopenjskega organa, otežkočeno enotno izvajanje nalog geodetske službe. Temu "problemu" se je mogoče izogniti le na ta način, da bo z vsemi tolmačenji in navodili glavnega urada seznanjeno tudi ministrstvo ali da bi navodila in tolmačenja izdal glavni urad z vednostjo in sopodpisom ministrstva, pristojnega za geodetske zadeve. Še boljša pa se zdi rešitev, da bi bil glavni urad drugostopenjski upravni organ v geodetskih upravnih postopkih.

Ob upoštevanju logičnega sosledja izpolnjevanja pogojev za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev oziroma nalog glavnega urada po izdaji omenjenega dovoljenja bi morale biti naloge sedme, osme, devete in desete alinee v tem členu navedene v drugačnem vrstnem redu. Geodetsko podjetje mora najprej izpolnjevati pogoje za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev. Izpolnjevanju tega pogoja je najprej namenjena naloga glavnega urada, da skrbi za izvajanje posebnih strokovnih izpitov za izvajanje geodetskih storitev, ki ga mora imeti opravljenega vsaj eden izmed geodetov geodetskega podjetja. Po opravljenem izpitu vpiše glavni urad geodeta v imenik oseb, ki imajo opravljen izpit za izvajanje geodetskih storitev in mu na podlagi določila 32. člena tega zakona izda geodetsko izkaznico. Ko ima geodetsko podjetje zagotovljeno sodelovanje najmanj enega geodeta z geodetsko izkaznico, lahko zaprosi za izdajo dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev in ga nato glavni urad vpiše v imenik geodetskih podjetij z dovoljenjem za izvajanje geodetskih storitev. Po izdaji geodetske izkaznice nastopi obveza njenega imetnika do izobraževanja in strokovnega izpopolnjevanja, za izvedbo katerega skrbi glavni urad. Ob obravnavanju navedenih nalog glavnega urada ni mogoče prezreti dejanskega vodenja posameznih dejanj v postopku pred sprejemom odločitve v upravnem postopku, ki ga izvaja glavni urad ne glede na to, da ta pomembna naloga v tem členu ni izrecno navedena, vendar logično izhaja iz njegovih v tem členu in drugih členih tega zakona navedenih nalog. V 2. alineji 21. člena tega zakona je celo določeno, da vodi območna geodetska uprava upravne postopke in odloča v upravnih zadevah na prvi stopnji, v katerih ne odloča glavni urad. V komentarju k 18. členu so navedeni primeri, v katerih odloča na prvi stopnji direktor geodetske uprave, ki tudi vodi delo glavnega urada. Ker pa direktor geodetske uprave prav gotovo ne bo vodil posameznih dejanj v postopku pred odločanjem, bo za vodenje teh dejanj pooblastil delavca glavnega urada, kar dejansko pomeni, da bo glavni urad pristojen za vodenje teh dejanj. Poleg navedenega pa naloga vodenja imenika geodetskih podjetij z dovoljenjem za izvajanje geodetskih storitev po svoji naravi vsebuje nalogo ugotavljanja, ali vpisana geodetska podjetja še vedno izpolnjujejo pogoje za izdajo dovoljenja. Ob ugotovitvi, da geodetsko podjetje ne izpolnjuje več predpisanih pogojev za pridobitev dovoljenja, se v upravnem postopku odloči o odvzemu dovoljenja, ugotovitev dejanskega stanja pa pomeni vodenje posameznih dejanj upravnega postopka pred odločanjem.

V drugem odstavku 31. člena tega zakona je določeno, da lahko geodetske storitve, ki so podlaga za urejanje mej in parcelacijo opravi le geodet, ki ima predpisano stopnjo in smer strokovne izobrazbe in opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev. Da bi lahko geodeti opravili predpisan izpit in izpolnili pogoj za izvajanje geodetskih storitev, je potrebno zagotoviti možnost opravljanja tega izpita. Z osmo alinejo tega člena je glavnem uradu določena skrb za izvajanje posebnih strokovnih izpitov za izvajanje geodetskih storitev.

Iz te določbe sicer ni razvidna vsebina in obseg te naloge, kar pa je mogoče razbrati iz Pravilnika o programu posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev in o načinu ugotavljanja znanja slovenskega jezika (Uradni list RS, št. 105/02), ki določa naloge geodetske uprave oziroma njenega direktorja.

Po navedenem pravilniku je sicer opravljanje omenjenega izpita pod okriljem ministrstva, pristojnega za geodetske zadeve. Predsednika in člana komisije določi za vsak izpitni rok po 10. členu navedenega pravilnika na predlog direktorja geodetske uprave minister, pristojen za geodetsko dejavnost, zapisnikarja pa ministrstvo, pristojno za geodetske zadeve. Potrdilo o opravljenem izpitu podpišeta po določbi 2. odstavka 22. člena navedenega pravilnika predsednik izpitne komisije in minister. Naloge geodetske uprave, ki jih bo opravil glavni urad, pa so določene s posameznimi določbami navedenega pravilnika. V posameznih določbah pravilnika so geodetski upravi oziroma njenemu direktorju določene naslednje naloge:

- določiti podrobnejše vsebine programa izpita s pregledom pravnih virov in druge literature (2. odstavek 8. člena),*
- predlagati v imenovanje ministru, pristojnem za geodezijo, predsednika in člane izpitne komisije (2. odstavek 10. člena),*
- zbirati prijave k opravljanju izpita (1. odstavek 13. člena),*
- ugotoviti, ali kandidat izpolnjuje pogoje za opravljanje izpita in prijavo skupaj z dokumentacijo poslati ministru, pristojnem za geodezijo (3. odstavek 13. člena),*
- za vsakega kandidata, ki je opravil izpit, voditi spis o opravljanju izpita (28. člen),*
- voditi evidenco o opravljenih izpiti (29. člen),*
- na podlagi izvedenega javnega razpisa izdati pooblastilo za izvajanje izpita (1. odstavek 31. člena),*
- po posebnem pooblastilu ministra, pristojnega za geodezijo, ugotavljati ali kandidat izpolnjuje pogoje za opravljanje izpita, določiti izpitno komisijo in opravljati druge naloge v zvezi z opravljanjem izpita (4. odstavek 10. člena).*

V zvezi s skrbjo za izvajanje obravnavanih izpitov pa lahko ugotovimo, da vsebuje navedena naloga po svoji naravi poleg že navedenih opravil še določanje izpitnih rokov in zagotovitev tehničnih možnosti za opravljanje izpita. Ob ugotavljanju nalog geodetske uprave na področju skrbi za izvajanje izpitov lahko ugotovimo neskladje med 5. odstavkom 10. člena in 3. odstavkom 13. člena pravilnika. Pravilnik v 3. odstavku 13. člena pooblašča oziroma geodetski upravi določa nalogo ugotavljanja, ali prijavljeni kandidat izpolnjuje pogoje za opravljanje izpita, po 5. odstavku 10. člena pravilnika pa lahko za izvedbo te naloge minister pooblasti direktorja geodetske uprave.

V šestem odstavku 28. člena tega zakona je določeno, da geodetska uprava odloča o zahtevi za izdajo dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev, v deseti alineji tega člena pa je glavnemu uradu določena naloga izdajanja obravnavanega dovoljenja. Razmerje med obema določbama je potrebno razumeti tako, da je z 28. členom določena stvarna pristojnost organa, pristojnega za geodetske zadeve, za odločanje o izdaji dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev, določilo tega člena pa je pooblastilna norma glavnemu uradu kot organizacijski enoti geodetske uprave za vodenje upravnega postopka v zvezi z izdajanjem obravnavanega dovoljenja in za odločanje o upravni stvari na prvi stopnji. V izvajanju te

naloge bo glavni urad ugotavljal, ali geodetsko podjetje izpolnjuje pogoje za izdajo zahtevanega dovoljenja in določil območje, na katerem je geodetsko podjetje dolžno izvajati geodetske storitve. V določanju območja, na katerem bo geodetsko podjetje dolžno izvajati geodetske storitve, je zajeta naloga glavnega urada, da določi območja geodetskim podjetjem tako, da je z izvajanjem geodetskih storitev pokrito celotno ozemlje Republike Slovenije. Če na določenem območju ne bo geodetskega podjetja, ki bo dolžno izvajati geodetske storitve, bo morala po določbi 3. odstavka 27. člena tega zakona geodetske storitve poleg svojih nalog izvajati pristojna območna geodetska uprava. Zaradi izvajanja te zadolžitve bo moral glavni urad voditi tudi evidenco pokritosti ozemlja Republike Slovenije z izvajanjem geodetskih storitev, sicer omenjene zadolžitve ne bo mogel izvrševati.

Vodenje imenika geodetskih podjetij, ki imajo dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev vsebuje samo po sebi tudi pooblastilo za opravljanje dejanj upravnega postopka pred odločanjem na prvi stopnji, saj je tesno povezano z izdajanjem obravnavanega dovoljenja in ni le tehnično strokovno delo. Tudi za to nalogo, kakor tudi za vodenje imenika oseb, ki imajo opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev, velja glede razmerja desete alineje tega člena do 5. odstavka 28. člena tega zakona to, kar je bilo že navedeno v prejšnjem odstavku komentarja tega člena za razmerje med deveto alinejo in 6. odstavkom 28. člena tega zakona. Glavni urad bo v zvezi s predlogom za odvzem dovoljenja, ki ga bo podal na podlagi 41. člena tega zakona geodetski inšpektor, izvedel postopek ugotovitve dejanskega stanja in dal geodetskemu podjetju možnost, da se izjasni o ugotovljenih dejstvih in okoliščinah, pomembnih za odločitev in direktorju geodetske uprave predlagal sprejem ustrezne odločitve. Ne glede na pristojnost geodetskega inšpektorja za predlaganje uvedbe postopka odvzema dovoljenja pa menim, da naloga vodenja omenjenega imenika vsebuje sama po sebi tudi nalogo oziroma pooblastilo za začetek postopka ugotavljanja izpolnjevanja pogojev za vpis v imenik oziroma začetek postopka za odvzem dovoljenja. Poleg naloge vodenja obeh imenikov je v obravnavani alineji tega člena določena glavnemu uradi zelo pomembna naloga nadzora dela geodetskih podjetij z dovoljenjem za izvajanje geodetskih storitev, vpisanih v imenik in dela oseb, vpisanih v imenik oseb z opravljenim izpitom za izvajanje geodetskih storitev. Iz obravnavane norme ni razviden obseg in tudi ne način izvajanja tega nadzora. V zvezi z nadzorom dela geodetskega podjetja je mogoče v povezavi z določilom 8. odstavka 28. člena tega zakona ugotoviti, da se nadzor prav gotovo nanaša na ugotavljanje, ali geodetsko podjetje na določenem območju izvaja geodetske storitve, v povezavi z določilom 3. odstavka 27. člena pa je mogoče sklepati, da se ta nadzor lahko nanaša tudi na izvajanje geodetskih storitev v skladu s predpisi in pravili stroke, saj sta oba primera podlaga za odločitev, da mora teritorialno pristojna območna geodetska uprava začeti izvajati geodetske storitve. Glede nadzora dela oseb z opravljenim izpitom za izvajanje geodetskih storitev, ki so vpisane v imenik, pa je mogoče v povezavi z določilom 3. odstavka 31. člena tega zakona ugotoviti, da se nadzor nanaša na ugotavljanje udeležbe na obveznih oblikah strokovnega izpopolnjevanja.

Stalno izpopolnjevanje strokovne izobrazbe, ki je nedvomno pogoj kvalitetnega izvajanja oziroma omogoča kvalitetno izvajanje nalog državne geodetske službe, je pravica in dolžnost delavcev državnih organov, dolžnost državnih organov pa je v zvezi s tem skrb za organizirano izvajanje izpopolnjevanja strokovne izobrazbe njegovih delavcev ter zagotavljanje materialnih, kadrovskih in drugih pogojev za izvajanje programa strokovnega izpopolnjevanja. Omenjena pravica in dolžnosti so že bile določene z Zakonom o pripravništvu, strokovnih izpitih in izpopolnjevanjem strokovne izobrazbe delavcev v državni upravi in pravosodju (Uradni list RS, št. 35/85 p.b in 39/85) in tega ne bi bilo potrebno ponavljati v tem zakonu, zato je mogoče nalogo glavnega urada, določeno v sedmi alineji tega

člena razumeti tudi tako, da se nanaša ta naloga na skrb za izobraževanje in usposabljanje tistih delavcev geodetske uprave, ki imajo pooblastilo za vodenje posameznih dejanj pred izdajo odločbe oziroma pooblastilo za odločanje in jim je bila izdana geodetska izkaznica ter na tiste delavce geodetskih podjetij z dovoljenjem za izvajanje geodetskih storitev, ki imajo opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev in jim je bila izdana geodetska izkaznica. Tako razumevanje navedene naloge izhaja iz njene povezave z določilom 3. odstavka 31. člena tega zakona, ki nalaga geodetu, ki ima opravljen strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev, da se udeležuje obveznih oblik strokovnega izpopolnjevanja. Ker pa so z navedeno nalogo zajeti v isti določbi tako delavci geodetske uprave kot tudi delavci geodetskih podjetij, ki imajo dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev, je mogoče tudi zaradi takega načina določitve obravnavane naloge glavnega urada sklepati, da se ta naloga nanaša predvsem na izobraževanje in usposabljanje v zvezi z izvajanjem geodetskih storitev kot dela nalog državne geodetske službe. Navedena možnost razumevanja obravnavane naloge glavnega urada pa ne pomeni, da glavni urad ne bi smel določiti, da se morajo organiziranega izobraževanja in usposabljanja na podlagi omenjenega zakona udeležiti vsi delavci geodetske uprave. Glavni urad bo lahko v izvrševanju obravnavane naloge organiziral izobraževanje in usposabljanje v lastni režiji in s svojimi delavci, ali pa bo organizaciji in izvedbo celotnega programa ali njegovega dela poveril zunanjim sodelavcem. Izobraževanje in usposabljanje bo lahko organizirano ločeno ali skupaj z delavci geodetskih podjetij, lahko pa bo organizirano na različnih nivojih v odvisnosti od nalog delavcev, ki bodo pritegnjeni k izobraževanju ali usposabljanju, saj ta določba načina in oblike izobraževanja in usposabljanja ne določa. Glede delavcev geodetskih podjetij, ki imajo dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev, pa velja vsekakor ugotoviti, da je udeležba na obravnavanem izobraževanju oziroma usposabljanju obvezna le za tiste delavce, ki jim je geodetska uprava izdala geodetsko izkaznico, saj obveza do izobraževanja in usposabljanja za druge delavce z zakonom ni določena. Obravnavana naloga glavnega urada pa se ne nanaša samo na delavce geodetske uprave in na delavce geodetskih podjetij, ki imajo dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev, kot je mogoče razbrati iz sedme alineje tega člena. Organiziranih oblik strokovnega izpopolnjevanja so se dolžni po določilu 3. odstavka 31. člena tega zakona udeleževati tudi geodeti, ki izvajajo naloge odgovornega geodeta in geodeti, ki izvajajo geodetske storitve. Izobraževanje in usposabljanje, ki ga za delavce geodetske uprave geodetskih podjetij z dovoljenjem za izvajanje geodetskih storitev, organizira geodetska uprava, pomeni prav gotovo tudi strokovno izpopolnjevanje v smislu določila 31. člena tega zakona. Iz vsega povedanega je mogoče kratko povzeti, da se obravnavana naloga glavnega urada nanaša na delavce geodetske uprave in na geodete, ki sodelujejo pri izvajanju geodetskih storitev.

21. člen

(1) Območna geodetska uprava opravlja naslednje upravne in strokovno-tehnične naloge:

- vzpostavlja, vodi in vzdržuje zbirke geodetskih podatkov ter izdaja te podatke;
- vodi upravne postopke in odloča v upravnih zadevah na prvi stopnji, v katerih ne odloča glavni urad;
- opravlja druge naloge, ki jih določi glavni urad.

(2) Za odločanje v upravnih zadevah iz prejšnjega odstavka je pooblaščen vodja območne geodetske uprave. Vodja območne geodetske uprave lahko pooblasti uradne

osebe v območni geodetski upravi za opravljanje posameznih dejanj v postopku za odločanje v upravnih zadevah.

Komentar:

Naloge območne geodetske uprave, ki so določene v tem členu, so glede na njihovo naravo razdeljene na upravne in strokovno tehnične naloge. Upravne naloge določa druga alineja prvega odstavka tega člena kot vodenje upravnih postopkov in odločanje v upravnih zadevah na prvi stopnji, v katerih ne določa glavni urad, kot strokovno-tehnične naloge pa je navedena naloga vzpostavitve, vodenja in vzdrževanja zbirk geodetskih podatkov. Izdajanje podatkov iz zbirk geodetskih podatkov je v smislu določila 179. člena Zakona o splošnem upravnem postopku in na podlagi Pravilnika o vrstah in vsebini potrdil iz zbirk geodetskih podatkov ter po svoji naravi upravna naloga. Navedena je v prvi alineji prvega odstavka tega člena zato, ker je pravzaprav nadaljevanje naloge vodenja geodetskih zbirk podatkov, saj bi bile v nasprotnem primeru geodetske zbirke podatkov same sebi namen. Med strokovno-tehnične naloge sodijo tudi naloge, ki v tem členu niso opredeljene, so pa v tretji alineji določene kot naloge, ki jih območni geodetski upravi določi glavni urad.

Iz določila tega člena, ki določa naloge območne geodetske uprave, bi lahko sklepali, da so v njem navedene vse naloge območne geodetske uprave, vendar pa opravlja območna geodetska uprava še druge naloge, ki jih določa ta zakon v posameznih členih in jih bodo morebiti določili tudi drugi zakoni. V tretjem odstavku 27. člena tega zakona določeno, da opravlja območna geodetska uprava na svojem območju, ki je določeno z Uredbo o določitvi območnih geodetskih uprav Geodetske uprave Republike Slovenije, njihovih območij in sedežev, tudi geodetske storitve, če na njenem območju nobeno izmed geodetskih podjetij ni dolžno izvajati geodetske storitve, lahko pa jih opravlja tudi takrat, če jih geodetska podjetja, ki so na njenem območju dolžna izvajati geodetske storitve, ne opravljajo v skladu s predpisi in pravili stroke. To določilo je pravzaprav logično, saj so geodetske storitve, ki jih določa Zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot, razdeljene na strokovno tehnični in upravni del, dejansko v celoti opravljene šele takrat, ko je izveden tudi njihov upravni del, in ko se v zbirkah geodetskih podatkov evidentirajo njihove spremembe, ugotovljene z izvedbo geodetske storitve oziroma se v operatu geodetskih postopkov arhivira podatek o opravljeni storitvi, ki ne povzroči sprememb že evidentiranih geodetskih podatkov. Čeprav med nalogami območne geodetske uprave niso navedene organizacijske naloge, tako kot v 20. členu za glavni urad, bo območna geodetska uprava opravljala tudi nekatere organizacijske naloge za svoje notranje organizacijske enote - izpostave območne geodetske uprave oziroma geodetske pisarne, ki bodo po načelu dekoncentracije izvajanja nalog državne uprave opravljale na določenem območju naloge območne geodetske uprave. Smotrno in dejansko samo po sebi je umevno, da naj bi se izpostave območne geodetske uprave oziroma geodetske pisarne organizirale izven sedeža območne geodetske uprave in sicer v krajih upravnega središča samoupravnih lokalne skupnosti, še posebej v krajih, kjer deluje okrajno sodišče z oddelkom zemljiške knjige.

Iz nalog območne geodetske uprave, ki so določene v tem členu, izhaja dvojna narava območne geodetske uprave. Območna geodetska uprava je v prvi vrsti organizacijska enota Geodetske uprave Republike Slovenije in je zato odgovornostno podrejena njeni hierarhični organizaciji, kar še posebej odraža tretja alineja prvega odstavka tega člena, ko je določeno, da opravlja območna geodetska uprava druge naloge, ki jih določi glavni urad. Po drugi strani pa je v vodenju in odločanju v upravnih stvareh vezana na odločitve Ministrstva za okolje in prostor, ki je drugoinstančni upravni organ odločanja v geodetskih upravnih

stvarih. V drugostopenjskih odločitvah se območnim geodetskim upravam določajo naloge in ravnanja, ki pomenijo usmeritve nadaljnjega dela mimo glavnega urada, ki je sicer v organizaciji geodetske uprave najvišja organizacijska enota. Z določitvijo stvarne pristojnosti odločanja v geodetskih upravnih stvareh območnim geodetskim upravam je sicer določena njihova samostojnost v upravnem odločanju, vendarle pa je treba upoštevati dejstvo, da je vodenje upravnih postopkov in odločanje v geodetskih upravnih stvareh naloga državne geodetske službe, za izvajanje katerih pa je odgovorna geodetska uprava kot uprava v sestavi Ministrstva za okolje in prostor.

Glede na naloge geodetske službe, opredeljene v 13. členu tega zakona, je temeljna naloga geodetske službe in geodetske uprave kot izvajalca teh nalog in tako tudi območne geodetske uprave, ki je njena organizacijska enota, vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje zbirk geodetskih podatkov. S tem zakonom niso določene zbirke geodetskih podatkov, temveč vsebujejo določila o zbirkah geodetskih podatkov in o načinu njihove vzpostavitve, vodenja in vzdrževanja predpisi, ki urejajo ali bodo urejali posamezno področje geodetske dejavnosti. Posamezno področje urejajo sedaj naslednji predpisi, razvrščeni po datumu njihove objave:

- Zakon o temeljni geodetski izmeri (Uradni list SRS, št. 16/74 in 42/86),
- Zakon o katastru komunalnih naprav (Uradni list SRS, št. 26/74, 29/74 in 42/86),
- Zakon o imenovanju in evidentiranju naselij, ulic in stavb (Uradni list SRS, št. 5/80 in 42/86)
- Zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot.

Vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje geodetskih zbirk podatkov ni samo sebi namen, zato je izdajanje geodetskih podatkov uporabnikom pravzaprav poglobljena naloga državne geodetske službe in vseh izvajalcev geodetske dejavnosti ne glede na to, v kakšni obliki so podatki izdani. Geodetski podatki, pridobljeni v izvajanju geodetske dejavnosti, so hranjeni in obdelovani v naslednjih zbirkah geodetskih podatkov:

- zemljiškem katastru,
- katastru stavb,
- evidenci osnovnih in izmeritvenih geodetskih točk,
- registru prostorskih enot
- evidenci državne meje,
- topografskih načrtih in kartah.

V zvezi s podatki, ki so vodeni v geodetskih zbirkah podatkov, je treba ugotoviti, da zbirke geodetskih podatkov določa zakon, zato so ti podatki uradni podatki, na podlagi katerih se lahko odloča o pravicah in obveznostih posameznika. Ugotavljanje in evidentiranje teh podatkov se izvede le po postopkih, določenih z zakonom, ki ureja posamezno področje geodetske dejavnosti. Postopke ugotavljanja podatkov, ki jih vsebujejo geodetske zbirke podatkov, lahko vodijo le fizične in pravne osebe, ki izpolnjujejo z zakonom predpisane pogoje, za njihovo evidentiranje pa je pristojna geodetska uprava s svojimi organizacijskimi enotami.

Naloga območne geodetske uprave glede obdelovanja, shranjevanja in izkazovanja geodetskih podatkov je v bistvu enaka nalogi glavnega urada ter zato velja glede te naloge ustrezni del komentarja k 10. členu tega zakona s tem, da so podatki omejeni ne območje območne geodetske uprave. V okviru te naloge obdeluje, shranjuje in izkazuje območna geodetska uprava za svoje območje podatke:

- zemljiškega katastra,

- katastra stavb,
- osnovnih in izmeritvenih geodetskih točk,
- registra prostorskih enot,
- topografskih načrtov in kart.

Z nalogo vzpostavitve, vodenja in vzdrževanja geodetskih zbirk podatkov je tesno povezana naloga vodenja geodetskih upravnih postopkov in odločanja v geodetskih upravnih stvareh na prvi stopnji. Ker so podatki geodetskih zbirk podatkov, kot je bilo že poudarjeno, uradni podatki, se lahko zato ugotavljajo in evidentirajo v zbirkah geodetskih podatkov le po izvedenem z zakonom predpisanem postopku. Te postopke lahko vodijo le upravni organi, ki jim je z zakonom dano pooblastilo za vodenje upravnih postopkov in odločanje v upravnih stvareh, ob subsidiarni uporabi pravil splošnega upravnega postopka, zato imajo tudi ti posebni geodetski postopki naravo upravnega postopka. Naloga vodenja geodetskih upravnih postopkov in odločanja na prvi stopnji je pravzaprav zakonsko pooblastilo in tudi določitev stvarne pristojnosti območne geodetske uprave kot prvestopenjskega upravnega organa. Krajevno pristojnost posamezne območne geodetske uprave določa Uredba o določitvi območnih geodetskih uprav Geodetske uprave Republike Slovenije, njihovih območij in sedežev. Naloga vodenja geodetskih upravnih postopkov in odločanja na prvi stopnji izhaja iz določbe 17. člena tega zakona in je pooblastilna norma območnim geodetskim upravam za vodenje geodetskega upravnega postopka in odločanje na prvi stopnji.

Določilo drugega odstavka tega člena sodi pravzaprav v 17. člen tega zakona, saj pomeni njegovo logično nadaljevanje in ne v določbo, v kateri so navedene naloge območne geodetske uprave. Tudi ta določba je pooblastilna norma, saj je z njo dano pooblastilo vodji območne geodetske uprave za odločanje v geodetskih upravnih stvareh na prvi stopnji. V tej določbi je sicer določeno, da vodja območne geodetske uprave odloča v geodetskih upravnih postopkih, vendar menim, da bi bilo bolje uporabiti izraz " odločanje o geodetskih upravnih stvareh". S tem bi bilo poudarjeno materialno odločanje kot cilj vodenja upravnega postopka, z uporabljenim izrazom pa je poudarjena zaključna faza postopka. Z odločanjem o geodetskih upravnih stvareh se odloča o pravicah in obveznostih nosilcev lastninske pravice na nepremičninah, izvedba upravnega postopka pa je le predpisan način ugotavljanja okoliščin in dejstev, ki narekujejo odločitev o stvari. V zakonu ni nikakršnih določb o pravici vodje območne geodetske uprave, da za odločanje v geodetskih upravnih stvareh pooblasti delavca območne geodetske uprave. Vsekakor pa je smiselno, da bi vodja območne geodetske uprave, predvsem v primerih, ko je območni geodetski upravi določeno večje območje in zajema to območje krajevno pristojnost več okrajnih sodišč, za odločanje v geodetskih upravnih stvareh pooblastil vodjo izpostave. Ker možnost takega pooblaščenja s tem zakonom ni predvidena in tudi ni prepovedana, lahko uporabimo analogijo z določbo 2. odstavka 37. člena zakona o upravi, po kateri lahko uslužbenci, ki vodijo notranje organizacijske enote upravne enote, po pooblastilu načelnika upravne enote odločajo v upravnih stvareh iz pristojnosti upravne enote. Da bi lahko vodja območne geodetske uprave pooblastil vodjo izpostave, mora ta imeti status višjega upravnega delavca ter mora izpolnjevati tudi pogoje za opravljanje dejanj, ki so podlaga za upravno odločanje.

3. Geodetski inštitut Slovenije

22. člen

(1) Geodetski inštitut Slovenije je pravna oseba in posluje v skladu s predpisi, ki veljajo za javne zavode, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Sedež Geodetskega inštituta Slovenije je v Ljubljani.

Komentar:

Med izvajalci dela nalog geodetske službe je v 14. členu tega zakona naveden Geodetski inštitut Slovenije, ki bo opravljal razvojne in strokovno-tehnične naloge v okviru državne geodetske službe. Te naloge v Zakonu o geodetski službi niso bile izrecno navedene in so jih opravljali izvajalci nalog geodetske službe kot vzporedne naloge poleg svojih rednih nalog. Z tem zakonom je dan izvajanju razvojnih in strokovno-tehničnih nalog poseben poudarek zato je zaradi tega določena institucionalizirana oblika njihovega opravljanja.

S tem zakonom je izkoriščena možnost ustanovitve javnega zavoda z zakonom, kar je omogočeno z 10. členom Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96 in 36/00-ZPDZC). Da gre za ustanovitev Geodetskega inštituta s tem zakonom izhaja iz določila, da posluje Geodetski inštitut Slovenije v skladu s predpisi, ki veljajo za javne zavode in določila 1. odstavka 45. člena tega zakona, ko je določeno, da nadaljuje Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo z dnem uveljavitve tega zakona svoje delo kot Geodetski inštitut Slovenije.

V drugem odstavku 4. člena Zakona o javnih zavodih je določeno, da je javni zavod pravna oseba, če ni z zakonom oziroma odlokom občine ali mesta drugače določeno. S to določbo je dana ustanovitelju javnega zavoda možnost odločanja o samostojnosti javnega zavoda. Če ustanovitelj javnega zavoda (država oziroma samoupravna lokalna skupnost) z aktom o ustanovitvi ne odloči, da javni zavod ne bo pravna oseba, je javni zavod po samem zakonu pravna oseba. Določilo 1. odstavka tega člena, s katerim je določena pravna osebnost Geodetskega inštituta Slovenije, pravzaprav ni potrebno, saj z njim ni izkoriščena možnost odločitve, da Geodetski inštitut Slovenije ne bo pravna oseba, zato je mogoče obravnavati to določilo glede na omenjeno določbo Zakona o javnih zavodih kot poudarek odločitvi o njegovi pravni sposobnosti oziroma pravni neodvisnosti. V zvezi z neodvisnostjo pravne osebe je treba ugotoviti, da pravna sposobnost ne pomeni avtomatično tudi neodvisnosti pravne osebe in da je pravna sposobnost le eden izmed elementov neodvisnosti. Za neodvisnost pravne osebe je bistvenega pomena način pridobivanja sredstev, s katerimi razpolaga pravna oseba. Če imajo na način pridobivanja prihodka vpliv drugi subjekti, potem prav gotovo ne moremo govoriti o neodvisni pravni osebi. Iz določila 24. člena tega zakona izhaja vpliv ustanovitelja Geodetskega inštituta Slovenije in geodetske uprave na pridobivanje njegovega prihodka, zato ne glede na status pravne osebnosti Geodetskega inštituta Slovenije ni mogoče obravnavati kot neodvisno pravno osebo.

Geodetski inštitut Slovenije je z uveljavitvijo tega zakona ustanovljen le formalno. V 45. členu tega zakona je določeno, da z njegovo uveljavitvijo nadaljuje delo Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo kot Geodetski inštitut Slovenije, kar pomeni, da je s tam zagotovljeno le izvajanje nalog, ki jih ta zakon določa za Geodetski

inštitut Slovenije. Dejanska ustanovitev Geodetskega inštituta Slovenije bo izvedena s statusnim preoblikovanjem dosedanjega Inštituta za geodezijo in fotogrametrijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo, kar je tudi določeno v 45. členu tega zakona. Pravno sposobnost bo Geodetski inštitut Slovenije pridobil šele z vpisom v sodni register, saj je po določbi 12. člena Zakona o zavodih vpis javnega zavoda v sodni register konstitutivni element pridobitve pravne sposobnosti. Ker pa s tem zakonom, ki ustanavlja Geodetski inštitut Slovenije, niso urejena vsa vprašanja, ki morajo biti urejena po Zakonu o zavodih z aktom o ustanovitvi javnega zavoda, je potrebno na podlagi njegovega 10. člena v aktu, s katerim bo ustanovitelj dejansko ustanovil Geodetski inštitut Slovenije, urediti vsa potrebna vprašanja v zvezi z ustanovitvijo javnega zavoda. Vlada Republike Slovenije je dne 7.9.2000 sprejela sklep o statusnem preoblikovanju Inštituta za geodezijo in fotogrametrijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo v Geodetski inštitut Slovenije in ga objavila v Uradnem listu RS št. 84/00 (sklep o preoblikovanju). V zvezi s statusnimi vprašanji je pomembno določilo 4. odstavek 1. člena navedenega sklepa, po katerem je inštitut pravna oseba javnega prava s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi, ki jih določa zakon in ta sklep. S tem določilom sta mišljena Zakon o geodetski dejavnosti in Zakon o zavodih.

23. člen

- (1) Ustanoviteljske pravice in obveznosti Geodetskega inštituta Slovenije izvršuje Vlada Republike Slovenije.**
- (2) Geodetski inštitut Slovenije odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem, ustanovitelj pa za njegove obveznosti ne odgovarja.**

Komentar:

Geodetski inštitut Slovenije je ustanovljen z zakonom, zato je logično, da je njegova ustanoviteljica Republika Slovenija in da je s tem zakonom, s katerim je ustanovljen Geodetski inštitut Slovenije določen tudi državni organ, ki bo izvrševal ustanoviteljske pravice in obveznosti. Določilo, da je ta organ Vlada Republike Slovenije in ne ministrstvo, pristojno za geodetske zadeve, v resor katerega sodi tudi izvrševanje nalog geodetske službe, ter status pravne osebe Geodetskega inštituta Slovenije, mu daje določeno stopnjo samostojnosti. Ustanoviteljskih pravic in obveznosti do Geodetskega inštituta Slovenije ta zakon v glavnem ne določa. Z Zakonom o zavodih so določene nekatere pravice in obveznosti ustanovitelja javnega zavoda, z Zakonom o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93 in 30/98-ZZLPPO) pa so določene pravice ustanovitelja javnega gospodarskega zavoda. Geodetski inštitut Slovenije je, kot je bilo že navedeno, javni zavod, zato se zanj uporabljajo določbe Zakona o zavodih, v zvezi z uporabo določbe 21. člena Zakona o javnih gospodarskih službah, ki določa pravice ustanovitelja javnega gospodarskega zavoda, pa ni najti nobenih tehtnih razlogov, da se ne bi mogla ta določba smiselno uporabiti tudi za določanje ustanoviteljskih pravic do Geodetskega inštituta Slovenije. Na to stališče nas napotuje tudi določba 12. člena tega zakona, s katero je določeno, da posluje Geodetski inštitut Slovenije v skladu s predpisi, ki veljajo za javne zavode.

Iz nekaterih določb Zakona o zavodih izhajajo pravice in obveznosti ustanovitelja javnega zavoda, na podlagi katerih bo morala Vlada Republike Slovenije v zvezi z Geodetskim inštitutom Slovenije:

- zagotoviti sredstva za njegovo ustanovitev in začetek dela (7. člen),
- s svojim aktom urediti vprašanja, ki naj bi bila urejena z zakonom, saj se sicer uredijo z aktom o ustanovitvi javnega zavoda (10. člen),
- imenovati vršilca dolžnosti poslovnega organa in izvajati nadzor nad pripravami za začetek njegovega dela (11. člen),
- imenovati svoje predstavnike v kolegijski organ upravljanja (29. člen).

Vlada Republike Slovenije bo v imenu ustanovitelja na podlagi določbe 32. člena Zakona o zavodih pristojna za imenovanja in razrešitev direktorja Geodetskega inštituta Slovenije, če s svojim že navedenim aktom ne bo za to pooblastila njegov kolegijski organ upravljanja, po določbi 51. člena pa bo odločala o njegovih statusnih spremembah ter na podlagi 3. alineje 54. člena o njegovem prenehanju.

V določbi 21. člena Zakona o gospodarskih javnih službah so taksativno našteje ustanoviteljske pravice ustanovitelja javnega gospodarskega zavoda, ki se lahko, kot je bilo že navedeno, smiselno uporabijo tudi za ureditev razmerij med Vlado Republike Slovenije in Geodetskim inštitutom Slovenije. Ob smiselni uporabi navedene določbe bo Vlada Republike Slovenije izvajala do Geodetskega inštituta Slovenije naslednje ustanoviteljske pravice:

- določila posebne pogoje za izvajanje dejavnosti,
- odločala o statusnih njegovih spremembah oziroma dala soglasje k statutu in njegovim spremembam,
- dajala soglasje k njegovi notranji organizaciji ter številu in vrsti delovnih mest,
- dajala soglasje k programu dela,
- dajala soglasje k najemanju posojil, ki niso predvidena s statutom ali presegajo določen znesek,
- odločala o cenah oziroma tarifah v zvezi z izvrševanjem nalog geodetske službe,
- dajala soglasje k izbiri podizvajalcev in pogodbam z njimi,
- sprejemala poslovna poročila, obračune in njegov zaključni račun.

Vlada Republike Slovenije izvršuje v imenu države poleg ustanoviteljskih pravic tudi dolžnosti ustanovitelja Geodetskega inštituta Slovenije. Osnovno in najpomembnejšo obveznost ustanovitelja javnega zavoda določa 7. člen Zakona o zavodih. Po tem določilu se lahko javni zavod ustanovi, če so:

- zagotovljena sredstva za njegovo ustanovitev,
- zagotovljena sredstva za začetek dela,
- izpolnjeni drugi z zakonom določeni pogoji.

Geodetski inštitut Slovenije je formiran z uveljavitvijo sklepa o statusnem preoblikovanju, to je s statusnim preoblikovanjem obstoječe pravne osebe, ki je že opravljala svojo dejavnost in pridobivala prihodek in tako že razpolagala s potrebnimi sredstvi, zato je odveza ustanovitelja do zagotovitve potrebnih finančnih sredstev že izpolnjena.

Ob obravnavanju pravic, obveznosti in odgovornosti inštituta v pravnem prometu velja najprej ugotoviti, da po določilo drugega odstavka tega člena ustanovitelj ne odgovarja za obveznosti inštituta ne glede na to, ali so obveznosti nastale v izvajanju nalog geodetske

službe ali pa izvirajo iz dejavnosti, ki jo opravlja inštitut na podlagi določila 1. alinee 3. odstavka 24. člena tega zakona. V drugem odstavku tega člena je določeno, da odgovarja inštitut za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem. V zvezi s premoženjem inštituta se takoj postavi vprašanje, katero je premoženje inštituta. Zakon o zavodih določa v zvezi s sredstvi, kot je bilo že omenjeno, da se lahko ustanovi zavod, če so zagotovljena sredstva za ustanovitev in začetek dela zavoda. Po omenjeni določbi mora ustanovitelj zavoda le zagotoviti sredstva, kar pa ne pomeni, da so sredstva za ustanovitev in začetek dela tudi premoženje zavoda. V 2. odstavku 45. člena tega zakona je določeno, da je premoženje Inštituta za geodezijo in fotogrametrijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo lastnina Republike Slovenije in se dodeli v upravljanje Geodetskemu inštitutu Slovenije. Premoženje, dodeljeno v upravljanje inštitutu, predstavlja potrebna sredstva za ustanovitev in začetek njegovega dela. V istem členu je še določeno, da mora inštitut premoženje ustanovitelja uporabljati in upravljati s skrbnostjo dobrega gospodarja. Potemtakem so premoženje inštituta le sredstva, ki jih inštitut pridobi z opravljanjem dejavnosti, ki ne pomeni izvajanja nalog geodetske službe, ki pa vsekakor ni dejavnost, zaradi katere je bil ustanovljen inštitut. Iz tega izhaja, da bodo sredstva, pridobljena iz omenjene dejavnosti inštituta, predstavljala manjši del sredstev in tudi manjšo odgovornost za nastale obveznosti. Nastal položaj relativno majhne (glede na višino sredstev) odgovornosti inštituta je rešil sklep o statusnem preoblikovanju v 2. in 3. odstavku 17. člena. V drugem odstavku omenjenega določila je določeno, da odgovarja inštitut za svoje obveznosti z vsemi sredstvi, ki jih ima v upravljanju in s katerimi razpolaga. Da pa ne bi inštitut odgovarjal s sredstvi ustanovitelja tudi za obveznosti, ki ne izvirajo iz izvajanja nalog geodetske službe, je v tretjem odstavku določeno, da ustanovitelj ne odgovarja za obveznosti inštituta, ki nastanejo iz naslova opravljanja dejavnosti, določene z letnim programom dela inštituta, in ne za obveznosti iz naslova drugih dejavnosti, ki jih opravlja na trgu za druge naročnike.

24. člen

- (1) Geodetski inštitut Slovenije izvaja razvojne in strokovno-tehnične naloge državne geodetske službe v skladu s programom dela inštituta, ki ga pripravi geodetska uprava in je sestavni del letnega programa državne geodetske službe.**
- (2) Geodetski inštitut Slovenije opravlja naloge iz prejšnjega odstavka kot javno službo in o izvedbi nalog poroča geodetski upravi.**
- (3) Ob sprejemu letnega programa državne geodetske službe Vlada Republike Slovenije določi tudi:**
 - obseg dejavnosti zunaj okvira javne službe, ki jo lahko Geodetski inštitut Slovenije opravlja proti plačilu za občine in druge naročnike;
 - način uporabe oziroma razporeditve presežka prihodkov nad odhodki.
- (4) Presežek prihodkov nad odhodki sme v skladu z odločitvijo Vlade Republike Slovenije Geodetski inštitut Slovenije uporabiti za opravljanje in razvoj dejavnosti ter za nagrajevanje zaposlenih. Vlada Republike Slovenije lahko določi, da del presežka nad prihodki pripada proračunu Republike Slovenije.**

Komentar:

Naloge državne geodetske službe, ki jih bo izvajal inštitut, so opredeljene kot razvojne in strokovno-tehnične naloge, kar pomeni, da naloge inštituta določa narava posamezne naloge. Na podlagi tako opredeljenih nalog je sicer mogoče, predvsem za naloge, ki so po svoji

naravi razvojne, ugotoviti, katere naloge državne geodetske službe sodijo v delokrog inštituta in katere v delokrog glavnega urada oziroma območne geodetske uprave. Za strokovno-tehnične naloge pa velja ugotoviti, da le na podlagi njihove narave ni mogoče razmejiti naloge med naloge inštituta in naloge glavnega urada oziroma območne geodetske uprave. Razmejitev teh nalog je mogoče izvesti le ob upoštevanju določil 20. in 21. člena tega zakona, ki določata naloge državne geodetske službe, ki jih izvaja glavni urad in območna geodetska uprava. Glede opredeljevanja nalog državne geodetske službe, ki jih bo izvajal inštitut, velja ugotoviti, da je mogoče te naloge določiti z negativno (izločitveno) metodo njihovega razvrščanja med posamezne izvajalce. Inštitut bo izvajal tiste naloge državne geodetske službe, za katere ta ali drug zakon ne določa, da jih izvaja glavni urad oziroma območna geodetska uprava.

Druga značilnost nalog državne geodetske službe, ki jih bo izvajal inštitut, je njihova določenost v letnem programu državne geodetske službe in način njihovega določanja. Naloge inštituta se določajo:

- letno,

- s programom dela inštituta, ki je sestavni del programa državne geodetske službe.

Ob takem načinu določanja nalog inštituta se postavi vprašanje, ali je v preteklosti že določena naloga inštituta njegova stalna naloga ali je določena naloga državne geodetske službe lahko v enem obdobju naloga inštituta in v drugem obdobju naloga glavnega urada oziroma območne geodetske uprave. Zdi se, da je odgovor na zastavljeno vprašanje pritrdilen, saj ravno letno oziroma časovno določanje nalog samo po sebi odraža omenjeno možnost. Letno določanje nalog predpostavlja določanje konkretnih nalog in ne razvrščanja nalog po vrstah, ki bi bile stalno opredeljene kot naloge v izvajanju inštituta. Program dela inštituta pripravi geodetska uprava in je sestavni del predloga letnega programa državne geodetske službe, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije. Pri sestavi programa dela inštituta ni določeno sodelovanje inštituta, zato inštitut pravno formalno na vsebino in količino nalog nima nikakršnega vpliva, kar bi bilo sicer za pravno osebo pravzaprav samo po sebi umevno. V programu dela inštituta se določi obseg in vsebina nalog, v letnem programu državne geodetske službe pa se bodo določila finančna sredstva za izvedbo v programu inštituta planiranih nalog. S tako predpisanim načinom določanja nalog in sredstev je dejansko uzakonjena odvisnost inštituta, ki je sicer pravna oseba s statusom javnega zavoda. Inštitut je tako glede določanja nalog, ki jih bo izvajal, odvisen od geodetske uprave, glede finančnih sredstev pa je vezan na proračun in na njegovo izvrševanje.

V zvezi z določilom prvega odstavka tega člena, po katerem pripravi program dela inštituta geodetska uprava, je treba ugotoviti neskladje določil sklepa o statusnem preoblikovanju, ki tangirajo oziroma celo spreminjajo navedeno zakonsko normo. Po 3. alineji 1. odstavka 7. člena sklepa o statusnem preoblikovanju je naloga sveta inštituta obravnava in sprejem letnih programov dela in razvoja inštituta v soglasju z ustanoviteljem in spremljanje njihovega izvrševanja. Po tem določilu je potrebno soglasje ustanovitelja inštituta (Vlade Republike Slovenije) k letnem programu dela inštituta, ki ga sprejme svet inštituta. Soglasje ustanovitelja lahko na podlagi gramatikalne razlage določila obravnavamo kot soglasje k že sprejetem programu dela, določeno kot pristojnost (nalogo) sveta inštituta in pomeni dejansko pogoj za njegovo uveljavitev in uporabo. V 2. alineji 21. člena sklepa o statusnem preoblikovanju pa je določeno, da mora inštitut najmanj enkrat letno predložiti ustanovitelju letni program dela in finančni načrt. Ta norma pomeni tudi potrditev razlage, da daje ustanovitelj soglasje k sprejetem programu dela in ne k predlogu programa dela. Ker pa je

letni program dela inštituta sestavni del letnega programa državne geodetske službe, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije, se postavi vprašanje razmerja med obema aktoma oziroma vključitve že sprejetega programa dela inštituta. Čeprav je način sprejemanja letnega programa dela inštituta, določen s sklepom o statusnem preoblikovanju, v zvezi s pravno osebnostjo inštituta logičen in bi z njim kazalo spremeniti obravnavano zakonsko normo, je treba ob obravnavanju navedenega neskladja vendarle ugotoviti, da s sklepom vlade (sklep o preoblikovanju) ni mogoče spreminjati zakonske norme.

Ker bo naloge državne geodetske službe, katerih izvajanje je naloga državnih organov, izvajal Geodetski inštitut Slovenije, ki je pravna oseba s statusom javnega zavoda, je v njegovem drugem odstavku določeno, da bo te naloge opravljal Geodetski inštitut Slovenije kot javno službo. Določilo, da se bo del nalog državne geodetske službe izvrševalo kot opravljanje dejavnosti izven državnega organa kot javna služba, ima podlago v 22. členu Zakona o zavodih. Po tej določbi se z zakonom določi kot javno službo opravljanje tiste dejavnosti, ki jih mora v javnem interesu trajno in nemoteno zagotavljati republika. Ob tem velja poudariti, da v teoriji ni enotnega definiranja pojma javna služba niti ni ta pojem zakonsko določen. Z zakoni, ki urejajo določeno področje dejavnosti, se opredeli oziroma določi, ali se bo dejavnost, ki jo ureja zakon, opravljala kot javno službo. Določba 22. člena Zakona o zavodih pa vendarle določa elemente oziroma pogoje, na podlagi katerih je mogoče odločiti, ali se lahko določena dejavnost opravlja kot javna služba ali ne. Ti elementi oziroma pogoji, ki morajo biti komulativno izpolnjeni, so:

- javni interes,
- nujnost trajnosti opravljanja dejavnosti,
- nujnost nemotenega opravljanja dejavnosti.

Presoja izpolnjevanja navedenih pogojev je bila opravljena ob sestavi predloga tega zakona ob odločitvi, da bo inštitut izvajal naloge državne geodetske službe kot javno službo. Ta odločitev je bila potrjena s sprejemom tega zakona, zato o njej ne gre razpravljati. Ker pa bo inštitut opravljal tudi drugo dejavnost, ki ne pomeni izvajanja nalog državne geodetske službe, je v drugem odstavku v povezavi s prvim odstavkom tega člena določeno, da bo izvajal inštitut kot javno službo le razvojne in strokovno-tehnične naloge, ki bodo določene v njegovem programu dela kot sestavnem delu letnega programa državne geodetske službe.

Nedoločenost strokovno-tehničnih nalog državne geodetske službe, ki jih bo izvajal inštitut je delno odpravljena s 4. členom sklepa o preoblikovanju. V tem določilu je določeno, da se razvojne in strokovno-tehnične naloge državne geodetske službe, ki jih bo izvajal inštitut kot javno službo, nanašajo na:

- področje osnovnega geodetskega sistema,
- področje državnih topografskih in kartografskih baz podatkov,
- področje baz podatkov o nepremičninah,
- izvedbene projekte s področja osnovnega geodetskega sistema, kartografije in evidentiranja nepremičnin,
- področje razvojno-raziskovalne dejavnosti, v skladu s programom dela inštituta, ki je sestavni del letnega programa dela državne geodetske službe.

Naloge državne geodetske službe, ki jih inštitut izvaja kot javno službo, je inštitut dolžan izvajati prvenstveno. Ta obveza inštituta izhaja iz dejstva, da je inštitut ustanovljen za

izvajanje ravno teh nalog ne glede za to, da pridobiva z izvajanjem druge dejavnosti dodatna lastna finančna sredstva.

V drugem odstavku tega člena je določeno, da poroča inštitut o izvedbi nalog državne geodetske službe geodetski upravi. To določilo je po eni strani logična posledica dolžnosti (naloge) geodetske uprave, določene v 20. členu tega zakona in ponovljene še v prvem odstavku tega člena, pripraviti predlog letnega programa državne geodetske službe, kar je brez vedenja o izvedenih nalogah preteklega obdobja skorajda nemogoče. Po drugi strani pa je mogoče obravnavano določilo obravnavati kot določitev podrejenosti oziroma odvisnosti inštituta od geodetske uprave. Ker sodelovanje inštituta pri pripravi predloga letnega programa državne geodetske službe, pa čeprav gre za zakonsko določenega izvajalca nalog državne geodetske službe, ki določa naloge državne geodetske službe v izvajanju inštituta in njegovo dejavnost ter njen obseg, ki jo bo inštitut lahko opravljal izven okvira javne službe, ni določeno oziroma predvideno, je vpliv inštituta pri pripravi lastnega programa dela, kot sestavnega dela letnega programa državne geodetske službe, če lahko to pojmuje kot sodelovanje, omejeno le na poročanje o izvedenih nalogah iz letnega programa državne geodetske službe preteklega leta. Tudi na podlagi omenjenega je mogoče utemeljeno dvomiti o dejanski samostojnosti inštituta.

Drugače, kot je določeno v drugem odstavku tega člena, je urejena dolžnost poročanja inštituta o izpolnjevanju letnega programa dela v prvi alineji 21. člena sklepa o statusnem preoblikovanju. Po omenjeni določbi je dolžan poročati inštitut ustanovitelju (Vladi Republike Slovenije in ne geodetski upravi) najmanj enkrat letno o izvrševanju letnega programa dela in razvoja. Ker se nanaša dolžnost poročanja, določena v 2. odstavku 24. člena tega zakona, na poročanje o izvrševanju nalog državne geodetske službe, ki jih izvršuje inštitut kot javno službo, dolžnost poročanja iz sklepa o preoblikovanju pa na celotno izvajanje programa dela in razvoja inštituta, to je o izvrševanju nalog javne službe in opravljanju dejavnosti zunaj okvira javne službe, obravnavani določbi nista v koliziji. Inštitut mora tako izpolnjevati obe obveznosti in podati poročilo o izvrševanju nalog državne geodetske službe geodetski upravi, ustanovitelju pa mora podati poročilo o izvajanju celotnega programa dela in razvoja.

Poleg izvajanja nalog, ki pomenijo izvajanje javne službe iz 4. člena sklepa o preoblikovanju in so opredeljene z letnim programom dela državne geodetske službe, lahko opravlja inštitut tudi drugo dejavnost, če sta komulativno izpolnjena naslednja pogoja:

- dejavnost inštituta mora biti navedena v aktu o ustanovitvi inštituta in vpisana v sodni register,*
- nameravana dejavnost in njen obseg, ki jo želi opravljati inštitut zunaj okvira javne službe, mora biti vsako leto določena v programu dela inštituta ob sprejetju letnega programa državne geodetske službe.*

Vsa dejavnost inštituta, ne glede na to, ali jo bo inštitut opravljal ali ne, je taksativno določena v 3. členu sklepa o preoblikovanju, ki je akt o ustanovitvi inštituta. Dejavnost je navedena v skladu s takrat veljavno Uredbo o uvedbi in uporabi standardne klasifikacije dejavnosti (Uradni list RS, št. 34/94, 3/95, 33/95, 15/96, 89/98 in 12/99) in zajema tako dejavnost, ki omogoča izvajanje nalog državne geodetske službe, kakor tudi dejavnost, ki je namenjena nastopanju inštituta na trgu in pridobivanju dobička. Čeprav z zakonom dejavnost ni razdeljena, lahko izvajanje nalog javne službe opredelimo kot osnovno (glavno) dejavnost inštituta in opravljanje druge dejavnosti kot dopolnilno dejavnost.

Določilo 1. alinee 3. odstavka 24. člena tega zakona je mogoče razumeti v dveh smereh. Z omenjeno določbo daje zakon inštitutu pravico oziroma možnost opravljanja dejavnosti, ki ni izvajanje nalog državne geodetske službe. Konkretna določitev dejavnosti izmed registrirane dejavnosti inštituta, ki ni izvajanje nalog državne geodetske službe, in določitev obsega opravljanja te dejavnosti z letnim programom državne geodetske službe pa dejansko pomeni izdajo soglasja Vlade Republike Slovenije za letno opravljanje dejavnosti inštituta zunaj okvira nalog javne službe. Z letnim programom državne geodetske službe določi vlada tudi razmerje med izvajanjem nalog državne geodetske službe in opravljanjem dejavnosti inštituta izven okvira javne službe. Ob tem se postavi vprašanje položaja, ko inštitut ne bi upošteval določenega razmerja ali pa bi inštitut na račun izvajanja nalog javne službe prvenstveno opravljal dejavnost izven okvira javne službe in položaja, ko bi inštitut opravljal dejavnost izven okvira javne službe, ki ni navedena v letnem programu državne geodetske službe, je pa sicer registrirana dejavnost inštituta. O pravni veljavnosti pravnih poslov, ki so bili sklenjeni v okviru registrirane dejavnosti inštituta, a te dejavnosti ni bilo navedene v letnem programu državne geodetske službe, ni dvoma. Omenjeno opravljanje dejavnosti inštituta bi vsekakor imelo epilog v uveljavljanju odgovornosti organov inštituta in pri sestavi letnega programa državne geodetske službe za prihodnje leto.

Ob obravnavanju presežka prihodkov nad odhodki inštituta je treba uvodoma ugotoviti, da se 24. člen tega zakona in 16. člen sklepa o preoblikovanju nanašata na razporejanje presežka finančnih sredstev, pridobljenih iz proračuna Republike Slovenije in namenjenih za izvajanje nalog državne geodetske službe in ne na presežek sredstev, pridobljenih z opravljanjem dejavnosti na trgu iz prve alineje tretjega odstavka 24. člena tega zakona. Presežek prihodkov nad odhodki, ki jih 18. slovenski računovodski standard poimenuje z dobičkom ter ga inštitut pridobi z izvajanjem svoje dejavnosti na trgu, razporeja svet inštituta ob sprejetju zaključnega računa samostojno, pa čeprav ta zakon in tudi ne sklep o preoblikovanju tega izrecno ne določata. Pravico do samostojnega obravnavanja in razporejanja dobička inštituta je mogoče razbrati iz tretjega odstavka 17. člena sklepa o preoblikovanju. Po omenjenem določilu ustanovitelj inštituta ne odgovarja za obveznosti inštituta (izgubo), ki nastanejo iz naslova opravljanja dejavnosti, ki jo inštitut opravlja na trgu za druge naročnike. Ker pa ustanovitelj ne sodeluje pri negativnem rezultatu oziroma ne odgovarja za te obveznosti, je logično, da zato ne odloča o razporejanju dobička. Ločeno ugotavljanje finančnega rezultata glede na vir prihodkov je omogočeno in zahtevano z določilom 17. člena Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99), saj morajo pravne osebe izkazovati prihodke po vrstah in namenih iz naslova opravljanja javne službe, iz naslova prodaje blaga in storitev na trgi in drugih virov.

V zvezi z razpolaganjem presežka prihodkov nad odhodki, ustvarjenem v zvezi s sredstvi, pridobljenimi iz proračuna Republike Slovenije in zato ne predstavlja dobička inštituta, je treba kot celoto obravnavati določilo druge alineje tretjega odstavka in četrti odstavek tega člena ter 16. člen sklepa o preoblikovanju. Navedena določila, predvsem pa četrti odstavek tega člena, pomenijo konkretizacijo 2. odstavka 19. člena Zakona o računovodstvu. Po slednjem določilu razporeja pravna oseba presežek prihodkov nad odhodki v skladu z zakonom in odločitvijo ustanovitelja pravne osebe.

Ob obravnavanju določil o uporabi oziroma razporejanju presežka prihodkov nad odhodki, ki nastane v izvajanju nalog državne geodetske službe, lahko ugotovimo neskladje oziroma nelogičnost določila 16. člena sklepa o preoblikovanju glede na določilo druge alineje tretjega

odstavka 24. člena tega zakona. Po 16. členu sklepa o preoblikovanju odloča ustanovitelj inštituta o načinu razpolaganja s presežkom prihodkov oziroma kritju primanjkljaja na predlog sveta inštituta, po drugi alineji tretjega odstavka 24. člena tega zakona pa odloči Vlada Republike Slovenije ob sprejemu letnega programa državne geodetske službe način uporabe oziroma razporeditve presežkov prihodkov nad odhodki. Iz navedenih določb je razvidno, da sprejme Vlada Republike Slovenije svojo odločitev o načinu uporabe oziroma razporeditvi presežka prihodkov na začetku leta, predlog njihovega razporejanja pa lahko poda svet inštituta šele po zaključku poslovnega leta, ko ob sprejetju zaključnega računa ugotovi morebiten presežek prihodka nad odhodki. Podajanje predloga vladi za odločanje o njegovem razporejanju je tako pravzaprav nesmiseln, saj je bila odločitev že sprejeta na začetku leta ob sprejemu letnega plana državne geodetske službe. Svet inštituta lahko ob ugotovitvi presežka prihodkov samo ugotovi njegovo višino in ga razporedi v skladu z že sprejeto odločitvijo vlade, za kar pa ni potrebna njena ponovna odločitev.

Določitev načina uporabe in razporeditve presežka prihodkov nad odhodki, sprejeta skupaj z letnim programom državne geodetske službe za prihodnje leto, vsekakor vpliva na motiviranost za doseganje čim boljšega poslovnega rezultata, kar se še posebej odraža na zmanjševanju odhodkov v delu, ki pomeni zmanjšanje stroškov, na katere lahko delavci inštituta vplivajo. Zaradi navedenega je gotovo smiselno, da vlada upošteva predlog sveta inštituta, danega na podlagi 16. člena sklepa o preoblikovanju. Ker pa je predlog sveta inštituta podan dejansko post festum, ko je bila odločitev vlade o načinu uporabe in razporeditve presežka že sprejeta, bi bilo smiselno, da bi vlada predlog sveta inštituta upoštevala ob sprejemu svoje odločitve za prihodnje leto.

Vlada je v odločanju o načinu uporabe oziroma razporeditve presežka prihodkov nad odhodki vezana na četrti odstavek tega člena, s katerim je, kot je bilo že omenjeno, izkoriščena možnost iz 19. člena zakona o računovodstvu, da se z zakonom določi namen za katerega se lahko razporedi presežek prihodkov nad odhodki. Vlada lahko tako v skladu s četrtem odstavkom tega člena odloči, da del presežka pripade proračunu, ostali del pa ostane inštitutu in se ga nameni za opravljanje dejavnosti, za razvoj dejavnosti ali za nagrajevanje zaposlenih. Ob tem velja ugotoviti, da vlada ne more odločiti, da ves presežek pripade proračunu, sej je v obravnavanem določilu jasno določeno, da lahko vlada odloči, da del presežka pripade proračunu. Po odločitvi vlade pa lahko ves presežek ostane inštitutu. V primeru razdelitve presežka na dva dela, od katerih pripade en del proračunu in drugi ostane inštitutu, mora vlada določiti tudi razmerje med obema deloma, saj ob odločanju še ni znano, ali bo presežek sploh ugotovljen in zato tudi ni znana njegova morebitna višina. Kadar pa vlada odloči, da ves presežek ostane inštitutu, mora odločiti, za kateri namen naj bo uporabljen in mora v primeru, da naj bo presežek, če bo ugotovljen, uporabljen za več že omenjenih namenov, določiti tudi razmerja višine posameznih delov presežka.

25. člen

Delo Geodetskega inštituta Slovenije nadzira glavni urad.

Komentar:

V 50. členu zakona o zavodih je določeno opravljanje treh vrst nadzora nad delom zavoda:

- nadzor zakonitosti dela, ki ga opravlja pristojni državni organ,

- nadzor nad finančnim poslovanjem, ki ga opravljajo pristojni državni organi oziroma pooblaščen organizacije in
- nadzor nad strokovnostjo dela, ki ga opravljajo z zakonom določeni strokovni organi.

S tem, da je v obravnavanem členu tega zakona določeno, da glavni urad nadzira delo Geodetskega inštituta Slovenije, je tudi s tem zakonom realizirana možnost, da se z zakonom določi strokovni organ, ki bo opravljal strokovni nadzor nad delom inštituta, saj za ostali omenjeni vrsti nadzora geodetska uprava ne more biti pristojna. Glede na to, da bo inštitut v okviru izvrševanja nalog geodetske službe opravljal tudi raziskovalno dejavnost, bodo v zvezi s tem delom dejavnosti inštituta opravljali strokovni nadzor na podlagi določb Zakona o raziskovalni dejavnosti (Uradni list RS, št. 8/91-I) in ob upoštevanju določb Pravilnika o izvajanju in organiziranju nadzora Ministrstva za znanost in tehnologijo (Uradni list RS, št. 55/95) tudi pooblaščenca Ministrstva za znanost in tehnologijo.

Na podlagi obravnavanega določila bo glavni urad izvajal nadzor nad celotnim delom inštituta to je glede izvajanja nalog državne geodetske službe in dejavnostjo, ki jo bo inštitut opravljal na podlagi prve alineje tretjega odstavka prejšnjega člena tega zakona. Opravljanje nadzora nad celotnim delom inštituta, ki ga bo opravljal glavni urad, je pravzaprav logična posledica prvega odstavka 24. člena tega zakona, saj brez podatkov o opravljenem delu in izvršitvi planiranih nalog državne geodetske službe glavni urad ne more pripraviti vsakoletnega programa dela inštituta, ki je sestavni del letnega programa dela državne geodetske službe.

V zvezi z opravljanjem nalog državne geodetske službe, ki jih bo inštitut opravljal po letnem programu državne geodetske službe, bo glavni urad izvajal nadzor nad delom inštituta v dveh smereh:

- kot delovni nadzor, s katerim bo glavni urad ugotavljal, ali inštitut izvršuje naloge geodetske službe in v kakšni meri,
- kot strokovni nadzor, s katerim se bo ugotovilo, ali inštitut izvršuje naloge državne geodetske službe v skladu s predpisi, ki urejajo geodetsko dejavnost, pa tudi s pravili geodetske stroke.

Glavni urad bo v izvajanju nadzora opravljanja dejavnosti inštituta, ki ne pomeni izvrševanja nalog državne geodetske službe, ugotavljal:

- ali opravlja inštitut dejavnost zunaj okvira javne službe v dovoljenem obsegu tako glede vrste dejavnosti in njenega obsega,
- ali opravlja inštitut dejavnost v skladu s predpisi, s katerimi je urejena geodetska dejavnost, ter v skladu s pravili geodetske stroke.

V izvajanju obravnavanega nadzora bo glavni urad prav gotovo ugotavljal oziroma moral ugotoviti razmerje med izvrševanjem nalog državne geodetske službe in opravljanjem dejavnosti zunaj okvira javne službe predvsem takrat, ko bo ugotovljeno, da inštitut nalog državne geodetske službe ne izvršuje oziroma jih ne izvršuje v letnem planu državne geodetske službe predvidenem obsegu.

Pravica nadzora, ki je hkrati tudi dolžnost glavnega urada geodetske uprave, zajema tudi pravico in dolžnost dajanja obveznih navodil in napotkov za odpravo ugotovljenih nepravilnosti ter navodil za nadaljnje strokovno pravilno izvrševanje nalog geodetske službe.

Ker pa pravica nadzora ne zajema tudi uveljavljanja odgovornosti, kar je razvidno iz 1. odstavka tega člena, bo glavni urad geodetske uprave o ugotovitvah o izvrševanju nalog geodetske službe poročal ministru, ki bo po lastni presoji uvedel postopek uveljavljanja odgovornosti organov Geodetskega inštituta Slovenije, predvsem njegovega poslovnega organa.

Pri obravnavanju nadzora dela inštituta, predvsem dela, ki pomeni nadzor strokovnosti dela, je treba upoštevati tudi 37. člen tega zakona. Po tej določbi opravljajo geodetski inšpektorji nadzor nad izvajanjem zakona in drugih predpisov s področja geodetske dejavnosti. Čeprav bodo geodetski inšpektorji nadzirali, kot je to razvidno iz 39. člena tega zakona, predvsem delo geodetskih podjetij, je treba vendarle upoštevati, da je omenjena zakonska določba napotilne narave. Geodetski inšpektorji so v smislu 37. člena tega zakona pristojni izvajati nadzor pri vseh izvajalcih geodetske dejavnosti ne glede na njihov status oziroma organiziranost. To dejstvo potrjuje tudi določilo prve alinee 40. člena tega zakona, ko je določeno, da geodetski inšpektor z odločbo odredi in določi rok odprave kršitve zakona in drugih predpisov s področja geodetske dejavnosti in geodetske službe.

4. Lokalna geodetska služba

26. člen

- (1) Občina zagotavlja lokalno geodetsko službo.**
- (2) Lokalna geodetska služba obsega vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje katastra komunalnih naprav, lahko pa tudi vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje temeljnih topografskih načrtov v velikih merilih in druge naloge lokalnega pomena.**
- (3) Lokalna geodetska služba se lahko organizira v okviru občinske uprave ali skupne občinske uprave, lahko pa jo občina poveri geodetskemu podjetju s koncesijo. Koncesija se podeli po postopku in na način, ki ga določa zakon, ki ureja gospodarske javne službe. Za postopek javnega razpisa za podelitev koncesije se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja javna naročila.**
- (4) Posamezna dela v okviru lokalne geodetske službe se lahko oddajo geodetskim podjetjem kot javno naročilo.**
- (5) Vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje katastra komunalnih naprav lahko občina brez javnega razpisa poveri izvajalcem javnih služb, ki upravljajo s komunalnimi napravami.**
- (6) Sredstva za izvajanje nalog lokalne geodetske službe se zagotavljajo iz proračuna občine.**

Komentar:

Drugi del geodetske službe, ki je po obsegu njenih, s tem zakonom določenih nalog, manjši del, je lokalna geodetska služba. S pojmom lokalna geodetska služba, ki je uporabljen v določbah tega zakona, ni mišljena institucionalizirana oblika služb oziroma organov

samoupravnih lokalnih skupnosti, ki bodo opravljali geodetsko dejavnost oziroma izvajali naloge geodetske službe, temveč ta pojem označuje področje delovanja služb oziroma organov samoupravne lokalne skupnosti ne glede na to, ali gre za izvajanje s tem zakonom prenešene državne pristojnosti ali pa za izvajanje izvirnih pristojnosti lokalnih samoupravnih skupnosti s področja geodetske dejavnosti. Zdi se, da očitna podnormiranost tega zakona v zvezi z lokalno geodetsko službo v razmerju do državne geodetske službe ni rezultat njenega manjšega obsega nalog ali morebiti manjšega pomena njenih nalog, temveč zgolj dejstvo, da je lokalna geodetska služba, kot je opredeljena s tem zakonom, novost in zato s tega področja še ni izkušenj in še niso prezentna vprašanja, ki bi jih moral urediti ta zakon. Naloge geodetske službe so do uveljavitve zakona o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31.12.1994 opravljali organi občin v skladu z določilom 10. člena zakona o geodetski službi opravljali organi takratnih občin, vendar kot naloge geodetske službe državnega pomena, ki so bile predpisane z zakoni kakor tudi način njihovega izvajanja in ne kot naloge geodetske službe, ki so v izvirni pristojnosti občin.

Z določilom 1. odstavka tega člena, ko je določeno, da občina zagotavlja lokalno geodetsko službo, so vsa vprašanja glede organizacije in načina izvajanja nalog lokalne geodetske službe prepuščena posamezni občini. V občinski pristojnosti pa ni odločitev, ali bo občina zagotavljala lokalno geodetsko službo ali ne, saj je navedena odločitev že sprejeta z uveljavitvijo tega zakona, ki je kogentne narave in ne dopušča nikakršnega dvoma o izvajanju nalog lokalne geodetske službe. Obravnavana norma tudi obvezuje občine do zagotavljanja vseh pogojev za izvajanje nalog lokalne geodetske službe. Pomanjkljivost te sicer kogentne norme oziroma tega zakona je v tem, da norma ni sankcionirana in se verjetno zaradi tega v dveh letih od uveljavitve tega zakona še v nobeni občini ne izvajajo naloge lokalne geodetske službe.

V zvezi z zagotavljanjem izvajanja nalog lokalne geodetske službe, ki je v izvirni pristojnosti občine, se postavi pomembno vprašanje normativne pristojnosti občine glede določanja in normativne ureditve zadev, ki sodijo v področje lokalne geodetske službe, tako v materialnem smislu kakor tudi glede določanja postopka izvajanja nalog geodetske službe. S tem, ko je občini določena izvirna pristojnost zagotavljanja nalog lokalne geodetske službe, ji je dana tudi pristojnost normativnega urejanja posameznih vprašanj, ki zakonsko niso urejena. To stališče je izraženo tudi v obrazložitvi odločbe Ustavnega sodišča R Slovenije št. U-I-98/95 z dne 11.7.1996 (Uradni list RS, št. 44/96), ko je navedeno, da razveljavitev 1. člena zakona o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31.12.1994 opravljali organi občin in 99.a člena zakona o lokalni samoupravi ne pomeni, da lahko občina sprejema oziroma spreminja in dopolnjuje predpise v zadevah, ki niso v njeni izvirni pristojnosti. Ob tem pa je treba takoj opozoriti na dejstvo, da so postopkovna pravila za odločanje v upravnih stvareh določena z zakonom o splošnem upravnem postopku ali z drugim zakonom, zato občina teh pravil s svojim odlokom ne more določati ali spreminjati. Občina lahko sprejema samo pravila postopka, v katerem se ne odloča o pravici, obveznosti in pravni koristi fizične ali pravne osebe oziroma druge stranke, torej ne postopka odločanja v upravnih stvareh.

Drugi odstavek tega člena je resnici na ljubo slab rezultat usmeritve oziroma stališča ustavnega sodišča, ki je navedeno v odločbi št. U-I-285/94 z dne 30.3.1995 (Uradni list RS, št. 20/95), s katerim je bilo odločeno o razveljavitvi 101. člena zakona o upravi. Po tem stališču ustavnega sodišča zahteva izvedba 5. člena ustavnega zakona za izvedbo Ustave Republike Slovenije, da se določijo državne funkcije in v tem okviru upravne naloge in pristojnosti, ki jih

prevzema država oziroma njeni organi. Samo tak način prenosa državnih funkcij zagotavlja po stališču ustavnega sodišča po eni strani učinkovito izvrševanje lokalne samouprave in po drugi strani spoštovanje načela pravne države oziroma načela pravne varnosti. Prevzem pristojnosti oziroma razmejitev pristojnosti med državo in lokalno samoupravo zahteva ureditev pristojnosti po posameznih področjih upravnih funkcij in nalog z enim ali več zakoni, saj pomenijo določbe o pristojnosti pooblastilo določenim organom za odločanje v posameznih upravnih stvareh. Ker pa se stvarna pristojnost za odločanje organu določa z zakonom, ki ureja posamezno področje (saj je sprejetje enega zakona, ki bi uredil vsa področja, praktično nemogoče), bi moral ta zakon jasno razmejiti oziroma določiti, katere so naloge lokalne geodetske službe, saj je le na ta način mogoče slediti načelu pravne države oziroma načelu pravne varnosti.

Določitev naloge vzpostavitve, vodenja in vzdrževanja katastra komunalnih naprav kot naloge lokalne geodetske službe bi lahko glede na to, da je v 2. odstavku 1. člena zakona o katastru komunalnih naprav določeno, da so zadeve katastra komunalnih naprav splošnega pomena (za SR Slovenijo), obravnavali kot prenos naloge iz državne pristojnosti na samoupravno lokalno skupnost v smislu določila 2. odstavka 140. člena ustave Republike Slovenije. Za tak prenos nalog bi morala biti po omenjeni ustavni normi komulativno izpolnjena tudi pogoja predhodnega soglasja občine ali širše samoupravne lokalne skupnosti in zagotovitve sredstev za izvajanje te naloge. Pogoj prenosa nalog z zakonom je izpolnjen z obravnavanim določilom tega zakona. Ker pa lahko ta zakon pojmuje kot sistemski predpis, ki na novo in izvirno ureja celotno področje geodetske dejavnosti, moramo obravnavano določilo 2. odstavka tega člena obravnavati kot normo, s katero je izvedena zamejitev pristojnosti med državo in lokalno samoupravo in ne kot normo, s katero je bil izvršen prenos pristojnosti iz državne sfere v pristojnost občine.

Pravzaprav moramo ugotoviti, da je v smislu izrecne določitve izvirne pristojnosti občine v izvajanju nalog lokalne geodetske službe z obravnavanim določilom določena le vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje katastra komunalnih naprav, ki ga kot tehnično evidenco o komunalnih napravah določa zakon o katastru komunalnih naprav.

Druga naloga lokalne geodetske službe, ki jo določa ta zakon, je vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje temeljnih topografskih načrtov velikih meril. Za to nalogo lahko ugotovimo, da njeno izvajanje ni obligatorno, temveč je s tem, ko je v normo uporabljena beseda »lahko«, njeno izvajanje vezano na izpolnitev ne izrecno določenega pogoja. Pogoj za izvajanje te naloge je mogoče obravnavati v dveh smereh. Po eni strani je mogoče pogoj izvajanja obravnavane naloge vezati na občino oziroma na njeno voljo za izvajanje naloge s tem, da je to naloga, kot je bilo že omenjeno, lokalne geodetske službe in kot taka v izvorni pristojnosti občine. Po drugi strani pa je mogoče pogoj izvajanja te naloge vezati na državo oziroma dovoljenje in voljo državnega organa, ki zagotavlja izvajanje temeljne geodetske izmere, ki jo Zakon o temeljni geodetski izmeri določa kot zadevo splošnega pomena, torej zadevo državnega pomena in s tem nalogo državne geodetske službe.

Pojasnitev pojma temeljni topografski načrt velikega merila in tudi opredelitve, v kateri smeri je treba razumeti in obravnavati pogoj za izvajanje naloge vzpostavitve, vodenja in vzdrževanja temeljnih topografskih načrtov velikih meril daje zakon o temeljni geodetski izmeri. 3. odstavek 4. člena navedenega zakona obravnava oziroma pojmuje kot temeljne topografske načrte v večjem merilu temeljne topografske načrte merila 1:500, 1:1000, 1:2000

in 1:2500, ki so se izdelali za mesta in naselja ter druga območja, kjer je bila predvidena intenzivna izraba prostora. Te temeljne topografske načrte je izdelovala in reambulirala geodetska uprava le na podlagi naročila občine, ki je ta dela planirala in financirala in je bila tako njihova izdelava in reambulacija odvisna od njene volje. Glede na navedeno zakonsko opredelitev in dejansko izvajanje te naloge v preteklosti, lahko kot usmeritev 2. odstavka 26. člena tega zakona oziroma razumevanja pogoja za izvajanje obravnavane naloge obravnavamo le tako, da je to naloga lokalne geodetske službe in da je od volje občine odvisno, ali bo izvajanje te naloge zagotavljala ali pa ne.

Po 2. odstavku tega člena so lahko naloge lokalne geodetske službe tudi druge naloge lokalnega pomena. Zakon teh nalog niti primeroma ne določa in ne določa tudi nikakršnih kriterijev (razen opredelitve, da gre za naloge lokalnega pomena) po katerih bi bilo mogoče razmejiti naloge lokalne geodetske službe od nalog v pristojnosti državne geodetske službe. Ob tem se takoj postavi vprašanje, kdo ugotovi naloge lokalne geodetske službe in odloči, ali gre za naloge lokalne ali državne geodetske službe. Ker pomeni razmejitev med nalogami lokalne od državne geodetske službe hkrati določitev pristojnosti, bi morala biti ta razmejitev določena z zakonom, predvsem za izvajanje tistih nalog, ki terjajo odločanje o pravicah, obveznostih in pravnih koristih fizičnih in pravnih oseb. Glede obravnavane naloge lokalne geodetske službe je mogoče celo ugotoviti, da je ustavna norma 1. odstavka 140. člena ustave Republike Slovenije, ki je podlaga za razmejitev pristojnosti med državo in lokalno samoupravo in na podlagi katere bi bilo treba s tem zakonom jasno določiti naloge in s tem pristojnost lokalne geodetske službe, določnejša od obravnavane norme tega zakona. Po ustavni normi spadajo namreč med lokalne tiste zadeve, ki jih občina lahko ureja samostojno in ki zadevajo prebivalce občine, obravnavano določilo tega zakona pa govori le o nalogah lokalnega pomena. Prav zaradi navedenega bi moral ta zakon jasno določiti ločnico, ali vsaj kriterije, po katerih bi bilo mogoče razmejiti zadeve s področja geodetske dejavnosti na naloge državne in naloge lokalne geodetske službe. Hkrati pa se postavi še vprašanje, kje je meja oziroma kako ugotoviti mejo in kdo bo to mejo ugotovil, ko zadeva lokalnega pomena preseže okvir svoje lokalnosti in postane zadeva državnega pomena. Navedeno vprašanje bo prišlo še toliko bolj do izraza v primeru, če bo v skladu s 3. odstavkom tega člena organizirano izvajanje nalog lokalne geodetske službe v okviru skupne občinske uprave za več občin, ali pa bo istemu geodetskemu podjetju podelilo koncesijo za izvajanje nalog lokalne geodetske službe več občin.

V tretjem odstavku tega člena določa zakon tri načine organiziranja izvajanja nalog lokalne geodetske službe oziroma tri institucionalizirane oblike njenega izvajanja. Z zakonom je predvideno izvajanje nalog lokalne geodetske službe z občinsko upravo, skupno občinsko upravo ali pa s podelitvijo koncesije geodetskemu podjetju. Osnovna oblika zagotavljanja izvajanja nalog lokalne geodetske službe je vsekakor njihovo izvajanje v okviru (lastne) občinske uprave, saj je občina tista, ki je na svojem območju dolžna zagotavljati izvajanje nalog lokalne geodetske službe. Glede institucionalizirane oblike (organizacije) izvajanja nalog lokalne geodetske službe oziroma izbire te oblike je treba ugotoviti, da je oziroma mora biti občina zainteresirana za striktno izvajanje teh nalog, še posebej pa naloge vzpostavitev, vodenja in vzdrževanja katastra komunalnih naprav. Ažurnost in pravilnost (usklajenost) podatkov z dejanskim stanjem v naravi, ki jih zagotavlja lokalna geodetska služba predvsem z izvajanjem naloge vzpostavitev, vodenja in vzdrževanja katastra komunalnih naprav, vpliva na zajemanje oziroma pridobivanje znatnega dela izvirnih občinskih prihodkov.

Izbira možnega načina institucionaliziranega izvajanja nalog lokalne geodetske službe je na strani občine. Čeprav je na prvi pogled mogoče sklepati, da lahko občina zagotovi izvajanje nalog lokalne geodetske službe samo z eno izmed v zakonu navedenih možnosti, ni videti nikakršnih razlogov, ki bi nasprotovali možnosti kombiniranja navedenih institucionaliziranih oblik izvajanja nalog lokalne geodetske službe. Občina bi tako lahko zagotovila izvajanje nekaterih nalog lokalne geodetske službe s svojo občinsko upravo, del nalog pa bi oddala s koncesijo v izvajanje geodetskemu podjetju. Kombinacija lastne občinske uprave s skupno občinsko upravo (upravo, ki izvaja naloge za več občin) je teoretično sicer možna, vendar v praksi prav gotovo ne bo izvajana.

V primeru odločitve, da občina ne bo zagotovila z občinsko upravo (lastno ali skupno) izvajanja vseh ali le nekaterih nalog lokalne geodetske službe, bo lahko svojo odločitev in tudi obvezo zagotavljanja izvajanja nalog lokalne geodetske službe realizirala s podelitvijo koncesije. Prvi pogoj za podelitev koncesije določa že obravnavano določilo 3. odstavka tega člena, ko je določeno, da se lahko koncesija podeli geodetskemu podjetju. Geodetsko podjetje, ki mu je mogoče podeliti koncesijo za izvajanje nalog lokalne geodetske službe določa 3. člen tega zakona. Poleg navedenega pogoja pa je z obravnavanem določilu tudi predpisano, da se koncesija podeli po postopku in na način, ki ga določa zakon, ki ureja gospodarske javne službe. V tem času je to Zakon o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93 in 30/98). Svojo odločitev, da bo izvajanje vseh nalog ali le nekaterih nalog lokalne geodetske službe zagotovila občina z geodetskim podjetjem, ki mu bo podelila koncesijo, mora občina sprejeti z odlokom, ki v skladu z določilom 32. člena zakona o gospodarskih javnih službah predstavlja koncesijski akt z vsebino, določeno v 33. členu istega zakona. Izmed predpisane vsebine je za nadaljnje razpravljanje o obravnavanem določilu tega zakona pomembna predvsem 1. alineja 33. člena navedenega zakona. Občina mora v koncesijskem aktu po omenjenem določilu med drugimi vprašanji v zvezi s podelitvijo koncesije prioriteto določiti dejavnost ali zadeve, ki so predmet gospodarske javne službe in bodo predmet izvajanja koncesije. Ob že navedenem dejstvu, da določa ta zakon konkretno kot nalogo lokalne geodetske službe le vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje katastra komunalnih naprav, bi lahko sklepali, da lahko občina s koncesijo poveri geodetskemu podjetju v izvajanje le to nalogo lokalne geodetske službe. V zvezi s tem pa se postavi vprašanje, ali lahko občina z odlokom, ki predstavlja koncesijski akt, določi naloge, ki jih bo zagotavljala s podelitvijo koncesije, te naloge pa po svoji naravi sodijo v izvajanje geodetske dejavnosti in kot naloge lokalnega pomena med naloge lokalne geodetske službe. Glede na že navedeno stališče ustavnega sodišča, da se razmejitev med pristojnostjo države in lokalne samouprave določi z zakonom, ki ureja posamezno področje, je mogoče sprejeti celo stališče, da občina nalog geodetske službe, ki jih zakon ne določa, s svojim odlokom ne more določiti. Ker pa je v 2. odstavku obravnavanega člena tega zakona določeno, da so lahko naloge lokalne geodetske službe tudi druge naloge lokalnega pomena, pravzaprav ni videti razlogov za navedeno strogo stališče in ki bi občini ne bi dopuščali oziroma bi preprečevali z odlokom, ki določa koncesijski akt, določiti naloge s področja geodetske dejavnosti kot naloge lokalne geodetske službe in jih s koncesijo oddati v izvajanje geodetskemu podjetju. Za presojo, ali je morebiti občina kot pristojnost lokalne geodetske službe z odlokom določila zadeve (stvari), ki niso lokalnega pomena in tako izven pristojnosti njenega urejanja in izvajanja, je pristojno ustavno sodišče.

Ta zakon ne določa nikakršnih omejitev občini glede podeljevanja koncesije za izvajanje nalog lokalne geodetske službe, zato je od volje oziroma odločitve občine odvisno, ali bo podelila koncesijo za izvajanje vseh nalog enemu geodetskemu podjetju ali pa bo naloge oddala v izvajanje različnim geodetskim podjetjem. Podeljevanje koncesije po posameznih

nalogah lokalne geodetske službe enemu ali več geodetskim podjetjem je teoretično možno, je pa prav gotovo neracionalno in zato v praksi ne bo uporabljeno, saj lahko odda občina koncesijo le po izvedenem postopku javnega razpisa, ki ga določa zakon, ki ureja javna naročila, kar je izrecno določeno v 3. odstavku obravnavanega člena tega zakona. Z uporabljenim izrazom »javni razpis« ni mišljena konkretna oblika postopka za oddajo javnega naročila, zato lahko občina izvede postopek za oddajo koncesije po kateremkoli postopku, ki ga določa Zakon o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 39/00 in 102/00). Postopek javnega naročanja in tudi celoten postopek oddaje koncesije mora občina izvesti tudi takrat, kadar je izvajanje vseh nalog lokalne geodetske službe s koncesijo že oddala geodetskemu podjetju, pa se kasneje pokaže potreba po izvajanju nove naloge lokalne geodetske službe, ki v času oddaje koncesije še ni bila navedena v odloku in ne v odločbi o izbiri geodetskega podjetja (koncesionarja), ki mu je bila oddana koncesija za izvajanje nalog geodetske službe.

Zakon o gospodarskih javnih službah določa, da je treba predmet koncesije, torej naloge lokalne geodetske službe, katerih izvajanje bo s koncesijo oddano geodetskemu podjetju, navesti le v koncesijskem aktu in po določilih zakona o javnih naročilih v razpisni dokumentaciji v postopku javnega naročanja. Čeprav predmet koncesije po zakonu o gospodarskih javnih službah ni predpisana vsebina odločbe o izbiri koncesionarja in tudi ne koncesijske pogodbe, katere sklenitev in vsebino določa 39. člen, morebitne dodatne vsebine obeh aktov ne prepoveduje. Iz praktičnih razlogov je vendarle smiselno, da se s koncesijo v izvajanje oddane naloge lokalne geodetske službe navedejo že v odločbi o izbiri koncesionarja in v koncesijski pogodbi, še posebej takrat, kadar je izvajanje nalog lokalne geodetske službe s koncesijo oddano različnim geodetskim podjetjem ali v primerih, ko nekatere naloge lokalne geodetske službe izvaja občina preko svoje ali skupne občinske uprave, nekatere naloge pa izvaja po koncesiji geodetsko podjetje.

Na podlagi četrtega odstavka obravnavanega člena tega zakona se lahko posamezna dela v okviru lokalne geodetske službe oddajo geodetskim podjetjem kot javno naročilo. Iz te norme je mogoče prvenstveno razbrati, da se lahko kot javno naročilo odda v izvršitev samo posamezno delo v izvajanju naloge lokalne geodetske službe in ne posamezna naloga. Posamezna naloga se lahko odda v izvajanje le s koncesijo, kar je bilo že obravnavano. Nadalje je še določeno, da se lahko odda v izvršitev posamezno delo geodetskemu podjetju kot javno naročilo, kar pomeni, da je treba za oddajo dela v izvršitev izvesti postopek javnega naročanja po zakonu o javnih naročilih. V postopku javnega naročanja bodo morali biti izločeni vsi morebitni ponudniki, ki ne bodo izpolnjevali vseh pogojev določenih v 4. členu tega zakona. Ponudniki bodo morali v omenjenem postopku javnega naročanja izkazati izpolnjevanje pogojev iz 4. člena tega zakona ne glede na to, ali bo to v postopku javnega naročanja izrecno zahtevano ali ne. Nobenega dvoma ni, da obravnavana norma zavezuje občino, ki bo z lastno ali skupno občinsko upravo izvajala naloge lokalne geodetske službe in za oddajo posameznih del naloge, ki ni bila s koncesijo oddana v izvajanje geodetskemu podjetju, saj občino kot neposrednega uporabnika proračunskih sredstev zavezuje zakon o javnih naročilih. Postavi pa se vprašanje razmerja obravnavane norme do 46. člena zakona o gospodarskih javnih službah, po katerem lahko koncesionar prenese opravljanje koncesionirane gospodarske javne službe na drugo osebo samo, če je prenos predviden v koncesijski pogodbi, v nasprotnem primeru pa le z dovoljenjem koncudenta. Glede na dejstvo, da je zakon o geodetski dejavnosti kasnejši od zakona o gospodarskih javnih službah, ni videti nikakršnih razlogov proti uporabi pravnega pravila o veljavnosti kasnejšega pravila in s tem stališča, da obravnavana norma sama po sebi daje koncesionarju dovoljenje, da

izvršitev posameznega dela odda drugi osebi, pod pogoji, ki so določeni v njej. To pomeni, da mora koncesionar izvesti postopek javnega naročanja za oddajo posameznega dela v izvajanju nalog lokalne geodetske službe in da lahko delo odda v izvršitev le geodetskemu podjetju, ki ga določa ta zakon.

Vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje katastra komunalnih naprav lahko občina po določilu petega odstavka tega člena brez javnega razpisa poveri izvajalcem javnih služb, ki upravljajo s komunalnimi napravami. Na prvi pogled se zdi, da lahko občina na podlagi navedenega določila poveri izvajalcem javnih služb, ki upravljajo s komunalnimi napravami, vse svoje naloge lokalne geodetske službe, ki se nanašajo na kataster komunalnih naprav. Vendarle je treba ugotoviti, da je občina pristojna v zvezi z izvajanjem obravnavane naloge tudi normativno urejati vprašanja v zvezi z izvajanjem te naloge in da obravnavano določilo ne zajema tudi prenosa navedene pristojnosti. Poudarek obravnavane norme je na dovoljenju (možnosti) do prenosa obravnavane naloge v izvajanje in do opustitve z zakonom o javnih naročilih predpisanega postopka oddaje javnega naročila. Kot pogoj možnosti prenosa naloge v izvajanje oziroma pogoj, ki ga mora izpolnjevati oseba, ki ji občina lahko poveri v izvajanje obravnavano nalogo, je zahteva, da mora ta oseba že upravljati s komunalnimi napravami. V obravnavani normi je mogoče takoj opaziti množinsko obliko označitve osebe, ki ji lahko občina poveri v izvajanje obravnavano nalogo, zato se postavi vprašanje, ali lahko občina poveri obravnavano nalogo v izvrševanje enemu ali več izvajalcem javne službe v odvisnosti od komunalne naprave, s katero upravlja posamezna oseba. Ne glede na množinsko obliko označitve osebe, ki ji lahko občina poveri izvajanje obravnavane naloge lokalne geodetske službe se zdi, da delitev te naloge na več izvajalcev z obravnavano normo ni mišljena in da je mišljen izbor enega izmed več mogočih interesentov, pa čeprav razdelitev te naloge na več izvrševalcev ni izrecno izključena. Zakon o katastru komunalnih naprav določa v 4. členu, da vodijo komunalne organizacije, ki upravljajo naprave in objekte omrežja vodovoda, kanalizacije, plina, tekočih goriv, elektrike, javne razsvetljave, telefona, telegrafa in toplovoda s propadajočimi objekti, za svoje potrebe kataster. Ta kataster oziroma katastre opredeljuje zakon s pojmom kataster komunalnih naprav organizacije, kataster komunalnih naprav za območje občine pa kot zbirni kataster komunalnih naprav. V zbirnem katastru komunalnih naprav pa se vodi primarno in sekundarno omrežje vseh komunalnih naprav s pripadajočimi objekti. Očitno je zato s pojmom kataster komunalnih naprav, katerega vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje določa ta zakon kot nalogo lokalne geodetske službe, mišljen zbirni kataster komunalnih naprav iz 3. člena zakona o katastru komunalnih naprav. Vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje več katastrov komunalnih naprav, glede na vrsto komunalne naprave in njenega upravljavca, bi pomenilo podvajanje nekaterih opravil in postopkov, zato bi bil tak način izvajanja obravnavane naloge lokalne geodetske službe prav gotovo nesmotrn. Z obravnavano normo je zato verjetno mišljena možnost prenosa naloge vzpostavitve, vodenja in vzdrževanja katastra komunalnih naprav na enega izmed upravljavcev komunalnih naprav, sam izbor med njimi pa je odvisen od volje občine. Slednje potrjuje pravzaprav tudi opustitev postopka javnega naročanja v postopku prenosa obravnavane naloge v izvrševanje na enega izmed upravljavcev komunalnih naprav in v posledici takega postopka tudi nemožnost drugih upravljavcev komunalnih naprav do vplivanja na odločitve občine, saj nimajo na voljo nikakršnih pravnih sredstev. Občina bo morala za prenos obravnavane naloge v izvrševanje v smislu določil zakona o gospodarskih javnih službah z upravljavcem komunalnih naprav skleniti koncesijsko pogodbo.

V razpravljanju o prenosu obravnavane naloge v izvajanje brez javnega razpisa, kar omogoča šesti odstavek tega člena, se je vendarle treba vprašati o sorazmernosti pozitivnih

učinkov postopka oddaje javnega naročila brez javnega razpisa do zakonsko zasledovanih ciljev z zakonom o javnih naročilih predpisanega postopka oddajanja javnih naročil, ki pomenijo porabo proračunskih sredstev. V prid opustitve javnega razpisa govori dejstvo, da je krog možnih izvajalcev obravnavane naloge omejen s pogojem upravljanja s komunalnimi napravami, saj je sedaj v večini občin le en izvajalec javne komunalne službe, ki večinoma upravlja s komunalnimi napravami vodovoda in kanalizacije, ter da bi občina s tem prihranila stroške postopka javnega razpisa. Ker pa zakon ne določa, da mora oseba, kateri bo občina poverila v izvrševanje nalogo vzpostavitve, vodenja in vzdrževanja katastra komunalnih naprav v tej občini že upravljati s komunalnimi napravami oziroma dejstvo upravljanja s komunalnimi napravami ni vezano na določeno območje, bi bilo lahko interesentov oziroma možnih kandidatov za izvrševanje obravnavane naloge več. Zdi se, da obravnavani argument, pa morebiti tudi drugi argumenti, ki so narekovali opustitev postopka javnega razpisa, pa jih sedaj ni videti, in finančni efekt prihranka v postopku oddaje obravnavane naloge brez javnega razpisa nista sorazmerna z načeli javnega naročanja, ki jih varuje zakon o javnih naročilih, predvsem z načelom zagotavljanja enakosti obravnavanja kandidatov za izvrševanje obravnavane naloge in transparentnosti postopka in porabe proračunskih sredstev, zato ni videti utemeljenih razlogov za tako zakonodajalčevo odločitev.

Izvrševanje naloge vzpostavitve, vodenja in vzdrževanja katastra komunalnih naprav pomeni za izvrševalca, ki mu je občina poverila v izvrševanje to nalogo, izvajanje geodetske dejavnosti in tudi opravljanje gospodarske dejavnosti. Po določilu 2. člena zakona o gospodarskih družbah pa smejo gospodarske družbe opravljati gospodarske posle le v okviru dejavnosti, vpisane v register. Iz povedanega izhaja, da mora imeti subjekt, ki mu bo občina poverila izvrševanje obravnavane naloge, v sodnem registru registrirano dejavnost geodetskega opazovanja, meritve in kartiranje.

Zaradi zagotavljanja možnosti določenega standarda strokovnosti in kvalitete izvajanja tehničnega dela geodetskih storitev, ki predstavljajo ugotavljanje sprememb geodetskih podatkov in pomenijo izvajanje geodetske dejavnosti ter so podlaga za vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje zbirk geodetskih podatkov kot naloge geodetske službe, je s tem zakonom izvajalcem geodetskih storitev predpisan pogoj izpolnjevanja določene strokovne izobrazbe in razpolaganja s predpisano tehnično opremo in prostori. Kataster komunalnih naprav je nedvomno zbirka geodetskih podatkov, zato je smiselno, čeprav s tem zakonom ni izrecno določeno, da občina terja zaradi izpolnjevanja možnosti zagotavljanja določenega standarda strokovnosti in kvalitete v izvrševanju naloge vzpostavitve, vodenja in vzdrževanja katastra komunalnih naprav tudi v izvajanju te naloge izpolnjevanje pogojev strokovne izobrazbe in tehnične opremljenosti, kot so za izvajalce geodetskih storitev predpisani s tem zakonom in Pravilnikom o pogojih, ki se nanašajo na prostore in tehnično opremo geodetskega podjetja (Uradni list RS, št. 67/00). To pomeni, da bi moral pri osebi, ki ji je občina poverila v izvrševanje vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje katastra komunalnih naprav, opravljati dela v zvezi z izvrševanjem te naloge le geodet, vpisan v imenik geodetov pri Inženirski zbornici Slovenije, razpolagati (z razpolaganjem pa je samo po sebi mišljena tudi uporaba) pa bi moral s tehnično opremo, predpisano z navedenim pravilnikom. Zdi se, da bi morala iz istega razloga tudi občina sama izpolnjevati omenjen pogoj strokovnosti in tehnične opremljenosti, pa čeprav to ni predpisano.

Določilo šestega odstavka tega člena, s katerim je določeno, da se sredstva za izvajanje nalog lokalne geodetske službe zagotavljajo iz proračuna občine, je mogoče obravnavati v dveh

smereh. Po eni strani je s tem določilom poudarjen status oziroma izvorni občinski položaj lokalne geodetske službe, izvirajoč iz določila 1. odstavka 140. člena ustave Republike Slovenije kot zadeva lokalnega pomena, in da naloge lokalne geodetske službe, ki jih določa ta zakon, niso naloge prenesene na lokalni skupnost iz državne pristojnosti na podlagi določila 2. odstavka 140. člena ustave Republike Slovenije. Ker je s tem zakonom konkretno določena naloga lokalne geodetske službe v izvorni pristojnosti občine po že omenjenem stališču ustavnega sodišča, ne glede na to, da je bila oziroma da je postala naloga vzpostavitve, vodenja in vzdrževanja katastra komunalnih naprav z uveljavitvijo zakona o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31.12.1994 opravljali organi občin naloga državne geodetske službe, je logično, da mora občina v zagotavljanju lokalne geodetske službe zagotavljati tudi potrebna finančna sredstva za izvajanje te naloge.

Po drugi strani je mogoče to določilo obravnavati kot logično posledico oziroma odraz prvega odstavka tega člena, saj vsebuje pojem zagotavljanje lokalne geodetske službe, kot je bilo že navedeno, tudi zagotavljanje potrebnih finančnih sredstev. Ker je izvajanje nalog lokalne geodetske službe v izvorni pristojnosti občine, je zato občinski proračun mesto zagotavljanja potrebnih sredstev za izvajanje teh nalog. Občina bo iz proračuna financirala oziroma plačevala tudi stroške za izvršitev posameznih del v izvajanju nalog lokalne geodetske službe, ki jih bo oddala v izvršitev z javnim razpisom. V zvezi s petim odstavkom tega člena pa je mogoče obravnavano normo razumeti tudi kot oviro izvajalcu naloge vzpostavitve, vodenja in vzdrževanja katastra komunalnih naprav, ki mu jo je poverila v izvajanje občina kot izvajalcu javne službe in prepoved zaračunavanja stroškov izvrševanja te naloge uporabnikom storitev javne službe oziroma obvezo, da se lahko sredstva za izvajanje nalog lokalne geodetske službe pridobiva le iz proračuna občine.

5. Izvajanje geodetskih storitev

27. člen

- (1) Strokovna dela in postopke v zvezi z nalogami geodetske službe, ki jih zakon opredeljuje kot geodetske storitve, lahko izvajajo le geodetska podjetja, ki pridobijo dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev (v nadaljnjem besedilu: dovoljenje).**
- (2) Geodetske storitve se izvajajo po naročilu stranke ali geodetske uprave.**
- (3) Če na določenem območju nobeno geodetsko podjetje nima dolžnosti izvajati geodetskih storitev, jih izvaja krajevno pristojna območna geodetska uprava. Območna geodetska uprava lahko izvaja geodetske storitve tudi, če jih geodetsko podjetje ne opravlja v skladu s predpisi in pravili stroke.**

Komentar:

Po določilu prvega odstavka tega člena lahko geodetske storitve izvajajo je geodetska podjetja, ki so pridobila dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev. V zvezi z obravnavanjem te norme se ponovno postavi vprašanje glede pojma geodetske storitve, kar je že bilo obravnavano v komentarju 3. člena tega zakona. Ob tem je treba ugotoviti, da je ta zakon v 3., 27. in tudi 51. členu predvidel, da bodo geodetske storitve opredeljene (določene) z drugim

zakonom in da jih je na področju evidentiranja nepremičnin že določil Zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot v 2. odstavku 4. člena. Po navedenem določilu so na področju evidentiranja nepremičnin kot geodetske storitve določene:

- izvedba postopkov za izdelavo elaborata in izdelava elaborata ureditve meje, parcelacije, komasacije, izravnava meje, razmejitev med pravnimi režimi,
- izvedba postopkov za izdelavo elaborata in izdelava elaborata za vpis stavbe oziroma delov stavb v kataster stavb, elaborata za združitev delov stavb in izločitev dela stavbe,
- ugotavljanje dejanske vrste rabe,
- obnova mej v naravi.

Neupoštevanje norme 1. odstavka tega člena je sankcionirano v 42. členu tega zakona, saj stori gospodarska družba in samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja geodetske storitve, ne da bi izpolnjeval predpisane pogoje, prekršek. Posledice za vlagatelja zahteve za izvedbo upravnega dela geodetske storitve pa določa zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot, saj geodetska uprava zavrže zahtevo za uvedbo postopka, če tehničnega dela geodetske storitve ni izdelalo geodetsko podjetje, ki izpolnjuje pogoje za izvajanje geodetskih storitev.

S to določbo je zakon predpisal še peti pogoj, ki ga mora izpolniti gospodarska družba oziroma samostojni podjetnik posameznik, ki želi izvajati geodetske storitve in s tem še zožil krog možnih kandidatov za opravljanje tega dela geodetske dejavnosti. Pred začetkom izvajanja geodetskih storitev mora geodetsko podjetje pridobiti še dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev. Pogoje in postopek pridobitve dovoljenja določa 28. člen tega zakona. Izvajanje geodetskih storitev brez pridobljenega dovoljenja je sankcionirano v 42. členu. Tako mora gospodarska družba oziroma samostojni podjetnik posameznik ves čas izvajanja geodetskih storitev komulativno izpolnjevati naslednje pogoje:

- v sodnem registru mora imeti registrirano oziroma pri davčni upravi priglašeno dejavnost geodetskega opazovanja, meritev in kartiranja ,
- samostojni podjetnik posameznik ali vsaj eden izmed družbenikov gospodarske družbe mora biti vpisan v imenik geodetov pri Inženirski zbornici Slovenije, ali da ima samostojni podjetnik posameznik ali gospodarska družba s pogodbo o zaposlitvi ali pogodbo o delu zagotovljeno sodelovanje najmanj ene osebe, ki je vpisana v imenik geodetov pri Inženirski zbornici Slovenije,
- vpisan mora biti v imenik geodetskih podjetij pri pristojni inženirski zbornici,
- sklenjeno mora imeti zavarovalno pogodbo za škodo, ki bi jo v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti utegnilo povzročiti strankam ali tretjim osebam,
- s pogodbo o zaposlitvi ali pogodbo o delu mora imeti zagotovljeno sodelovanje najmanj ene osebe, ki je vpisana v imenik geodetov, ima opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev in aktivno obvlada slovenski jezik,
- razpolagati mora z ustrezno tehnično opremo in prostori, ki omogočajo opravljanje dejavnosti in poslovanje s strankami,
- pridobiti mora dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev.

Izvajanje geodetskih storitev oziroma pravica do izvajanja geodetskih storitev je pravzaprav pogojena z dvoje odločanj v upravnem postopku, zato je mogoče vse pogoje razdeliti na dve skupini:

- pogoje za vpis geodetskega podjetja v imenik geodetskih podjetij,
- pogoje za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev.

Imenovanje odgovornega geodeta, ki je določeno kot obveznost geodetskega podjetja po 6. členu tega zakona ni pogoj za vpis v imenik geodetskih podjetij ali pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev, vendar pa lahko to obveznost obravnavamo kot pogoj samega izvajanja geodetske storitve.

Iz posameznih določb tega zakona in Zakona o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot je razvidno drugačno pojmovanje geodetske storitve, kot je bilo uveljavljeno doslej in je zato določen tudi drugačen način njenega izvajanja. Z geodetskimi storitvami, ki jih je zakon o geodetski službi določal kot storitve, ki neposredno ali posredno vplivajo na podatke geodetske službe, ali se dajo opraviti le na podlagi teh podatkov, so se ugotavljali geodetski podatki oziroma spremembe že evidentiranih podatkov o nepremičninah, katerih končni rezultat oziroma namen je bilo evidentiranje sprememb v zbirkah geodetskih podatkov ali pa je njihova izvedba pomenila rešitev predhodnega vprašanja v drugem upravnem postopku (izdelava geodetske podlage za pripravo prostorskih izvedbenih aktov) oziroma je omogočila izvajanje pridobljene pravice (zakoličba objektov). Geodetska storitev pomeni sedaj zaključeno celoto, ki jo izvede geodetsko podjetje nevezano od upravnega postopka, za razliko od dosedanjega načina njenega izvajanja, ko je bilo njeno izvajanje vezano na uvedbo upravnega postopka na geodetski upravi. Na podlagi povedanega lahko geodetsko storitev opredelimo kot strokovno tehnično podlago za odločanje v upravnem postopku in evidentiranja sprememb podatkov v geodetskih zbirkah podatkov ali kot storitev, ki omogoči izvajanje oziroma je del izvajanja že pridobljene pravice. Geodetska storitev je sicer zaključena celota, ki pa sama po sebi nima pravno relevantnih posledic, če ni izveden tudi upravni postopek evidentiranja ugotovljenih podatkov o nepremičninah oziroma njihovih spremembah oziroma ni bilo odločanja v upravnem postopku drugega upravnega organa. Lastniki nepremičnin oziroma naročniki geodetske storitve z njeno izvedbo ne pridobijo nikakršnih pravic, obveznosti ali pravnih koristi, na katere bi se lahko sklicevali, saj mora zato geodetski storitvi nujno slediti odločanje o upravnem postopku.

Pred uveljavitvijo tega zakona in Zakona o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot je bilo izvajanje geodetskih storitev v pristojnosti geodetske uprave kot upravna naloga državne geodetske službe. Izvajanje geodetskih storitev je pomenilo vodenje upravnega postopka in odločanje o upravni stvari. Dela, ki predstavljajo sedaj tehnični del geodetske storitve, kar opredeljuje Zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot kot izvedbo postopka za izdelavo elaborata in izdelavo elaborata posamezne storitve, so pomenila doslej vodenje postopka oziroma posameznih dejanj v postopku pred izdajo odločbe. Ta dejanja je vodila sama geodetska uprava, praviloma pa so ta dejanja vodila geodetska podjetja, ki so z geodetsko upravo sklenila pogodbo o opravljanju geodetskih storitev; lahko rečemo kot neka podaljšana roka geodetske uprave. Z navedeno pogodbo se je geodetsko podjetje obvezalo, da bo mesečno prevzelo v izvajanje določeno število geodetskih storitev in jih opravilo v določenem roku. Delavcem geodetskega podjetja, ki so izvajali posamezna dela geodetske storitve, je direktor geodetske uprave izdal pooblastilo za vodenje upravnega postopka oziroma opravljanje posameznih dejanj v upravnem postopku pred odločanjem. Geodetsko podjetje geodetskih storitev brez sklenjene pogodbe o opravljanju geodetskih storitev ni smelo izvajati. Kljub temu, da so bila geodetska podjetja samostojne pravne osebe, ki so smele izvajati geodetsko dejavnost v okviru svoje registrirane dejavnosti, so bila v zvezi z izvajanjem geodetskih storitev v določeni meri vezana

in odvisna od geodetske uprave, saj je ta odločala, katere storitve bo oddala v izvajanje določenemu geodetskemu podjetju in koliko preko določene mesečne kvote. Izvedbo geodetske storitve so lahko lastniki nepremičnine oziroma druge upravičene osebe naročile le na geodetski upravi, samo geodetsko podjetje pa naročila, ki je predstavljalo zahtevo za uvedbo upravnega postopka, ni smelo samostojno prevzeti. Geodetska uprava je pri oddaji storitve v izvajanje po možnosti upoštevala željo naročnika po določenem geodetskem podjetju, čeprav nanjo ni bila vezana. Vsekakor pa lahko ugotovimo, da je mesečna kvota geodetskih storitev, ki jih je prejelo geodetsko podjetje v izvajanje od geodetske uprave pomenilo v določeni meri garancijo za delovanje in obstoj geodetskega podjetja. Dosedanji način izvajanja geodetskih storitev je spremenjen tako, da je geodetska storitev sedaj zaključena celota in se ne izvaja v sklopu upravnega postopka kot opravljanje posameznih dejanj pred odločanjem temveč je strokovno tehnična podlaga, ki omogoča odločanje v upravnem postopku. Naročilo za izvajanje tehničnega dela geodetske storitve pridobiva geodetsko podjetje sedaj v pogojih delovanja tržnih zakonitosti brez vednosti in vpliva geodetske uprave. Z dovoljenjem za izvajanje geodetskih storitev bo geodetsko podjetje pridobilo samo pravico do izvajanja geodetskih storitev. Dejanski obseg izvajanja geodetskih storitev bo odslej odvisen od delovanja trga, na kar pa bo prav gotovo vplivalo število geodetskih podjetij, ki na določenem območju izvajajo geodetske storitve, cena in kvaliteta izvedene geodetske storitve, pa tudi propagandno komercialni postopki geodetskega podjetja.

Določilo drugega odstavka tega člena, po katerem izvede geodetsko podjetje geodetsko storitev po naročilu stranke ali geodetske uprave, je na prvi pogled jasno. V zvezi z opredelitvijo pojma geodetska storitev v smislu zaključenega delovnega procesa in njenega izvajalca pa obravnavano določilo izgubi svojo jasnost in je mogoče celo razpravljati o njegovi smiselnosti. Postavi se namreč vprašanje, kdo je v tem določilu mišljen kot stranka, ki lahko naroči izvedbo geodetske storitve. Pojem stranke je mogoče obravnavati z vidika geodetskega podjetja, glede na dejstvo, da geodetska storitev ni sama sebi namen in da brez odločanja v upravnem postopku njen naročnik ne pridobi nikakršnih pravic, obveznosti ali pravnih koristi, pa je mogoče pojem stranke obravnavati tudi z vidika upravnega organa oziroma upravnega odločanja.

Slovar slovenskega knjižnega jezika določa oziroma pojasnjuje pojem stranke v zvezi z izvajanjem storitev kot osebo v odnosu do druge osebe, organizacije ali organa, ki opravlja določene storitve. Ker je geodetsko podjetje samostojno v pridobivanju in sprejemanju naročil za izvedbo geodetske storitve je z njegovega vidika stranka vsaka fizična ali pravna oseba, ki naroči izvedbo geodetske storitve in je pripravljena plačati ceno za njeno izvedbo, ne glede na to, ali bo naročnik geodetske storitve lahko uspešno zahteval uvedbo upravnega postopka in upravnega odločanja ali ne. V zvezi s tem pojmovanjem stranke je obravnavano določilo pravzaprav nesmiselno.

Z vidika upravnega organa in vodenja upravnega postopka ter odločanjem v upravnem postopku je lahko stranka postopka fizična ali pravna oseba, ki lahko nastopa kot aktivna stranka postopka, to je oseba, na zahtevo katere se uvede upravni postopek. Status stranke upravnega postopka daje zakon o splošnem upravnem postopku tudi tistim, ki lahko v upravnem postopku varujejo svoje pravne koristi. Glede na dejstvo, da je izvedena geodetska storitev strokovno tehnična podlaga v upravnem odločanju in da bo odločitev zadevala nepremičnino, je lahko aktivna stranka v zvezi z nepremičninami le njen lastnik oziroma

pooblaščenec, razen kadar je z zakonom določeno, da je lahko aktivna stranka tudi druga oseba.

Ker dobi obravnavana norma svoj smisel dejansko le ob pojmovanju stranke z vidika upravnega odločanja, se zdi, da je imel zakonodajalec ob sprejemu obravnavane norme v mislih stranko z vidika upravnega odločanja. S tem pa moramo obravnavano normo obravnavati kot določitev kroga upravičenih oseb za naročanje izvedbe geodetske storitve in prepoved sprejemanja naročil izven tega kroga. To pomeni dejansko omejevanje geodetskega podjetja v njegovi samostojnosti nastopanja na trgu in sprejemanja oziroma pridobivanja naročil za izvedbo geodetskih storitev. Potemtakem pomeni obravnavana norma določitev le lastnikov nepremičnin kot upravičencev naročanja izvedbe geodetskih storitev in poleg njih še geodetske uprave.

Zaradi že omenjene narave geodetske storitve, ki omogoča njenemu naročniku, razen v primeru, ko je geodetska storitev del izvajanja že pridobljene pravice (npr. pravica gradnje), pridobitev pravice oziroma pravne koristi in je geodetska storitev strokovno tehnična podlaga za odločanje v upravnem postopku oziroma brez njene izvedbe ni mogoče sprožiti upravnega postopka, mora biti zagotovljeno izvajanje geodetskih storitev na celotnem območju države. Geodetsko podjetje pridobi z izdajo dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev sicer pravico do njihovega izvajanja na celotnem območju države, na določenem območju pa mu je naložena dolžnost njihovega izvajanja. Območje, na katerem je geodetsko podjetje dolžno izvajati geodetske storitve, določa geodetska uprava, pri čemer je osnovno merilo določitve tega območja sedež geodetskega podjetja, s soglasjem geodetskega podjetja mu je lahko določeno še širše območje, zato je mogoča situacija, da na določenem območju nobeno geodetsko podjetje ne bo dolžno izvajati geodetskih storitev. Trenutno je z dolžnostjo izvajanja geodetskih storitev pokrito celotno območje države. Za primer, ko nobeno geodetsko podjetje na določenem območju ni dolžno izvajati geodetske storitve, je v 3. odstavku 27. člena tega zakona določeno, da geodetske storitve izvaja krajevno pristojna območna geodetska uprava. S to določbo je dana območni geodetski upravi pravica in dolžnost izvajanja geodetskih storitev. Do take situacije pride tudi v primeru, če je vsem geodetskim podjetjem, ki so na določenem območju dolžna izvajati geodetske storitve, geodetski inšpektor začasno prepovedal izvajati geodetske storitve oziroma je bila navedena prepoved izrečena edinemu geodetskemu podjetju, ki je bilo na določenem območju dolžno izvajati geodetske storitve ali je navedenemu ali navedenim geodetskim podjetjem prenehalo dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev.

V obravnavanem določilu je še določeno, da izvaja krajevno pristojna območna geodetska uprava geodetske storitve tudi v primeru, če jih geodetsko podjetje ne opravlja v skladu s predpisi in pravili stroke. Edninska oblika označitve subjekta izvajanja geodetskih storitev pravzaprav pomeni, da je mogoče omenjeno določilo uveljaviti le takrat, če geodetskih storitev v skladu s predpisi in pravili stroke ne izvaja geodetsko podjetje, ki je na določenem območju edino dolžno izvajati geodetske storitve in ne omogoča geodetski upravi, da bi vstopila na trg izvajanja geodetskih storitev namesto enega izmed geodetskih podjetij. Ob tem se postavi tudi vprašanje, kdo in na kakšen način (s katerim aktom) ugotovi dejstvo, da geodetsko podjetje geodetskih storitev ne izvaja v skladu s predpisi in pravili stroke. Prav gotovo bo to dejstvo prva zaznala (ugotovila) geodetska uprava, ko bo hotela na podlagi izvedene geodetske storitve odločati v upravnem postopku in evidentirati spremembe geodetskih podatkov v zbirkah geodetskih podatkov. Ker pa bi s tem, ko bi geodetska uprava

na podlagi lastne ugotovitve o neskladnosti izvedene geodetske storitve s predpisi in pravili stroke začela izvajati geodetske storitve, posegla v razmerja na trgu izvajanja geodetskih storitev in s tem v položaj geodetskega podjetja, sama ugotovitev geodetske uprave verjetno ni zadostna.

V peti alineji 39. člena tega zakona je določeno, da nadzoruje geodetski inšpektor, ali se geodetske storitve, ki jih izvajajo geodetska podjetja, izvajajo v skladu z dovoljenjem in v skladu s predpisi. Ugotavljanje izvajanja geodetskih storitev v skladu s pravili stroke v navedenem določilu ni vključeno, zato geodetski inšpektor tega dejstva ne bo mogel ugotoviti. Nobenega dvoma ni, da bo lahko oziroma bo morala krajevno pristojna območna geodetska uprava začeti izvajati geodetske storitve takrat, ko bo to dejstvo ugotovil inšpektor in ga predložil geodetski upravi ne glede na njegove morebitno izrečene ukrepe.

V zvezi z ugotovitvijo, da geodetsko podjetje ne izvaja geodetskih storitev v skladu s pravili stroke se zdi, da bi morala biti ta ugotovitev sprejeta na neodvisen način. Če bi to ugotovitev sprejela geodetska uprava sama, bi mogoče lahko geodetsko podjetje ugovarjalo celo šikanozna dejanja. To dejstvo bi lahko ugotovila komisija, v katero bi imenovala člane geodetska uprava in Inženirska zbornica Slovenije, ugotovitev komisije pa bi bila podlaga za začetek izvajanja geodetskih storitev s strani krajevno pristojne območne geodetske uprave.

Poseben strokovni izpit, ki ga mora imeti opravljenega geodet za izvajanje geodetskih storitev, in predpisana tehnična opremljenost geodetskega podjetja omogočata predvideni standard (nivo) izvedene geodetske storitve, ki še zagotavlja odločanje v upravnem postopku in evidentiranje z geodetsko storitvijo ugotovljenih geodetskih podatkov oziroma njihovih sprememb v zbirkah geodetskih podatkov. Kadar začne krajevno pristojna območna geodetska uprava ob izpolnjenih pogojih iz 3. odstavka obravnavanega člena tega zakona izvajati geodetske storitve, bi morala biti tudi v tem primeru izpolnjena oba pogoja, ki omogočata pričakovan nivo izvedene geodetske storitve. Ta zahteva sicer v zakonu ni določena, vendar logično izhaja iz zahteve po določenem nivoju izvedene geodetske storitve, saj mora tudi geodetska uprava zagotavljati tak nivo geodetske storitve, kot se ga pričakuje od geodetskega podjetja.

28. člen

(1) Dovoljenje se izda na zahtevo geodetskega podjetja.

(2) Dovoljenje se izda geodetskemu podjetju, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- da je vpisano v imenik geodetskih podjetij;**
- da ima sklenjeno zavarovalno pogodbo za škodo, ki bi jo v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti utegnili povzročiti strankam ali tretjim osebam, in sicer do višine najmanj 10,000.000 tolarjev;**
- da ima samostojni podjetnik posameznik ali gospodarska družba s pogodbo o zaposlitvi ali pogodbo o delu zagotovljeno sodelovanje najmanj ene osebe, ki je vpisana v imenik geodetov, ima opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev in aktivno obvlada slovenski jezik;**

- da razpolaga z ustrezno tehnično opremo in prostori, ki omogočajo opravljanje dejavnosti in poslovanje s strankami.
- (3) Podrobnejše pogoje, ki se nanašajo na tehnično opremo in prostore, program posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev in način ugotavljanja znanja slovenskega jezika, uredi minister na predlog inženirske zbornice.
- (4) Za izvajanje posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev skrbi geodetska uprava.
- (5) Geodetska uprava vodi imenik geodetskih podjetij, ki imajo dovoljenje, in imenik oseb, ki imajo opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev.
- (6) O zahtevi za pridobitev dovoljenja odloča geodetska uprava.
- (7) Dovoljenje se izda geodetskemu podjetju za celotno območje Republike Slovenije za nedoločen čas.
- (8) Z odločbo o izdaji dovoljenja so določi tudi območje, na katerem je geodetsko podjetje, ki je pridobilo dovoljenje, dolžno izvajati geodetske storitve.
- (9) Kot območje iz prejšnjega odstavka se določi območje območne geodetske uprave, na katerem ima geodetsko podjetje sedež, s soglasjem geodetskega podjetja po tudi širše območje.
- (10) Geodetsko podjetje, ki je pridobilo dovoljenje, vpiše geodetska uprava v imenik geodetskih podjetij, ki imajo dovoljenje.

Komentar:

Izvajanje geodetskih storitev je s tem zakonom, čeprav ne izrecno, določeno kot pravica geodetskega podjetja, katere izvrševanje je pogojeno s pridobitvijo dovoljenja. Ker gre za zakonsko določeno pravico geodetskega podjetja, je mogoče pogoje pa pridobitev dovoljenja, ki omogoča izvrševanje te pravice, predpisati samo z zakonom. Odločanje o izdaji dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev je odločanje o upravni stvari, v smislu 2. člena zakona o splošnem upravnem postopku odločanje pravici, čeprav se v tem postopku ne odloča o sami pravici temveč o pravici njenega izvrševanja, katerega zaključek je izdaja upravne odločbe po 1. odstavku 207. člena istega zakona. Da se izda dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev v obliki upravne odločbe je navedeno v osmem odstavku obravnavanega člena tega zakona, ko je navedeno, da se z odločbo o izdaji dovoljenja določi tudi območje, na katerem je geodetsko podjetje dolžno izvajati geodetske storitve.

Upravni postopek, odločitev o izdaji dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev pa se sprejme v upravnem postopku, se začne na zahtevo stranke ali po uradni dolžnosti. Po uradni dolžnosti se lahko začne upravni postopek, če tako določa zakon ali na zakonu temelječ predpis in kadar je treba zaradi javne koristi glede na dejansko stanje stvari odločiti o pravici, obveznosti ali pravni koristi fizične ali pravne osebe. S tem zakonom in tudi s predpisom izdanim na njegovo podlagi ni določeno, da bi lahko geodetska uprava odločala po uradni dolžnosti o izdaji dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev. V osmem odstavku tega člena je določeno, da se v postopku izdaje dovoljenja odloči tudi o območju, na katerem je geodetsko podjetje dolžno izvajati geodetske storitve, zato je geodetska uprava to dolžna storiti in brez te odločitve dovoljenja pravzaprav ne bi smela izdati. Zagotavljanje izvajanja geodetskih storitev je nedvomno tudi v javni koristi, saj postopkov, katerih strokovno tehnična

podlaga je izvedena geodetska storitev, ni mogoče izvesti. Temu pritrjuje tudi določilo tretjega odstavka 27. člena tega zakona, saj je dolžnost krajevno pristojne območne geodetske uprave izvajati geodetske storitve, če na njenem območju ni geodetskega podjetja, ki bi jih bilo dolžno izvajati oziroma jih geodetsko podjetje ne izvaja v skladu s predpisi in pravili stroke. Iz navedenega razloga ni videti ovir, da geodetska uprava ne bi smela začeti po uradni dolžnosti postopka za spremembo že izdanega dovoljenja v delu, ki se nanaša na določitev območja dolžnosti izvajanja geodetskih storitev.

Pravica geodetskega podjetja za vložitev zahteve za izdajo dovoljenja je dejansko že določena v 125. členu zakona o splošnem upravnem postopku, saj gre kot je bilo že omenjeno, za odločanje o dovolitvi izvrševanja zakonsko določene pravice. Izvajanje geodetskih storitev je le v interesu geodetskega podjetja in dejansko ni videti drugih oseb, ki bi lahko brez volje geodetskega podjetja zahtevali uvedbo postopka za izdajo dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev. Iz navedenega razloga se zdi določilo prvega odstavka tega člena, ki kot upravičenca za vložitev zahteve za izdajo dovoljenja, pravzaprav odveč, saj geodetskemu podjetju ne daje nekih pravic, ki bi že ne izhajale iz drugega zakona.

Drugi odstavek tega člena določa pogoje, ki jih mora komulativno izpolnjevati geodetsko podjetje, ki želi pridobiti dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev. Te pogoje mora geodetsko podjetje izpolniti pred vložitvijo zahteve za izdajo dovoljenja in jih mora izpolnjevati ves čas izvajanja geodetskih storitev. Če geodetsko podjetje v času izvajanja geodetskih storitev ne izpolnjuje več kateregakoli izmed pogojev, je to razlog za odvzem dovoljenja. Izpolnjevanje vseh predpisanih pogojev mora geodetsko podjetje izkazati ob vložitvi zahteve za izdajo dovoljenja. Listine oziroma načina izkazovanja predpisanih pogojev ta zakon izrecno ne določa. Iz posameznih določb tega zakona, pravilnika o pogojih, ki se nanašajo na prostore in tehnično opremo geodetskega podjetja in pravilnika o programu posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev in o načinu ugotavljanja znanja slovenskega jezika je mogoče sklepati o načinu oziroma listini, s katero je geodetskemu podjetju mogoče izkazati izpolnjevanje predpisanega pogoja.

O vpisu v imenik geodetskih podjetij izda Inženirska zbornica Slovenije odločbo o vpisu v imenik in mu z isto odločbo dodeli tudi identifikacijsko številko. Izpolnitev pogoja vpisa v imenik geodetskih podjetij lahko geodetsko podjetje izkaže s kopijo odločbe o vpisu v imenik geodetskih podjetij, lahko pa v svoji vlogi le navede identifikacijsko številko, saj le te nima geodetsko podjetje, ki ni vpisano v imenik geodetskih podjetij.

Geodetsko podjetje bo sklenitev zavarovalne pogodbe o zavarovanju odgovornosti za škodo, ki bi jo utegnilo v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti povzročiti strankam ali tretjim osebam, v višini najmanj 10,000.000 SIT dokazalo s kopijo podpisane zavarovalne police ali potrdila o kritju. Dokaz sklenitve zavarovalne pogodbe je po 1. odstavku 925. člena Obligacijskega zakonika podpisana zavarovalna polica ali potrdilo o kritju. Po 2. odstavku 926. člena istega zakonika sme zavarovalno polico začasno nadomestiti potrdilo o kritju, v katerem so vpisane bistvene sestavine zavarovalne pogodbe, s tem, da doba začasnosti potrdila o kritju ni določena. Ker potrdilo o kritju začasno nadomesti podpisano polico, lahko geodetsko podjetje ob vložitvi zahtevka za izdajo dovoljenja izpolnitev obravnavanega pogoja dokaže tudi s kopijo potrdila o kritju, ki ga mora kasneje nadomestiti s kopijo podpisane zavarovalne police. Ne glede na to, da mora geodetsko podjetje, kot je bilo že poudarjeno, pogoje za pridobitev dovoljenja izpolnjevati ves čas izvajanja geodetskih storitev in da se

zavarovalna pogodba običajno sklepa za dobo enega leta, geodetskemu podjetju vsako leto ni treba geodetski upravi dokazovati plačila zavarovalne premije, če je bila zavarovalna pogodba sklenjena na podlagi 927. člena obligacijskega zakonika, oziroma dostavljati kopije zavarovalne police. Zavarovalno polico oziroma dokaz o plačilu zavarovalne premije bo moralo geodetsko podjetje pokazati na zahtevo geodetskega inšpektorja ali geodetske uprave, saj je neizpolnjevanje predpisanih pogojev za pridobitev dovoljenja razlog za njegov odvzem.

Samostojni podjetnik posameznik oziroma gospodarska družba mora imeti za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev s pogodbo o zaposlitvi ali pogodbo o delu zagotovljeno sodelovanje najmanj ene osebe, vpisane v imenik geodetov, ki ima opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev in aktivno obvlada slovenski jezik. Sodelovanje z geodetom bo geodetsko podjetje izkazalo s kopijo pogodbe o zaposlitvi oziroma pogodbe o delu, kar je odvisno od zagotovitve sodelovanja. Kot dokaz vpisa geodeta v imenik geodetskih podjetij lahko služi kopija odločbe o vpisu v imenik geodetov, ki jo ob vpisu v imenik izda Inženirska zbornica Slovenije, ali pa le navedba identifikacijske številke geodeta, ki je geodetu dodeljena ob vpisu v imenik in je navedena tudi v omenjeni odločbi. Po 22. členu Pravilnika o programu posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev in načinu ugotavljanja znanja slovenskega jezika izda Ministrstvo za okolje in prostor geodetu po uspešno opravljenem izpitu predpisano potrdilo, zato je kopija tega potrdila vsekakor dokaz izpolnjevanja tega pogoja. 32. člen tega zakona določa, da se izkazuje geodet, ki ima opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev z geodetsko izkaznico, ki jo izda geodetska uprava. Ker je pod pojmom geodet v smislu tega zakona mišljena oseba, ki je vpisana v imenik geodetov, se lahko izpolnjevanje pogoja vpisa v imenik in opravljenega posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev izkaže tudi s fotokopijo geodetske izkaznice in pravzaprav le z navedbo številke geodetske izkaznice, saj o izdaji dovoljenja tako kot o izdaji geodetske izkaznice odloča in vodi evidenco izdanih dovoljenj za izvajanje geodetskih storitev in evidenco izdanih geodetskih izkaznic isti upravni organ (geodetska uprava). Ob upoštevanju določila 175. člena zakona o splošnem upravnem postopku geodetskemu podjetju izkazovanje izpolnjevanja predpisanih pogojev vpisa v imenik geodetov in opravljenega posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev za geodeta, ki ima geodetsko izkaznico, ni potrebno, saj si mora geodetska uprava po uradni dolžnosti pridobiti ustrezna dokazila. V zvezi z aktivnim obvladovanjem slovenskega jezika je v 32. členu navedenega pravilnika določeno, da se šteje da obvlada slovenski jezik v pisni in ustni obliki:

- državljan Republike Slovenije, ki je končal šolanje in pridobil strokovni naslov v Republiki Sloveniji,*
- tujec, ki je pridobil slovensko državljanstvo po predpisih o državljanstvu Republike Slovenije.*

V zvezi s končanjem šolanja in pridobitvijo strokovnega naslova v Republiki Sloveniji je treba poudariti, da se po predpisih o državljanstvu Republike Slovenije šteje, da aktivno obvlada slovenski jezik tisti, ki je v Republiki Sloveniji končal osnovno šolanje in ne šolanja za pridobitev strokovnega naslova, zato je treba to dejstvo upoštevati tudi v presoji, ali geodet obvlada slovenski jezik. Kadar pa geodet ne izpolnjuje zgoraj navedenega pogoja, da bi se štelo, da obvlada slovenski jezik, lahko aktivno obvladovanje slovenskega jezika dokaže s potrdilom o opravljenem preizkusu znanja slovenskega jezika, ki ga opravi pred strokovno komisijo, pristojno za preizkus aktivnega obvladovanja slovenskega jezika po predpisih o državljanstvu Republike Slovenije.

Pravilnik o pogojih, ki se nanašajo na prostore in tehnično opremo geodetskega podjetja določa v 7. členu, da mora geodetsko podjetje priložiti zahtevi za izdajo dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev dokumentacijo o izpolnjevanju določenih pogojev glede prostorov, opreme opravljanja dejavnosti in tehnične opreme in sicer:

- glede prostorov – odločbo pristojnega upravnega organa o izpolnjevanju pogojev za opravljanje gospodarske dejavnosti,
- glede opreme – pisno izjavo o vrsti in količini tehnične opreme.

Ker je predvidena izjava geodetskega podjetja le glede tehnične opreme in ne tudi opreme za opravljanje dejavnosti, navedene v 5. členu pravilnika, način izkazovanja izpolnjevanja tega pogoja pa ni predviden, je pravzaprav logično, da bi morala tudi glede te opreme veljati izjava geodetskega podjetja oziroma lahko tudi v končni fazi štejemo, da izjava o tehnični opremi vsebuje sama po sebi tudi izjavo o opremi za izvajanje dejavnosti.

Izjava geodetskega podjetja kot dokaz o izpolnjevanju pogojev, ki omogočajo izvajanje geodetskih storitev v pričakovanem standardu, je predvidena samo glede tehnične opreme. Tako obravnavanje oziroma status izjave geodetskega podjetja kot stranke upravnega postopka temelji na 11. členu v povezavi s 5. točko 1. odstavka 279. člena zakona o splošnem upravnem postopku. Po teh določilih je stranka postopka zavezana pred upravnim organom govoriti resnico, sicer je določena ničnost odločbe kot sankcija nedovoljenega dejanja (lažne izjave stranke postopka, ki zavede upravni organ).

Glede na omenjeni 175. člen zakona o splošnem upravnem postopku lahko v zvezi z izkazovanjem predpisanih pogojev za izdajo dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev ugotovimo, da mora geodetsko podjetje v svoji zahtevi za izdajo zahtevanega dovoljenja izkazati sodelovanje z geodetom, ki izpolnjuje predpisane pogoje, sklenitev zavarovalne pogodbe in podati izjavo o vrsti in količini tehnične opreme. Geodetska uprava bi morala v postopku izdaje dovoljenja na podlagi omenjenega določila po uradni dolžnosti sama pridobiti:

- dokaz, da je geodetsko podjetje vpisano v imenik geodetskih podjetij; imenik geodetskih podjetij vodi na podlagi javnega pooblastila tega zakona Inženirska zbornica Slovenije,
- ugotoviti, ali geodet, s katerim sodeluje geodetsko podjetje, izpolnjuje predpisane pogoje; evidenco o opravljenih izpitih za izvajanje geodetskih storitev vodi geodetska uprava,
- odločbo o izpolnjevanju pogojev za opravljanje geodetske dejavnosti; odločbo izda po sedežu geodetskega podjetja krajevno pristojna upravna enota.

V drugem odstavku 7. člena pravilnika o pogojih, ki se nanašajo na prostore in tehnično opremo geodetskega podjetja je sicer določeno, kar je bilo že omenjeno, da mora odločbo o izpolnjevanju pogojev za opravljanje gospodarske dejavnosti geodetsko podjetje priložiti svoji vlogi, vendar pa je treba ugotoviti, da je to določilo v očitnem nasprotju z navedeno normo zakona o splošnem upravnem postopku, ki je zakonska norma. V primeru, da sta v koliziji zakonska norma in norma podzakonskega predpisa, se uporablja zakonska norma, zato ravnanja v primeru navedene kolizije ni treba posebej utemeljevati.

Geodetska uprava Republike Slovenije, ki odloča o izdaji dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev je izdelala in uveljavila obrazec zahteve za izdajo dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev in v njem terja od vlagatelja zahteve kot priložo vlogi naslednje dokumente:

- dokazila, da geodetsko podjetje razpolaga z ustrezno tehnično opremo in prostori, ki omogočajo opravljanje dejavnosti in poslovanje s strankami po Pravilniku o pogojih, ki se nanašajo na prostore in tehnično opremo geodetskega podjetja (Uradni list RS, št. 67/2000). Dokazila o izpolnjevanju tega pogoja sta odločba pristojnega upravnega organa (upravne enote) in izjava geodetskega podjetja,
- fotokopijo odločbe o vpisu v imenik geodetskih podjetij pri Inženirski zbornici Slovenije. Geodetsko podjetje mora med splošnimi podatki na obrazcu zahteve za izdajo dovoljenja med ostalimi podatki navesti tudi identifikacijsko številko, ki jo dobi in ima samo tisto geodetsko podjetje, ki je vpisano v imenik geodetskih podjetij pri IZS, zato je zahteva po predložitvi fotokopije odločbe pravzaprav neutemeljena,
- fotokopijo zavarovalne pogodbe ali kopije police. Omenjeno je že bilo, da je zavarovalna pogodba sklenjena s podpisom zavarovalne police in se zavarovalne pogodbe ne sklepa na posebnem obrazcu, zato geodetsko podjetje zavarovalne pogodbe ne more predložiti,
- fotokopijo obrazca M1 (obrazec prijave za pokojninsko in invalidsko ter zdravstveno zavarovanje, ki naj bi služil kot dokaz sklenitve delovnega razmerja. Gotovo je mišljena fotokopija potrjenega potrdila o prijavi za pokojninsko in invalidsko ter zdravstveno zavarovanje) oziroma pogodbe o delu za osebe, ki izpolnjujejo pogoje za izvajanje geodetskih storitev. Gre za geodete, ki bodo izvajali geodetske storitve. Zahtevana fotokopija sklenjenega delovnega razmerja ne izkazuje, saj se delovno razmerje sklene le s pogodbo o zaposlitvi,
- fotokopijo potrdila o državljanstvu RS oziroma fotokopijo potrdila o opravljenem preizkusu znanja slovenskega jezika, če geodet ni državljan RS, za osebe, navedene v seznamu na vlogi, ki bodo izvajale geodetske storitve. Potrdilo o državljanstvu je izdalo Ministrstvo za notranje zadeve vsem državljanom RS v letu 1992 zaradi lažjega uveljavljanja pravic, ki so vezane na državljanstvo RS, kot je navedeno na samem potrdilu. Po Zakonu o osebni izkaznici (Uradni list RS, št. 75/97) je osebna izkaznica javna listina, s katero državljan Republike Slovenije dokazuje svojo identiteto in državljanstvo, zato bi lahko za dokaz državljanstva, ki predpostavlja znanje slovenskega jezika kot pogoja za izvajanje geodetskih storitev, geodetska uprava terjali pravzaprav le fotokopijo osebne izkaznice.

Ob obravnavanju pogojev, ki jih mora geodetsko podjetje izpolniti za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev, se gotovo kot temeljno zastavi vprašanje števila geodetov, ki morajo biti angažirani v geodetskem podjetju, ki želi izvajati geodetske storitve. Geodetska uprava je uveljavila stališče, da lahko geodetske storitve izvaja samostojni podjetnik posameznik, ki izpolnjuje pogoj 2. alineje 2. odstavka 28. člena tega zakona ne da bi imel angažiranega drugega geodeta, ki izpolnjuje predpisane pogoje. To stališče je razvidno že iz obrazca zahteve za izdajo dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev, saj se kot priloga zahteve za izkazovanje navedenega pogoja terja obrazec M1 in ne fotokopija pogodbe o zaposlitvi oziroma pogodbe o delu, ki je navedeno v 2. alineji 2. odstavka 28. člena tega zakona. Nedvomna opredelitev do zastavljenega vprašanja pa je razvidna iz izdanih dovoljenj za izvajanje geodetskih storitev, saj so bila ta izdana samostojnim podjetnikom posameznikom, ki nimajo angažiranih drugih geodetov. Zdi se, da je tako stališče odraz želje po uzakonitvi obstoječe prakse in ne doslednega izvajanja tega zakona. Do sprejema tega zakona so namreč geodetske storitve, ki so se izvajale v upravnem postopku kot naloga geodetske službe, izvajali na podlagi pogodbe, sklenjene z geodetsko upravo, in pooblastila posameznemu geodetu direktorja geodetske uprave za opravljanje posameznih dejanj postopka pred upravnim odločanjem sami samostojni podjetniki posamezniki in eno osebnih gospodarske družbe v katerih je edini lastnik kapitala te družbe opravljal njeno dejavnost.

Tako izvajanje geodetskih storitev, ki niso predstavljale zaključene celote, temveč je geodet opravil le posamezna dejanja postopka, je bil pravzaprav logičen, saj je geodetska uprava izvajala kontrolo pravilnosti izvedenih postopkov in izdala upravni akt odločitve v upravnem postopku. Do izdaje akta (odločbe ali sklepa) v upravnem postopku pa ni prišlo le v primerih, ko se je storitev končala s podpisom zapisnika, ki ga je geodet podpisal po pooblastilu in v imenu geodetske uprave in je imel status javne listine.

V nasprotju z navedeno opredelitvijo geodetske uprave glede potrebnega števila geodetov v geodetskem podjetju pa je iz obravnavanega določila in v smislu nekaterih drugih določil tega zakona izhaja, da bi lahko geodetske storitve izvajalo geodetsko podjetje, v katerem morata biti najmanj dva geodeta, od katerih mora vsaj eden izpolnjevati pogoje za izvajanje geodetskih storitev. Na podlagi 1. odstavka 31. člena tega zakona pa je mogoče celo zahtevati, da morata biti v geodetskem podjetju angažirana najmanj dva geodeta, ki izpolnjujeta pogoje za izvajanje geodetskih storitev. Omenjeno je že bilo, da mora geodetsko podjetje v 2. odstavku obravnavanega določila taksativno določene pogoje izpolnjevati komulativno in ves čas izvajanja geodetskih storitev. Komulativnost izpolnjevanja pogojev pomeni hkratno (istočasno) izpolnjevanje vsakega izmed njih posamezno in ne morebiti združeno. Med pogoji za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev je v 1. alineji obravnavanega določila določen pogoj vpisa v imenik geodetskih podjetij. Vpis v imenik geodetskih podjetij zahteva tudi sklenitev pogodbe o zaposlitvi ali pogodbe o delu z osebo, vpisano v imenik geodetov, 3. alineja obravnavanega določila pa določa pogoj sklenjene pogodbe o zaposlitvi ali pogodbe o delu z geodetom, vpisanim v imenik geodetov, ki ima opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev in aktivno obvlada slovenski jezik (izpolnjuje pogoje za izvajanje geodetskih storitev). Iz omenjenih določil izhaja, da predstavlja izpolnitev pogoja vpisa v imenik geodetskih podjetij sodelovanje enega geodeta in izpolnjevanje pogoja za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev še sodelovanje geodeta, ki izpolnjuje pogoje za izvajanje geodetskih storitev. Temu stališču pritrjuje tudi dejstvo, da samostojni podjetnik sam s seboj ne sklepa pogodbe o zaposlitvi, ampak je zase izpolnil le obrazec M1 (prijavo za pokojninsko in invalidsko ter zdravstveno zavarovanje), za izdajo dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev pa mora samostojni podjetnik posameznik izkazati, da je sklenil pogodbo o zaposlitvi ali pogodbo o delu z geodetom, ki izpolnjuje pogoje za izvajanje geodetskih storitev. Sklenitev pogodbe o zaposlitvi ali pogodbe o delu, pri kateri je »delodajalec in delojemalec« ista oseba, ni mogoče, zato samostojni podjetnik posameznik (pa tudi eno osebna gospodarska družba, ko je edini družbenik te družbe tudi edini delavec – običajno direktor družbe) izpolnitev obravnavanega pogoja ne more izkazati, če pogodbe o zaposlitvi ali pogodbe o delu ne sklene z drugim geodetom. Poleg navedenega pa morebiti še bolje pritrjuje stališču o najmanj dveh geodetih, potrebnih za izvajanje geodetskih storitev v smislu tega zakona, določilo 1. odstavka 31. člena, saj mora geodetsko podjetje imenovati odgovornega geodeta, ki bo zaradi skladnosti izvedene geodetske storitve s predpisi in pravili stroke izvajal kontrolo in izvedeno geodetsko storitev tudi potrdil. Bistvo imenovanja odgovornega geodeta je notranja kontrola v geodetskem podjetju, o kateri pa pravzaprav ni mogoče govoriti, če samostojni podjetnik posameznik sam sebe imenuje za odgovornega geodeta in izjavlja, da je izvedel kontrolo skladnosti izvedene geodetske storitve s predpisi in pravili stroke.

Med pogoji za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev je predpisana sklenitev zavarovanja za škodo, ki bi jo geodetsko podjetje utegnilo v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti povzročiti strankam in tretjim osebam do višine najmanj 10,000.000 SIT. Ta določba, ki pomeni novost, saj v dosedanem izvajanju geodetskih storitev njihov izvajalec ni

sklepal zavarovanja za škodo storjeno v zvezi z opravljanjem dejavnosti, ne razlikuje nematerialne od materialne škode, zato bi moralo imeti geodetsko podjetje sklenjeno zavarovanje odgovornosti za škodo ne glede na njeno obliko. Ker predstavlja zahteva po zavarovanju odgovornosti za škodo, izvirajočo iz opravljanja geodetske dejavnosti novost, zavarovalnice še nimajo izoblikovanih oziroma dogovorjenih enotnih ali vsaj pretežno usklajenih pogojev zavarovanja, sklepajo nekatere zavarovanje te odgovornosti v skladu s splošnimi pogoji zavarovanja odgovornosti, druge pod pogoji zavarovanja projektantske odgovornosti, nekatere pa so izdelale splošne pogoje za zavarovanje poklicne odgovornosti geodetov (npr. Zavarovalnica Tilia d.d. Novo mesto – GEO-2000-NM) oziroma so izdelale posebne pogoje za zavarovanje poklicne odgovornosti geodetov (npr. Krekova zavarovalnica d.d. – KL-GEO-ODG-2000). Ob tem je treba še ugotoviti, da je Zavarovalnica Tilia d.d. Novo mesto navedla v splošnih pogojih za zavarovanje poklicne odgovornosti geodetov, da jamči za čisto premoženjsko škodo (to je škodo, ki nima za posledice niti poškodovanja oseb niti stvari), ki jo proti zavarovancu uveljavlja tretja oseba in za katero je zavarovanec odgovoren. Ker pomeni to bistveno odstopanje med zavarovalnicami in dejansko tudi od zakonsko določene zahteve po zavarovanju odgovornosti, bi bilo smiselno, da se zavarovalnice dogovorijo in sprejmejo enotne oziroma vsaj v bistvenih pogojih poenotene pogoje zavarovanja poklicne odgovornosti geodetov ali pa da se geodetska podjetja dogovorijo, pri kateri zavarovalnici bodo zavarovala svojo odgovornost iz dejavnosti. Omeniti je še treba, da zavarovalnice, ki imajo uveljavljene splošne ali pa posebne pogoje za zavarovanje poklicne odgovornosti geodetov, izključujejo iz jamstva škode, ki nastanejo zaradi neatestiranih ali neumerjenih instrumentov geodeta. Ob tem velja ugotovitev, da pravilnik o pogojih, ki se nanašajo na prostore in tehnično opremo geodetskega podjetja ne zahteva atestiranja ali umerjanja instrumentov, kar je prav gotovo njegova pomanjkljivost.

Na podlagi 4. alineje 2. odstavka 28. člena tega zakona mora geodetsko podjetje, ki želi izvajati geodetske storitve in pridobiti zahtevano dovoljenje, razpolagati z ustrezno tehnično opremo in prostori, ki omogočajo opravljanje dejavnosti in poslovanje s strankami. Minister je po določilu 3. odstavka obravnavanega člena z že navedenim pravilnikom določil za izvajanje geodetskih storitev pogoje, ki se nanašajo na prostore in tehnično opremo geodetskega podjetja, vpisanega v imenik geodetskih podjetij. Ob primerjavi obravnavane zakonske norme in določil pravilnika je mogoče v prvi vrsti ugotoviti razliko oziroma neskladje glede zahtevane pravice geodetskega podjetja do prostorov in tehnične opreme. Po obravnavani zakonski normi mora geodetsko podjetje le razpolagati s tehnično opremo in prostori, ki omogočajo opravljanje dejavnosti in poslovanje s strankami. Razpolaganje, določeno z zakonom, ne pomeni razpolaganja v smislu pravice oziroma sposobnosti imetnika te pravice do njenega prenosa, obremenitve ali spremembe, ampak le pravico rabe prostorov in tehnične opreme. Pravilnik pa od geodetskega podjetja, v nasprotju z zakonsko normo, predpostavlja oziroma terja lastninsko pravico na prostorih in tehnični opremi, kar izhaja iz njegovega 3. člena in je izrecno zahtevano v 5. in 6. členu. Geodetsko podjetje lahko razpolaganje s prostori in tehnično opremo v omenjenem smislu pojmovanja oziroma razumevanja razpolaganja, določenega z zakonom, izkaže z najemno pogodbo ali za tehnično opremo celo le s pisno izjavo lastnika tehnične opreme, da lahko geodetsko podjetje to opremo uporablja za izvajanje geodetskih storitev in s tem izpolni zahtevo po razpolaganju s prostori in opremo, ki omogoča opravljanje dejavnosti in poslovanje s strankami. Tudi iz že omenjenega obrazca geodetske uprave za vložitev zahteve za izdajo dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev je razvidno, da mora geodetsko podjetje vlogi priložiti dokazila, s katerimi izkaže razpolaganje (ne lastninske pravice) z ustrezno tehnično opremo in prostori.

S pravilnikom je minister določil, da so prostori geodetskega podjetja prostori za opravljanje dejavnosti, prostori za poslovanje s strankami in pomožni prostori s tem, da nista predpisana njihovo število in velikost, ustrezati pa morajo pogojem, določenim z drugimi predpisi. Ugotoviti je mogoče, da mora imeti na podlagi obravnavanega pravilnika geodetsko podjetje najmanj:

- prostor, kjer opravlja svojo dejavnost in v okviru njega del, ki je namenjen komuniciranju z vsako stranko posebej, pri čemer ni pojasnjeno oziroma določeno, kaj pomeni komuniciranje z vsako stranko posebej,*
- čakalnico in pomožne prostore, ki jih lahko ima geodetsko podjetje v souporabi z drugo osebo.*

Glede pomožnih prostorov je na podlagi besedila 3. odstavka 4. člena pravilnika mogoče sklepati, da so pomožni prostori navedeni le primeroma in da dejansko ni predpisano, katere izmed njih mora geodetsko podjetje imeti ali jih imeti v souporabi. To besedilo pa je mogoče upoštevati tudi kot normo, s katero so določeni minimalni pomožni prostori geodetskega podjetja in da ima lahko geodetsko podjetje še druge pomožne prostore, ki pa niso navedeni. Tej možnosti obravnavanja navedenega določila pa dejansko ne gre pritrditi, saj ni videti nikakršnih razlogov, da bi morali imeti geodetsko podjetje ali imeti v souporabi garažo, skladišče materiala in končno tudi ne prostor za shranjevanje inštrumentov, saj ti prostori prav gotovo niso potrebni (ki omogočajo) za opravljanje dejavnosti in poslovanje s strankami.

V poglavju o prostorih določa pravilnik v 5. členu, da mora imeti geodetsko podjetje pisarniško opremo, računalnik s tiskalnikom, telefonski priključek in modem za dostop do interneta in registriran osebni avtomobil ali kombinirano vozilo. Za poslovanje s strankami pa mora geodetsko podjetje razpolagati z opremo, ki omogoča pregled dokumentacije na papirju in v računalniški obliki, ter zagotavljati povezavo preko telefona in elektronskih medijev. Izmed tehnične opreme, ki zagotavlja geodetskemu podjetju izdelavo geodetskih izdelkov predvidene kvalitete oziroma omogoča evidentiranje sprememb geodetskih podatkov v evidencah nepremičnin, pa mora imeti geodetsko podjetje:

- geodetske inštrumente, ki omogočajo merjenje kotov in dolžin s predpisano praktično natančnostjo,*
- računalniško strojno in programsko opremo, ki omogoča izmenjavo podatkov z geodetsko upravo in izkazovanje podatkov v skladu s predpisi, ki veljajo za izvajanje geodetskih storitev.*

Pravilnik o pogojih, ki se nanašajo na prostore in tehnično opremo geodetskega podjetja določa v 2. odstavku 3. člena, da mora geodetsko podjetje ob vходу v stavbo, kjer so prostori za opravljanje dejavnosti ali za poslovanje s strankami, na vidno mesto pritrditi napisno tablo s svojim imenom. Ker lahko posluje gospodarska družba s skrajšanim imenom, iz katerega ni razvidna njena dejavnost, bi bil namen tega določila verjetno dosežen, če bi moralo geodetsko podjetje v napisni tabli navesti svoje popolno (ne skrajšano) ime. Ta obveznost geodetskega podjetja, ki ni določena kot pogoj za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetske dejavnosti, dejansko ne sodi v ta pravilnik, katerega namen je podrobno določiti pogoje glede prostorov in tehnične opreme za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev. Način seznanjanja uporabnikov geodetskih storitev je stvar geodetskega podjetja in njegovih komercialnih pristopov in ne obravnavanega pravilnika. Ker pa je geodetskemu podjetju z izdajo dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev določeno območje, na katerem je dolžno izvajati geodetske storitve, je pravzaprav geodetska uprava dolžna na ustrezen način

nuditi naročnikom geodetskih storitev informacijo, katero geodetsko podjetje je dolžno izvesti željeno geodetsko storitev. Zahteva, da mora geodetsko podjetje ob vходу v stavbo, v kateri so njegovi prostori za izvajanje dejavnosti ali za poslovanje s strankami, namestiti napisno tablo s svojim imenom, ne daje omenjene informacije. Informacija, katera geodetska podjetja so dolžna na območju posamezne območne geodetske uprave izvajati geodetske storitve, bi morala biti dostopna oziroma izobešena na vidnem mestu na sedežu posamezne geodetske uprave in njenih izpostav.

Po zakonu o gospodarskih družbah mora gospodarska družba pri svojem poslovanju uporabljati firmo v obliki, v kakršni je vpisana v register. Firma mora biti v slovenskem jeziku, njem prevod v tuj jezik pa se lahko uporablja samo skupaj s firmo v slovenskem jeziku. Prevajanje imena gospodarske družbe v tuj jezik je torej dovoljeno in odvisno od volje gospodarske družbe. Zakon o upravi določa v 2. odstavku 4. člena, da je na območjih, v katerih živita avtohtoni italijanska in madžarska narodna skupnost, uradni jezik tudi italijanščina ali madžarščina. 3. odstavek Okvirne konvencije za varstvo narodnih manjšin (Uradni list RS - MP št. 4/98) določa obvezo države, da na območjih pripadnikov narodnih manjšin poskrbi za napise tradicionalnih krajevnih imen, imen ulic in drugih topografskih znakov, namenjenih javnosti, tudi v jeziku manjšine. Ker prevajanje imen firm, ki opravljajo svojo dejavnost na območjih, kjer živita avtohtoni italijanska oziroma madžarska narodna skupnost, ni določeno z mednarodno pogodbo ali zakonom, določilo 2. odstavka 3. člena obravnavanega pravilnika nima zakonske podlage. Omenjeno določilo od geodetskega podjetja zahteva, da poleg napisne table svojega imena na območjih, kjer živijo pripadniki italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti, doda še napisno tablo v italijanskem oziroma madžarskem jeziku.

Program in način opravljanja posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev ter način ugotavljanja znanja slovenskega jezika je minister določil na podlagi 3. odstavka obravnavanega člena z že navedenim pravilnikom. S pravilnikom so določena področja vsebine izpita (geodetska služba, geodetske storitve, splošni upravni postopek in posebni upravni postopki na področju geodetske službe), podrobnejšo vsebino področij s pregledom pravnih virov in druge literature pa je po 2. odstavku 8. člena pravilnika zavezana določiti geodetska uprava. Ob tej nalogi geodetske uprave je treba ugotoviti, da minister roka njene izvedbe ni določil, vsekakor pa mora biti izvršena preden se bo za izpit prijavil prvi kandidat. Kot osnovno vprašanje v zvezi z opravljanjem posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev se postavi vprašanje, katere pogoje mora izpolnjevati kandidat, da se lahko prijavi za opravljanje izpita. Opravljanje tega posebnega strokovnega izpita je pravica geodeta, opravljen izpit pa eden izmed pogojev, ki jih mora izpolnjevati geodet, ki želi v geodetskem podjetju izvajati geodetske storitve, hkrati pa je sodelovanje geodeta, ki ima opravljen ta izpit, določeno kot pogoj geodetskega podjetja za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev. Zaradi navedenega morajo biti pogoji za opravljanje tega posebnega strokovnega izpita določeni z zakonom in jih brez zakonskega pooblastila ni mogoče določiti s podzakonskim aktom. Ne glede na omenjeno, pa je pravilnik v 2. členu določil pogoje, ki jih mora izpolniti geodet za opravljanje posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev.

Ta zakon izrecno ne določa pogojev, ki jih mora izpolniti interesent za opravljanje posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev, vendar je mogoče pogoje razbrati iz njegovih posameznih določb. Po 2. alineji 2. odstavka tega člena mora imeti geodetsko

podjetje za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev zagotovljeno sodelovanje osebe, ki je vpisana v imenik geodetov, ima opravljen poseben strokovni izpit in aktivno obvlada slovenski jezik. Iz te določbe lahko povzamemo, da lahko geodetske storitve izvaja oseba, ki izpolnjuje v tej normi določene pogoje. Vpis geodeta v imenik geodetskih podjetij je sicer določen kot pogoj za izvajanje geodetskih storitev, ni pa pogoj za opravljanje posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev. Kot pogoj za opravljanje obravnavanega izpita pa lahko vsekakor upoštevamo pogoj strokovne izobrazbe, ki ga mora izpolniti posameznik, da je lahko vpisan v imenik geodetov. V 7. členu tega zakona je določeno, da se lahko v imenik geodetov na svojo zahtevo vpiše posameznik, ki ima v Republiki Sloveniji končan najmanj visokošolski strokovni študij geodezije ali v Republiki Sloveniji nostrificirano v tujini pridobljeno diplomo ustreznega visokošolskega strokovnega študija geodezije in izpolnjuje še ostale predpisane pogoje. Za posameznika z navedeno stopnjo strokovne izobrazbe se v nadaljevanju besedila tega zakona uporablja izraz geodet. Eden izmed pogojev za vpis v imenik geodetov je tudi določena delovna doba, vendar je ni mogoče avtomatično obravnavati tudi kot pogoj za prijavo k opravljanju obravnavanega izpita. V zvezi z delovno dobo pa lahko ugotovimo, da mora imeti kandidat opravljeno pripravniško dobo, saj je ta pogoj za samostojni delo in pravzaprav nadaljevanje izobraževalnega procesa.

Po 2. členu obravnavanega pravilnika lahko obravnavani izpit opravlja geodet, ki izpolnjuje pogoje iz 2. odstavka 31. člena in 53. člena tega zakona. Izraz geodet je v tem pravilniku verjetno uporabljen v smislu, kot je opredeljen v 7. členu tega zakona, zato je že z uporabo pojma geodet določena zahtevana stopnja in smer strokovne izobrazbe. O zahtevanih pogojih iz 31. in 53. člena tega zakona je treba ugotoviti, da so v 2. odstavku 31. člena določeni pogoji, ki jih mora izpolnjevati geodet za izvajanje geodetskih storitev, ki so podlaga za urejanje mej zemljišč in parcelacijo, 53. člen pa v nasprotju s pogoji iz 31. člena dovoljuje izvajanje teh storitev tudi geodetom, ki nimajo v 2. odstavku 31. člena zahtevane stopnje in smeri strokovne izobrazbe in nimajo opravljenega posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev, zato je sklicevanje pravilnika na pogoje iz 53. člena tega zakona pravzaprav nesmiselno. Ker 53. člen dovoljuje izvajanje geodetskih storitev, ki so podlaga za urejanje mej zemljišč in parcelacijo tudi »geodetom«, ki ne izpolnjujejo predpisanih pogojev iz 31. člena tega zakona (pogoja strokovne izobrazbe in opravljenega posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev), se ti prav gotovo ne bodo prijavili za opravljanje obravnavanega izpita, saj ga ne potrebujejo. Ob tem pa velja opozoriti še na nedosledno uporabo pojma geodet, saj glede na zahtevane pogoje v 53. členu tega zakona uporabljen pojem geodet ne ustreza pojmu, opredeljenem v 7. členu tega zakona.

V četrte in petem odstavku tega člena sta skoraj dobesečno ponovljeni osma in deveta alineja 20. člena tega zakona. Ker za to ponavljanje že določenega ni videti nikakršnih tehničnih razlogov, sta četrta in peti odstavek tega člena dejansko odveč. Med določila, ki urejajo izdajanje dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev, bi kazalo dodati določilo, s katerim bi bilo osmišljeno določilo o imeniku geodetskih podjetij, ki imajo dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev in imeniku oseb, ki imajo opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev, z določitvijo namena vodenja obeh imenikov in njuno vsebino. Namesto omenjenega bi zadostovalo tudi napotilo oziroma pooblastilo, da se ta vprašanja uredijo s podzakonskim predpisom in z določitvijo roka, v katerem mora biti izdan podzakonski predpis. Če vsebuje imenik oseb, ki imajo opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev, le osnovne podatke o posamezniku, gre za zbirko osebnih podatkov in zato veljajo v zvezi s tem imenikom določila Zakona o varstvu osebnih podatkov. Po drugem odstavku 3. člena navedenega zakona lahko državni organ, organ lokalnih skupnosti in

nosilci javnih pooblastil obdelujejo samo tiste osebne podatke, za katere je tako določeno z zakonom. Za obdelovanje osebnih podatkov je v smislu omenjenega zakona šteje zbiranje, shranjevanje ali združevanje podatkov v zbirkah osebnih podatkov in njihovo spreminjanje, uporaba ali sporočanje, vključno s prenosom, iskanjem, blokiranjem in brisanjem. Kot osebni podatek pa je mišljen podatek, ki kaže na lastnosti, stanja ali razmerja posameznika ne glede na obliko, v kateri je izražen. Osebni podatki pa se lahko obdelujejo tudi na podlagi pisne privolitve posameznika, ki pa mora biti predhodno pisno seznanjen z namenom obdelave podatkov in še posebej o namenu njihove uporabe in času hranjenja. V obrazcu št. 1 – prijava k posebnem strokovnem izpitu za izvajanje geodetskih storitev, ki je sestavni del pravilnika o programu posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev in o načinu ugotavljanja znanja slovenskega jezika ter je skupaj z njem objavljen v Uradnem listu, je sicer navedeno, da s podpisom prijave podpisani kandidat soglaša, da se podatki, ki so navedeni v prijavi, uporabljajo in vodijo za potrebe evidenc Geodetske uprave Republike Slovenije, vendar se zdi, da s tem ni zadoščeno zahtevam iz 5. odstavka 3. člena zakona o varstvu osebnih podatkov.

Kot je bilo v komentarju 20. člena že omenjeno, je v šestem odstavku tega člena določena stvarna pristojnost geodetske uprave za odločanje o pridobitvi dovoljenja geodetskega podjetja za izvajanje geodetskih storitev. Z izdajo dovoljenja, ki ga izda geodetska uprava kot odločbo, kar je navedeno v osmem odstavku tega člena, pridobi geodetsko podjetje trajno osebno pravico izvajati geodetske storitve na celotnem območju Republike Slovenije. Ker gre za pridobitev pravice in hkrati tudi obveznosti geodetskega podjetja, pomeni postopek izdaje dovoljenja odločanje o upravni stvari v upravnem postopku, ki se konča z izdajo odločbe. Trajnost pridobljene pravice izvajanja geodetskih storitev je izrecno določena v sedmem odstavku tega člena. Ta pravica lahko preneha na podlagi volje geodetskega podjetja, proti njegovi volji pa le v primerih, ki so navedeni v 29. členu tega zakona. Ker pa je pravica izvajanja geodetskih storitev osebna pravica geodetskega podjetja, ni prenosljiva in preneha sama po sebi s prenehanjem in statusnim preoblikovanjem geodetskega podjetja, pa čeprav to s tem zakonom ni izrecno določeno. Poleg pravice do izvajanja geodetskih storitev pridobi z njo geodetsko podjetje ne glede na njegovo voljo tudi dolžnost njihovega izvajanja na določenem območju, ki ga določi geodetska uprava v odločbi o izdaji dovoljenja, kar je določeno v devetem odstavku tega člena. Geodetska uprava o območju, na katerem bo geodetsko podjetje dolžno izvajati geodetske storitve, v večini primerov pravzaprav ne odloča, temveč dejansko le ugotovi, na območju katere območne geodetske uprave ima geodetsko podjetje sedež, saj je v devetem odstavku tega člena kot pravilo določeno, da se kot območje dolžnosti izvajanja geodetskih storitev določi območje območne geodetske uprave, na območju katere ima geodetsko podjetje sedež. Le s soglasjem geodetskega podjetja lahko geodetska uprava določi kot območje obveznega izvajanja geodetskih storitev še območje druge geodetske uprave. Iz obrazca zahteve za izdajo dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev, ki ga je uveljavila geodetska uprava, je razvidno, naj bi geodetsko podjetje navedlo (poleg območja območne geodetske uprave, na katerem ima svoj sedež) še območje drugih geodetskih uprav, na območju katerih želi izvajati geodetske storitve. Na podlagi tega obrazca je mogoče sklepati, da bo geodetska uprava pri določanju dodatnega območja izvajanja geodetskih storitev določala ta območja le na podlagi želje geodetskega podjetja. Iz devetega odstavka tega člena je mogoče razbrati, da lahko geodetska uprava določi dodatno območje ne glede na v naprej izraženo željo geodetskega podjetja, vendar le ob njegovem soglasju. Ta pravica geodetske uprave, kadar geodetsko podjetje sicer v vlogi za izdajo dovoljenja ne bo navedlo dodatno željenega območja, temelji na namenu posameznih določb tega zakona, saj lahko geodetske storitve izvajajo le geodetska podjetja in samo izjemoma v primeru iz tretjega odstavka 27. člena tega zakona tudi geodetska uprava, z izdanimi

dovoljenji oziroma določitvijo območij pa naj bi bilo na celotnem območju Republike Slovenije zagotovljeno izvajanje geodetskih storitev.

Vodenje imenika geodetskih podjetij, ki so pridobila dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev, je določeno kot naloga glavnega urada v deveti alineji 20. člena tega zakona. Imenik obravnava ob že navedeni ugotovitvi nepotrebnosti peti odstavek tega člena, v desetem odstavku tega člena pa je določeno, da vpiše geodetska uprava geodetsko podjetje, ki je pridobilo dovoljenje, v imenik geodetskih podjetij, ki imajo dovoljenje. Očitno je z desetim odstavkom tega člena poudarjena oziroma določena dolžnost geodetske uprave, da po izdaji dovoljenja vpiše geodetsko podjetje v imenik ne glede na voljo in zahtevo geodetskega podjetja, kar pomeni pravzaprav vpis v imenik po uradni dolžnosti. Kljub temu, da je obravnavan imenik geodetskih podjetij z dovoljenjem za izvajanje geodetskih storitev kar v treh normah tega zakona, pa o vsebini in namenu imenika ni ničesar določenega. Ne glede na omenjeno je vendarle mogoče z določeno stopnjo gotovosti sklepati o vsebini oziroma podatkih, vodenih v imeniku, ni pa mogoče razbrati namena vodenja imenika. Namen imenika je mogoče sicer povezati z odločanjem geodetske uprave o območju, na katerem je geodetsko podjetje dolžno izvajati geodetske storitve oziroma zagotoviti dolžnosti izvajanja geodetskih storitev na območju celotne Republike Slovenije. Glede podatkov, ki naj bi bili vodeni v imeniku, lahko ugotovimo, da sodijo v imenik naslednji podatki:

- firma in sedež geodetskega podjetja,
- številka in datum izdaje odločbe o izdanem dovoljenju za izvajanje geodetskih storitev,
- območje dolžnosti izvajanja geodetskih storitev,
- številka in datum izdaje dovoljenja za začasno prenehanje izvajanja geodetskih storitev,
- čas dovoljenega začasnega prenehanja izvajanja geodetskih storitev,
- številka, datum izdaje in datum dokončnosti odločbe geodetskega inšpektorja o začasni prepovedi izvajanja geodetskih storitev,
- čas začasne prepovedi izvajanja geodetskih storitev,
- datum prenehanja oziroma statusnega preoblikovanja geodetskega podjetja,
- številka, datum izdaje in datum dokončnosti odločbe o prenehanju dovoljenja,
- številka, datum izdaje in datum dokončnosti odločbe o odvzemu dovoljenja.

Ker bo geodetska uprava ne glede na voljo in brez vloge, po izdaji dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev, vpisala geodetsko podjetje v obravnavani imenik, bo samostojno vpisala tudi nove podatke, ki bodo izkazovali dejstva, nastala po vpisu v imenik (začasno prenehanje izvajanja geodetskih storitev, odvzem dovoljenja...). Gotovo pa velja ugotoviti, da bi moral ta zakon določiti namen vodenja in vsebino imenika, ali pa določiti, da bo vsebino in način vodenja imenika določil podzakonski predpis oziroma morebiti navodilo direktorja geodetske uprave.

29. člen

(1) Dovoljenje preneha veljati na zahtevo geodetskega podjetja, z odvzemom ali po samem zakonu.

(2) Dovoljenje se odvzame z odločbo:

- če geodetsko podjetje, ki je pridobilo dovoljenje, ne izpolnjuje pogojev iz drugega odstavka prejšnjega člena;

- če geodetsko podjetje, ki je pridobilo dovoljenje, ne opravlja ali neredno opravlja geodetske storitve na območju, na katerem je te storitve dolžno opravljati;
- če geodetsko podjetje izvaja geodetske storitve ali zaračunava cene geodetskih storitev v nasprotju s predpisi.

(3) Iz razlogov po drugi in tretji alineji prejšnjega odstavka se dovoljenje odvzame, če geodetsko podjetje po opozorilu inšpektorja ali geodetske uprave nadaljuje s kršitvami.

(4) Geodetsko podjetje je dolžno obvestiti geodetsko upravo, če ne izpolnjuje več pogojev iz drugega odstavka prejšnjega člena. V takem primeru mora geodetsko podjetje prenehati z opravljanjem geodetskih storitev.

(5) O odvzemu dovoljenja odloča geodetska uprava.

(6) Dovoljenje preneha po zakonu z dnem uvedbe stečajnega postopka zoper geodetsko podjetje, ki je pridobilo dovoljenje.

(7) O prenehanju dovoljenja po zakonu in o prenehanju dovoljenja na zahtevo geodetskega podjetja izda geodetska uprava ugotovitveno odločbo.

(8) Geodetsko podjetje, ki je pridobilo dovoljenje, lahko začasno preneha z izvajanjem geodetskih storitev, za katere je pridobilo dovoljenje, če pridobi dovoljenje geodetske uprave. Dovoljenje za začasno prenehanje izvajanja geodetskih storitev se izda, če so podani opravičeni razlogi za začasno prenehanje, na primer bolezen ali začasna odsotnost osebe, ki izpolnjuje pogoje za odgovornega geodeta.

Komentar:

V komentarju prejšnjega člena je bilo navedeno, da je s pridobitvijo dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev geodetsko podjetje pridobilo trajno osebno pravico do izvajanja geodetskih storitev. Ravno zaradi tega pomena dovoljenja je mogoče njegovo prenehanje oziroma izgubo ali omejitev (začasno prenehanje izvajanja geodetskih storitev) le v primerih in na način, ki je določen z zakonom. Prenehanje dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev in s tem prenehanje že pridobljene pravice geodetskega podjetja določa 29. člen tega zakona, njegovo omejitev (začasna prepoved izvajanja geodetskih storitev) določa 40. člen, časovno omejitev ponovne pridobitve odvzetega dovoljenja pa določa 30. člen tega zakona.

Prvi odstavek tega člena določa tri načine prenehanja dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev in sicer:

- *na zahtevo geodetskega podjetja,*
- *z odvzemom,*
- *po samem zakonu.*

Glede na voljo geodetskega podjetja lahko te načine prenehanja dovoljenja razdelimo v dve skupini:

- *prenehanje dovoljenja po volji geodetskega podjetja,*
- *prenehanje dovoljenja proti volji geodetskega podjetja.*

Do prenehanja dovoljenja proti volji geodetskega podjetja pride zaradi krivdnega ravnanja geodetskega podjetja ali pa zaradi nastanka okoliščin, zaradi katerih pride do prenehanja dovoljenja po samem zakonu.

Geodetsko podjetje, ki ne želi več izvajati geodetskih storitev lahko geodetski upravi kadarkoli poda izjavo, da ne bo več opravljalo geodetskih storitev in zahteva izdajo odločbe o prenehanju dovoljenja, ne da bi mu bilo treba navesti razlog svoje odločitve oziroma utemeljiti svojo zahtevo. Čeprav je geodetsko podjetje sicer dolžno na določenem območju izvajati geodetske storitve in bi jih zato moralo izvajati do dokončnosti odločbe o prenehanju dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev, ta obveznost geodetskega podjetja nima nobene teže v primeru, ko se je geodetsko podjetje odločilo, da bo prenehalo izvajati geodetske storitve in jih je dejansko že prenehalo izvajati, saj je sankcija za kršitev navedene obveznosti odvzem dovoljenja. Direktor geodetske uprave oziroma njegov pooblaščenec bo na podlagi zahteve geodetskega podjetja, ki mora biti ne glede na to, da njena oblika ni določena, podana v pisni obliki ali dana ustno na zapisnik, izvedel upravni postopek, v katerem bo ugotovil voljo geodetskega podjetja do prenehanja izvajanja geodetskih storitev ali dejstvo, da je geodetsko podjetje na podlagi lastne odločitve že prenehalo izvajati geodetske storitve in izdal ugotovitveno odločbo. Ker je za odločanje o prenehanju dovoljenja pristojna geodetska uprava, bo vsa potrebna dejanja upravnega postopka, ne glede na razlog prenehanja dovoljenja, izvedel in izdal ustrezno odločbo direktor geodetske uprave ali njegov pooblaščenec. Ne glede na odločitev geodetskega podjetja, sodi v ugotovitveno odločbo o prenehanju dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev tudi datum prenehanja dovoljenja, če pa datum prenehanja dovoljenja v odločbi ne bi bil določen, se kot datum njegovega prenehanja šteje datum dokončnosti odločbe.

Izvedba geodetske storitve pomeni zaključeno celoto in je njen rezultat v večini primerov le pogoj (rešeno predhodno vprašanje) za vložitev popolne vloge z zahtevo za izvedbo upravnega postopka. Zaradi tega na izvedene naročene geodetske storitve na izdajo odločbe o prenehanju dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev na podlagi zahteve geodetskega podjetja nimajo vpliva in se zato ne ugotavlja njihova izvedenost v postopku izdaje odločbe. V primeru prenehanja dovoljenja na zahtevo geodetskega podjetja gre v zvezi z neizvedenimi geodetskimi storitvami le za pogodbeni odnos med naročnikom geodetske storitve in geodetskim podjetjem. Ob upoštevanju zakonsko določene dolžnosti geodetskega podjetja do izvajanje geodetskih storitev v času veljavnosti dovoljenja, se vendarle postavi vprašanje odgovornosti za morebitno škodo, ki bi jo utegnil naročnik geodetske storitve utrpeti zaradi opustitve navedene obveznosti geodetskega podjetja. Geodetsko podjetje mora imeti zavarovano odgovornost za škodo, ki bi jo stranke ali tretje osebe utegnile utrpeti zaradi izvajanja dejavnosti geodetskega podjetja. Čeprav mora biti zavarovana le morebitna škoda nastala v zvezi z izvajanjem dejavnosti, ni videti nikakršnih razlogov, da geodetsko podjetje ne bi moglo odgovarjati tudi za nastalo škodo zaradi neizvajanja geodetskih storitev. Res pa je, da praktično ni videti primerov nastanka škode zaradi neizvajanja dejavnosti in da bi bilo zelo težko dokazati vzročno zvezo med nastankom škode in ne izvedeno geodetsko storitvijo.

Postopkovno zahtevnejše je prenehanje dovoljenja proti volji geodetskega podjetja predvsem v primerih krivdnega ravnanja geodetskega podjetja zaradi česar pride do odvzema dovoljenja. Kot krivdno dejanje geodetskega podjetja, zaradi katerega pride do odvzema dovoljenja je v drugem odstavku tega člena določeno:

- neopravljanje ali neredno opravljanje geodetskih storitev na območju, na katerem jih je geodetsko podjetje dolžno izvajati,
- izvajanje geodetskih storitev ali zaračunavanje cen geodetskih storitev v nasprotju s predpisi.

Kot nastop okoliščin, zaradi katerih pride do odvzema dovoljenja, pa jih ne moremo obravnavati kot krivdno ravnanje geodetskega podjetja, so pa na strani geodetskega podjetja, je v tretji alineji drugega odstavka tega člena navedeno neizpolnjevanje pogojev za pridobitev dovoljenja, do katerega pride po pridobitvi dovoljenja.

Ob obravnavanju razlogov za odvzem dovoljenja velja izpostaviti pomislek upravičenosti razloga zaračunavanja cen geodetskih storitev v nasprotju s predpisi. Kot predpis, s katerim bo urejeno vrednotenje geodetskih storitev in oblikovanje cene za izvedeno storitev so v tem zakonu navedeni (predvideni) le minimalni tarifni pogoji za geodetske storitve iz 33. člena tega zakona. Obveznost geodetskega podjetja do zaračunavanja cene za izvedeno geodetsko storitev v skladu z omenjenim predpisom izhaja iz obravnavanega razloga za odvzem dovoljenja in iz tretje alineje prvega odstavka 42. člena tega zakona, ki določa obračunavanje geodetskih storitev v nasprotju z minimalnimi tarifnimi pogoji iz 33. člena tega zakona kot prekršek. Geodetska uprava ni pristojna izvajati kontrole zaračunavanja geodetskih storitev, zato sama ne bo mogla ugotoviti oziroma dokazati kršitve obravnavane obveznosti v postopku odvzema dovoljenja, ne glede na to, da je pristojna voditi postopek za odvzem dovoljenja, zato bo lahko uvedla postopek le na podlagi že izkazane kršitve. Ta pa je izkazana (dokazana) le po končanem postopku o prekršku, ki ga bo izvedel sodnik za prekrške, v katerem je dokazal storitev prekrška in ugotovil odgovornost zanj ter izrekel predpisano kazen. Ker je tako dokaz za storjen prekršek izdana odločba sodnika za prekrške, pomeni odvzem dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev zaradi obravnavanega razloga ponovno kazen za dejanje, za katero je geodetsko podjetje že odgovarjalo in bilo kaznovano. Ob tem se postavi vprašanje sorazmernosti in tudi pravilnosti (upravičenosti) določitve razloga zaračunavanja cen geodetskih storitev v nasprotju s predpisi kot razloga za odvzem dovoljenja. Utemeljenost dvoma o pravilnosti in sorazmernosti določitve obravnavane kršitve kot razloga za odvzem dovoljenja potrjuje tudi določilo 6. člena predloga (verzije 22) minimalnih tarifnih pogojev za geodetske storitve, ki ga je inženirska zbornica podala Vladi Republike Slovenije v sprejem. Po tem določilu se sme geodetsko podjetje s pisnim dogovorom dogovoriti z naročnikom za plačilo storitve v pavšalnem znesku, kar pomeni odstopanje od sistema zaračunavanja cen storitev na podlagi minimalne tarife.

Razloge, ki narekujejo odvzem dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev, lahko glede na njihovo vsebino razdelimo v dve skupini:

- v prvo skupino tvorijo razlogi, ki predstavljajo neizpolnjevanje pogojev za opravljanje geodetske dejavnosti oziroma geodetskih storitev, ko geodetsko podjetje:

** ni več vpisano v imenik geodetskih podjetij,*

** nima več sklenjenega zavarovanja odgovornost iz dejavnosti,*

** nima več zagotovljenega sodelovanja geodeta, vpisanega v imenik geodetov z opravljenim posebnim strokovnim izpitom za izvajanje geodetskih storitev in aktivnim obvladanjem slovenskega jezika,*

** ne razpolaga več z ustrezno tehnično opremo ali ustreznimi prostori,*

- drugo skupino tvorijo neizpolnjevanja z zakonom ali odločbo o izdaji dovoljenja določenih obveznosti geodetskega podjetja, ko geodetsko podjetje:

** na določenem območju po svoji volji ne bo prevzelo v izvajanje geodetskih storitev ali bo storitve izvajalo neredno*

** geodetskih storitev ne bo izvajalo v predvideni (zahtevani) kvaliteti, ali na podlagi izvedene*

storitve ne bo mogoče evidentirati sprememb v evidencah o nepremičninah,

* obračunava storitve v nasprotju z minimalnimi tarifami za geodetske storitve.

Obstoj razlogov za odvzem dovoljenja prve skupine bo v večini primerov ugotovil geodetski inšpektor ob priliki izvajanja nadzora dela geodetskega podjetja, razlogov iz druge skupine in razlog prenehanja sodelovanja osebe, vpisane v imenik geodetov z opravljenim posebnim strokovnim izpitom za izvajanje geodetskih storitev in obvladovanjem slovenskega jezika, bo večinoma ugotovila območna geodetska uprava ob priliki uvedbe upravnega postopka, razlog opustitve dolžnosti izvajanja geodetskih storitev pa geodetski inšpektor ali območna geodetska uprava iz pritožbe ali obvestila lastnika nepremičnine, da geodetsko podjetje ni hotelo sprejeti naročila za izvedbo geodetske storitve.

V zvezi z uvedbo postopka za odvzem dovoljenja zaradi prenehanja izpolnjevanja pogojev za pridobitev dovoljenja se postavi vprašanje razmerja med določilom drugega odstavka tega člena in 40. členom tega zakona. Iz besedila 2. odstavka tega člena, ko je navedeno, da se dovoljenje odvzame z odločbo, bi lahko sklepali, da je direktor geodetske uprave dolžan dovoljenje odvzeti, če zve, da so nastopili v tem členu taksativno navedeni razlogi za odvzem dovoljenja. Ker pa je geodetskemu inšpektorju dana z določbo 40. člena tega zakona možnost, da geodetskemu podjetju določi rok za odpravo nepravilnosti menim, je potrebno določbo 2. odstavka 29. člena razumeti tako, da je direktor geodetske uprave dolžan odvzeti dovoljenje v primeru, ko odvzem dovoljenja predlaga geodetski inšpektor. Direktor geodetske uprave pa je dolžan odvzeti geodetskemu podjetju dovoljenje, če zve, da geodetsko podjetje ne izpolnjuje več pogojev iz 2. odstavka 28. člena tega zakona. V primerih, ko pa direktor geodetske uprave za nepravilnosti zve na drug način, pa ima pravico do odločanja o odvzemu dovoljenja. Pravica odločitve namreč sama po sebi predpostavlja možnost izbire med najmanj dvema možnostma, sicer ne moremo govoriti o odločanju temveč le o ugotavljanju dejstev. V postopku odločanja o uvedbi postopka za odvzem dovoljenja je direktor geodetske uprave vezan na določilo tretjega odstavka tega člena, po katerem je mogoče odločiti o prenehanju dovoljenja zaradi neizpolnjevanja obveznosti izvajanja geodetskih storitev na določenem območju ali izvajanja geodetskih storitev oziroma zaračunavanja cen geodetskih storitev v nasprotju s predpisi pod pogojem, da je ugotovljena kršitev nadaljevanje kršitev po izrečenem opominu inšpektorja. Ta procesna omejitev odločanja o odvzemu dovoljenja predpostavlja oziroma terja vedenje direktorja geodetske uprave o izrečenih opozorilih geodetskega inšpektorja. Ker geodetski inšpektor s tem zakonom ni zavezan obveščati geodetske uprave o izrečenih opominih, je zato direktor geodetske uprave pred odločanjem o odvzemu dovoljenja dolžan preveriti, ali je geodetski inšpektor geodetsko podjetje zaradi kršitev že obravnaval in ali je izrekel geodetskemu podjetju opomin. Ob tem ostajajo odprta vprašanja, koliko časa lahko poteče od izrečenega opomina do ponovne kršitve, ali mora biti nadaljevana kršitev, za katero je bil izrečen opomin, da lahko govorimo o nadaljevanju kršitve in ali mora biti ponovljena istovrstna kršitev ali katerakoli kršitev iz druge ali tretje alineje drugega odstavka tega člena. Vsekakor je gotovo, da ni procesne ovire za izrek odvzema dovoljenja, če geodetski inšpektor zaradi ugotovljene kršitve ni izrekel opomina ampak strožji ukrep. Ne glede na ugotovitev, da je geodetski inšpektor že izrekel geodetskemu podjetju opomin, bo lahko direktor geodetske uprave namesto odvzema dovoljenja geodetskemu inšpektorju predlagal izvedbo nadzora dela geodetskega podjetja in izrek določitve roka za odpravo kršitve ali izdajo odločbe o začasni prepovedi izvajanja geodetskih storitev. Iz omenjenih določb tega zakona izhaja usmeritev (intenca) tega zakona k stopnjevanju ukrepov zoper geodetsko podjetje zaradi storjenih kršitev: opozorilo geodetskega inšpektorja na nepravilnosti, zahteva (določitev roka) za odpravo kršitev,

začasna prepoved (do tri mesece) izvajanja geodetskih storitev in odvzem dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev. Zaradi navedenega bi bilo boljše, da uvodno besedilo drugega odstavka tega člena ne bi določalo, da se dovoljenje odvzame ampak da se dovoljenje lahko odvzame.

Ob obravnavanju obveznosti odvzema dovoljenja zaradi nastopa razlogov prve alineje drugega odstavka tega člena se ob upoštevanju že omenjenega, da je lahko razlog za odvzem dovoljenja posledica krivdnega dejanja ali zavestne opustitve dolžnosti geodetskega podjetja, ter izpolnitvi obveznosti geodetskega podjetja iz četrtega odstavka tega člena, se vendarle postavi vprašanje smiselnosti striktnega izvajanja določila o obveznem odvzemu dovoljenja. Menim, da bi kazalo postopek za odvzem dovoljenja prekiniti oziroma pred njegovo uvedbo določiti geodetskemu podjetju primeren rok za ponovno izpolnitev pogojev za pridobitev dovoljenja, razen če je:

- nastop razloga za odvzem dovoljenja posledica krivdnega ravnanja ali opustitev dolžnega ravnanja,
- bilo geodetsko podjetje izbrisano iz imenika geodetskih podjetij.

Če bi geodetsko podjetje ponovno izpolnilo manjkajoči pogoj za pridobitev dovoljenja in o tem v postavljenem roku obvestilo geodetsko upravo, direktor geodetske uprave ne bi nadaljeval postopka, v nasprotnem primeru pa bi izvedel postopek in izdal odločbo o odvzemu dovoljenja.

Na podlagi gramatikalne razlage tretjega odstavka tega člena je mogoče v zvezi z omenjenimi vprašanji sklepati, da je pogoj tega določila za odvzem dovoljenja izpolnjen, če stori geodetsko podjetje katerokoli kršitev krivdno s storitvijo ali opustitvijo dolžnosti in da ne gre za nastop okoliščin, ki ne pomenijo aktivnega delovanja geodetskega podjetja, ne glede na to, koliko časa preteče od izrečenega opomina geodetskega inšpektorja.

V primeru postopka odvzema dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev zaradi neizpolnjevanja predpisanih pogojev za pridobitev dovoljenja, pa tudi v primeru, ko zaradi istih razlogov geodetski inšpektor začasno prepove geodetskemu podjetju izvajanje geodetskih storitev, se postavi vprašanje veljavnosti izvedene geodetske storitve oziroma možnosti, da je izvedena geodetska storitev podlaga za upravno odločanje, ki je bila izvedena v času, ko geodetsko podjetje ni izpolnjevalo predpisanih pogojev za pridobitev dovoljenja. Odgovora na postavljeno vprašanje ta zakon ne daje. Menim, da izvedena geodetska storitev oziroma geodetski izdelek, ki jo je izvedlo geodetsko podjetje ne da bi izpolnjevalo predpisane pogoje, ne more biti uporabljeno v upravnem odločanju. Upravna odločitev, v kateri je bila uporabljena taka geodetska storitev, je izpodbojna v času trajanja pritožbenega roka. Sama ugotovitev, da je bila v upravnem odločanju uporabljena geodetska storitev, ki zaradi navedenih razlogov ne bi smela biti uporabljena, sama zase še ne pomeni razlog za odpravo sprejete odločitve. Pravnomočnost sprejete odločitve v vsakem primeru sanira to nepravilnost v upravnem odločanju, ta nepravilnost v upravnem odločanju pa ne more biti razlog za uveljavljanje izrednega pravnega sredstva. Tako kot sanira navedeno nepravilnost pravnomočnost odločbe izdane v upravnem postopku, menim, da se nepravilnost sanira tudi z izpolnitvijo pogojev v času inšpektorjeve prepovedi izvajanja geodetskih storitev, če je inšpektor svojo prepoved preklical, ker geodetsko podjetje ponovno izpolnjuje pogoje za izvrševanje geodetskih storitev.

Geodetsko podjetje, ki ne izpolnjuje več predpisanih pogojev za pridobitev dovoljenja, je dolžno po četrtem odstavku tega člena o tem obvestiti geodetsko upravo in prenehati z izvajanjem geodetskih storitev. Zakon kršitve te obveznosti ne sankcionira in tudi ne predvideva nikakršne »stimulacije« za izpolnitev te obveznosti. Zaradi tega ni videti razlogov, zakaj bi geodetsko podjetje izpolnilo to obveznost in s tem povzročilo uvedbo postopka za odvzem dovoljenja. Ta obveznost nastane v trenutku nastopa prenehanja izpolnjevanja kateregakoli izmed pogojev za pridobitev dovoljenja iz drugega odstavka 28. člena tega zakona ne glede na razlog njegovega neizpolnjevanja. Izpolnitev te obveznosti bi imelo smisel, če bi njena izpolnitev preprečila oziroma bi bila procesna ovira za uvedbo postopka odvzema dovoljenja. Ob tem se postavi vprašanje razmerja te obveznosti do dolžnosti izvajanja geodetskih storitev na določenem območju in dopustnem času trajanja tega stanja. Glede na določilo osmega odstavka tega člena, na podlagi katerega lahko geodetsko podjetje z dovoljenjem geodetske uprave začasno preneha izvajati geodetske storitve, je mogoče sklepati, da je lahko obravnavana možnost geodetskega podjetja le kratkotrajna in da bi moralo geodetsko podjetje hkrati z obvestilom o prenehanju izvajanja geodetskih storitev zaprositi tudi za izdajo dovoljenja za začasno prenehanje izvajanja geodetskih storitev, če v kratkem času ne predvideva ponovne izpolnitve pogojev, ne glede na to, da to z zakonom ni določeno. Situacija, ko geodetsko podjetje na podlagi obvestila preneha z izvajanjem geodetskih storitev in da tega ne bi mogli obravnavati kot izogibanje obveznosti izvajanja geodetskih storitev in s tem storitve kršitve iz druge alineje tega člena, lahko nastane pravzaprav le brez krivde geodetskega podjetja, in sicer:

- s sodelovanjem je prenehala edina oseba, ki je vpisana v imenik geodetov z opravljenim posebnim strokovnim izpitom za izvajanje geodetskih storitev in aktivnim obvladovanjem slovenskega jezika,
- geodetsko podjetje začasno ne razpolaga z ustrezno tehnično opremo zaradi njenega uničenja ali poškodovanja.

Čeprav ne gre za ne izpolnjevanje pogojev, predpisanih za pridobitev dovoljenja, in tudi ni pogoj za pridobitev dovoljenja, je treba med obravnavane razloge za začasno prenehanje izvajanja geodetskih storitev uvrstiti oziroma upoštevati tudi prenehanje sodelovanja odgovornega geodeta, pa za to prenehanje ni krivo geodetsko podjetje.

V vseh ostalih primerih neizpolnjevanja pogojev za pridobitev dovoljenja, pa je vzrok za njihovo ne izpolnjevanje geodetsko podjetje s svojim delovanjem ali opustitvijo delovanja, je mogoče prenehanje izvajanja geodetskih storitev, predvsem v primerih, ko preneha izvajati geodetsko podjetje, ki je edino dolžno na določenem območju izvajati geodetske storitve, obravnavati kot ne izvrševanje dolžnosti izvajanja geodetskih storitev in ob že obravnavanih omejitvah uvesti postopek za odvzem dovoljenja. Ne glede na to, da ta zakon tega ne določa, je geodetsko podjetje dolžno pred ponovnim začetkom izvajanja geodetskih storitev obvestiti geodetsko upravo.

Za odločanje o odvzemu dovoljenja, kot načina prenehanja pridobljene pravice geodetskega podjetja do izvajanja geodetskih storitev, je po petem odstavku tega člena pristojna geodetska uprava. To pooblastilno normo bi bilo smiselno zapisati v 20. člen tega zakona, ko določa naloge (pristojnosti) glavnega urada. Kot posebno normo bi kazalo pooblastilo za odločanje zapisati v okviru določil, s katerimi bi s tem zakonom določili tudi pravila postopka odločanja o odvzemu dovoljenja. Ker gre v primeru odločanja o odvzemu dovoljenja za odločanje o

nadaljevanju oziroma možnosti izvrševanja pridobljene pravice, gre za odločanje o upravni stvari, zato se lahko postopkovna vprašanja uredijo drugače kot so urejena v zakonu o splošnem upravnem postopku samo z zakonom. S tem zakonom niso urejena pravila postopka, zato bo morala geodetska uprava voditi postopek odvzema dovoljenja po pravilih splošnega upravnega postopka. Na eno postopkovno vprašanje, ki se sicer po gramatikalni razlagi tega določila, nanaša na vrsto odločbe, je določilo sedmega odstavka tega člena, po katerem izda geodetska uprava o prenehanju dovoljenja ugotovitveno odločbo, če je o prenehanju dovoljenja odločala na podlagi zahteve geodetskega podjetja ali če gre za prenehanje dovoljenja po zakonu. Verjetno pa je smisel oziroma razlog omenjenega določila v poudarku na ugotavljanju dejstev brez izvajanja dokazov v posebnem ugotovitvenem postopku, ki pomeni odločanje v skrajšanem postopku in ne na odločbi (vrsto odločbe), s katero bo odločeno o prenehanju dovoljenja.

Kot razlog prenehanja dovoljenja po samem zakonu je določena v šestem odstavku tega člena le uvedba stečajnega postopka zoper geodetsko podjetje. Stečajni postopek je le eden izmed načinov prenehanja geodetskega podjetja in ni videti nikakršnih razlogov, zakaj je kot razlog prenehanja dovoljenja po samem zakonu določena le uvedba stečajnega postopka. Kot razlog prenehanja dovoljenja po samem zakonu, pa čeprav to izrecno ni določeno, velja obravnavati vse načine prenehanja geodetskega podjetja in ob ugotovitvi tega dejstva izdati ugotovitveno odločbo o prenehanju dovoljenja. Da je treba upoštevati vse načine prenehanja geodetskega podjetja, pritrjuje tudi že omenjena narava dovoljenja kot osebna neprenosljiva pravica geodetskega podjetja izvajanja geodetskih storitev, ki zaradi te svoje narave preneha (ugasne) ob prenehanju geodetskega podjetja. Načine prenehanja gospodarske družbe, kar so geodetska podjetja, določa glede na njeno organizacijsko obliko zakon o gospodarskih družbah. Ker pa so geodetska podjetja, ki so pridobila dovoljenje, v večini primerov organizirana kot družbe z omejeno odgovornostjo ali kot samostojni podjetniki posamezniki, velja kot primere prenehanja gospodarske družbe navesti načine prenehanja družbe z omejeno odgovornostjo, določene v 106. členu zakona o gospodarskih družbah. Po tem določilu preneha družba z omejeno odgovornostjo:

- s potekom časa, za katerega je bila ustanovljena,
- s sklepom družbenikov,
- s smrtjo oziroma prenehanjem družbenika, če družbena pogodba ne določa drugače,
- z odpovedjo,
- na podlagi sodne odločbe,
- če se število družbenikov zmanjša pod dva, razen v primerih iz 116. člena zakona o gospodarskih družbah,
- v drugih primerih v skladu z zakonom.

Kot druge primere prenehanja gospodarske družbe v skladu z zakonom lahko uvrstimo statusno preoblikovanje gospodarske družbe, ki terja prenehanje preoblikovane družbe (združitev z drugo družbo v novo družbo, preoblikovanje v drugo organizacijsko obliko družbe itd.).

Posebej je treba obravnavati prenehanje samostojnega podjetnika posameznika, določeno v 76. členu zakona o gospodarskih družbah. Po tem določilu preneha samostojni podjetnik posameznik (preneha kot pravna oseba) na podlagi priglasitve o prenehanju poslovanja, ki ga mora priglasiti Davčni upravi Republike Slovenije. Prijava mora biti podana po 10. členu Pravilnika o načinu in postopku vodenja vpisnika samostojnih podjetnikov posameznikov

najmanj 15 dni pred datumom prenehanja poslovanja. Ob tem velja opozoriti na določilo drugega odstavka 76. člena zakona o gospodarskih družbah, po katerem mora samostojni podjetnik posameznik vsaj tri mesece pred prigrasitvijo prenehanja poslovanja na primeren način izdati obvestilo, da bo prenehal poslovati in navesti datum prenehanja poslovanja. Kot primeren način je v zakonu primeroma navedena objava v sredstvih javnega obveščanja ali objava v poslovnih prostorih, ker pa je samostojni podjetnik posameznik s pridobitvijo dovoljenja pridobil tudi dolžnost izvajanja geodetskih storitev, lahko v okviru omenjene dolžnosti objave o prenehanju poslovanja štejemo tudi obveznost posebnega pisnega sporočila geodetski upravi o prenehanju poslovanja, pa čeprav ta obveznost izrecno ni določena.

Čeprav je datum prenehanja dovoljenja pomemben podatek, saj na ta dan preneha tudi pravica do izvajanja geodetskih storitev in je od njega odvisna veljavnost izvedene geodetske storitve, je s tem zakonom določen datum prenehanja dovoljenja le v primeru uvedbe stečajnega postopka nad geodetskim podjetjem. Izvedena geodetska storitev, ki jo je izvedlo geodetsko podjetje ne da bi imelo veljavno dovoljenje oziroma pravico do njene izvedbe, ni in ne more biti podlaga za odločanje o izvedeni geodetski storitvi. Zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot določa v 25. in 48. členu zavrnitev zahteve za odločanje v upravnem postopku, če elaborata ureditve meje parcele oziroma parcelacije parcele ni izdelalo geodetsko podjetje, ki izpolnjuje pogoje za izvajanje geodetskih storitev. Geodetsko podjetje ne izpolnjuje pogojev za izvajanje geodetskih storitev, če ni pridobilo dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev, če mu je bilo dovoljenje odvzeto ali je prenehalo veljati. Zaradi navedenega mora geodetska uprava v vsakem upravnem postopku ugotoviti, ali je geodetsko storitev izvedlo geodetsko podjetje v času veljavnosti dovoljenja. Ne glede na dejstvo, da je kot datum prenehanja dovoljenja določen samo datum njegovega prenehanja zaradi uvedbe stečajnega postopka nad geodetskim podjetjem, je glede na način (razlog) njegovega prenehanja mogoče ugotoviti datum v vsakem primeru posebej, in sicer:

- v primeru prenehanja dovoljenja na zahtevo geodetskega podjetja je datum njegovega prenehanja datum, naveden v izreku odločbe o prenehanju dovoljenja oziroma datum dokončnosti odločbe, če datum prenehanja ni naveden v njenem izreku,
- v primeru prenehanja dovoljenja zaradi odvzema je datum njegovega prenehanja datum dokončnosti odločbe,
- v primeru prenehanja dovoljenja zaradi prenehanja geodetskega podjetja je datum prenehanja dovoljenja datum dejanskega prenehanja geodetskega podjetja, razen v primeru uvedbe stečajnega postopka, ko je datum prenehanja dovoljenja dan uvedbe stečajnega postopka.

Izvedba geodetske storitve pomeni po drugem odstavku 4. člena zakona o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot izvedba postopkov za izdelavo elaborata in izdelava elaboratov ureditve meje, parcelacije, komasacije, izravnave meje, razmejitev med pravnimi režimi, ugotavljanje dejanske rabe zemljišča, elaborata za vpis stavbe oziroma delov stavb v kataster stavb, elaborata za združitev delov stavb in izločitev dela stavbe ter obnova mej v naravi, zato mora geodetska uprava v zvezi z veljavnostjo izvedene storitve ugotoviti poleg datuma določenega v 23. in 47. členu istega zakona tudi datum njegove izdelave. Kot datum njegove izdelave lahko upoštevamo le datum potrditve elaborata v celoti ali zadnji datum potrditve zaključenega dela elaborata, ki ga potrdi odgovorni geodet, ko nanj odtisne svoj žig in se podpiše. Čeprav to izrecno ni določeno, je pravilno, da odgovorni geodet napiše še datum njegove potrditve, saj je potrditev elaborata zadnje dejanje

geodetskega podjetja o geodetski storitvi in bi bila navedena presoja v nasprotnem primeru onemogočena.

Kot je bilo že navedeno, pridobi geodetsko podjetje z dodelitvijo dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev tudi dolžnost njihovega izvajanja, neizpolnjevanje te dolžnosti pa je razlog za odvzem dovoljenja. Kadar pa geodetsko podjetje predvideva, da določen čas ne bo iz upravičenih razlogov izvajalo geodetskih storitev, ima v izogib posledice odvzema dovoljenja po določbi petega odstavka tega člena možnost, da z odobritvijo direktorja geodetske uprave začasno preneha izvajati geodetske storitve. To možnost začasnega prenehanja izvajanja geodetskih storitev brez posledic na že pridobljene pravice, lahko poimenujemo tudi mirovanje dovoljenja. Po preteku dobe mirovanja dovoljenja lahko oziroma mora geodetsko podjetje začeti izvajati geodetske storitve ne da bi bilo za to potrebno direktorju geodetske uprave izdati kakršenkoli akt. Ta možnost oziroma obveza avtomatičnega izvajanja geodetskih storitev po preteku dobe mirovanja dovoljenja pa pomeni hkrati tudi nastop razloga za odvzem dovoljenja, če geodetsko podjetje ne začne izvajati geodetskih storitev. V obravnavanem določilu sta primeroma navedena dva razloga, ki se na podlagi tega zakona štejeta za opravičljiva, zato mora direktor geodetske uprave v teh primerih izdati geodetskemu podjetju dovoljenje za začasno prenehanje izvajanja geodetskih storitev. V obeh primerih se opravičljiv razlog nanaša na osebo, ki izpolnjuje pogoje za odgovornega geodeta. Ker gre za izvajanje geodetskih storitev, se primeroma navedena razloga nanašata na odgovornega geodeta, imenovanega po prvem odstavku 31. člena, ne pa na odgovornega geodeta iz 6. člena tega zakona. Ob eksemplaričnem navajanju opravičljivih razlogov bi bilo verjetno boljše, kar je bilo mogoče celo mišljeno, da se navedena razloga nanašata na geodeta, ki izvaja geodetske storitve, ne pa na odgovornega geodeta, ali pa na tehnično opremo geodetskega podjetja, saj zaradi navedenega geodetsko podjetje geodetske storitve ne more izvesti. Odsotnost odgovornega geodeta je mogoče hitro nadomestiti z imenovanjem novega odgovornega geodeta, odsotnost geodeta, ki izvaja geodetske storitve in pomanjkanje tehnične opreme pa je verjetno razlog, ki narekuje pridobitev dovoljenja za začasno prenehanje izvajanja geodetskih storitev in je tudi opravičljiv razlog za izdajo dovoljenja. Ker sta v zakonu navedena razloga le primeroma, je s tem dana razen v obeh navedenih primerih direktorju geodetske uprave možnost arbitriranja, da v odvisnosti od okoliščin vsakega primera presodi in se odloči, ali bi posamezen razlog štel za opravičljivega in izdal dovoljenje za začasno prenehanje izvajanja geodetskih storitev, ali pa tega dovoljenja ne bo izdal. Poleg odločitve o dovoljenju za začasno prenehanje izvajanja geodetskih storitev bo moral direktor geodetske uprave določiti tudi dobo (čas) dovoljenega prenehanja izvajanja geodetskih storitev. Vsekakor bo ta doba odvisna od posameznega razloga, samo dovoljenje pa bo prenehalo z iztekom dobe dovoljenega prenehanja izvajanja geodetskih storitev, ne da bi o tem bilo treba sprejeti kakršenkoli akt.

Pridobitev dovoljenja za začasno prenehanje izvajanja geodetskih storitev je s tem zakonom določena kot pravica geodetskega podjetja, zato mora o njej odločiti direktor geodetske uprave z odločbo. V postopku odločanja o tej pravici oziroma izdaji ali zavrnitvi izdaje dovoljenja je treba upoštevati dejstvo, da geodetsko podjetje, razen v primerih, ko je mogoče nastanek opravičljivih razlogov za pridobitev dovoljenja (porodniški dopust, planirana operacija in s tem bolniški stalež ipd) v naprej predvideti, nastanek situacije, ko ne bo moglo izvajati geodetskih storitev, ne bo moglo predvideti in bo dejansko že prenehalo z izvajanjem geodetskih storitev. Zaradi navedenega do direktor geodetske uprave odločal o izdaji dovoljenja večinoma post festum in bo geodetsko podjetje vložilo zahtevo za izdajo dovoljenja zaradi preprečitve uvedbe postopka za odvzem dovoljenja. V zvezi z razmerjem zahteve za

izdajo dovoljenja za začasno prenehanje izvajanja geodetskih storitev do uvedbe postopka za odvzem dovoljenja je treba ugotoviti, da bi moral direktor geodetske uprave obvestiti geodetskega inšpektorja o kršitvi obveznosti izvajanja geodetskih storitev, ki bo v končni fazi lahko predlagal odvzem dovoljenja. Ker pa je dobo dovoljenega začasnega prenehanja izvajanja geodetskih storitev določil direktor geodetske uprave glede na okoliščine primera po lastni presoji, ni videti nikakršnih razlogov, da ne bi smel po izteku dobe prenehanja dovoljenja odločiti o izdaji novega dovoljenja, ki bi pomenilo pravzaprav podaljšanje že izdanega dovoljenja.

30. člen

- (1) Geodetsko podjetje, ki mu je bilo odvzeto dovoljenje ali mu je prenehalo veljati na zahtevo, lahko na zahtevo ponovno pridobi dovoljenje, če izpolnjuje zakonske pogoje.**
- (2) Geodetsko podjetje, ki mu je bilo odvzeti dovoljenje iz razloga, navedenega v drugi ali tretji alineji drugega odstavka prejšnjega člena, ne more ponovno vložiti zahteve za pridobitev dovoljenja pred iztekom treh let po dokončnosti odločbe o odvzemu dovoljenja.**

Komentar:

Prvi odstavek tega člena določa pravico geodetskega podjetja do ponovne pridobitve dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev, če mu je dovoljenje prenehalo:

- z ugotovitveno odločbo, izdano na njegovo zahtevo,
- z odločbo o odvzemu dovoljenja zaradi neizpolnjevanja v drugem odstavku 29. člena tega zakona predpisanih pogojev za njegovo pridobitev.

Geodetsko podjetje lahko uveljavi pravico do ponovne pridobitve dovoljenja po prvem odstavku tega člena ne glede na dobo (čas), ki preteče od prenehanja dovoljenja do vložitve zahteve za njegovo ponovno pridobitev. Ob uporabljenem pojmu ponovna pridobitev dovoljenja se postavi vprašanje, ali pridobi geodetsko podjetje novo dovoljenje ali pa gre za pridobitev (oživitev) dovoljenja, ki je prenehalo. Od odgovora na to vprašanje je odvisna uporaba 10. člena Pravilnika o pogojih, ki se nanašajo na prostore in tehnično opremo geodetskega podjetja. Po omenjenem določilu se namreč šteje, da geodetsko podjetje, ki je ob uveljavitvi zakona o geodetski dejavnosti izvajalo geodetske storitve na podlagi pogodbe z geodetsko upravo, izpolnjuje pogoje iz 7. člena istega pravilnika, če predloži odločbo pristojne upravne enote o izpolnjevanju pogojev za opravljanje registrirane dejavnosti geodetskega opazovanja, meritev in kartiranja, dokumentacijo o izpolnjevanju pogojev glede prostorov za izvajanje geodetskih storitev po istem členu pravilnika, iz katere mora biti razvidna lega, oblika in velikost prostorov za poslovanje s strankami, ter pisno izjavo o vrsti in količini tehnične opreme.

Izkazovanje izpolnjevanja pogojev glede prostorov in tehnične opreme je ob uporabi omenjenega 10. člena pravilnika lažje, kot na podlagi njegovega 7. člena. Glede določila 10. člena pravilnika pa je pravzaprav treba ugotoviti, da njegova uporaba, čeprav je to določilo uvrščeno med prehodne določbe, ki so praviloma časovno omejene, časovno ni omejena in tudi ni omejena na prvo pridobitev dovoljenja geodetskega podjetja. Zaradi tega se lahko nanjo sklicuje geodetsko podjetje, ki je ob uveljavitvi tega zakona izvajalo geodetske storitve

na podlagi pogodbe z geodetsko upravo ne glede na to, ali gre za prvo pridobitev dovoljenja ali za njegovo ponovno pridobitev na podlago obravnavanega določila tega zakona. Verjetno je treba omenjeno določilo pravilnika uporabljati skupaj z določilom 52. člena tega zakona, ki ureja prehodno obdobje enega leta od uveljavitve tega zakona, v katerem so še vedno veljale pogodbe o izvajanju geodetskih storitev z geodetsko upravo in v katerem so morala geodetska podjetja pridobiti dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev.

Na podlagi gramatikalne razlage določila prvega odstavka tega člena je mogoče celo sklepati, da gre za pridobitev (oživitev) istega dovoljenja, saj je v tem določilu uporabljen izraz ponovna pridobitev dovoljenja. Taka razlaga bi bila smiselna, če bi bilo v prvem odstavku tega člena obravnavana ponovna pridobitev dovoljenja samo v primeru, ko je dovoljenje prenehalo na podlagi zahteve geodetskega podjetja in tudi še v primerih odvzema dovoljenja zaradi neizpolnjevanja pogojev za njegovo pridobitev iz prve, druge in tretje alineje 28. člena tega zakona, nikakor pa ne v takrat, ko je bilo dovoljenje odvzeto zaradi neizpolnjevanja pogoja razpolaganja z ustrezno tehnično opremo in prostori, ki omogočajo opravljanje dejavnosti in poslovanje s strankami. Prav slednje je glavni razlog, ki nasprotuje sprejemu navedenega stališča. Verjetno je z uporabo pojma ponovna pridobitev dovoljenja mišljen poudarek na pravici geodetskega podjetja do pridobitve dovoljenja ne glede na dejstvo, da je geodetsko podjetje dovoljenje že pridobilo, pa mu je prenehalo na lastno zahtevo ali z odvzemom oziroma na dejstvu, da pravica geodetskega podjetja do pridobitve dovoljenja ne ugasne, če je geodetsko podjetje dovoljenje v preteklosti že pridobilo.

Na podlagi teleološke (namenske) razlage 30. člena in tega zakona kot celote, ki je verjetno za obravnavana vprašanja primerna, pridemo do zaključka, da je dovoljenje geodetskemu podjetju prenehalo in da je geodetskemu podjetju ostala le pravica do pridobitve (drugega) dovoljenja, ki jo omejuje drugi odstavek tega člena. Ker je geodetskemu podjetju dovoljenje prenehalo, lahko zaradi tega pridobi le novo dovoljenje, za kar pa mora izkazati izpolnjevanje predpisanih pogojev ter zahtevi priložiti dokaze in se ne more sklicevati na listine (dokaze), predložene za pridobitev dovoljenja, ki je prenehalo.

Po drugem odstavku tega člena ne more geodetsko podjetje v treh letih od dokončnosti odločbe o odvzemu dovoljenja ponovno vložiti zahteve za izdajo dovoljenja, če mu je bilo dovoljenje odvzeto zaradi:

- kršitve obveznosti do izvajanja geodetskih storitev na območju, določenem v dovoljenju,*
- izvajanja geodetskih storitev v nasprotju s predpisi,*
- zaračunavanja cene geodetskih storitev v nasprotju s predpisi.*

To določilo je treba obravnavati kot začasno prenehanje pravice do pridobitve dovoljenja skupaj z določilom o odvzemu dovoljenja, sicer bi drugače lahko prišli do zaključka, da je bilo geodetsko podjetje za storjeno kršitev kaznovano z odvzemom dovoljenja in nato še s začasno izgubo pravice do pridobitve novega dovoljenja, pa čeprav pravica do pridobitve novega dovoljenja začasno ne preneha v vseh primerih odvzema dovoljenja. Iz vzrokov za odvzem dovoljenja in začasnim prenehanjem pravice do pridobitve novega dovoljenja je mogoče ugotoviti, da pravica do pridobitve novega dovoljenja začasno preneha le v tistih primerih, ko je do odvzema dovoljenja prišlo zaradi krivdnega ravnanja, glede na že omenjeno stopnjevanost ukrepov lahko celo trdimo, namerne kršitve zakonsko določenih obveznosti geodetskega podjetja.

Izmed razlogov, zaradi katerih začasno preneha pravica do pridobitve novega dovoljenja, samo zaračunavanje cene geodetskih storitev ne predstavlja kršitve, ki pomeni tudi oviro za uvedbo upravnega postopka odločanja o evidentiranju sprememb geodetskih podatkov kot nalogo geodetske uprave. Zaradi navedenega se postavi vprašanje, ali pomeni nepravilno zaračunavanje cene geodetskih storitev tako kršitev obveznosti, zaradi katere mora začasno prenehati pravica do pridobitve novega dovoljenja. S sprejemom tega zakona je bila pravzaprav izvedena privatizacija izvajanja geodetskih storitev oziroma prenos njihovega izvajanja iz državne sfere v sfero opravljanja dejavnosti gospodarskih družb. Bistvena razlika od dosedanjega izvajanja geodetskih storitev, ko so jih izvajala geodetska podjetja na podlagi pogodbe z geodetsko upravo, je ravno v tem, da so sedaj geodetske storitve samostojen in zaključen delovni proces, ki ga izvajajo geodetska podjetja neodvisno od geodetske uprave in da je od naročnika geodetske storitve odvisno, katero geodetsko podjetje jo bo izvedlo, seveda pod pogojem, da je geodetsko podjetje pridobilo dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev. S tem je izvajanje geodetskih storitev podvrženo delovanju zakonitosti trga in je tako od geodetskega podjetja odvisno, ali bo pridobilo naročila za izvajanje geodetskih storitev ali ne.

V delovanje zakonitosti trga je država posegla z dvema institutoma:

- določitvijo območja, na katerem je geodetsko podjetje dolžno izvajati geodetske storitve, zaradi česar naročila za izvedbo geodetske storitve ne sme odkloniti;*
- določitvijo tarifnega sistema določanja cene geodetskih storitev.*

Poseg države v delovanje zakonitosti trga na področju izvajanja geodetskih storitev je prav gotovo utemeljen v primeru določitve obveznosti izvajanja geodetskih storitev na določenem območju, saj se s tem zagotovi na celotnem območju Republike Slovenije izvajanje geodetskih storitev. Izvedena geodetska storitev je pogoj za uvedbo upravnega postopka evidentiranja sprememb podatkov o nepremičninah in s podlaga za odločanje o pravicah, obveznostih in odgovornostih lastnikov nepremičnin. Za poseg države v zaračunavanje cene geodetskih storitev pa ni videti tehtnih razlogov, saj upravljanje z nepremičninami prav gotovo ni vezano na varovanje socialnega položaja lastnikov nepremičnin. S sistemom kontroliranja, s katerim se določi ceno storitve z določitvijo vrednosti elementov storitve v točkah in določitvijo vrednosti točke, se praviloma varuje socialni položaj prebivalstva. Prav zaradi navedenega ni videti tehtnega razloga, da je zaradi zaračunavanja cene geodetskih storitev v nasprotju z minimalnimi tarifnimi pogoji za geodetske storitve treba geodetsko podjetje kaznovati za prekršek po 42. členu tega zakona, mu odvzeti dovoljenje in pravzaprav odvzeti (omejiti) pravico do pridobitve novega dovoljenja za dobo treh let. Ker je vse navedeno določeno le za primer zaračunavanja cen geodetskih storitev v nasprotju s predpisi, se utemeljeno porodi zaključek, da je ravno obravnavana kršitev s tem zakonom okarakterizirana kot najhujša kršitev zakonskih obveznosti po tem zakonu, čeprav se zdi ta zaključek absurden.

31. člen

- (1) Geodetsko podjetje, ki ima dovoljenje, mora za vsako storitev imenovati odgovornega geodeta. Odgovorni geodet za geodetske storitve je lahko le geodet, ki je vpisan v imenik geodetov, ima opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev in aktivno obvlada slovenski jezik.**

- (2) Geodetske storitve, ki so podlaga za urejanje mej zemljišč in parcelacijo, lahko opravlja le geodet, ki ima najmanj visoko strokovno izobrazbo geodetske smeri in opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev.
- (3) Geodeti, ki imajo opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev, se morajo udeleževati obveznih oblik strokovnega izpopolnjevanja. Geodetu, ki ima opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev, pa se ne udeleži obveznih oblik strokovnega izpopolnjevanja, geodetska uprava z odločbo začasno prepove izvajanje nalog odgovornega geodeta za geodetske storitve oziroma izvajanje storitev iz prejšnjega odstavka, dokler se ne udeleži obvezne oblike strokovnega izpopolnjevanja.
- (4) Za izvajanje obveznih oblik strokovnega izpopolnjevanja skrbi geodetska uprava. Geodete, ki imajo opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev, geodetska uprava vabi k udeležbi na obveznih oblikah strokovnega izpopolnjevanja z vabilom, ki se vroči po pravilih splošnega upravnega postopka.

Komentar:

S tem členom so določeni pogoji za izvajanje geodetskih storitev, ki jih mora geodetsko podjetje izpolnjevati po pridobitvi dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev. Izvajanje teh pogojev ni pogoj za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev, ki geodetskemu podjetju omogoča izvajanje geodetskih storitev, je pa pogoj za dejansko izvajanje geodetskih storitev. Neizpolnjevanje v tem členu predpisanih pogojev onemogoča izvedbo upravnega dela postopka ugotavljanja in evidentiranja sprememb katastrskih podatkov o nepremičninah v zemljiškem katastru in katastru stavb in uvedbo postopka pred drugimi državnimi organi in organi lokalnih skupnosti, kar je namen izvedene geodetske storitve. Izpolnjevanje pogojev za izvajanje geodetskih storitev je dolžna geodetska uprava in drug državni organ oziroma organ lokalne skupnosti preveriti ob vsaki zahtevi za izvedbo upravnega postopka. V tem členu določene pogoje je mogoče glede na subjekt, ki jih mora izpolniti, razdeliti na:

- pogoj, ki ga mora izpolniti geodetsko podjetje,*
- pogoj, ki ga mora izpolnjevati geodet, da je lahko imenovan za odgovornega geodeta in za izvajanje geodetskih storitev,*
- pogoj, ki ga mora izpolnjevati geodet za izvajanje določenih geodetskih storitev.*

V prvem odstavku tega člena je določeno, da mora geodetsko podjetje za vsako storitev imenovati odgovornega geodeta. Ob tem določilu se takoj postavi vprašanje o povezavi in korelaciji z določilom 6. člena tega zakona. V obeh določilih je določena obveznost geodetskega podjetja imenovanja odgovornega geodeta. Geodetsko podjetje mora po 6. členu imenovati odgovornega geodeta za vsak izdelek oziroma delo v okviru dejavnosti iz 3. člena tega zakona (delo na področju geodetske dejavnosti, katerih izvedba vpliva ali bi lahko vplivala na varnost življenja ali zdravje ljudi, in strokovna dela in postopke v zvezi z nalogami geodetske službe, ki jih zakon opredeljuje kot storitve), po obravnavanem določilu pa je geodetsko podjetje dolžno imenovati odgovornega geodeta za vsako storitev. Ker oba člena določata pogoje za imenovanje odgovornega geodeta in so z obravnavanim določilom določeni strožji pogoji, pomeni to določilo pravzaprav dopolnitev 6. člena tega zakona. Zaradi navedenega in dejstva, da so je v 6. členu tega zakona določene naloge odgovornega geodeta, ki opredeljujejo namen in smoter njegovega imenovanja, lahko kot osnovno določilo o odgovornem geodetu obravnavamo 6. člen tega zakona. Ob dejstvu, da so v 6. in 31. členu

določeni različni pogoji za imenovanje odgovornega geodeta in stališču o dopolnilni naravi določila 1. odstavka 31. člena je mogoče ugotoviti, da ta zakon določa dve vrsti odgovornega geodeta:

- odgovornega geodeta imenovanega po 6. členu za izvajanje del, katerih izvedba vpliva ali bi lahko vplivala na varnost življenja in zdravja ljudi,
- odgovornega geodeta imenovanega po 31. členu za izvajanje geodetskih storitev.

Odgovorni geodet, ki ga je imenovalo geodetsko podjetje po 31. členu tega zakona, lahko opravlja tudi naloge odgovornega geodeta iz 6. člena, saj se za njegovo imenovanje zahteva izpolnjevanje strožjih pogojev. V obeh členih je določeno, da mora geodetsko podjetje imenovati odgovornega geodeta za vsak izdelek oziroma delo ter storitev. Čeprav določilo ne dopuščata nikakršnega dvoma, se vendarle postavi vprašanje smiselnosti imenovanja odgovornega geodeta za vsak primer posebej. Če geodetsko podjetje imenuje odgovornega geodeta za daljše časovno obdobje do preklica ali imenovanja drugega odgovornega geodeta ali samo za določeno delo, izdelek ali storitev, je pravzaprav s tem imenovan odgovorni geodet tudi za vsak primer, ko nastopa kot odgovorni geodet geodetskega podjetja, to dejstvo pa bi izkazoval odtis njegove osebne štampljke in podpis z navedbo statusa odgovornega geodeta, saj se odtis njegove štampljke in podpis po 2. odstavku 6. člena zahteva na vsaki zaključeni sestavini izdelka oziroma druge dokumentacije, ki je v zvezi z izdelkom oziroma opravljenim delom. Ob doslednem spoštovanju zapisane norme (njeni gramatikalni razlagi) bi moralo geodetsko podjetje k vsakemu izdelku oziroma drugi dokumentaciji priložiti še akt o imenovanju odgovornega geodeta. Pravzaprav ni videti tehtnih razlogov, ki bi nasprotovali tolmačenju, razen že omenjene dosledne gramatikalne razlage določila, da bi odtis osebne štampljke geodeta z njegovim podpisom in navedbo njegovega statusa oziroma na mestu, ki je v izdelku ali dokumentu predviden za potrditev odgovornega geodeta, ne izkazoval tudi imenovanja za odgovornega geodeta.

Za odgovornega geodeta lahko geodetsko podjetje imenuje geodeta, ki je vpisan v imenik geodetov, ima opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev in aktivno obvlada slovenski jezik. Imenovanje odgovornega geodeta ni vezano na sklenitev pogodbe o zaposlitvi z geodetskim podjetjem, ki ga bo imenovalo za odgovornega geodeta, niti ne na sklenitev pogodbe o delu. Ne glede na to dejstvo pa bo moralo geodetsko podjetje z aktom o imenovanju odgovornega geodeta, svojimi internimi pravili ali drugim dogovorom z odgovornim geodetom urediti medsebojna razmerja v zvezi z odgovornostjo odgovornega geodeta in njenim uveljavljanjem ter drugimi razmerji, saj je to področje v celoti prepuščeno avtonomiji geodetskega podjetja. O možnosti in vprašanju smiselnosti oziroma pravilnosti imenovanja geodeta, ki je v geodetskem podjetju edini, ki lahko izvaja geodetske storitve, za odgovornega geodeta je že razpravljano v komentarju 6. člena tega zakona.

Načina imenovanja oziroma akta, s katerim imenuje geodetsko podjetje odgovornega geodeta, ta zakon ne določa. Prav tako tudi ni določen način izkazovanja statusa odgovornega geodeta. V 6. členu tega zakona je določeno, da je odgovorni geodet odgovoren za skladnost izdelka oziroma dela s predpisi, kar potrdi s svojo identifikacijsko številko in podpisom na vseh zaključenih sestavinah geodetskega izdelka oziroma druge dokumentacije, ki je v zvezi z izdelkom oziroma opravljenim delom. Identifikacijska številka geodeta, ki jo geodet pridobi z vpisom v imenik geodetov, je razvidna iz odtisa njegove osebne štampljke, ki mu jo izda Inženirska zbornica Slovenije, vendar ta ne izkazuje statusa odgovornega geodeta. Omenjeno je že bilo, da bi lahko odtis osebne štampljke in podpis geodeta izkazoval status

odgovornega geodeta, vendar ob pogoju, da je osebna šampiljka odtisnjena na prostoru, za katerega je izrecno navedeno, da je namenjen potrditvi odgovornega geodeta oziroma hkrati z navedbo, da gre za odgovornega geodeta.

Z drugim odstavkom tega člena je določena stopnja in smer strokovne izobrazbe, ki jo mora imeti geodet, da sme opravljati geodetske storitve, ki so podlaga za urejanje mej in parcelacijo. Poleg zahtevane stopnje in smeri strokovne izobrazbe mora imeti geodet opravljen tudi poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev. S tem določilom se od geodeta zahteva najmanj visoka strokovna izobrazba geodetske smeri. Ker terja vodenje postopka urejanja mej zemljišč in parcelacije posebna strokovna znanja, saj se z njimi lahko posega v lastninsko pravna razmerja, je ta določba potrebna zaradi dejstva, da so lahko pri geodetskem podjetju zaposlene ali kako drugače angažirane tudi osebe, ki nimajo zahtevane stopnje in smeri strokovne izobrazbe. Te osebe ne morejo izvesti postopkov urejanja mej in parcelacije strokovno, pa čeprav mora pravilnost in skladnost izvedene storitve s predpisi in pravili stroke potrditi odgovorni geodet. Izjeme od obravnavanega določil glede stopnje in smeri strokovne izobrazbe pri izvajanju geodetskih storitev so določene s 53. členom tega zakona, glede zahteve po opravljenem posebnem strokovnem izpitu za izvajanje geodetskih storitev pa v 2. odstavku 52. člena.

Od geodeta, ki bo pri geodetskem podjetju izvajal obravnavane geodetske storitve pa se ne zahteva vpis v imenik geodetov in tudi ne aktivnega znanja slovenskega jezika. Opustitev zahteve po aktivnem znanju slovenskega jezika za geodeta, ki bi izvajal geodetske storitve, ni logična, saj je to znanje potrebno v izvajanju postopkov ureditve mej parcel in parcelacije. V teh postopkih sodelujejo oziroma morajo biti vabljeni k sodelovanju lastniki predmetnih nepremičnin, zato je aktivno znanje slovenskega jezika potrebno zaradi normalnega komuniciranja z njimi. Prav zaradi tega bi bilo smiselno, da se aktivno znanje slovenskega jezika zahteva od geodeta, ki ko komuniciral v izvajanju postopka s strankami in ne od odgovornega geodeta, ki bo izvajal kontrolo izvedene geodetske storitve in praviloma ne bo imel stika s strankami.

V zvezi s pojmom ureditev meje je treba posebej poudariti, da so z njim mišljeni posebni geodetski upravni postopki, ki jih je določal Zakon o zemljiškem katastru, ki je veljal v času uveljavitve tega zakona. V obravnavanem členu uporabljen pojem se nanaša na:

- mejni ugotovitveni postopek,
- prenos posestnih meja v naravo tako, kot so označene v zemljiškem katastru (33. člen ZZkat). V zvezi s tem določilom je treba opozoriti na sodbo Vrhovnega sodišča RS št. U 118/98-12 z dne 5.6.2003, s katero je odločeno, da v primeru prenosa posestnih meja v naravo tako, kot so označene v zemljiškem katastru ne gre za upravno stvar, saj se ta postopek ne konča z dokončno odločbo,
- ugotavljanje posestnih mej ob izdelavi zemljiškega katastra (15. do 17. člen Navodila za ugotavljanje in zamejničenje posestnih meja parcel),
- prenos posestne meje v naravo na podlagi podatkov iz elaborata zamejničenja, če so postale meje v naravi nespoznavne zaradi uničenja, poškodovanja ali samovoljne prestavitve mejnih znamenj (9. člen Navodila za ugotavljanje in zamejničenje posestnih meja parcel), za katerega se je uporabljal izraz obnova mejnih znamenj oziroma obnova meje.

Pojem geodetske storitve, ki so podlaga za urejanje mej, zajema tiste postopke, v katerih geodet na terenu ob sodelovanju in soglasju lastnikov predmetnih parcel ugotavlja parcelno

mejo in postopke s katerimi geodet na terenu po podatkih, ki jih izkazuje zemljiški kataster, ugotovi in označi mejo parcele.

Navedeno stališče potrjuje 51. člen tega zakona, ki za prehodno obdobje (za obdobje do uveljavitve zakona, ki bo določil geodetske storitve) določa geodetske storitve in tako pojasni pojem postopki v zvezi z urejanjem mej z navedbo mejnega ugotovitvenega postopka, prenosa meje po podatkih zemljiškega katastra in obnove mejnih znamenj.

Zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot je za področje evidentiranja nepremičnin določil pojem geodetske storitve v 2. odstavku 4. člena, in sicer:

- izvedba postopkov za izdelavo elaboratov,
- izdelava elaboratov ureditve meje, parcelacije, komasacije, izravnave meje, razmejitve med pravnimi režimi, ugotavljanje dejanske rabe zemljišč,
- izdelava elaborata za vpis stavbe oziroma delov stavb,
- izdelava elaborata za združitev stavb in izločitev dela stavbe in
- obnova mej v naravi.

V zvezi z navedeno opredelitvijo geodetske storitve ni videti nikakršnih razlogov, ki bi nasprotovali tolmačenju, da se za pojem ureditve meje zemljišč iz 2. odstavka 31. člena sedaj uporablja pojem geodetske storitve, kot jih opredeljuje Zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot in tako obravnavane zahteve po stopnji in smeri strokovne izobrazbe nanašajo sedaj na pojem geodetske storitve iz navedenega zakona.

S tretjim odstavkom tega člena je določena geodetom, ki imajo opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev, obveznost udeleževanja obveznih oblik strokovnega izpopolnjevanja in sankcija v primeru neudeležbe. Skrb za izvajanje strokovnega izpopolnjevanja je v četrtem odstavku tega člena naložena geodetski upravi, ki mora geodete vabiti na strokovno izpopolnjevanje z vročitvijo vabila po pravilih splošnega upravnega postopka. V zvezi z obveznim strokovnim izpopolnjevanjem in njegovim organiziranjem se postavljajo vprašanja, na katera pa ta zakon ne daje odgovorov. Prav gotovo je prvo vprašanje njegovih načinov in oblik. S tem, da s tem zakonom niso določene oblike in načini izvajanja strokovnega izpopolnjevanja in da je skrb za njegovo izvedbo določena geodetski upravi, lahko sklepamo, da ji je s tem poverjeno tudi odločanje o njegovi obliki in načinu ter rokih in njegovih izvajalcih.

Z izvedbo strokovnega izpopolnjevanja se poseže v proces opravljanja dejavnosti geodetskega podjetja in izvajanje geodetskih storitev, saj se ga morajo udeležiti vsi geodeti, ki imajo opravljen strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev in opravljajo naloge odgovornega geodeta za geodetske storitve in tisti, ki dejansko izvajajo geodetske storitve. To dejstvo bo morala geodetska uprava pri izvajanju strokovnega izpopolnjevanja prav gotovo upoštevati, zato bo morala strokovno izpopolnjevanje v naprej (letno) planirati in njegov program z rokom izvedbe posamezne oblike strokovnega izpopolnjevanja tudi objaviti, da mu bodo lahko geodetska podjetja prilagodila svoje poslovanje. S tem se avtomatično odpre vprašanje objave programa strokovnega izpopolnjevanja. Udeležba na strokovnem izpopolnjevanju je sicer obveznost posameznega geodeta, ki ima opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev, vendar jih ta opravlja le pri geodetskem podjetju, zato ta vpliva na poslovanje geodetskega podjetja. Kot najprimernejša oblika obveščanja o programu

strokovnega izpopolnjevanja se kaže obveščanje vseh geodetskih podjetij, ki jim je geodetska uprava izdala dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev in jih je vpisala v imenik, ki ga vodi po določilu desetega odstavka 28. člena tega zakona. Na ta način bo omogočeno planiranje odsotnosti geodetov in nemoteno izvajanje dejavnosti geodetskega podjetja. Strokovno izpopolnjevanje je tudi ena izmed temeljnih nalog Inženirske zbornice Slovenije, zato je ta prav gotovo zainteresirana za sodelovanje pri pripravi programa strokovnega izpopolnjevanja geodetov, ki imajo opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev. Čeprav to s tem zakonom ni določeno, pa lahko vendarle pobudo oziroma zahtevo Inženirske zbornice Slovenije za sestavo programa strokovnega izpopolnjevanja in sodelovanje pri njegovi sestavi obravnavamo kot interes ali celo kot njeno pravico, saj je strokovno izvajanje geodetskih storitev tudi v njenem interesu in ne samo v interesu naročnikov geodetskih storitev in geodetske uprave. Nedvomno je mogoče ugotoviti, da je letni program izvajanja strokovnega izpopolnjevanja nujen dokument, ki dejansko osmisli idejo (obvezo) strokovnega izpopolnjevanja in s tem omogoči poenotenje izvajanja geodetskih storitev, po drugi strani pa prisili geodetsko upravo k izpolnjevanju njene naloge ter omogoči udeležencem strokovnega izpopolnjevanja vnaprejšnjo seznanitev s številom, vsebino in roki letnega strokovnega izpopolnjevanja ter planiranje udeležbe.

Nujnost letnega planiranja in izvajanja strokovnega izpopolnjevanja narekuje tudi zagrožena sankcija začasne prepovedi izvajanja nalog odgovornega geodeta in izvajanja geodetskih storitev oziroma posledice izreka te sankcije. Trajanje sankcije oziroma posledic njenega izreka je na eni strani odvisno od geodeta in njegove volje do udeležbe na obvezni obliki strokovnega izpopolnjevanja, na drugi strani pa je odvisno od geodetske uprave, saj sama odloča, ali bo in kdaj izvedla novo strokovno izpopolnjevanje in s tem omogočila prenehanje sankcije in njenih posledic.

Geodetu, ki se ni udeležil strokovnega izpopolnjevanja, na katerega je bil vabljen po pravilih splošnega upravnega postopka, geodetska uprava z odločbo začasno prepove izvajanje nalog odgovornega geodeta in izvajanje geodetskih storitev, dokler se ne udeleži obvezne oblike strokovnega izpopolnjevanja. Po gramatikalni razlagi tega določila mora izdati geodetska uprava odločbo o prepovedi izvajanja nalog odgovornega geodeta in izvajanja geodetskih storitev po uradni dolžnosti, ne glede na razlog neudeležbe na obvezni obliki strokovnega izpopolnjevanja. Začasna prepoved izvajanja nalog odgovornega geodeta in izvajanja geodetskih storitev pomeni dejansko do določene mere prepoved opravljanja poklica in v primeru samostojnega podjetnika posameznika omejitev opravljanja dejavnosti, katere trajanje je odvisno večinoma od volje geodetske uprave do izvedbe obvezne oblike strokovnega izpopolnjevanja, zato se upravičeno postavi vprašanje sorazmernosti sankcije in njenih posledic do storjene kršitve obveznosti udeležbe na strokovnem izpopolnjevanju ob upoštevanju dejstva, da ima geodet opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev, na katerem je izkazal znanje, ki mu omogoča izvajanje nalog odgovornega geodeta in izvajanje geodetskih storitev v pričakovani stopnji strokovnosti. Ne gre pa prezreti dejstva, da bo delovanje zakonitosti trga na področju izvajanja geodetskih storitev onemogočilo tista geodetska podjetja, ki ne bodo izvajala geodetskih storitev tako, da do naročnik njihove izvedbe dosegel svoj namen – evidentiranje sprememb katastrskih podatkov o nepremičninah v zemljiškem katastru in katastru stavb oziroma izvedbo upravnega postopka pri drugih državnih organih in organih lokalnih skupnosti. Res pa je, da je zagrožena sankcije prav gotovo učinkovito sredstvo zagotavljanja udeležbe na obveznih oblikah strokovnega izpopolnjevanja.

Strokovno izpopolnjevanje je prav gotovo namenjeno pridobitvi novih znanj in poenotenju izvajanja geodetskih storitev, ki je nujno za enotno evidentiranje katastrskih podatkov o nepremičninah na območju celotne R Slovenije. Prav zaradi navedenega je pravilno, kar pa sicer s tem zakonom ni predpisano, da bi geodetska uprava organizirala ponovitev izvedene oblike obveznega strokovnega izpopolnjevanja predvsem takrat, kadar se je ni udeležilo večje število geodetov, ki imajo opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev in jim s tem omogočila pridobitev potrebnih znanj.

Obveznost izdaje odločbe o prepovedi izvajanja nalog odgovornega geodeta in izvajanja geodetskih storitev po uradni dolžnosti je smiselno omejiti in prepustiti geodetski upravi presojo, ali za neudeležbo ni mogoče ugotoviti krivde oziroma malomarnosti geodeta in gre zato morebiti za razloge neudeležbe, na katere geodet ni imel vpliva. Obveznost izreka sankcije zaradi neudeležbe na strokovnem izpopolnjevanju je smiselna in opravičljiva samo v primeru krivde ali malomarnosti geodeta.

Na obvezno obliko strokovnega izpopolnjevanja mora geodetska uprava, ne glede na to, kdo bo izvajalec strokovnega izpopolnjevanja, vabiti vse geodete, ki imajo opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev in jim vabilo vročiti po pravilih splošnega upravnega postopka. Vabilo mora biti udeležencem vročeno osebno, saj geodetska uprava brez tega ne bi imela izkazano vročitev vabila in ne bi mogla izdati odločbe o prepovedi opravljanja nalog odgovornega geodeta in izvajanja geodetskih storitev. Ta zakon ne določa roka vabljenja oziroma koliko dni mora preteči od vročitve vabila do dneva strokovnega izpopolnjevanja, zato velja minimalni osem dnevni rok iz 2. odstavka 157. člena ZUP, ki je določen za vabljenje strank na obravnavo. Osebna vročitev se opravi z določbami ZUP na stanovanju naslovnika, kjer je naslovník zaposlen, lahko pa tudi po elektronski pošti. Način vročitve vabila odredi geodetska uprava, ki bo lahko vabila vročila, glede na dejstvo, da imajo geodetska podjetja, ki imajo dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev, zaradi pridobivanja podatkov iz zbirk geodetskih podatkov elektronsko pošto, na enega izmed naslednjih načinov:

- samostojnim podjetnikom posameznikom in pri njih zaposlenim geodetom ter zaposlenim geodetom pri drugih geodetskih podjetjih po elektronski pošti na naslov geodetskega podjetja s tem, da mora biti na vabilu posebej navedeno, katerim geodetom se vabilo vroča,*
- geodetom, ki so med svoje podatke ob vpisu v imenik geodetov, ki imajo opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev, navedli svoj elektronski naslov, na njihov elektronski naslov,*
- geodetom, ki nimajo naslova elektronske pošte, po pošti s priporočeno pošiljko z oznako osebne vročitve na naslov stalnega prebivališča, ki ga je geodet navedel ob vpisu v imenik iz 5. odstavka 28. člena tega zakona.*

Ob upoštevanju že navedenega stališča, da lahko oziroma da bi bilo pravilno, da bi geodetska uprava odločala, ali so razlogi za neudeležbo na izvedenem strokovnem izpopolnjevanju opravičljivi, bo morala ugotoviti naslednja dejstva:

- neudeležbo na podlagi liste prisotnih, na kateri so svojo udeležbo s podpisom potrdili udeleženci strokovnega izpopolnjevanja,*
- pravilnost in pravočasnost vabljenja tistih, ki se strokovnega izpopolnjevanja niso udeležili,*
- razloge neudeležbe in njihovo opravičljivost.*

V smislu načela ekonomičnosti postopka in načela zaslišanja stranke bo najbolje, da bo geodetska uprava pisno pozvala vse geodete, ki se strokovnega izpopolnjevanja niso udeležili, naj pisno navedejo razloge svoje odsotnosti. Opravičljivost razlogov bo geodetska uprava lahko presojala brez dodatnega osebnega pojasnjevanja in izdala odločbo o prepovedi izvajanja nalog odgovornega geodeta in izvajanja geodetskih storitev.

Ker lahko odgovorni geodet tudi sam izvaja geodetske storitve, mora geodetska uprava v izreku odločbe navesti začasno prepoved izvajanja nalog odgovornega geodeta kakor tudi začasno prepoved izvajanja geodetskih storitev. Z zakonom ni določena takojšnja izvršljivost odločbe, zato bo začela izrečena prepoved učinkovati z iztekom pritožbenega roka oziroma z vročitvijo drugostopenjske odločbe, če je bila pritožba zoper odločbo zavrnjena ali zavržena.

Ker je s tem zakonom predpisana dolžnost udeležbe na strokovnem izpopolnjevanju in izrek sankcije prepovedi izvajanja nalog odgovornega geodeta in izvajanja geodetskih storitev, bo morala geodetska uprava izdati udeležencem strokovnega izpopolnjevanja posebno potrdilo, da bodo lahko izkazali svojo udeležbo na strokovnem izpopolnjevanju, saj drugače geodet ne bi mogel dokazati izpolnitev svoje obveznosti. Izdaja posebnih potrdil o udeležbi na strokovnem izpopolnjevanju s tem zakonom ni predvidena.

Ne glede na to, da je trajanje začasne prepovedi izvajanja nalog odgovornega geodeta in izvajanja geodetskih storitev določen z zakonom, do udeležbe na obvezni obliki strokovnega izpopolnjevanja, izrečena prepoved sama po sebi ne preneha. Po ugotovitvi, da se je geodet, ki mu je bila izrečena začasna prepoved izvajanja nalog odgovornega geodeta in izvajanja geodetskih storitev, udeležil obvezne oblike strokovnega izpopolnjevanja, bo morala geodetska uprava izdati ugotovitveno odločbo, s katero bo ugotovila prenehanje izrečene začasne prepovedi.

32. člen

- (1) Geodet, ki ima opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev, se izkazuje z geodetsko izkaznico.**
- (2) Geodetsko izkaznico izda geodetska uprava.**
- (3) Vsebino in obliko geodetske izkaznice predpiše minister.**
- (4) V primeru iz tretjega odstavka prejšnjega člena se geodetska izkaznica začasno odvzame.**

Komentar:

S tem členom je predpisana geodetska izkaznica, s katero se izkazuje geodet, ki ima opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev. Po določilu drugega odstavka 52. člena tega zakona se geodetska izkaznica izda tudi posameznikom, ki so imeli ob uveljavitvi tega zakona oziroma so do uveljavitve podzakonskega predpisa, s katerim bo urejen program posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev (Pravilnik o programu posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev in o načinu ugotavljanja znanja slovenskega jezika je bil objavljen v Uradnem listu RS št. 105/00 dne 17.11.2000 in je začel veljati dne 2.12.2002), pridobili pooblastilo direktorja geodetske uprave za opravljanje dejanj v geodetskih upravnih postopkih (ne glede na delnost ali popolnost pooblastila). Nadalje je v

tem členu določeno, da izda geodetsko izkaznico geodetska uprava in da bo minister predpisal vsebino in obliko geodetske izkaznice. Kljub navidezni jasnosti teh določil je mogoče ugotoviti, da so ta pravzaprav nedorečena, saj ne dajejo odgovora na osnovno vprašanje o pravni naravi geodetske izkaznice in njeni obligatornosti. Iz določila, da se geodet, ki ima opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev, izkazuje z geodetsko izkaznico, bi bilo mogoče sklepati, da je geodetska izkaznica osebni dokument, ki daje njenemu imetniku pravice, ki so povezane z izvajanjem geodetskih storitev, ki so podlaga za urejanje mej zemljišč in parcelacijo, ter da je to neke vrste dovoljenje. Nedvomno je geodetska izkaznica osebno dokument, ki dokazuje identiteto njenega imetnika, saj jo izda geodetska uprava, ki je državni upravni organ, po Pravilniku o geodetski izkaznici, postopku za njeno izdajo in načinu uporabe (Uradni list RS, št. 113/00) pa je na njej fotografija, izpis imena in priimka ter osebni podpis njenega imetnika. To so elementi, ki so potrebni za dokument, s katerim njegov imetnik izkazuje svojo identiteto. Tolmačenju, da je geodetska izkaznica neke vrste dovoljenje, saj je vezana na pravico do izvajanja geodetskih storitev, nasprotuje 53. člen tega zakona, saj lahko brez njene pridobitve izvajajo geodetske storitve, ki so podlaga za urejanje mej in parcelacijo, tudi geodeti, ko so do uveljavitve tega zakona (do 15.2.200) pridobili ali bodo do 15.2.2005 pridobili višjo strokovno izobrazbo geodetske smeri ali srednjo strokovno izobrazbo geodetske smeri in višjo ali visoko izobrazbo pravne ali upravne smeri ter tisti, ki imajo ob uveljavitvi tega zakona končano srednjo strokovno izobrazbo geodetske smeri z opravljenim strokovnim izpitom in najmanj 15 let delovnih izkušenj, saj navedenim za izvajanje navedenih geodetskih storitev s tem zakonom ni predvidena izdaja geodetske izkaznice. Ta zakon tudi ne določa obligatorne pridobitve geodetske izkaznice pred izvajanjem geodetskih storitev zato geodetska izkaznica ni pogoj za izvajanje geodetskih storitev. Zakonodajalec pa je imel v mislih geodetsko izkaznico kot dokument, ki odraža (izkazuje) pravico njenega imetnika do izvajanja geodetskih storitev, ki so podlaga za urejanje mej zemljišč in parcelacijo, zato je ob dejstvu, da njena izdaja v 53. členu tega zakona ni predvidena v 6. odstavku 6. člena Pravilnika o geodetski izkaznici, postopku za njeno izdajo in načinu uporabe, predvidel možnost njene izdaje tudi osebi, ki lahko po 53. členu tega zakona izvaja navedene geodetske storitve.

Pomen geodetske izkaznice določa tudi drugi odstavek 2. člena Pravilnika o geodetski izkaznici, postopku za njeno izdajo in načinu uporabe. V tem določilu je določeno, da mora geodet, ki izvaja geodetske storitve, na zahtevo stranke pokazati geodetsko izkaznico. S tem je dana strankam pravica legitimiranja geodeta, ki izvaja na določeni nepremičnini geodetsko storitev, zato bi morala biti ta pravica določena z zakonom in ne podzakonskim predpisom. To določilo tudi ni sankcionirano, vendar pa ima lastnik nepremičnine pravico prepovedi dostopa na svojo nepremičnino, če se geodet z geodetsko izkaznico ne izkaže, da ima po določilu 84. člena Zakona o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot pravico dostopa na zemljišče, če je to potrebno zaradi izvajanja geodetskih storitev. V obravnavanem določilu je uporabljen izraz stranka, ki pa ni povsem jasen. Z vidika geodetskega podjetja oziroma izvajalca geodetske storitve je stranka naročnik storitve. Ta bo vedel za izvajanje geodetske storitve, saj jo je naročil in zato verjetno ne bo imel interesa oziroma vzroka, da bo od izvajalca geodetske storitve zahteval, da pokaže geodetsko izkaznico. Tak interes ima tisti, ki za naročilo geodetske storitve ni vedel, izvajanje geodetske storitve pa tangira njegovo nepremičnino. Z vidika upravnega postopka, kar pa ni izvedba geodetske storitve, je stranka postopka oseba, ki je zahtevala uvedbo postopka, oseba, zoper katero teče postopek in oseba, ki se ima pravico udeležiti postopka zaradi varstva svojih pravnih koristi. Kot stranko, ki ima pravico zahtevati od geodeta, da pokaže geodetsko izkaznico, je treba razumeti lastnika nepremičnine, na kateri se izvaja geodetska storitev ali je z njo tangirana.

Med določila zakona in ne podzakonskega predpisa sodi tudi določilo tretjega odstavka 2. člena Pravilnika o geodetski izkaznici, postopku njene izdaje in načinu uporabe, s katerim je določeno, da geodetsko izkaznico ni dovoljeno posojati ali odtujiti, saj je z njo določena prepoved. Ta prepoved tudi ni sankcionirana, zato bo to določilo ostalo le zapisano določilo, ki ne bo zaživel in je zato pravzaprav nepotrebno razen v delu, ko moralno zavezuje imetnika geodetske izkaznice.

Geodetsko izkaznico lahko pridobi oseba s predpisano stopnjo in smerjo strokovne izobrazbe z opravljenim posebnim strokovnim izpitom za izvajanje geodetskih storitev. Ob upoštevanju določil tega zakona in Pravilnika o geodetski izkaznici, postopku za njeno izdajo in načinu uporabe lahko geodetsko izkaznico pridobi:

- na podlagi 1.odstavka obravnavanega člena geodet, ki ima opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev. S pojmom geodet je v osnovi mišljen tisti, ki ima končano najmanj visoko strokovno izobrazbo geodetske smeri, čeprav ta pojem v tem zakonu in podzakonskih predpisih, izdanih na njegovi podlagi, ni uporabljen dosledno, saj se ta izraz uporablja tudi za tiste, ki imajo višjo ali celo srednjo stopnjo strokovne izobrazbe geodetske smeri,
- na podlagi 52. člena tega zakona tisti, ki so do 2. 12. 2000 (do uveljavitve Pravilnika o programu posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev in o načinu ugotavljanja znanja slovenskega jezika) pridobili pooblastilo direktorja geodetske uprave za opravljanje dejanj v geodetskih upravnih postopkih,
- na podlagi 6. odstavka 6. člena Pravilnika o geodetski izkaznici, postopku za njeno izdajo in načinu uporabe:
 - ⇒ geodeti, ki so do uveljavitve tega zakona ali bodo najkasneje do 15.2.2005 pridobili višjo strokovno izobrazbo geodetske smeri,
 - ⇒ geodeti s srednjo strokovno izobrazbo, ki so do uveljavitve tega zakona ali bodo do 15.2.2005 pridobili višjo ali visoko izobrazbo pravne ali upravne smeri,
 - ⇒ geodeti, ki imajo ob uveljavitvi tega zakona končano srednjo strokovno izobrazbo z opravljenim strokovnim izpitom in najmanj 15 let delovnih izkušenj. Gre očitno za tiste geodete, ki so imeli ob uveljavitvi tega zakona pooblastilo direktorja geodetske uprave za opravljanje dejanj v geodetskih upravnih postopkih.

Geodetsko izkaznico izda na podlagi drugega odstavka tega člena geodetska uprava. Nekatera pravila postopka njene izdaje določa Pravilnik o geodetski izkaznici, postopku njene izdaje in način uporabe, kar odraža že naslov tega podzakonskega predpisa. Izdaja geodetske izkaznice je vezana na zahtevo geodeta, ki je opravil poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev ali se po 52. členu tega zakona šteje, da ima opravljen ta izpit oziroma lahko izvaja geodetske storitve na podlagi 53. člena tega zakona, zato mora njeno izdajo terjati od geodetske uprave. Geodetska uprava bo na podlagi zahteve uvedla upravni postopek ob upoštevanju določil navedenega pravilnika o prilogah zahteve za izdajo geodetske izkaznice. Z vidika upravnega postopka lahko geodetsko izkaznico obravnavamo kot ugotovitveno odločbo, izdano na predpisanem obrazcu, ki izkazuje zakonsko določeno pravico njenega imetnika do izvajanja geodetskih storitev, ki so podlaga za urejanje mej zemljišč in parcelacijo. Če bi se geodetsko izkaznico izdalo samo geodetom, ki so opravili poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev, brez izjem, določenih v 52. in 53. členu tega zakona, bi bila geodetska izkaznica ob upoštevanju določila 5. odstavka 28. člena tega zakona dejansko potrdilo o dejstvih, o katerih vodi upravni organ uradno evidenco in ga izda upravni organ na podlagi 179. člena ZUP. Ker pa geodetska uprava izvede ugotovitveni postopek in ugotovi, ali geodet, ki zahteva izdajo geodetske izkaznice, izpolnjuje pogoje za

njeno izdajo, je geodetska izkaznica, kot je bilo že navedeno ugotovitvena odločba, ki izkazuje pravico (dovoljenje) za izvajanje geodetskih storitev. Glede na navedeno pa se postavi vprašanje, ali je mogoče postopek predpisati s podzakonskim predpisom.

Geodet, ki želi pridobiti geodetsko izkaznico, mora izkazati izpolnjevanje pogojev, ki jih določa zakon, zato mora po tretjem odstavku 6. člena Pravilnika o geodetski izkaznici, postopku za njeno izdajo in načinu uporabe v svoji zahtevi navesti:

- številko in datum spričevala oziroma diplome s podatki o izobraževalni organizaciji, ki je izdaja diplomu oziroma spričevalo,
- številko in datum potrdila o opravljenem strokovnem izpitu oziroma preizkusu strokovne usposobljenosti za dejanja v upravnem postopku ter organ, ki je izdal potrdilo.

Opravljenega posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev geodetu ni treba izkazati, saj vodi geodetska uprava imenik oseb, ki imajo opravljen ta izpit kot uradno evidenco in s podatkom o opravljenem posebnem izpitu že razpolaga.

Po petem odstavku 6. člena navedenega pravilnika naj bi geodet, ki izpolnjuje pogoje za izdajo geodetske izkaznice po 52. členu tega zakona, predložil zahtevi na vpogled dokazila o strokovni izobrazbi, po šestem odstavku istega člena pa dokazila o strokovni izobrazbi, o pooblastilu direktorja geodetske uprave za opravljanje dejanj v geodetskih upravnih postopkih, če izpolnjuje pogoje iz 53. člena tega zakona. Zdi se, da je zahteva po predložitvi dokazil na vpogled pretirana in favorizira geodete, ki zahtevajo izdajo geodetske izkaznice po prvem odstavku 32. člena tega zakona, saj zahtevane podatke o izpolnjevanju pogojev za izdajo geodetske izkaznice le navedejo v zahtevi, ne da bi jim bilo treba predložiti na vpogled dokazila. To potrjuje tudi praksa geodetske uprave in Podrobnejša informacija o pridobitvi geodetske izkaznice Geodetske uprave Republike Slovenije št. 013-19/2000-12 z dne 12.12.2000 z obrazcem zahteve za izdajo geodetske izkaznice.

Iz obrazca zahteve za izdajo geodetske izkaznice je razvidno, da vložnik zahteve, ne glede na določilo navedenega pravilnika o predložitvi dokazil na vpogled, v zahtevi izpolni predvidene rubrike s podatki o:

- strokovni usposobljenosti za dejanja v upravnem postopku z področje geodetske dejavnosti (številki, datumu izdaje in organu, ki je izdal potrdilo),
 - strokovni izobrazbi (vrsti in stopnji),
 - diplomi (številki, datumu in izobraževalni organizaciji, ki je diplomu izdala),
 - spričevalu (številki, datumu in izobraževalni organizaciji, ki je izdala spričevalo) za tiste, ki izpolnjujejo pogoje iz 53. člena tega zakona,
 - delovnih izkušnjah na dan 15.2.2000 za tiste, ki izpolnjujejo pogoje iz 53. člena tega zakona.
- Zahtevi ni predvideno prilaganje kakršnihkoli dokazil. Na obrazcu zahteve za izdajo geodetske izkaznice pa je navedena izjava o točnosti in resničnosti podatkov in soglasje za vpogled in pridobitev osebnih podatkov iz zbirk podatkov.

S tretjim odstavkom obravnavanega člena tega zakona je določeno, da bo minister predpisal vsebino in obliko geodetske izkaznice. Iz samega naslova Pravilnika o geodetski izkaznici, postopku za njeno izdajo in načinu uporabe je razvidno, da je z njim minister uredil tudi postopek njene izdaje ter način uporabe geodetske izkaznice. Poleg omenjenega pa so s pravilnikom določene tudi pravice, dolžnosti in prepoved, ki bi jih moral, kot je bilo že navedeno, sicer določiti zakon in ne podzakonski predpis. Pravilnik določa tako poleg vsebine in oblike geodetske izkaznice še postopek izdaje, zamenjave in prenehanja, evidentiranje

geodetskih izkaznic ter pravice, dolžnosti in prepoved, kar je s pravilnikom označeno kot način njene uporabe, in sicer:

- pravico stranke terjati, da se geodet, ki izvaja geodetsko storitev, izkaže oziroma da pokaže geodetsko izkaznico (2. odstavek 2. člena),
- pravico geodeta terjati izdajo geodetske izkaznice na obrazcu, na katerem je besedilo v italijanskem ali madžarskem jeziku (5. člen),
- dolžnost geodeta, da na zahtevo stranke pokaže geodetsko izkaznico (2. odstavek 2. člena),
- dolžnost geodeta, da o izgubi geodetske izkaznice nemudoma obvesti geodetsko upravo (2. odstavek 7. člena),
- obveznost geodeta, da na zahtevo geodetske uprave nemudoma izroči geodetsko izkaznico v hrambo, če mu je bila začasno odvzeta geodetska izkaznica zaradičasne prepovedi izvajanja nalog odgovornega geodeta in izvajanje geodetskih storitev (2. odstavek 8. člena),
- prepoved posojanja ali odtujitve geodetske izkaznice (3. odstavek 2. člena).

Ker s pravilnikom ni mogoče predpisati sankcij za kršitve dolžnosti in prepovedi, kršitve navedenih dolžnosti in prepoved niso sankcionirane in obstajajo dejansko le kot moralna obveza geodeta.

5. člen navedenega pravilnika določa, da se geodetu, ki izvaja geodetske storitve na območju, kjer živita avtohtoni italijanska oziroma madžarska narodna skupnost, na njegovo zahtevo izda geodetska izkaznica na obrazcu, na katerem je besedilo v italijanskem oziroma madžarskem jeziku. Z gramatikalno razlago besedila tega določila je mogoče sklepati, da se geodetska izkaznica izda na obrazcu, kjer je besedilo le v italijanskem oziroma madžarskem jeziku. Očitno gre le za nenatančno zapisano normo in se izda izkaznica na dvojezičnem obrazcu, na katerem je besedilo v slovenskem in italijanskem oziroma slovenskem in madžarskem jeziku. Dvojezična geodetska izkaznica se izda je na zahtevo geodeta, ki izvaja geodetske storitve na območju avtohtone italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti ne glede na stalno prebivališče geodeta. Z izrazom »ki izvaja« je treba razumeti tako dejansko kakor tudi nameravano izvajanje geodetskih storitev. Območje izvajanja geodetskih storitev, ki jih izvaja geodet, ni vezano na njegovo stalno prebivališče, temveč na geodetsko podjetje, v imenu katerega izvaja geodetsko storitev, ki pa je pridobilo dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev na območju celotne Republike Slovenije. Iz povedanega še izhaja, da ima lahko geodet pravzaprav tri geodetske izkaznice, če najprej pridobi geodetsko izkaznico na obrazcu s samo slovenskim jezikom in nato lahko pridobi še obe dvojezični geodetski izkaznici.

Po četrtem odstavku 32. člena tega zakona se geodetska izkaznica začasno odvzame geodetu, ki se ni udeležil obvezne oblike strokovnega izpopolnjevanja, dokler se ne udeleži naslednje organizirane obvezne oblike izpopolnjevanja. Začasen odvzem geodetske izkaznice je obligatoren in je vezan na izrek prepovedi izvajanja nalog odgovornega geodeta in izvajanja geodetskih storitev, ki jo izreče geodetska uprava z odločbo. Zaradi navedene vezanosti odvzema geodetske izkaznice na izdajo odločbe o prepovedi izvajanja nalog odgovornega geodeta in izvajanja geodetskih storitev ni mogoče odločati le o odvzemu geodetske izkaznice. Zaradi navedenega in iz načela ekonomičnosti upravnega postopka in dejstva, da sta izrečena prepoved in odvzem geodetske izkaznice posledica istega dejanja je o obojem treba odločati istočasno. Oba izreka (prepoved in odvzem) predstavljata tako enotno sankcijo zaradi neudeležbe na obvezni obliki strokovnega izpopolnjevanja ne glede na to, da se prepoved izreče na podlagi tretjega odstavka 31. člena in odvzem na podlagi četrtega odstavka 32. člena tega zakona. Dolžnost deponiranja oziroma izročitve geodetske izkaznice v hrambo geodetski upravi zaradi njenega odvzema nastopi z dnem pravnomočnosti oziroma dokončnosti odločbe, s katero je bila geodetu izrečena navedena prepoved in odvzem geodetske izkaznice, ne glede na to, da je v drugem odstavku 8. člena navedenega pravilnika

določeno, da mora imetnik geodetske izkaznice nemudoma izročiti geodetsko izkaznico v hrambo na poziv geodetske uprave. Smiselno je, da bo geodetska uprava poslala poziv na izročitev geodetske izkaznice le takrat, ko je njen imetnik sam ne bo izročil v hrambo naslednji dan po pravnomočnosti oziroma dokončnosti odločbe o izrečeni prepovedi in njenem odvzemu. Odločanje oziroma izrek začasnega odvzema geodetske izkaznice z odločbo je potrebno tudi zaradi možnosti prisilne izvršitve njenega odvzema po določbah ZUP, če je geodet kljub pozivu ne bi izročil v hrambo.

V 9. členu navedenega pravilnika je določeno, da geodetska izkaznica preneha veljati v primeru smrti njenega imetnika in da geodetsko izkaznico, ki je prenehala veljati, geodetska uprava izbriše iz evidence, ko izve za smrt imetnika geodetske izkaznice. Navedeno je že bilo, ga je geodetska izkaznica osebni dokument, ki izkazuje tudi identiteto njenega imetnika, zato bi morala geodetska uprava v primeru smrti njenega imetnika osebno izkaznico dejansko uničiti oziroma narediti neuporabno in je ne samo izbrisati iz evidence.

33. člen

Vlada Republike Slovenije na predlog inženirske zbornice določi minimalne tarifne pogoje za geodetske storitve.

Komentar:

S tem določilom je dano Vladi Republike Slovenije pooblastilo za določitev minimalnih tarifnih pogojev za geodetske storitve. S formalnega vidika pomeni to določilo pooblastilo za izdajo podzakonskega predpisa, z vsebinskega vidika pa pooblastilo za ureditev določenih razmerij in poseg v delovanje oziroma omejitev delovanja zakonitosti trga na področju izvajanja geodetskih storitev v delu, ki se nanaša na oblikovanje cen geodetskih storitev. Določitev minimalnih tarifnih pogojev za geodetske storitve ni vezano na rok, ki je določen za izdajo ostalih podzakonskih predpisov po tem zakonu, ampak je v drugem odstavku 46. člena tega zakona podaljšana veljavnost ceniku, ki je veljal za zaračunavanje geodetskih storitev ob uveljavitvi tega zakona do uveljavitve minimalnih tarifnih pogojev za geodetske storitve. Ob uveljavitvi tega zakona je veljal Cenik za izvajanje geodetskih storitev Ministrstva za okolje in prostor št. 017-2/1999-3 z dne 27.12.1999 in Tarifni del cenika za izvajanje geodetskih storitev Geodetske uprave Republike Slovenije št. 017-3/1999-5 z dne 7.2.2000.

Z navedenima aktoma je ohranjen sistem, s katerim se določi (izračuna) cena geodetske storitve na podlagi tarife, ki določa točkovno vrednost posameznega opravila v izvajanju geodetske storitve in tolarsko vrednost točke oziroma za specialne geodetske storitve ceno urne postavke. Tarifo in tolarsko vrednost točke oziroma urno postavko so morala pri izračunu cene geodetske storitve upoštevati vsa geodetska podjetja, ki so na podlagi pogodbe z geodetsko upravo izvajala geodetske storitve, ki jim jih je v izvajanje oddala geodetska uprava. S tem, da so geodetska podjetja izvajala geodetske storitve v vlogi zunanjih izvajalcev kot »podaljšana roka državne uprave« po pooblastilu geodetske uprave, je bila zagotovljena enotnost cen geodetskih storitev ne glede na izvajalce in območje, na katerem je bila izvedena geodetska storitev. Ob dejstvu, da je lastnik nepremičnine naročil izvedbo geodetske storitve, ki je pomnila vodenje posebnega upravnega postopka, na geodetski upravi in je ta oddala storitev v izvedbo določenemu geodetskemu podjetju ne glede na voljo njenega naročnika, naročniki geodetskih storitev niso imeli nikakršnega vpliva na način (kvaliteto in hitrost)

izvajanja geodetskih storitev. Na izvajanje geodetskih storitev tudi niso vplivale zakonitosti trga, saj so se geodetske storitve izvajale le v okviru državne uprave.

V obravnavanem določilu je navedeno, da določi vlada minimalne tarifne pogoje za geodetske storitve na predlog inženirske zbornice, zato se postavi vprašanje, ali jih lahko vlada določi le na predlog inženirske zbornice v formalnem in vsebinskem smislu in ali jih lahko določi samoiniciativno brez predloga oziroma ne glede na predlog, kot ga je podala inženirska zbornica. Ker je v tem določilu navedeno, da vlada določi minimalne tarifne pogoje za geodetske storitve, je mogoče to razumeti le tako, da vlada ni vezana na predlog tako v formalnem kakor tudi ne v vsebinskem smislu. Če bi bila vlada vezana na predlog inženirske zbornice potem minimalnih tarifnih pogojev za geodetske storitve ne bi določala temveč jih le potrdila oziroma z njimi soglašala.

V zvezi z obravnavanim določilom velja kot prvo ugotoviti, kaj predstavlja oziroma kaj pomeni pojem minimalnih tarifnih pogojev za geodetske storitve. S pojmom pogoj se običajno razume dejstvo, ki odločilno vpliva na potek nečesa oziroma od izpolnitve katerega je odvisen pravni učinek. Zaradi pridevniške oblike uporabe tarife v obravnavanem pojmu lahko sklepamo, naj bi bili pogoji za geodetske storitve ovrednoteni oziroma da so določena medsebojna vrednostna razmerja po posameznih delih oziroma opravih geodetske storitve. Zahtevo po minimalnosti tarifnih pogojev pa je treba obravnavati na podlagi namena izvajanja geodetske storitve. Ker je osnovni namen izvedene geodetske storitve evidentiranje sprememb v zbirkah geodetskih podatkov, je treba minimalnost tarifnih pogojev obravnavati v smislu najnižje ravni izvedenosti del in opravih, ki zagotavlja oziroma še omogoča evidentiranje sprememb v zbirkah geodetskih podatkov. Minimalni tarifni pogoji za geodetske storitve so potemtakem medsebojno ovrednoten (ponderiran) seznam minimalnih del oziroma opravih posamezne geodetske storitve. Pojem pogoj je razumeti v smislu že omenjenega namena izvajanja geodetske storitve, zato se minimalnost pogojev nanaša na obveznost njihove izvedbe (pogoj) za minimalni standard izvedene geodetske storitve. Iz povedanega lahko povzamemo, da pojem pogoj v obravnavanem določilu ni najbolj posrečeno izbran.

Iz četrte alinee 1. odstavka 42. člena tega zakona, s katero je določeno, da se gospodarska družba kaznuje za prekršek, če obračunava cene geodetskih storitev v nasprotju z minimalnimi tarifnimi pogoji iz 33. člena, izhaja oziroma je določena glede določanja (izračunavanja) cene geodetske storitve vezanost na minimalne tarifne pogoje za geodetske storitve, ki jih določi vlada. Ob dejstvu, da se z minimalnimi tarifnimi pogoji za geodetske storitve določi vrednost (število točk) posameznega dela oziroma opravih geodetske storitve in da se bo, kar je razvidno tudi iz 22. verzije osnutka Minimalnih tarifnih pogojev za geodetske storitve (1. odstavek 5. člena), ki ga je izdelala inženirska zbornica, določila tudi vrednost točke in način njenega spreminjanja, lahko ugotovimo, da je cena geodetske storitve odvisna le od izvedenih del oziroma opravih in stroškov, ki se obračunajo posebej ob predpostavki, da je geodetsko podjetje izvedlo tista minimalno določena dela oziroma opravih, ki še omogočajo evidentiranje sprememb podatkov v zbirkah geodetskih podatkov. Ker določi vlada minimalne tarifne pogoje za geodetske storitve, ki določajo minimum izvedenih del oziroma opravih geodetske storitve, je mogoče sklepati, da je s tem določena tudi minimalna cena geodetske storitve, na katero so vezana vsa geodetska podjetja. Vsako zaračunavanje nižjih cen geodetskih storitev pomeni storitev prekrška po 4. alinei 1. odstavka 42. člena tega zakona in tudi dejanje nelojalne konkurence. V že omenjenem osnutku Minimalnih tarifnih pogojev za geodetske storitve pa je najti določilo, ki pomeni odstopanje od določenega sistema formiranja cene za geodetske storitve, saj omogoča geodetskemu

podjetju dogovarjanje z naročnikom o pavšalnih zneskih (6. člen) za izvedeno geodetsko storitev in ponudbo posebnih popustov (7. člen).

Določitev vrednosti točke v minimalnih tarifnih pogojih za geodetske storitve, ki naj bi določali minimalni standard (obveznost izvedbe) ovrednotenih del oziroma opravil posamezne geodetske storitve, pomeni določitev minimalne cene posameznega dela oziroma opravila in s tem tudi ceno geodetske storitve. To pa pomeni poseg države na delovanje tržnih zakonitosti pri formiranju cene geodetskih storitev za katerega pa ni videti utemeljenih razlogov in ga lahko razumemo kot ostanek dosedanjega sistema, ki je geodetska uprava določala cene geodetskih storitev. Zaradi navedenega se zdi tudi nepotrebna določba 1. odstavka 14. člena navedenega osnutka Minimalnih tarifnih pogojev za geodetske storitve, po katerem morajo geodetska podjetja sprejeti cenik geodetskih storitev.

V. GEODETSKI PODATKI

34. člen

(1) Za vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje zbirk geodetskih podatkov se potrebni podatki lahko pridobijo iz obstoječih zbirk podatkov. Državni organi in organov samoupravnih lokalnih skupnosti, ki vodijo zbirke podatkov, so dolžni geodetski upravi na njeno zahtevo posredovati podatke iz teh zbirk.

(2) Upravljavca zbirk geodetskih podatkov iz 13. člena tega zakona, ki jih vzpostavi in vodi državna geodetska služba, je geodetska uprava, upravljavca zbirk geodetskih podatkov, ki jih vzpostavi in vodi lokalna geodetska služba, pa je občina.

(3) Materialne avtorske pravice in druge pravice avtorja na avtorskih delih, ki jih izdela Geodetski inštitut Slovenije v okviru programa dela iz prvega odstavka 24. člena tega zakona, se z nastankom avtorskega dela prenesejo na Republiko Slovenijo.

(4) Za uresničevanje in varstvo avtorskih pravic na avtorskih delih, ki nastanejo v okviru državne geodetske službe, skrbi geodetska uprava.

Komentar:

Kot temeljno nalogo državne geodetske službe lahko smelo označimo zagotavljanje uradnih podatkov o nepremičninah in prostoru. Za izvrševanje te naloge mora geodetska služba vzpostaviti, voditi in vzdrževati podatke o nepremičninah v geodetskih zbirkah podatkov, ki jih določijo materialni zakoni s področja geodetske stroke. Podatke o nepremičninah, ki jih vodi geodetska uprava v zbirkah geodetskih podatkov, imenujemo geodetske podatke. Pridobivanje podatkov za vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje predpisanih geodetskih zbirk podatkov je v interesu države, zato je ta naloga geodetske službe naložena geodetski upravi kot njena uradna dolžnost. Uradna dolžnost pridobivanja potrebnih podatkov za geodetske zbirke podatkov pomeni aktivno pridobivanje podatkov in skrb ter odgovornost za pravilnost pridobljenih in v geodetskih evidencah vodenih podatkov. Samo v primeru prevzema uradnih podatkov iz drugih zbirk podatkov, ki veljajo za uradne in jih vodijo drugi državni organi in organi samoupravnih lokalnih skupnosti, ki so zadolženi za njihovo pravilnost, geodetski upravi iz teh zbirk podatkov predhodno ni potrebno preverjati njihove pravilnosti. Podatke geodetskih zbirk podatkov lahko glede na način njihove pridobitve razdelimo na:

- izvirne geodetske podatke,*
- podatke, prevzete iz drugih evidenc podatkov.*

Izvorni geodetski podatki so tisti, ki jih v opravljanju svoje dejavnosti ugotovijo ali določijo izvajalci geodetske dejavnosti in jih geodetska uprava po ugotovitvi njihove pravilnosti evidentira v geodetske zbirke podatkov. Z evidentiranjem izvornih geodetskih podatkov v zbirki geodetskih podatkov pridobijo ti podatki status uradnosti in predpostavko njihove pravilnosti, zato tisti, ki se nanje zanese, ne bi smel trpeti nobenih škodljivih posledic.

Prevzeti podatki so podatki, ki jih geodetska uprava prevzame in evidentira v geodetskih zbirkah podatkov iz evidenc drugih državnih organov in evidenc, ki jih vodijo organi samoupravnih lokalnih skupnosti, praviloma brez preverjanja njihove pravilnosti. Ti podatki dopolnjujejo izvirne geodetske podatke ali pa se uporabljajo kot povezovalni element med različnimi zbirkami podatkov. Izmed prevzetih podatkov je potrebno prav zaradi odstopanja od načela prevzemanja podatkov brez preverjanja njihove pravilnosti omeniti podatek o

nosilcih stvarno-pravnih pravic, ki se v evidence o nepremičninah prevzamejo iz zemljiške knjige, saj se ravno glede tega podatka pojavljajo razlike med različnimi uradnimi evidencami. Zemljiška knjiga izvede vknjižbo le na podlagi zemljiškoknjižnega predloga (le izjemoma po uradni dolžnosti, če je s predpisom, ki uredi razmerja glede nepremičnin, tako določeno) in sicer s podatki, kot so navedeni v predlogu brez predhodnega ugotavljanja njihove pravilnosti. Osebnne podatke (ime in priimek, datum rojstva, naslov stalnega prebivališča in EMŠO) lastnikov nepremičnim prevzema geodetska uprava iz centralnega registra prebivalstva, zato prihaja med evidentiranimi podatki v geodetskih zbirkah podatkov in v zemljiško knjigo vknjiženimi podatki do razlik, saj lastniki nepremičnin iz različnih vzrokov zemljiški knjigi praviloma ne predlagajo vknjižbo sprememb že vknjiženih podatkov. V zvezi s prevzetimi podatki, ki so osebni podatki v smislu določb Zakona o varstvu osebnih podatkov, je potrebno posebej opozoriti na njihovo varovanje. Geodetska uprava se šteje v zvezi z varovanjem osebnih podatkov, ki jih v zbirko osebnih podatkov prevzame iz drugih evidenc, po določbi 6. točke 2. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov za uporabnika osebnih podatkov in ne za njihovega upravljavca, zato jih lahko uporablja le za namen, zaradi katerega jih je prevzela v zbirke geodetskih podatkov in jih sme posredovati drugi osebi, ki ni uporabnik osebnih podatkov po navedenem zakonu, če ta namerava uporabljati osebne podatke za statistične ali znanstveno-raziskovalne namene, v obliki, ki ne omogoča identifikacije posameznika.

V geodetskih zbirkah podatkov se evidentirajo tudi drugi podatki, ki dopolnjujejo podatke o nepremičninah predvsem glede statusa (režima) nepremičnine, ki izhajajo iz predpisov ali na njih temelječih individualnih aktih in pomenijo določene omejitve v izvrševanju lastninske pravice. Ti podatki ne postanejo sestavni del zbirke geodetskih podatkov, zato geodetska uprava ne skrbi za njihovo vzdrževanje ampak samo omogoča njihovo evidentiranje. Vzdrževanje teh podatkov bo izvedeno le na predlog tistega, ki je predlagal njihovo evidentiranje.

Geodetska uprava bo podatke, ki jih potrebuje za vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje geodetskih zbirk podatkov, pridobila:

- z lastno dejavnostjo,
- iz podatkov, ki jih bodo ugotovili ali določili izvajalci geodetskih storitev in geodetske dejavnosti,
- s prevzemom iz obstoječih zbirk geodetskih podatkov in drugih evidenc, ki jih vodijo drugi državni organi in organi samoupravnih lokalnih skupnosti.

Določba 1. odstavek tega člena daje geodetski upravi tudi pravico (čeprav ne izrecno določeno) do pridobivanja potrebnih osebnih podatkov in v smislu 3. in 10. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov za obdelovanje in shranjevanje osebnih podatkov. Za posredovanje podatkov bo morala geodetska uprava državnim organom in organom samoupravnih lokalnih skupnosti podati zahtevo. Presoja potrebnosti podatkov ni prepuščena geodetski upravi, temveč je vrsta podatkov opredeljena s tem zakonom in v materialnih predpisih, ki urejajo geodetske zbirke podatkov. Dolžnost posredovanja podatkov iz obstoječih zbirk podatkov je določena le v korist geodetske uprave, ki opravlja naloge državne geodetske službe in ne velja tudi za lokalne geodetske službe. Prevzem podatkov iz drugih evidenc državnih organov lokalni geodetski službi ni onemogočeno, zato se bo morala lokalna geodetska služba o vsakem primeru prevzema podatkov dogovoriti z državnimi organi. Večino podatkov za zbirke

geodetskih podatkov pa bo morala lokalna geodetska služba pridobiti z lastno dejavnostjo z oddajanjem javnih naročil.

Zakon o centralnem registru prebivalstva (Uradni list RS, št. 1/99) v 23. členu taksativno našteva podatke, ki jih lahko pridobijo uporabniki osebnih podatkov pod pogojem, da jih za njihovo pridobitev pooblašča zakon ali imajo pisno pooblastilo tistega, na katerega se nanašajo osebni podatki. V zvezi s prevzemom in uporabo EMŠO je potrebno še posebej opozoriti na določbo 9. člena Zakona o centralnem registru prebivalstva, na podlagi katere so dolžni vsi upravljavci zbirk podatkov, ki vodijo podatke o posamezniku (osebne podatke) na področjih, navedenih v tem členu, obvezno uporabljati EMŠO. Med navedenimi področji je tudi geodetska služba, zato je v vseh geodetskih zbirkah podatkov, ki vsebujejo osebne podatke, obvezna uporaba EMŠO.

Drugi odstavek tega člena določa upravljavca posamezne vrste zbirk geodetskih podatkov iz 13. člena. Pojma, nalog in pooblastil upravljavca zbirk geodetskih podatkov ta zakon izrecno ne določa. Tudi samega pojma upravljavec zakon ne definira, zato je potrebno ta pojem tolmačiti na podlagi splošnega pojma upravljanje, ki je opredeljen v Slovarju slovenskega knjižnega jezika, DZS Ljubljana 1994, str. 1464, v katerem je pojem upravljanje opredeljen kot odločanje o uporabi, izkoriščanju in vzdrževanju česa (v konkretnem primeri zbirke geodetskih podatkov). Pomen izraza upravljavec določa Zakon o varstvu osebnih podatkov, vendar tako določen pomen v celoti ne odgovarja intencam tega zakona. Iz posameznih določb tega zakona izhajajo nekatera pooblastila in naloge oziroma dolžnosti upravljavca zbirke geodetskih podatkov:

- vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje zbirk podatkov na zakonsko določenih področjih (13. člen). Iz te naloge izhajajo:
- pooblastilo za pridobivanje podatkov, tudi osebnih podatkov v zvezi z določbami materialnega predpisa o zbirkah geodetskih podatkov,
- obdelovanje in hranjenje pridobljenih podatkov,
- usklajevanje podatkov s podatki drugih evidenc in skrb za pravilnost evidentiranih podatkov,
- izdajanje izpisov, kopij in drugih potrdil iz zbirk podatkov (35. člen).

Razmerja v zvezi z avtorskimi pravicami na geodetskih zbirkah podatkov in geodetskih izdelkih, ki so avtorska dela ter jih izdelata Geodetski inštitut Slovenije v okviru letnega programa dela iz drugega odstavka 24. člena tega zakona, se urejajo na podlagi:

- določb Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 21/95, 9/01 in 30/01-ZCUKPIL),
- določb tega zakona s tem, da veljajo določbe tega zakona za specialni predpis.

Ta zakon ne določa zbirk geodetskih podatkov in geodetskih izdelkov, ki so avtorsko delo, zato bo potrebno v vsakem primeru posebej presoditi, ali je zbirka geodetskih podatkov oziroma geodetski izdelek avtorsko delo ali ne. Zakon o avtorski in sorodnih pravicah v 5. členu določa, da so avtorska dela individualne intelektualne stvaritve s področja književnosti, znanosti in umetnosti, ki so na kakršenkoli način izražene, če njegove določbe drugače ne določajo. Med premeroma navedena avtorska dela so navedena kartografska dela. Poleg v

tem členu navedenih predpostavk za presojo, ali se neko delo šteje za avtorsko delo ali ne, so bile v sodni praksi izoblikovane tudi druge predpostavke. Presoja avtorskega dela se opravi tako po naslednjih predpostavkah, ki morajo biti komulativno izpolnjene: stvaritev, področje ustvarjalnosti, duhovnost, individualnost in izraz. V zvezi s predpostavko stvaritve velja ugotovitev oziroma pogoj, da lahko avtorsko delo ustvari le človek, saj je lahko stvaritev rezultat le človeškega ravnanja ter da izdelek stroja ni avtorsko delo. Področja ustvarjalnosti (književnost, znanost in umetnost), ki so naštet v 5. členu Zakona o avtorski in sorodnih pravicah je potrebno široko tolmačiti, zato uživajo avtorsko zaščito tudi stvaritve, ki imajo uporaben namen in ne samo umetniški izdelki. Po predpostavki duhovnosti mora biti v izdelku izražen človeški duh v materialnih ali imaterialnih sredstvih, ki omogočajo čutno zaznavo avtorskega izdelka. Individualnost avtorskega dela izraža avtorjevo delo in se kaže v celotnem avtorskem delu ali samo njegovem delu ter ga zato ločuje od drugih ne avtorskih izdelkov. Predpostavka izraženosti zahteva, da je avtorsko delo izraženo tako, da ga je mogoče zaznati s človeškimi čutili, sicer ne gre za izdelek, temveč le za idejo.

Kartografska dela so v 5. členu Zakona o avtorski in sorodnih pravicah le primeroma naštet kot generičen pojem, zato ta določba ne pomeni, da je vsako kartografsko delo avtorsko delo in zato uživa avtorskopravno zaščito. Tudi v primeru kartografskih del je potrebna presoja po že navedenih predpostavkah, saj mora kartografsko delo, da je avtorsko delo, presegati predpisane vsebine in način njihovega prikazovanja, zato mora nadgraditi golo sporočilo geodetskih podatkov.

V 8. členu določa Zakon o avtorski in sorodnih pravicah, da so samostojna avtorska dela tudi zbirke avtorskih del ali drugega gradiva, ki so po izbiri, uskladitvi ali razporeditvi vsebine intelektualne stvaritve in med drugimi primeroma navaja tudi baze podatkov. Tudi pri zbirkah avtorskih del in drugega gradiva je za uvrstitev med avtorska dela potrebna individualna presoja po že navedenih predpostavkah. V zvezi z bazami podatkov, ki se po presoji uvrstijo med avtorska dela, je potrebno posebej poudariti, da niso avtorsko pravno varovani podatki, temveč zbirka podatkov kot celota oziroma način notranje urejenosti podatkov, ki glede na njihovo povezanost, urejenost in način prikazovanja kaže na avtorjevo ustvarjalnost.

Po določbah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah je avtorska pravica enovita pravica na avtorskem delu, ki pripada avtorju na podlagi same stvaritve avtorskega dela. Iz te pravice izvirajo:

- izključna osebna upravičenja (moralne avtorske pravice: pravica prve objave, pravica priznanja avtorstva, pravica spoštovanja dela in pravica skesanja),
- izključna premoženjska upravičenja (materialne avtorske pravice: uporaba dela v telesni obliki, uporaba dela v ne telesni obliki in uporaba v spremenjeni obliki),
- druga upravičenja avtorja (druge pravice avtorja: pravica odstopa in izročitve, sledna pravica, pravica javnega posojanja in pravica do nadomestila).

Tretji odstavek tega člena določa prenos materialnih in drugih pravic avtorja na avtorskem delu ob njegovem nastanku po sili zakona na Republiko Slovenijo pod pogojem:

- da je avtorsko delo izdelal Geodetski inštitut Slovenije,
- da je avtorsko delo nastalo na podlagi letnega programa dela iz drugega odstavka 24. člena tega zakona.

Ker je prenos materialnih in drugih pravic avtorja vezan na izpolnitev obeh pogojev, bo potrebno za vsak primer avtorskega dela presoditi njuno izpolnitev in sprejeti ugotovitev o prenosu materialnih in drugih pravic avtorja. Pogoj, da je avtorsko delo izdelal Geodetski inštitut Slovenije, je potrebno širše tolmačiti, zato bodo na podlagi te določbe zakona po samem zakonu ob nastanku avtorskega dela prešle na Republiko Slovenijo materialne in druge pravice avtorja na tistih avtorskih delih, ki jih bodo kot delovno dolžnost ustvarili delavci Geodetskega inštituta Slovenije in tudi tistih avtorskih delih, ki jih bodo na podlagi njegovega naročila izdelali drugi avtorji in pomeni zato avtorsko delo izvajanje nalog geodetske službe, pa čeprav to ni izrecno določeno.

35. člen

(1) Naročnikom se izdajajo izpisi, prerisi, kopije in druga potrdila iz zbirk podatkov, ki se vodijo v okviru geodetske službe.

(2) Potrdila se izdajajo proti plačilu taks v skladu z zakonom, ki ureja upravne takse.

(3) Za podatke, ki niso vs3bovani v potrdilih, za dodatne obdelave podatkov in za nadstandardno obliko obdelave podatkov, plača naročnik nadomestilo po tarifah, določenih z uredbo o tarifah za izdajanje geodetskih podatkov, ki jo na predlog ministra sprejme Vlada Republike Slovenije.

(4) Minister predpiše vrste potrdil iz zbirk podatkov in njihovo vsebino.

Komentar:

Določba tega člena ureja razmerja v zvezi s pridobivanjem podatkov iz geodetskih zbirk podatkov v nekomercialne namene, ki jih vodi geodetska uprava kot nalogo geodetske službe. V prvi vrsti izhaja iz te določbe pravica vsakogar do pridobitve podatkov, ki jih vodi geodetska uprava v zbirkah podatkov in hkrati dolžnost geodetske uprave do izdajanja zahtevanih podatkov. Pravica do pridobitve podatkov izhaja iz načela javnosti oziroma dostopnosti podatkov zbirk geodetskih podatkov, ki jih vzpostavi, vodi in vzdržuje geodetska uprava. Ta pravica izhaja iz opredelitve, da se naročnikom izdajajo podatki v predpisani obliki. Iz te formulacije nadalje še povzamemo, da zadostuje za pridobitev podatkov zgolj naročilo in da naročniku interesa do pridobitve podatkov ni potrebno posebej izkazovati. Pravica do pridobitve podatkov je omejena samo z varstvom osebnih podatkov, ki ga mora geodetska uprava izvajati po določbah Zakona o varstvu osebnih podatkov glede osebnih podatkov, ki jih v svoje zbirke podatkov prevzame iz drugih evidenc in zato nastopa do njih v svojstvu uporabnika osebnih podatkov. Glede podatkov, za katere velja, kot je bilo že poudarjeno, načelo njihove javnosti oziroma dostopnosti, je potrebno še ugotoviti, da jih vodi geodetska uprava kot državni organ, zato imajo podatki, ki jih vzpostavi, vodi in vzdržuje na podlagi zakona ali podzakonskega predpisa, po svoji naravi status uradnosti. S pojmom uradnost podatkov pa je neločljivo povezan pojem pravilnosti vpisanih podatkov ter načelo, da nihče ne sme trpeti škodljivih posledic, če se zanese na uradne podatke. V zvezi z uradnostjo podatkov je potrebno omeniti tudi načelo javnega interesa, ki daje geodetski upravi pravico in dolžnost ugotavljanja pravilnosti v evidence vpisanih podatkov, ki zajema tudi pravico uvedbe postopka za ugotovitev pravilnosti vpisanih podatkov.

V 1. odstavku navedeni izpisi, prerisi, kopije in druga potrdila so le primeroma navedene oblike oziroma vrste listin, v katerih se izražajo podatki iz zbirke geodetskih podatkov. Te oblike listin so v 179. členu Zakona o splošnem upravnem postopku navedene kot potrdila in

druge listine (izpiski, certifikati ipd), v 2. odstavku 35. člena tega zakona pa se za njih uporablja skupni izraz potrdilo. Posamezna vrsta potrdila, v kateri se bo naročniku izdal zahtevani geodetski podatek, bo odvisna od načina vodenja zahtevanega podatka v zbirki podatkov in od opremljenosti posamezne organizacijske enote geodetske uprave.

Ker je naloga geodetske službe vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje zbirk podatkov na področjih, navedenih v 13. členu tega zakona upravna naloga, se za izvrševanje te naloge zagotavljajo potrebna finančna sredstva v državnem proračunu. Izdaja potrdila ali druge listine o dejstvih, o katerih vodi državni organ uradno evidenco, za nekomercialne namene, se šteje med upravne stvari, zato se za njihovo izdajo plačujejo upravne takse na podlagi 1. člena Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 8/00, 44/00, 81/00, 33/01-ZVet-1, 45/01-ZZVR-1, 42/02), katerih višina je določena v taksni tarifi, ki je sestavni del navedenega zakona. Obveznost plačevanja upravnih taks in njihovo višino določa že Zakon o upravnih taksah, zato se zdi določba 2. odstavka tega člena odveč. Svoj smisel pa dobi ta določba v primeru, da jo tolmačimo kot določbo, ki spreminja dosednji način plačevanja pridobivanja geodetskih podatkov in ki nalaga naročniku le plačilo upravnih taks, saj mora sedaj plačati naročnik geodetskih podatkov stroške izdaje podatkov po posebnem ceniku. Minister, pristojen za geodetsko službo, je predpisal cenik za izdajanje geodetskih podatkov s tarifo, na podlagi katerega se ugotovi cena za izdajanje posameznega geodetskega podatka. Cena za izdajo geodetskega podatka zajema stroške razmnoževanja geodetskih podatkov, prometni davek in upravne takse. V stroške razmnoževanja geodetskih podatkov se štejejo stroški porabljenega materiala, obrabnino uporabljenih sredstev, amortizacijo uporabljene opreme pri razmnoževanju geodetskih podatkov ter celotne stroške dela.

Naročnik geodetskih podatkov bo plačal samo upravno takso za tista potrdila iz obstoječih zbirk podatkov, ki bodo zahtevana in izražena v vsebini in obliki, ki jo je predpisal minister, pristojen za geodetsko službo, pod pogojem, da gre za tekoče (zadnje vpisane) podatke. Pogoj zadnjega vpisa podatka izhaja iz narave in načina vodenja zbirke podatkov, zato sodijo predhodni podatki med arhivske podatke, ki niso dostopni le z vpogledom v evidenco temveč terjajo dodatne obdelave. Podatke, ki jih pridobijo naročniki v predpisani vsebini in obliki lahko označimo kot standardne podatke. Kadar pa bi naročnik naročil podatke:

1. ki se ne izdajajo kot standardni podatki,
2. ki terjajo dodatno obdelavo
3. ki naj bi bili izraženi v nadstandardni obliki,
4. ki so namenjeni komercialni uporabi,

bo moral naročnik za njihovo pridobitev plačati nadomestilo. Višino nadomestila bo organizacijska enota geodetske uprave izračunala na podlagi tarife, določene s posebno uredbo, ki jo je na predlog ministra sprejela Vlada Republike Slovenije. Uredba o tarifah za izdajanje geodetskih podatkov je objavljena v Uradnem listu RS, št. 60/02.

Na podlagi določbe četrtega odstavka tega člena je minister, pristojen za geodezijo, sprejel Pravilnik o vrstah in vsebini potrdil iz zbirk geodetskih podatkov. Naveden pravilnik ne določa potrdil, ki jih geodetska uprava izdaja iz zbirk podatkov in jih vključno z njihovo vsebino določajo drugi zakoni (Zakon o denacionalizaciji, Zakon o ugotavljanju vzajemnosti, Zakon o posebnih pogojih za vpis lastninske pravice na posameznih delih stavbe v zemljiško knjigo).

Potrdila o dejstvih in podatkih, ki jih bo izdajala geodetska uprava iz geodetskih zbirk podatkov ali ugotovila pred izdajo potrdila, je mogoče razdeliti v tri skupine:

- *potrdila o podatkih, ki jih vodi in vzdržuje geodetska uprava v obstoječih zbirkah podatkov,*
- *potrdila o podatkih (dejstvih) ki jih geodetska zbirka podatkov sicer vsebuje, pa jih geodetska uprava ne ugotavlja in vzdržuje,*
- *potrdila o dejstvih, ki jih geodetska uprava izdaja na podlagi posebnega zakonskega pooblastila.*

Prvo vrsto potrdila predstavljajo potrdila o dejstvih, ki jih mora po določbi 179. člena Zakona o splošnem upravnem postopku izdajati geodetska uprava kot državni upravni organ. V teh potrdilih so izkazana dejstva (podatki), ki jih ugotavlja, vodi in vzdržuje geodetska uprava po uradni dolžnosti in so določeni s predpisi, ki urejajo evidentiranje nepremičnin. Ti podatki predstavljajo izvirne podatke geodetske zbirke podatkov. V zvezi s temi potrdili velja posebej poudariti, da veljajo podatki oziroma dejstva v teh potrdilih za uradne podatke, za katere velja predpostavka njihove pravilnosti. Zatrjevanje nepravilnosti v uradne evidence evidentiranih podatkov je dopustna. Po določilu 5. člena Zakona o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot lahko tisti, ki verjetno izkaže pravni interes zahteva spremembo vpisa, če meni, da vpisan podatek v zemljiški kataster ali kataster stavb ne izkazuje resničnega stanja. Za uvedbo postopka zadostuje torej golo zatrjevanje nepravilnosti brez dokazovanja trditve nepravilnosti uradnega podatka. Posebej pomembno je še stališče, da ne sme tisti, ki se je zanesel na uradne podatke, zaradi tega trpeti škodljivih posledic. Ker pa se uradni podatki v postopku njihovega vzdrževanja tudi spreminjajo, je potrebno v zvezi z načelom uradnosti in predpostavke pravilnosti podatkov, navedenih v potrdilu, v samem potrdilu navesti, da velja izdano potrdilo le za zaprosene podatke in na dan izdaje potrdila.

S Pravilnikom o vrstah in vsebini potrdil iz zbirk geodetskih podatkov je določeno, da izdaja geodetska uprava o zadnjih vpisanih podatkih v zemljiškem katastru in katastru stavb ter registru prostorskih enot naslednja potrdila:

- *podatke o parceli v obliki načrta parcele in opisnih podatkov o parceli,*
- *posestni list,*
- *lastninski list,*
- *podatke o stavbi kot podatke o naslovu stavbe, opisne podatke o stavbi in opisne podatke o delu stavbe.*

Načrt parcele je po 4. členu navedenega pravilnika potrdilo o legi in obliki parcele in se izdaja kot kopija zemljiško-katastrskega načrta ali izris digitalne baze. Z Navodilom o začetku uradne uporabe digitalnega katastrskega načrta (Uradni list RS, št. 57/99) je določeno, da postanejo analogni zemljiškokatastrski načrti z dnem začetka uradne uporabe digitalnega katastrskega načrta sestavni del arhiva zemljiškokatastrskega operata, zato se lahko izda naročniku načrt parcele le v obliki izrisa iz digitalne baze podatkov in ne več kot kopija zemljiško-katastrskega načrta. Po določilu 3. odstavka 3. člena navedenega navodila se sklep o začetku uradne uporabe digitalnega katastrskega načrta za posamezno katastrsko občino objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Opisne podatke o parceli tvorijo v obliki potrdila podatek o lastniku parcele, ki je vpisan v zemljiški kataster (ime in priimek, datum rojstva in naslov stalnega prebivališča ter EMŠO, za pravne osebe pa njeno ime, matična številka ter sedež), ime in šifra katastrske občine, številka parcele, vrsta rabe, katastrski razred (če je vrsta rabe kot katastrska kultura), površina,

številka zemljiškoknjižnega vložka in številka posestnega lista ter podatek o dokončnosti parcele. Pojem dokončnosti parcele določa 2. odstavek 11. člena Zakona o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot. Parcela je po navedenem določilu dokončna, ko ima vse meje dokončne in na podlagi teh mej izračunano površino iz koordinat zemljiškokatastrskih točk. Dokončne parcele se v zemljiškem katastru posebej označi. Kadar je v zemljiškem katastru vpisan kot gostujoči podatek tudi podatek o pravnem režimu, v katerega sodi določena parcela, bi bilo zaradi celovitosti podatka o parceli smiselno vpisati v obravnavano potrdilo tudi ta podatek.

Posestni list je izpis podatkov o nepremičninah v posamezni katastrski občini, katerih lastnik je ena oseba ali so v solastnini istih oseb. V posestnem listu so vpisani podatki o imenu in šifri katastrske občine, številki posestnega lista, lastniku, kot je vpisan v zemljiškem katastru ne glede na dejansko lastninskopravno stanje, deležu lastništva, skupnem katastrskem dohodku v okviru tega posestnega lista in številkah parcel, njihovi vrsti rabe, katastrskem razredu, površini, katastrskem dohodku ter številki zemljiškoknjižnega vložka. Sestavni del posestnega lista je tudi zbirnik površin in katastrskega dohodka po vrstah rabe parcel. Posestni list kaže na stanje posameznika, zato je treba pri njegovi izdaji upoštevati določila Zakona o varstvu osebnih podatkov.

Lastninski list je zbir podatkov o površinah in katastrskem dohodku po vrstah rabe parcel, ki jih ima v lasti posamezna oseba v Republiki Sloveniji. Čeprav se lastninski list izdaja kot potrdilo o parcelah, katerih lastnik je posamezna oseba, je treba upoštevati, da izkazuje le stanje, ki je vpisano v zemljiški kataster na dan njegove izdaje ne glede na dejansko lastninskopravno stanje. Lastninski list se izdaja kot podatek o lastnini zemljiških parcel in ne izkazuje tudi podatka o ostalih nepremičninah, ki so vpisane v katastru stavb. Verjetno bi bilo glede na dejstvo, da zemljiški kataster in kataster stavb vodi geodetska uprava, ki izdaja lastninski list kot uradni podatek o lastnini posamezne osebe, kazalo razmisliti o povezavi obeh evidenc in izdajati lastninski list, ki bi izkazoval vpis v obeh evidencah. Lastninski list izkazuje poleg podatka o parcelah še podatek o lastniku (ime in priimek, datum rojstva in naslov stalnega prebivališča in EMŠO oziroma ime, matično številko in sedež pravne osebe), o šifri in imenu katastrske občine, številki posestnega lista, organizacijski enoti geodetske uprave, ki vodi podatke iz posestnega lista, o deležu lastništva, katastrskem dohodku za cel posestni list in o katastrskem dohodku za delež lastništva. Tudi lastninski list kaže na stanje posameznika, zato je treba tako kakor pri izdaji posestnega lista tudi pri izdaji lastninskega lista upoštevati določila Zakona o varstvu osebnih podatkov.

Potrdilo o naslovu stavbe izkazuje podatek o imenu in šifri občine, imenu in šifri naselja, imenu in šifri ulice, hišne številke z dodatkom, imenu in številki pošte ter o imenu in šifri katastrske občine. Potrdilo izkazuje glede na navedene podatke lego stavbe glede na členitev prostora, zato bi bilo popolnosti podatka o legi stavbe smiselno, da bi bila v tem potrdilu navedena tudi parcelna številka, na kateri stoji stavba. Glede na to, da tudi vodi register prostorskih enot tako kot zemljiški kataster in kataster stavb geodetska uprava, pomeni izpis podatkov iz različnih evidenc, ki se vodijo v digitalni obliki le tehnično vprašanje povezanosti vseh zbirk geodetskih podatkov. Ker ob vzpostavitvi katastra stavb v registru prostorskih enot ni vpisan podatek o imenu in številki pošte, se bo ta podatek vpisoval v to potrdilo po določilo 8. člena že navedenega pravilnika po uvedbi območij pošt v register prostorskih enot.

Opisni podatki o stavbi se izdajajo v obliki potrdila, v katerem so navedeni podatki o imenu in šifri katastrske občine, identifikacijski številki stavbe in številki parcele, na ali pod katero je stavba oziroma je z njo funkcionalno povezana. Ker se po določilu 60. člena Zakona o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot v kataster stavb vpisuje za stavbo in del stavbe tudi podatek o lastniku stavbe in dela stavbe oziroma upravljavcu, če je lastnik stavbe ali dela stavbe država, bi bilo smiselno zaradi popolnosti podatkov o stavbi v obravnavano potrdilo vpisati tudi naveden podatek in verjetno tudi podatek o pravnem režimu stavbe, saj se ta v skladu s 3. členom istega zakona vodi kot gostujoči podatek. V primeru, da bi se v to potrdilo vpisoval podatek o lastniku stavbe, ta podatek, če ne bi bila navedena tudi EMŠO, ne bo terjal tako kot potrdilo o opisnih podatkih o parcelah obravnavanja v smislu varovanja osebnih podatkov.

Tudi v potrdilu o opisnih podatkih o delu stavbe, v katerem je navedena šifra in ime katastrske občine, identifikacijska številka dela stavbe, površina dela stavbe z načinom njene določitve ter namembnosti dela stavbe, bi bilo smiselno vpisati tudi podatek o njegovem lastniku oziroma upravljavcu, saj je del stavbe lahko samostojen predmet pravnega prometa. Vsekakor pa sodi v to potrdilo tudi podatek o stavbi, v katerem del je del stavbe, za katerega je izdano obravnavano potrdilo.

Drugo vrsto potrdil tvorijo potrdila o dejstvih (podatkih), ki se evidentirajo v zbirkah geodetskih podatkov na podlagi določb predpisov, ki urejajo vprašanje, na katerega se nanašajo podatki. Zakon o zemljiškem katastru določa v 3. alineji 1. členu da se v zemljiški kataster evidentirajo podatki o posebnih režimih uporabe in razpolaganja z zemljišči, ki jih določajo drugi predpisi. Ti podatki pomenijo za geodetsko upravo gostujoče podatke, ki jih geodetska uprava ne ugotavlja in jih v zbirke geodetskih podatkov evidentira na podlagi sporočila (odločitve) organa, ki je pristojen za njihovo ugotavljanje. Ne glede na to, da geodetska uprava prevzetih podatkov ne ugotavlja, ampak jih le evidentira, postanejo ti podatki sestavni del zbirke geodetskih podatkov, zato je logično, da bo geodetska uprava izdala o evidentiranem podatku tudi potrdilo. Geodetska uprava bo v primeru prevzetega podatka izdala potrdilo o dejstvu njegovega vpisa in bo v primeru, da je podatek vpisan, ga bo tudi navedla. Vsekakor bi kazalo v potrdilu navesti klavzulo, da je podatek informativnega značaja in je potrebno zato pred njegovo uporabo preveriti njegovo pravilnost pri organu, ki je pristojen za njegovo ugotavljanje oziroma odločanje. V primeru dokazovanja nepravilnosti evidentiranega prevzetega podatka bo moral postopek v zvezi z ugotavljanjem njegove pravilnosti izvesti organ, ki je pristojen za njegovo ugotavljanje oziroma odločanje.

Tretjo skupino tvorijo potrdila o podatkih oziroma dejstvih, za katere posamezni zakoni izrecno pooblašajo geodetsko upravo za njihovo izdajanje ali pa to pooblastilo geodetski upravi izhaja iz splošne pristojnosti geodetske uprave kot upravnega organa in njihovo ugotavljanje in izdajanje ne sodi v okvir redne dejavnosti geodetske uprave. S temi predpisi je lahko predpisana oblika listine (potrdila) v kateri izda geodetska uprava predmetne podatke, ali pa je predpisana samo zahtevana vsebina podatka. V odvisnosti od vsebine zahtevanega podatka se bo geodetska uprava odločila, ali bo potrebno izvesti poseben ugotovitveni postopek na terenu ali ne oziroma bo ugotovila želen podatek z vpogledom v geodetski operat in bo nato izdala potrdilo na podlagi določbe 180. člena Zakona o splošnem upravnem postopku. Zakon o denacionalizaciji (Uradni list RS, št. 27/91-I, 56/92-odločba US, 13/93-odločba US, 31/93, 24/59-odločba US, 74/95-ZZZDZVP-1/97-odločba US, 13/98-odločba US, 20/97-odločba US, 23/97-odločba US, 49/97-ZZZIND-87/97, 65/98, 76/98-odločba US,

66/00, 66/00-obvezna razlaga in 11/01-odločba US) določa v 2. alineji 3. odstavka 62. člena, da morajo biti zahtevi za denacionalizacijo, če se zahteva nanaša na nepremičnine, priloženi zemljiškokatastrski podatki o legi, površini in vrsti rabe parcel po stanju v času podržavljenja. Omenjena določba ne določa oblike listine, v kateri morajo biti izraženi zahtevani podatki o nepremičnini, niti ne določa organa, ki je pristojen izdati zahtevane podatke. Iz same narave zahtevanih podatkov izhaja pristojnost geodetske uprave za njihovo izdajo, saj je le ona pristojna ugotoviti in potrditi izvirne zemljiškokatastrske podatke o predmetni nepremičnini. Nekatere zemljiškokatastrske podatke vsebuje že listina, s katero je bila podržavljena predmetna nepremičnina, vendar v tej listini praviloma ni razvidna lega nepremičnine. Njena lega je razvidna le iz kopije katastrskega načrta, ki jo kot potrdilo po 179. členu Zakona o splošnem upravnem postopku izdaja geodetska uprava. Ker pa so se lahko podržavljene nepremičnine v času od njihovega podržavljenja do vložitve zahteve za denacionalizacijo spreminjale s postopki vzdrževanja zemljiškega katastra (parcelacijo, mejno ugotovitvenem postopku, spremembi vrste rabe), se je v praksi izoblikovala posebna vrsta potrdil »identifikacijsko potrdilo«. Ta potrdila niso predpisana z nobenim aktom, so pa v veliki meri olajšala oziroma v nekaterih primerih celo omogočila izvedbo denacionalizacijskega postopka na upravnih enotah. V 3. alineji 2. odstavka 8. člena Zakona o ugotavljanju vzajemnosti (Uradni list RS, št. 9/99) je določeno, da mora biti vlogi za ugotovitev vzajemnosti priložena tudi listina s podatki o nepremičnini, ki je predmet pridobitve (vrsta nepremičnine in območje, v katerem se nepremičnina nahaja). 5. odstavek istega člena pa določa, da izda listino s podatki o nepremičnini Geodetska uprava Republike Slovenije. Obrazec listine s podatki o nepremičnini je določen z Navodilom za izpolnjevanje listin s podatki o nepremičnini v postopku ugotavljanja vzajemnosti (Uradni list RS, št. 24/99). Geodetska uprava Republike Slovenije ne more izpolniti obrazca samo na podlagi vpogleda v podatke zemljiškega katastra, temveč mora na terenu ugotoviti dejansko stanje nepremičnine, za kar mora izvesti ugotovitveni postopek, potrdilo izdano v tem postopku pa zato uvrščamo med potrdila, ki jih obravnava 180. člen Zakona o splošnem upravnem postopku. Poseben ugotovitveni postopek bo morala geodetska uprava izvesti tudi v primeru izdaje potrdila o določitvi identifikacijske številke stavbe in o določitvi identifikacijske številke ter površine posameznega dela stavbe po določbi 13. odstavka 4. člena Zakona o posebnih pogojih za vpis lastninske pravice na posameznih delih stavbe in za vpis lastninske pravice na posameznem delu stavbe v zemljiško knjigo (Uradni list RS, št. 89/99, 97/01, 15/03 in 58/03-ZZK). Oblike potrdila ta zakon ne določa, zato bo bilo potrebno obrazec potrdila predpisati z navodilom, ki ga bo izdal minister, pristojen za geodetske zadeve, na podlagi 19. odstavka 4. člena tega zakona ali pa bo morala to storiti zaradi enotnosti potrdila na območju Republike Slovenije z vzorcem Geodetska uprava Republike Slovenije.

36. člen

- (1) Geodetska uprava je dolžna zagotoviti vsem zainteresiranim osebam uporabo podatkov iz zbirk geodetskih podatkov za komercialne namene pod enakimi pogoji.**
- (2) Uporaba podatkov za komercialne namene je vsaka uporaba, katere namen je pridobivanje dobička.**
- (3) Z osebo, zainteresirano za uporabo podatkov iz zbirk geodetskih podatkov za komercialne namene, sklene geodetska uprava pisno pogodbo, v kateri opredeli obseg podatkov, namen uporabe in višino nadomestila.**
- (4) Za uporabo podatkov iz zbirk podatkov za komercialne namene plača zainteresirana oseba nadomestilo po tarifah, določenih z uredbo iz tretjega odstavka prejšnjega člena.**

Z uredbo o tarifah za izdajanje geodetskih podatkov se lahko diferencirano določi tarife za pridobitev oziroma uporabo podatkov glede na namen uporabe, pri čemer se upošteva donosnost različnih namenov uporabe.

Komentar:

Prvi odstavek tega člena ureja pravico do uporabe podatkov iz geodetskih zbirk podatkov v komercialne namene ter določena dolžnost geodetske uprave do zagotovitve izvrševanja te pravice zainteresiranim pod enakimi pogoji. V pravici uporabe podatkov je zajeta oziroma predpostavljena pravica dostopnosti podatkov in pravica do pridobitve podatkov. Dostopnost podatkov je zajeta v že obravnavanem pojmu javnosti geodetskih zbirk podatkov in je omejena le z razlogi varovanja osebnih podatkov. Z zagotovitvijo pravice uporabe podatkov pa je zagotovljena tudi pravica do njihove pridobitve, saj je brez tega onemogočena pravica njihove uporabe. Z določbo prvega odstavka tega člena je zagotovljena pravica uporabe podatkov zainteresiranim pod enakimi pogoji. Formulacija enake pogojenosti oziroma uporaba podatkov pod enakimi pogoji pomeni po eni strani enakopravno obravnavanje vseh zainteresiranih, po drugi strani pa dopušča določanje pogojev uporabe podatkov v komercialne namene.

Ta zakon ne daje izrecnega odgovora na vprašanje, kdo lahko določa pogoje za uporabo podatkov v komercialne namene in na kakšen način morajo biti določeni. Z določbo tretjega odstavka tega člena je določen le en pogoj s tem, da geodetska uprava z zainteresirano osebo sklene pisno pogodbo o uporabi podatkov, v kateri se opredeli obseg podatkov, namen uporabe in višino nadomestila. Sklenitev pogodbe o uporabi podatkov je potemtakem zakonsko določen pogoj za pridobitev podatkov, ki bodo uporabljeni v komercialne namene. Ker ta zakon drugih pogojev ne določa, v prvem odstavku tega člena pa je beseda pogoj uporabljena v množini, se lahko utemeljeno sklepa, da zakon dopušča določitev tudi drugih pogojev. Čeprav s tem zakonom ni določeno, kdo je pooblaščen določati dodatne pogoje, lahko iz dejstva, da je geodetska uprava upravljavec zbirk geodetskih podatkov, sklepamo, da lahko geodetska uprava določi tudi dodatne pogoje za pridobitev podatkov. V zvezi z možnostjo določitve dodatnih pogojev pridobitve podatkov je samo po sebi umevno, da morajo biti pogoji pridobitve podatkov določeni vnaprej, sicer ne bo mogoče zadostiti zakonski zahtevi po enakem obravnavanju zainteresiranih oseb.

Tako kot za pridobitev podatkov v nekomercialne namene tudi za pridobitev podatkov v komercialne namene upravičenosti interesa za njihovo pridobitev ni potrebno navajati, saj je upravičenost interesa njihove pridobitve predpostavljena. Namen komercialne uporabe podatkov bo moral zainteresirani v svoji zahtevi navesti, vendar ne zaradi ugotavljanja njegove upravičenosti, temveč zaradi določitve višine nadomestila in zaradi ugotavljanja eventualne kršitve določb pogodbe o uporabi podatkov geodetskih zbirk podatkov. Tudi za pridobitev podatkov v komercialne namene velja, da so dostopni le tekoči podatki in ne predhodno vpisani, saj predstavljajo slednji arhivsko dokumentacijo.

Določba drugega odstavka tega člena zelo široko opredeljuje komercialni namen uporabe podatkov, saj je po tej določbi namen komercialne uporabe podatkov vsaka uporaba, katere namen je pridobivanje dobička. V zvezi s tako široko določeno opredelitvijo komercialne uporabe podatkov je potrebno upoštevati določbo 1. člena Zakona o gospodarskih družbah. Ta določba povezuje pridobivanje dobička z bistvom gospodarske družbe. Gospodarska

družba je namreč definirana kot pravna oseba, ki na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnost kot svojo izključno dejavnost. S pridobitno dejavnostjo pa je mišljena vsaka dejavnost, ki se opravlja na trgu zaradi pridobivanja dobička. Prav namen pridobivanja dobička z opravljanjem dejavnosti na trgu je v smislu navedene določbe odločujoči element, ki določa gospodarsko družbo in jo loči od drugih pravnih oseb.

Uredba o tarifah za izdajanje geodetskih podatkov razširja v 2. členu pojem komercialne uporabe geodetskih podatkov iz dobička še na pridobljeno korist uporabnika geodetskih podatkov, ki izhaja iz obdelave podatkov, priprave in trženja novih izdelkov, izvajanja storitev ali oglašanja na podlagi ali z uporabo geodetskih podatkov ter na njihovo pridobitev z namenom posredništva podatkov drugim uporabnikom ali omogočanja vpogleda v geodetske podatke. Čeprav je iz 2. člena navedene uredbe razvidno, da se v uredbi opredeljeni pojmi uporabljajo v zvezi z uredbo, je vendarle treba upoštevati, da se z uredbo podrobneje ureja in razčlenjuje v zakonu določena razmerja, zato pomeni razširjeno pojmovanje komercialne uporabe poseg v zakonsko določen pojem. S tega vidika se zdi navedena razširitev pojma komercialne uporabe geodetskih podatkov sporna. Ta razširitev pojma pomeni dejansko razširitev obveznosti oziroma vpliva na obveznost uporabnika geodetskih podatkov na plačilo nadomestila za komercialno uporabo geodetskih podatkov. Po 87. členu Ustave Republike Slovenije lahko določa pravice in obveznosti državljanov ter drugih oseb le državni zbor z zakonom. Razširitev pojma komercialne uporabe geodetskih podatkov zajema sedaj poleg dobička še neposredne materialne koristi, ki vplivajo na dobiček in tudi druge nematerialne koristi, ki neposredno ne vplivajo na dobiček uporabnika geodetskih podatkov ter posredovanje geodetskih podatkov ali omogočanje vpogleda v geodetske podatke ne glede na to, ali je uporabnik iz tega pridobil dobiček ali kakršnokoli korist. Zaračunavanje nadomestila za komercialno uporabo podatkov zaradi namena njihovega posredovanja drugim ali omogočanja vpogleda vanje bo mogoče le na podlagi izrecne izjave uporabnika, saj se nadomestilo zaračunava v naprej in ne na njihovo dejansko uporabo.

Geodetske storitve, ki so strokovna dela in postopki v zvezi z nalogami geodetske službe, lahko po določbi drugega odstavka 14. člena tega zakona, izvajajo geodetska podjetja, ki izpolnjujejo s tem zakonom predpisane pogoje. S pojmom geodetsko podjetje se v smislu tega zakona pojmuje samostojnega podjetnika posameznika in gospodarsko družbo, ki sta vpisana v imenik geodetskih podjetij pri Inženirski zbornici Slovenije. Geodetske storitve izvajajo geodetska podjetja na trgu kot svojo dejavnost, zato je izvajanje teh storitev namenjeno s tališča geodetskega podjetja pridobivanju dobička. Geodetsko podjetje lahko izvede geodetsko storitev le na podlagi podatkov, ki jih pridobi iz geodetskih zbirk podatkov, zato bi lahko sklepali, da bo uporabilo geodetsko podjetje te podatke v komercialne namene. Ker pa je izvedba geodetske storitve namenjena ugotavljanju in evidentiranju sprememb geodetskih podatkov in ker pridobi geodetsko podjetje potrebne podatke za izvedbo konkretne (ene) geodetske storitve, namena pridobitve potrebnih podatkov za izvedbo te storitve ne moremo opredeliti kot komercialni namen pridobitve podatkov. Če pa bi geodetsko podjetje pridobljene podatke iz zbirke geodetskih podatkov uporabilo za izvedbo več geodetskih storitev za različne naročnike, lahko tako uporabo podatkov štejemo kot uporabo podatkov v komercialne namene.

Po določilu tretjega odstavka tega člena sklene geodetska uprava z osebo, zainteresirano za uporabo geodetskih podatkov v komercialne namene, pisno pogodbo, s katero se opredeli obseg podatkov, namen uporabe in višino nadomestila. Sklenitev pogodbe o uporabi

geodetskih podatkov v komercialne namene je odvisna le od volje njihovega uporabnika, saj geodetska uprava ne more odkloniti njene sklenitve, ker jo k sklenitvi zavezuje obravnavano zakonsko določilo. Za sklenitev pogodbe predpisana pisna oblika, zato je logično, da mora biti interes uporabnika geodetskih podatkov za sklenitev pogodbe izražen v pisni obliki kot naročilo za izdajo geodetskih podatkov, v katerem morajo biti navedeni željeni geodetski podatki in namen njihove uporabe, sicer geodetska uprava ne bo mogla pripraviti pogodbe. Z 11. členom Uredbe o tarifah za izdajanje geodetskih podatkov je dopolnjena obravnavana zakonska določba tako, da mora pogodbe vsebovati:

- vrsto geodetskih podatkov,
- obseg oziroma število podatkov,
- namen in način uporabe geodetskih podatkov, predvideno število uporab geodetskih podatkov,
- način zagotavljanja pravilne uporabe in preprečevanja nedovoljene uporabe geodetskih podatkov,
- način plačevanja nadomestila za komercialno uporabo geodetskih podatkov.

Čeprav v navedenem določilu uredbe ni navedeno, da mora biti v pogodbi navedena tudi višina nadomestila, je to pravzaprav samo po sebi umevno in logično, sicer pa to vsebino pogodbe terja obravnavano zakonsko določilo.

V drugem odstavku 11. člena že navedene uredbe pa je glede uporabe geodetskih podatkov v komercialne namene, za kar je bila sklenjena pogodba, določeno, da mora uporabnik geodetskih podatkov, ki uporabi geodetski podatek večkrat kot je to določeno v pogodbi o komercialni uporabi geodetskih podatkov, skleniti z geodetsko upravo aneks k tej pogodbi ter plačati razliko med nadomestilom za komercialno uporabo geodetskih podatkov, določeno v pogodbi, in nadomestilom za komercialno uporabo geodetskih podatkov, določenim z upoštevanjem novega števila predvidene uporabe geodetskih podatkov. Tudi glede tega določila velja že navedena ugotovitev, da s podzakonskim predpisom ni mogoče določati pravic in obveznosti. Poleg navedenega pa se postavi tudi vprašanje razmerja tega določila do 44. člena tega zakona, po kateri stori uporabnik geodetskih podatkov prekršek, če:

- uporablja geodetske podatke v komercialne namene, ne da bi sklenil pogodbo o komercialni uporabi geodetskih podatkov,
- uporablja geodetske podatke v komercialne namene v nasprotju s sklenjeno pogodbo.

Ne glede na to, da je uporabnik geodetskih podatkov v skladu z 2. odstavkom 11. člena uredbe sklenil aneks k pogodbi, ker geodetskih podatkov ni uporabil v skladu s sklenjeno pogodbo, ostaja dejanje storitve prekrška. Sklenitev aneksa pomeni dejansko le ugotovitev kršitve pogodbe in nove višine nadomestila za uporabo geodetskih podatkov in sprejem obveznosti plačila novega nadomestila. Čeprav je s tem pravzaprav sanirana nedovoljena uporaba geodetskih podatkov, pomeni sklenitev aneksa v razmerju do storjenega prekrška le okoliščino, ki vpliva na višino denarne kazni.

V četrtem odstavku tega člena je določeno, da se lahko z uredbo o tarifah določijo diferencirane tarife za pridobitev oziroma uporabo geodetskih podatkov glede na namen njihove uporabe z upoštevanjem donosnosti različnih namenov uporabe. Zaradi uporabe izraza »donos različnega namena uporabe« bi bilo mogoče razumeti, naj bi se diferencirana tarifa določila za uporabo podatkov, ki je namenjena pridobivanju dobička, kar pomeni le za

različne oblike komercialne uporabe geodetskih podatkov. Navedena uredba določa diferencirane tarife za določanje nadomestila za uporabo geodetskih podatkov glede na namen uporabe, donosnost komercialnega namena uporabe podatkov pa je upoštevana v odvisnosti od števila uporab. Osnovna diferenciranost tarife za uporabo podatkov je določena z namenom:

- posredovanja geodetskih podatkov,
- vpogleda v geodetske podatke.

Posredovanje geodetskih podatkov pomeni po 2. členu navedene uredbe storitev varnega elektronskega poslovanja z geodetskimi podatki, prepis geodetskih podatkov na računalniške medije uporabnika geodetskih podatkov ali izročitev geodetskih podatkov v analogni obliki. Storitve posredovanja geodetskih podatkov lahko opravi le geodetska uprava. Posredovanje geodetskih podatkov je lahko z namenom komercialne ali nekomercialne uporabe. Kadar posreduje drugim uporabnikom geodetske podatke uporabnik, ki jih je pridobil na geodetski upravi, pomeni to posredništvo geodetskih podatkov, ki je po 9. odstavku 2. člena navedene uredbe opredeljeno kot komercialna uporaba geodetskih podatkov.

Tudi omogočanje vpogleda v geodetske podatke je lahko komercialna ali nekomercialna uporaba geodetskih podatkov. Če vpogleda uporabnik geodetske podatke na ekran ali podoben način na geodetski upravi, gre za nekomercialno uporabo geodetskih podatkov, če pa vpogled omogoči uporabnik geodetskih podatkov, gre za komercialno uporabo geodetskih podatkov.

Posredovane podatke lahko njihov uporabnik uporabi v:

- nekomercialne namene ali
- komercialne namene.

Po 7. odstavku 2. člena navedene uredbe gre za nekomercialen namen uporabe geodetskih podatkov, če jih uporabnik:

- ⇒ uporabi v osebne namene, če je uporabnik fizična oseba,
- ⇒ uporabi v interne namene, če je uporabnik pravna oseba,
- ⇒ uporabi za uradne namene, če je uporabnik upravni ali državni organ ali organ lokalne skupnosti in geodetske podatke uporablja za odločanje v upravnih stvareh ali jih sam uporablja za izvajanje nalog iz svoje pristojnosti,
- ⇒ uporabi za izvajanje geodetskih storitev.

Nadomestilo za uporabo geodetskih podatkov v komercialne namene je odvisno od števila uporab (števila izdelkov, storitev, dostopov do podatkov v primeru računalniškega dostopa do baz podatkov itd.), v katerih je geodetski podatek neposredno ali posredno uporabljen in od namena posredništva geodetskih podatkov.

VI. INŠPEKCIJSKO NADZORSTVO

37. člen

Inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem zakonov in drugih predpisov s področja geodetske dejavnosti, izvajanjem geodetske dejavnosti in izvajanjem geodetskih storitev, izvajajo geodetski inšpektorji.

Komentar:

Že v komentarju k 1. členu tega zakona je bilo poudarjeno, da je dan velik poudarek nadzoru opravljanja geodetske dejavnosti in še posebej izvajanju geodetskih storitev. To je pravzaprav logično, saj je dobra in učinkovita kontrola porok doslednega in pravilnega spoštovanja in izvajanja zakonskih določb.

Iz obravnavanega določila bi bilo mogoče na prvi pogled sklepati, da izvajajo geodetski inšpektorji nadzor nad izvajanjem celotne geodetske dejavnosti, vendar je treba takoj poudariti, da geodetski inšpektorji ne izvajajo nadzora nad tistim delom izvajanja geodetske dejavnosti, ki predstavlja izvrševanje nalog državne geodetske službe in lokalne geodetske službe, pa čeprav je izvrševanje teh nalog izvajanje geodetske dejavnosti. Z nadzorstvom nad izvajanjem geodetske dejavnosti namreč ni mišljena dejavnost kot področje udejstvovanja, temveč dejavnost pravnih oseb, med katere se šteje tudi samostojne podjetnike posameznike, ki je namenjena pridobivanju dobička, za katero je pravna oseba registrirana.

Nadzor nad delom geodetske uprave opravlja po določilu 24. člen Zakona o državni upravi Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, saj je Geodetska uprava Republike Slovenije organ v sestavi tega ministrstva. Po določilu 3. odstavek 88. člena Zakona o lokalni samoupravi izvršuje državni nadzor nad delom organa lokalne skupnosti vlada in ministrstva, po 1. odstavku 64. člena Zakona o državni upravi pa nadzorujejo ministrstva, vsako na svojem področju, pri opravljanju nadzorstva nad zakonitostjo dela organov lokalnih skupnosti zakonitost splošnih in posamičnih aktov, ki jih izdajajo organi lokalnih skupnosti v zadevah iz pristojnosti lokalnih skupnosti. To pomeni, da bo nadzor nad izvajanjem nalog lokalne geodetske službe izvajala vlada in Ministrstvo za okolje, prostor in energijo. Slednje bo izvrševalo nadzor nad primernostjo in strokovnostjo dela organov lokalnih skupnosti tudi v zadevah državne geodetske službe, ki jih bo država prenesla na lokalno geodetsko službo in tudi tistega dela nalog geodetske službe, ki so s tem zakonom (26. člen) določene kot naloge lokalne geodetske službe. Ministrstvo za okolje, prostor in energijo bo izvajalo po določilu 72. člena Zakona o državni upravi nadzor nad izvajanjem tistega dela nalog državne geodetske službe, ki jih bi Geodetski inštitut Slovenije izvrševal kot javno službo. Obseg izvršitve nalog državne geodetske službe, ki jih bo izvršil Geodetski inštitut Slovenije, bo v smislu določila 2. odstavka 24. člena tega zakona ugotavljala geodetska uprava, nadzor izvajanja geodetske dejavnosti izven okvira javne službe pa bodo izvajali geodetski inšpektorji.

Ob upoštevanju navedenega, bodo geodetski inšpektorji nadzirali potemtakem le tisti del geodetske dejavnosti, ki jo bodo izvajala geodetska podjetja in Geodetski inštitut Slovenije v delu dejavnosti izven okvira javne službe. Čeprav je Geodetski inštitut Slovenije statusno opredeljen kot javni zavod, ga je treba v delu izvajanja dejavnosti izven okvira javne službe

šteti kot geodetsko podjetje z vsemi obveznostmi, ki jih ta zakon določa za gospodarske družbe in samostojne podjetnike posameznike. To pomeni, da bo moral biti Geodetski inštitut Slovenije, če bo hotel izvajati geodetske storitve in del geodetske dejavnosti iz 1. odstavka 3. člena tega zakona, vpisan v imenik geodetskih podjetij, pridobiti bo moral dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev in za vsak izdelek oziroma delo v okviru dejavnosti iz 3. člena tega zakona bo moral imenovati odgovornega geodeta.

S tem zakonom sta določeni dve obliki nadzora nad izvajanjem geodetske dejavnosti:

- notranji nadzor v geodetskem podjetju, ki ga izvaja odgovorni geodet,
- zunanji nadzor, ki ga izvajajo geodetski inšpektorji.

Ne glede na to, da s tem zakonom nadzor nad pravilnostjo izvajanja geodetskih storitev kot dela geodetske dejavnosti, ki ga dejansko izvaja geodetska uprava v postopku odločanja o evidentiranju sprememb katastrskih podatkov v geodetskih zbirkah podatkov, s tem zakonom izrecno ni določen, lahko to obliko nadzora uvrstimo v zunanji nadzor. Ta oblika nadzora izhaja iz položaja geodetske uprave, ki po izvedeni geodetski storitvi uvede upravni postopek odločanja o evidentiranju sprememb katastrskih podatkov v geodetskih zbirkah podatkov, in jo lahko označimo kot neformalno obliko zunanjega nadzora nad pravilnostjo (skladnostjo z materialnimi predpisi in pravili stroke) izvrševanja geodetskih storitev. Rezultat tega nadzora se odrazi v evidentiranju ali zavrnitvi evidentiranja z izvedeno geodetsko storitvijo ugotovljenih ali povzročenih sprememb katastrskih podatkov. Odločanje o evidentiranju sprememb katastrskih podatkov vsebuje samo po sebi pravico in tudi dolžnost kontrole skladnosti izvedene storitve s postopkovnimi pravili izvajanja geodetskih storitev in materialnimi določili predpisov, s katerimi je urejeno evidentiranje nepremičnin ter tudi pravili geodetske stroke.

Notranji nadzor izvajanja geodetske dejavnosti, ki ga izvaja odgovorni geodet, je določen, sicer ne izrecno, s 6. členom tega zakona. Z navedenim določilom je določeno, da odgovarja odgovorni geodet za skladnost izdelka oziroma dela s predpisi. Iz tega izhaja, da izvaja odgovorni geodet kontrolo skladnosti opravljanja geodetske dejavnosti s predpisi in pravili stroke oziroma pravilnosti izvedenega izdelka oziroma dela, da bo dosežen cilj zaradi katerega je bila naročena izdelava izdelka oziroma izvedba dela. To pomeni, da bo odgovorni geodet izvajal vsebinski nadzor opravljanja geodetske dejavnosti in v primeru izvajanja geodetskih storitev še formalni nadzor, ki se nanaša na ugotovitev, ali tisti, ki je izvedel posamezno opravilo v izvajanju geodetske storitve, izpolnjuje predpisane pogoje. Določitev odgovornosti za dejanja oziroma delo drugih daje samo po sebi pravico odgovornemu geodetu izvajati kontrolo oziroma je izvedena kontrola predpostavljena, če pride do ugotavljanja in uveljavljanja odgovornosti odgovornega geodeta. Ne izvrševanje notranje kontrole gre le na rovaš odgovornega geodeta, saj s svojim podpisom jamči oziroma prevzame odgovornost za skladnost izdelka oziroma dela s predpisi in pravili stroke. Ne glede na to, da je izvajanje geodetskih storitev opravljanje geodetske dejavnosti in je geodetsko podjetje zaradi tega že po 6. členu tega zakona dolžno imenovati odgovornega geodeta, je ta dolžnost geodetskega podjetja za izvajanje geodetskih storitev ponovno določena v 1. odstavku 31. člena. S tem je ponovno dan poudarek notranji kontroli, ki izhaja iz položaja odgovornega geodeta. Kljub temu pa je treba ugotoviti, da nekatera dejstva zmanjšujejo pomen notranje kontrole. S tem zakonom in tudi z Zakonom o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot, ki določa materialna in procesna pravila izvajanja geodetskih storitev, niso določene sankcije zoper odgovornega geodeta, ki notranje kontrole

ne izvede ali jo izvede površno. Zaradi navedenega se odgovornost odgovornega geodeta izrazi le v geodetskem podjetju, zato mora vprašanja v zvezi z uveljavljanjem te odgovornosti urediti geodetsko podjetje z internimi akti ali s pogodbo, ki jo bo geodetsko podjetje sklenilo z odgovornim geodetom. Omenjena urejenost razmerij glede notranje kontrole bo prav gotovo pogojevala intenzivnost notranje kontrole. Drugo dejstvo, ki prav gotovo vpliva na intenziteto in kvaliteto izvajanja notranje kontrole, pa je izoblikovana praksa izvajanja geodetskih storitev oziroma stališče, da lahko izvaja geodetske storitve samostojni podjetnik posameznik sam, vendar mora izpolnjevati predpisane pogoje za imenovanje za odgovornega geodeta za izvajanje geodetskih storitev. V tem primeru nastopa le geodet, samostojni podjetnik posameznik z dovoljenjem za izvajanje geodetskih storitev, ki sam izvede geodetsko storitev, tudi v vlogi odgovornega geodeta za lastno delo. Ker mora geodetsko podjetje po določilu 1. odstavka 31. člena tega zakona imenovati odgovornega geodeta, imenuje v tem primeru samostojni podjetnik posameznik sam sebe za odgovornega geodeta za lastno delo. S tem je dejansko izničena notranja kontrola in tudi njena vrednost, saj je le ta namenjena strokovnemu nadzoru izvajanja geodetskih storitev, nadzor nad samim seboj v pomenu notranje kontrole pa dejansko ni mogoč.

Zunanje nadzorstvo, določeno s tem členom, ki ga izvajajo geodetski inšpektorji, je institucionalizirana oblika državnega nadzora izvajanja zakonov in predpisov s področja geodetske dejavnosti. Državni nadzor izvajanja oziroma spoštovanja zakonov in drugih predpisov ureja kot institucionalizirano obliko inšpekcijskega nadzora določa Zakon o inšpekcijskem nadzoru – ZIN (Uradni list RS, št. 65/02), do njegove uveljavitve pa je bilo inšpekcijsko nadzorstvo urejeno z Zakonom o upravi. Čeprav je bil ZIN uveljavljen po uveljavitvi tega zakona in je po svoji naravi sistemski predpis, pomenijo njegove določbe tudi dopolnitev tega zakona, saj je v njegovem 1. odstavku 3. člena določeno razmerje do določil področnih predpisov, ki urejajo posamezna vprašanja v zvezi z inšpekcijskim nadzorom. S tem določilom je namreč določeno, da se za inšpekcije, katerih delovanje urejajo posebni zakoni, ta zakon (ZIN) uporablja samo glede tistih vprašanj, ki niso urejena s posebnimi zakoni, kar pomeni podobno, kot za Zakon o splošnem upravnem postopku, subsidiarno uporabo določil ZIN. Ker pa ta zakon ureja le osnovna vprašanja izvajanja nadzora opravljanja geodetske dejavnosti (pogoje za imenovanje geodetskih inšpektorjev, njihove naloge in pooblastila), se za izvajanje inšpekcijskega nadzora opravljanja geodetske dejavnosti, razen izvrševanja nalog državne in lokalne geodetske službe, skoraj v celoti uporablja ZIN.

Izmed načel izvajanja inšpekcijskega nadzora, ki jih določa ZIN in so temeljna pravila inšpekcijskega nadzora, je treba posebej izpostaviti načelo sorazmernosti, določeno v 7. členu ZIN, ki v Zakonu o upravi ni bilo določeno. Po načelu sorazmernosti morajo inšpektorji opravljati svoje naloge tako, da pri izvrševanju svojih pooblastil posegajo v delovanje pravnih in fizičnih oseb le v obsegu, ki je nujen za zagotovitev učinkovitega inšpekcijskega nadzora, pri izbiri ukrepa pa mora inšpektor upoštevati težo kršitve in izreči ukrep, ki je za zavezanca ugodnejši, če je s tem dosežen namen predpisa, ki ga je zavezanec kršil ali ga ni spoštoval. Presoja sorazmernosti mora v vsakem konkretnem primeru izvršiti inšpektor.

Na tem mestu je treba posebej opozoriti na pravico inšpektorja do kaznovanja z denarno kaznijo, ki se izterja takoj na kraju samem. Ta pravica je določena v 38. členu ZIN za taksativno navedene prekrške, ki pomenijo oviranje ali onemogočanje inšpekcijskega nadzora ali ne spoštovanje odredb, ki jih je izrekel inšpektor na podlagi ZIN in v zvezi s 33. členom ZIN tudi zaradi nespoštovanja odredb, ki jih je inšpektor izrekel po 40. členu tega zakona. Po

določilu 5. odstavka 38. člena ZIN se lahko denarno kazen za omenjene prekrške izreče večkrat zaporedoma, s čimer je mogoče prisilno doseči upoštevanje izrečenih odredb inšpektorja.

Inšpektorji delujejo po določilu 8. člena ZIN v okviru inšpekcij, organiziranih za posamezno upravno področje, ki imajo status samostojnega organa v sestavi ministrstva, v področje katerega spada področje delovanja posamezne inšpekcije. Geodetska dejavnost spada v področje Ministrstva za okolje, prostor in energijo, zato deluje geodetska inšpekcija v okviru tega ministrstva.

38. člen

(1) Za geodetskega inšpektorja je lahko imenovana oseba s končanim univerzitetnim študijem geodezije, ki ima najmanj pet let delovnih izkušenj ter opravljen strokovni izpit za geodetskega inšpektorja.

(2) Program in način opravljanja strokovnega izpita za geodetskega inšpektorja predpiše minister.

Komentar:

S tem zakonom so predpisani naslednji pogoji, ki jih mora izpolnjevati kandidat za imenovanje za geodetskega inšpektorja:

- končan univerzitetni študij geodezije,*
- najmanj pet let delovnih izkušenj,*
- opravljen strokovni izpit za geodetskega inšpektorja.*

Do začetka uporabe Zakona o javnih uslužbencih (28.6.2003) je treba ob imenovanju geodetskega inšpektorja, ki je sedaj delavec državnega organa, v bodoče pa bo uradnik, upoštevati tudi pogoje, ki so za sklenitev delovnega razmerja v državnem organu določeni v 4. členu Zakona o delavcih v državnih organih (Uradni list RS, št. 15/90, 5/91, 18/91, 22/91, RS-I 2/91, 4/93, 18/94-ZRPJZ, 41/94, 70/97, 87/97-ZPSDP in 38/99). Za sklenitev delovnega razmerja pri državnem organu mora kandidat poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolniti še pogoj polnoletnosti, predpisane izobrazbe ter druge (posebne) pogoje, določene s sistemizacijo delovnih mest, ter še naslednje pogoje:

- državljanstva RS,*
- neobsojenosti za kazniva dejanja, ki so po zakonu ovira za sklenitev delovnega razmerja v državnem organu,*
- aktivno znanje slovenskega jezika, če bo delavec opravljal neposredno delo s strankami.*

Glede pogoja državljanstva RS je navedeni zakon določal izjemo v 4. odstavku 4. člena, po kateri je lahko tuj državljan ali oseba brez državljanstva sklenil delovno razmerje v državnem organu z dovoljenjem republiškega upravnega organa, pristojnega za upravo.

Pogojev, določenih z Zakonom o delavcih v državnih organih Zakon o javnih uslužbencih ne določa, vendar je treba vseeno obravnavati vprašanja v zvezi z državljanstvom RS in aktivnim znanjem slovenskega jezika.

V 7. členu Zakona o javnih uslužbencih je določeno načelo enakopravne dostopnosti delovnih mest za vse zainteresirane kandidate pod enakimi pogoji. V duhu tega načela ni ovir, da za geodetskega inšpektorja ne bi mogel kandidirati tudi tuj državljan ali oseba brez državljanstva, saj državljanstvo RS z zakonom ni več predpisan pogoj za sklenitev delovnega razmerja v statusu uradnika ali javnega uslužbenca v državnih organih. Pogoj za sklepanje delovnega razmerja tujca je določen v 3. odstavku 4. člena Zakona o zaposlovanju in delu tujcev (Uradni list RS, št. 66/00). Možnost sklenitve delovnega razmerja s tujcem je po navedenem določilu pogojena z delovnim dovoljenjem in prijavo dela tujca v skladu z določbami navedenega zakona. Delovno dovoljenje izda zavod za zaposlovanje na vlogo delodajalca, zato je kandidiranje tujca za imenovanje za geodetskega inšpektorja na javni objavi dejansko le teoretična možnost. Tujec sme po določilu 6. odstavka 4. člena navedenega zakona opravljati samo tisto delo, za katero mu je bilo izdano dovoljenje, tega pa bi moral imeti tujec že ob prijavi na javni natečaj. To pomeni, da bi moralo ministrstvo zaprositi za izdajo delovnega dovoljenja za določenega tujca še preden bi bil objavljen javni natečaj, kar pa vsekakor pomeni prejudic in verjetno tudi izničenje javnega natečaja.

Aktivno znanje slovenskega jezika z Zakonom o javnih uslužbencih ni določeno kot pogoj za imenovanje za uradnika ali javnega uslužbenca, temveč je pravzaprav predpostavljeno, saj je po določilu 4. člena Zakona o državni upravi uradni jezik slovenščina (na območjih, kjer živita avtohtoni italijanska oziroma madžarska narodna skupnost tudi italijanščina oziroma madžarščina). Glede jezika, ki ga bo moral obvladati geodetski inšpektor in v njem voditi postopek, je v povezavi z določbo 2. odstavka 3. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru pomembno določilo 63. člena Zakona o splošnem upravnem postopku, ki določa slovenščino, na območju italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti pa še italijanščino oziroma madžarščino, kot jezik, v katerem teče upravni postopek, zato tudi s tega razloga o samo po sebi umevni zahtevi po aktivnem znanju slovenskega jezika ne more biti nobenega dvoma.

Kandidat za imenovanje za geodetskega inšpektorja mora izpolnjevati pogoj univerzitetnega študija geodezije, kot je to predpisano v tem členu. Po 12. členu Zakona o inšpekcijskem nadzoru se za imenovanje za inšpektorja zahteva nižja stopnja strokovne izobrazbe (univerzitetna ali visoka strokovna izobrazba) brez navedbe smeri. V uvodnem besedilu navedenega člena pa je določeno, da se v nadaljevanju določila določeni pogoji za imenovanje za inšpektorja upoštevajo, če ni s predpisom o posamezni inšpekciji določeno drugače. S tem zakonom določena zahteva po stopnji in smeri izobrazbe geodetskega inšpektorja je glede na nalogo, določeno v 3. alineji 39. člena tega zakona, povsem logična. Geodetski inšpektor bo poleg izpolnjevanja formalnih pogojev za opravljanje geodetske dejavnosti opravljal tudi strokovni nadzor opravljanja geodetske dejavnosti, ki pomeni tudi presojo pravilnosti oziroma skladnosti izvedene geodetske storitve, določene s tem zakonom in drugimi zakoni, z zakoni in predpisi, izdanimi na njihovo podlagi, pa tudi pravili stroke, kar sicer izrecno ni navedeno. Možnost te presoje pa pridobi le tisti, ki je končal univerzitetni študij geodezije, saj le s tem študijem pridobi potrebna znanja o pravilih stroke. Zahtevi po univerzitetnem študiju geodezije govori v prid tudi dejstvo, da bo geodetski inšpektor v izvajanju kontrole skladnosti opravljene geodetske storitve z zakoni in njihovimi podzakonskimi predpisi ter pravili stroke nadzoroval predvsem delo odgovornega geodeta, ki je izvedel notranjo kontrolo opravljenega dela oziroma storitve in izdelka. Odgovorni geodet

pa mora imeti najmanj visokošolsko izobrazbo geodetske smeri. Večina odgovornih geodetov ima oziroma bo imela končan univerzitetni študij geodezije, zato je zaradi tega nujna zahteva, da mora imeti geodetski inšpektor univerzitetno izobrazbo geodetske smeri, saj lahko izvaja učinkovito kontrolo in enakopravno nastopa le tisti, ki ima enako ali višjo stopnjo enake smeri izobrazbe kot tisti, katerega delo nadzira.

S tem zakonom in Zakonom o inšpekcijskem nadzoru se kot pogoj za imenovanje za geodetskega inšpektorja zahteva, da ima kandidat najmanj pet let delovnih izkušenj. Zakon o delavcih v državni upravi pogoja delovnih izkušenj ne določa in ga tudi ne definira. Delovne izkušnje so omenjene v 1. alineji 3. odstavka 21. člena kot pogoj za zasedbo delovnega mesta, predpisan s sistemizacijo delovnih mest s tem, da je to pogoj, ki je s sistemizacijo lahko določen, kar pa ni obligatorno. V zvezi z zahtevanimi delovnimi izkušnjami se pojavlja vprašanje, ali je ta pojem izenačen s pojmom delovna doba, ali gre za delovno dobo v isti stopnji in smeri strokovne izobrazbe in še, ali se v delovne izkušnje všteva tudi čas pripravništva, ko se je pripravnik pripravljal za samostojno delo. Navedene dileme oziroma vprašanja je razrešil Zakon o javnih uslužbencih z določilom 13. točke 6. člena. Z navedenim določilom je pojasnjeno oziroma določeno, da pomenijo delovne izkušnje v tem zakonu:

- delovno dobo na delovnem mestu z isto stopnjo strokovne izobrazbe in
- čas pripravništva v isti stopnji izobrazbe, ne glede na to, ali je bilo delovno razmerje sklenjeno oziroma pripravništvo opravljeno pri istem ali drugem delodajalcu.

Za delovne izkušnje se štejejo tudi delovne izkušnje, ki jih je javni uslužbenec pridobil z opravljanjem del na delovnem mestu z eno stopnjo nižjo izobrazbo iste smeri v istem poklicu, razen pripravništvo v eni stopnji nižje izobrazbe. Ob tem bi bilo mogoče sklepati, da se v delovne izkušnje na podlagi navedenega štejejo le tiste delovne izkušnje z nižjo stopnjo strokovne izobrazbe, ki jih je kandidat pridobil v statusu javnega uslužbenca in ne delovne izkušnje pridobljene izven področja javne uprave, saj je navedeno, da je te delovne izkušnje pridobil javni uslužbenec. Zdi se, da pri tem določilu ne gre le za delovne izkušnje, pridobljene samo na področju javne uprave, temveč za dejanske delovne izkušnje ne glede na delodajalca. Ker pa se za imenovanje geodetskega inšpektorja zahteva po tem zakonu končan univerzitetni študij in pet let delovnih izkušenj, je glede na že omenjeno nalogo nadzora strokovnega opravljanja geodetske dejavnosti utemeljeno obravnavati zahtevane delovne izkušnje pridobljene le v zahtevani stopnji in smeri strokovne izobrazbe. Vsekakor pa bilo najbolje, da bi bile s tem zakonom zahtevane delovne izkušnje jasno določene, sicer bo treba zaradi tega delovne izkušnje obravnavati tako, kot jih določa Zakon o javnih uslužbencih, saj je geodetski inšpektor v smislu navedenega zakona uradnik.

Po 1. odstavku 12. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru se, kot je bilo že navedeno, pogoji za imenovanje inšpektorja, določeni v istem členu, ne upoštevajo, če predpisi o posamezni inšpekciji določajo drugačne pogoje. Navedeno določilo se nanaša na določanje posebnih pogojev, ki jih mora izpolnjevati kandidat za imenovanje za inšpektorja, zato se postavi vprašanje razmerja do drugega odstavka istega člena oziroma ali velja izjema glede opravljenega strokovnega izpita za inšpektorja tudi v primerih, ko predpis za posamezno inšpekcijo take izjeme ne določa. Po 2. odstavku 12. člena navedenega zakona je ne glede na določilo 1. odstavka, po katerem mora imeti kandidat za imenovanje za inšpektorja opravljen tudi strokovni izpit za inšpektorja, lahko za inšpektorja imenovana oseba, ki tega izpita nima opravljenega, če ima opravljen strokovni izpit iz upravnega postopka. V primeru imenovanja po tej izjemi mora inšpektor opraviti strokovni izpit za inšpektorja v roku enega leta od

datuma imenovanja za inšpektorja. Z gramaticalno razlago določil 12. člena navedenega zakona lahko pridemo do zaključka, da je v tem členu dana prednost uporabe določil drugih predpisov o določanju pogojev, ki jih mora izpolnjevati kandidat za imenovanje za inšpektorja, in ne tudi glede uporabe drugih določil istega zakona, ki se nanašajo na zakonsko dovoljeno izjemo v zvezi s strokovnim izpitom za inšpektorja. Izjema iz 2. odstavka 12. člena navedenega zakona se nanaša le na čas, kdaj mora imeti inšpektor opravljen strokovni izpit za inšpektorja, zato ne posega v predpisane pogoje, temveč je le postopkovne narave, zaradi česar ni videti razlogov, da je ne bi bilo mogoče uporabiti tudi v primeru imenovanja za geodetskega inšpektorja. Stališče, da je za geodetskega inšpektorja lahko imenovana tudi oseba, ki še nima opravljenega strokovnega izpita za geodetskega inšpektorja, potrjuje tudi določilo 7. člena in 1. odstavka 11. člena Pravilnika o programu in načinu opravljanja strokovnega izpita za geodetskega inšpektorja. Ti določili sta sami po sebi sporni, saj je bila z njim spremenjena izrecna zahteva 1. odstavka 38. člena tega zakona, po kateri je lahko za geodetskega inšpektorja imenovana oseba, ki izpolnjuje v istem členu predpisane pogoje. Po 7. členu navedenega pravilnika je oproščen opravljanja splošnega dela strokovnega izpita za geodetskega inšpektorja geodetski inšpektor, ki je že opravil strokovni izpit za delavce z visoko izobrazbo v državni upravi, če pa ga je opravil pred 25.6.1991, se mu iz splošnega dela izpita prizna le izpit iz zakona o splošnem upravnem postopku in zakona o upravnem sporu. Iz tega določila jasno izhaja, da je bila za geodetskega inšpektorja imenovana oseba, ki ni izpolnjevala vse z zakonom predpisane pogoje, saj ni imela opravljenega strokovnega izpita za geodetskega inšpektorja. Po drugem odstavku 7. člena navedenega pravilnika pa opravlja geodetski inšpektor, ki je opravil izpit iz geodetske stroke pri Inženirski zbornici Slovenije, posebni del izpita samo iz tistih področij in vsebin programa posebnega dela izpita, ki niso bila zajeta v izpitu iz geodetske stroke, ki ga je že opravil. Odstop od zahteve po izpolnjevanju vseh predpisanih pogojev ob imenovanju za geodetskega inšpektorja sicer določa že navedeno določilo Zakona o inšpekcijskem nadzoru, ki je bil objavljen v naslednjem Uradnem listu RS, vendar pa to ne spremeni dejstva, da je bila nepravilno s pravilnikom spremenjena oziroma dopolnjena zakonska norma.

Z drugim odstavkom tega člena je dano ministru pooblastilo in obveznost predpisati program in način opravljanja strokovnega izpita za geodetskega inšpektorja. Pravilnik o programu in načinu opravljanja strokovnega izpita za geodetskega inšpektorja je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 55/00. Ob obravnavi tega pravilnika velja opozoriti na določilo njegovega 2. člena, ki se zdi nepotrebn in z nomotehničnega vidika slabo formulirana norma. To določilo predpisuje pogoje, ki jih mora izpolnjevati kandidat, ki se želi prijaviti k opravljanju strokovnega izpita za geodetskega inšpektorja in zahteva, da mora kandidat izpolnjevati pogoje iz prvega odstavka 28. člena tega zakona. Iz besedila te določbe je mogoče razbrati zahtevo po izpolnitvi vseh v navedenem določilu tega zakona zahtevanih pogojev, kar pa je nesmisel, saj želi kandidat opraviti strokovni izpit za geodetskega inšpektorja zato, da bo izpolnil vse predpisane pogoje iz prvega odstavka 38. člena tega zakona in je zato samo po sebi umevno, da ob prijavi za izpit ne izpolnjuje vseh predpisanih pogojev. Prav gotovo pa strokovnega izpita za geodetskega inšpektorja ne bo želela opravljati oseba, ki ne izpolnjuje ostalih pogojev iz prvega odstavka 38. člena tega zakona, ki se nanašajo na stopnjo in smer strokovne izobrazbe in zahtevane delovne izkušnje, saj že zaradi tega ne bi mogla biti imenovana za geodetskega inšpektorja.

Ne glede na določilo drugega odstavka tega člena, po katerem je minister pooblaščen in dolžan predpisati program in način opravljanja strokovnega izpita za geodetskega

inšpektorja, je minister s 4. in 5. členom navedenega pravilnika predpisal le na splošno področja znanj in poznavanje predpisov s teh področij ter v 6. členu predpisal, da določi podrobnejši program splošnega in posebnega dela izpita Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor. Zdi se, da tak prenos pooblastila ministra v tem zakonu nima podlage in bi moral biti z navedenim pravilnikom podrobnejše predpisan program strokovnega izpita za geodetskega inšpektorja. Strokovni izpit za geodetskega inšpektorja opravlja kandidat pred tričlansko komisijo, ki jo po določilu 8. člena navedenega pravilnika imenuje minister na predlog direktorja geodetske uprave. V zvezi z izpitno komisijo je treba ugotoviti, da naveden pravilnik ne določa statusa komisije v smislu njene trajnosti oziroma ni določeno, ali imenuje minister komisijo za nedoločen čas do imenovanja nove komisije, tako kot imenuje minister, pristojen za upravo, komisijo na podlagi Pravilnika o opravljanju strokovnih izpitov in preizkusov znanja (Uradni list RS, št. 41/97,35/02 in 54/02) ali pa je komisija imenovana za vsak primer opravljanja izpita za geodetskega inšpektorja posebej. Ker je strokovni izpit za geodetskega inšpektorja ozko specializiran strokovni izpit, ki ga bo verjetno opravljal majhno število kandidatov, odgovor na omenjeno vprašanje pravzaprav ni pomemben in bo minister odločil o tem vprašanju, ko se bo pojavila potreba po imenovanju geodetskega inšpektorja oziroma opravljanju izpita za geodetskega inšpektorja. Strokovni izpit obsega, kot je bilo že navedeno, splošni in posebni del. Kandidat opravlja najprej splošni del ustno, v posebnem delu pa izdela pisno nalogo in ustno odgovarja na vprašanja članov izpitne komisije. Minister je z navedenim pravilnikom predpisal tudi vodenje evidence o opravljenih izpitih, ki jo vodi ministrstvo.

Postopka imenovanja geodetskega inšpektorja niti ta zakon in tudi ne Zakon o inšpekcijskem nadzoru ne določata. Geodetski inšpektor je uslužbenec v državnem organu in v smislu 23. člena Zakona o državnih uslužbencih uradnik, saj v državnem organu – Inšpektoratu Republike Slovenije za okolje in prostor, kot organu v sestavi ministrstva, opravlja javne naloge. Javne naloge so po 16. točki 6. člena Zakona o javnih uslužbencih naloge, ki sodijo v delovno področje državnega organa. Zaradi navedenega se za imenovanje geodetskega inšpektorja uporabljajo določila Zakona o javnih uslužbencih, ki določajo izbor in imenovanje uradnika. Ob imenovanju uradnikov je treba kot osnovno normo upoštevati določilo 27. člena navedenega zakona, po katerem se uradnika izbere na javnem natečaju, razen ko je z zakonom drugače določeno. Drugačen postopek, ki pa se nanaša na delavce, ki so že javni uslužbenci, določa 57. člen istega zakona, po katerem je dolžnost predstojnika upravnega organa pred sprejemom odločitve o novi zaposlitvi preveriti, ali je mogoče prosto delovno mesto zasesti s prerazporeditvijo javnega uslužbenca iz istega organa, in če to ni mogoče, ali je mogoča premestitev iz drugega organa. V namen izpolnitve te obveznosti se lahko izvede interni natečaj. Po izvedenem izbirnem postopku, določenem z 61. členom navedenega zakona, imenuje predstojnik Inšpektorata Republike Slovenije za okolje in prostor, ki je po določilu 9. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru glavni inšpektor, izbranega kandidata v osmih dneh po opravljenem izbori z odločbo v naziv in sklence nato z njim pogodbo o zaposlitvi.

39. člen

Geodetski inšpektor nadzoruje zlasti:

- ali je fizična oseba ali gospodarska družba, ki opravlja dejavnosti iz 3. člena tega zakona, vpisana v imenik geodetskih podjetij;

- ali geodetsko podjetje izpolnjuje predpisane pogoje za opravljanje dejavnosti iz 3. člena tega zakona;
- ali geodetsko podjetje opravlja geodetsko dejavnost v skladu z zakoni in predpisi, izdanimi na njihovi podlagi;
- ali ima geodetsko podjetje, ki izvaja geodetske storitve, dovoljenje;
- ali se geodetske storitve, ki jih izvajajo geodetska podjetja, izvajajo v skladu z dovoljenjem in v skladu s predpisi;
- ali geodetsko podjetje izpolnjuje pogoje za pridobitev dovoljenja;
- ali izvajajo geodetske storitve iz drugega odstavka 31. člena tega zakona pri geodetskem podjetju osebe, ki izpolnjujejo pogoje za to;
- ali se podatki iz zbirk geodetskih podatkov uporabljajo pravilno.

Komentar:

Namen inšpekcijskega nadzora je varovanje javnega interesa ter interesa pravnih in fizičnih oseb, kot je določeno v 5. členu Zakona o inšpekcijskem nadzoru. Za dosego tega namena izvajajo inšpektorji nadzor nad izvajanjem oziroma spoštovanjem zakonov in drugih predpisov. Namen varovanja javnega interesa na področju opravljanja geodetske dejavnosti je torej kontrola izvajanja zakonov in predpisov izdanih na njihovi podlagi, ki urejajo področje geodetske dejavnosti, še posebej pa nalog, ki jih določa oziroma poudarja 39. člen tega zakona. S tem določilom so namreč navedene prioritete nadzora, ki jih izvaja geodetski inšpektor ob izvajanju nadzora opravljanja geodetske dejavnosti, kar pa ne pomeni, da geodetski inšpektor po lastni presoji ne bi smel izvajati nadzora tudi glede drugih vprašanj opravljanja geodetske dejavnosti, ki v tem členu niso navedena. Usmeritve nadzora opravljanja geodetske dejavnosti, navedene v 29. členu tega zakona, lahko razdelimo glede na vsebino nadzira v dve skupini. Večino usmeritev predstavlja nadzor nad izpolnjevanjem pogojev za opravljanje geodetske dejavnosti, kar lahko označimo s formalnim nadzorom, drugo skupino pa predstavlja vsebinski nadzor izvajanja geodetske dejavnosti, s katerim ugotavlja geodetski inšpektor pravilnost oziroma skladnost opravljenega dela oziroma izvedene storitve z zakoni in podzakonskimi predpisi.

Prvo skupino oziroma formalni nadzor izvajanja geodetske dejavnosti, in pravzaprav prvenstveno opravljanja geodetskih storitev, pomeni ugotavljanje:

- ali je fizična oseba ali gospodarska družba, ki opravlja dejavnost iz 3. člena tega zakona, vpisana v imenik geodetskih podjetij,
- ali geodetsko podjetje izpolnjuje predpisane pogoje za opravljanje dejavnosti iz 3. člena tega zakona,
- ali ima geodetsko podjetje, ki izvaja geodetske storitve dovoljenje,
- ali izvaja geodetsko podjetje geodetske storitve v skladu z dovoljenjem,
- ali geodetsko podjetje izpolnjuje pogoje za pridobitev dovoljenja,
- ali izvajajo geodetske storitve iz drugega odstavka 31. člena tega zakona pri geodetskem podjetju osebe, ki izpolnjujejo pogoje ta to.

Drugo skupino, ki pomeni presojo pravilnosti oziroma skladnosti izvedene storitve oziroma opravljenega dela s predpisi, pomeni ugotovitev:

- ali opravlja geodetsko podjetje geodetsko dejavnost v skladu z zakoni in predpisi, izdanimi na njihovi podlagi,*
- ali izvaja geodetsko podjetje geodetske storitve v skladu s predpisi,*
- ali se podatki iz zbirk geodetskih podatkov uporabljajo pravilno.*

Zdi se, da mora geodetski inšpektor v vsakem primeru izvajanja nadzora nad izvajalcem del oziroma storitev najprej opraviti formalni nadzor izpolnjevanja pogojev za izvajanje del iz 3. člena tega zakona in geodetskih storitev, in šele nadzor pravilnosti oziroma skladnosti izvedenega dela oziroma geodetske storitve z zakoni in podzakonskimi predpisi ter tudi pravili stroke, čeprav to izrecno ni določeno.

V izvajanju nadzora opravljanja del ali geodetskih storitev ugotavlja geodetski inšpektor na podlagi prve alineje tega člena, ali je fizična oseba oziroma gospodarska družba, ki dejansko izvaja dela, katerih izvedba vpliva ali bi lahko vplivala na varnost življenja ali zdravja ljudi, oziroma izvaja geodetske storitve, vpisana v imenik geodetskih podjetij in ima s tem status geodetskega podjetja, kot ga opredeljuje ta zakon. Status geodetskega podjetja pridobi samostojni podjetnik posameznik ali gospodarska družba z vpisom v imenik geodetskih podjetij. Status geodetskega podjetja bo lahko geodetski inšpektor ugotovil na podlagi odločbe o vpisu v imenik geodetskih podjetij. Nadzor statusa geodetskega podjetja se nanaša na čas dejanske izvedbe dela oziroma storitve. Ker pa je lahko geodetsko podjetje izbrisano iz imenika geodetskih podjetij in je s tem izgubilo status geodetskega podjetja, pa kljub temu izvaja dela oziroma geodetske storitve, bo lahko geodetski inšpektor meritorno ugotovil status izvajalca del oziroma geodetske storitve le z vpogledom v imenik geodetskih podjetij. Pravico do vpogleda v imenik geodetskih podjetij, ki je uradna evidenca, saj je vzpostavljena na podlagi zakona, daje geodetskemu inšpektorju 5. alineja 15. člena ZIN. Prav poudarek na ugotavljanju statusa geodetskega podjetja, izvajalca del oziroma storitve, je v besedilu prve alineje tega člena razlog uporabe termina fizična oseba ali gospodarska družba in ne termina geodetsko podjetje, kar je storjeno v ostalih alinejah tega člena.

Geodetsko podjetje mora ves čas izvajanja del iz 3. člena tega zakona izpolnjevati predpisane pogoje za vpis v imenik geodetskih podjetij in v času izvajanja geodetskih storitev tudi pogoje, ki so predpisani za izvajanje geodetskih storitev. Geodetsko podjetje «lahko», sicer nedovoljeno glede na določilo 3. odstavka 5. člena tega zakona, kljub temu, da ne izpolnjuje več predpisanih pogojev za opravljanje dejavnosti v času, ko je še vedno vpisano v imenik geodetskih podjetij, izvaja dela in geodetske storitve, ker postopek za izbris iz imenika še ni bil uveden ali pa odločba o izbrisu iz imenika še ni dokončna. V postopku nadzora izpolnjevanja predpisanih pogojev za opravljanje dejavnosti iz 3. člena tega zakona ugotavlja geodetski inšpektor:

- ustreznost registrirane oziroma priglašene dejavnosti geodetskega podjetja,*
- izpolnjevanje zahtevanih pogojev glede strokovne izobrazbe in delovnih izkušenj družbenika geodetskega podjetja oziroma veljavnost pogodbe ali druge listine o angažiranju osebe, ki izpolnjuje predpisane pogoje glede strokovne izobrazbe in delovnih izkušenj,*

- ali je geodetsko podjetje za konkretno delo oziroma geodetsko storitev imenovalo odgovornega geodeta iz 6. člena oziroma 31. člena tega zakona.

Geodetski inšpektor bo opravil nadzor iz druge alineje tega člena z vpogledom v listine, pogodbe ali druge dokumente pri geodetskem podjetju in glede eventualnega postopka za izbris iz imenika geodetskih podjetij v evidenco pri upravljavcu imenika geodetskih podjetij.

Geodetsko podjetje mora pred začetkom izvajanja geodetskih storitev pridobiti dovoljenje, ki ga v obliki odločbe izda Geodetska uprava Republike Slovenije. Ker začne učinkovati odločba, kadar ni določena takojšnja izvršljivost, z njenoizvršljivostjo, mora postati odločba Geodetske uprave Republike Slovenije izvršljiva pred začetkom izvajanja geodetske storitve, samo dovoljenje pa mora biti veljavno ves čas izvajanja geodetske storitve. V izvajanju nadzora posedovanja veljavnega dovoljenja ves čas izvajanja geodetske storitve je pomembno dejstvo začetka izvajanja storitve. Izvajanje geodetske storitve je mogoče razdeliti na več faz, in sicer:

- sprejem naročila stranke za izvedbo geodetske storitve,
- pridobitev oziroma naročilo podatkov iz geodetskih zbirk podatkov, potrebnih za izvedbo geodetske storitve,
- izvedba meritve in opazovanja ter terenskega postopka,
- izdelava elaborata geodetske storitve.

Nedvomno je mogoče kot začetek dejanskega izvajanja geodetske storitve šteti fazo pridobitve oziroma naročila potrebnih podatkov iz zbirk geodetskih podatkov, zato mora imeti geodetsko podjetje že v tej fazi izvajanja storitve veljavno dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev. Ker pa geodetska podjetja skoraj praviloma zahtevajo od naročnika geodetske storitve predplačilo (delno ali v celoti) za izvedbo storitve, je treba zaradi tega dejstva že sam sprejem naročila oziroma prejem predujma obravnavati kot začetek izvajanja naročene geodetske storitve. Geodetski inšpektor bo v izvajanju nadzora po četrti alineji tega člena ugotavljal:

- ali je geodetsko podjetje pred začetkom izvajanja geodetske storitve imelo dovoljenje,
- ali je bilo dovoljenje ves čas izvajanja geodetske storitve veljavno oziroma ali ni v tem času prenehalo veljati zaradi uvedbe stečajnega postopka in ali je postala odločba o odvzemu dovoljenja v času izvajanja geodetske storitve izvršljiva.

Navedena dejstva bo geodetski inšpektor ugotovil z vpogledom v izdano dovoljenje, s preveritvijo na pristojnem sodišču oziroma na geodetski upravi, če je bila izdana odločba o odvzemu dovoljenja.

Z dovoljenjem za izvajanje geodetskih storitev je bilo geodetskemu podjetju določeno območje, na katerem je dolžno izvajati geodetske storitve, zato se bo nadzor, s katerim bo geodetski inšpektor izvajal kontrolo izvajanja geodetskih storitev v skladu z izdanim dovoljenjem, nanašal pravzaprav le na ugotavljanje kršitve te obveznosti. Geodetsko podjetje gotovo ne bo vodilo evidence odklonjenih naročil za izvedbo geodetske storitve, zato bo lahko geodetski inšpektor ugotovil kršitev le na podlagi prijave stranke, ki ji je geodetsko podjetje odklonilo sprejem naročila. Z vpogledom v računovodske evidence izdanih računov bo sicer možno ugotoviti, ali je geodetsko podjetje na določenem mu območju izvajalo geodetske storitve, vendar dejstvo, da iz računov ne bo razvidno izvajanje geodetskih storitev na določenem območju, še ne bo pomenilo kršitve obveznosti do izvajanja geodetskih storitev. V

zvezi z odklonitvijo sprejema naročila za izvedbo geodetske storitve je treba posebej navesti, da odklonitev sprejema naročila oziroma izvedbe geodetske storitve zaradi tega, ker naročnik ni vplačal zahtevanega predujma, ne gre obravnavati kot kršitev obveznosti do izvajanja geodetske storitve oziroma kot izvajanje geodetske storitve v nasprotju z izdanim dovoljenjem. Vsekakor bo moralo geodetsko podjetje ob priliki inšpekcijskega nadzora dokazati svojo upravičenost do odklonitve sprejema naročila. Prezaposlenost geodetskega podjetja pa v nobenem primeru ne bo opravičljiv razlog odklonitve sprejema naročila. V zvezi z neizvajanjem geodetskih storitev na določenem območju pa se postavi vprašanje, ali dejanska neizvršitev sprejetega naročila ne pomeni kršitve dolžnosti izvajanje geodetskih storitev. Z nobenim predpisom namreč ni določeno, v katerem času je geodetsko podjetje dolžno izvesti naročeno geodetsko storitev. Prav zaradi tega dejstva bi se moral naročnik geodetske storitve ob predaji napočila (sklenitvi posla) dogovoriti tudi o roku izpolnitve naročila. Samo v tem primeru bi se lahko dejanska neizvršitev naročila štela tudi kot kršitev obveznosti do izvajanja geodetskih storitev.

Pogoje, ki jih je moralo geodetsko podjetje izpolniti za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev, mora geodetsko podjetje izpolnjevati ves čas izvajanja geodetskih storitev, kar je predmet inšpekcijskega nadzora po 6. alineji tega člena. Izpolnjevanje teh pogojev bo geodetski inšpektor ugotavljal za čas izvajanja vsake posamezne geodetske storitve posebej, zato je v zvezi s tem nadzorom pomembno dejstvo zaključka geodetske storitve. Geodetsko storitev določa 2. odstavek 4. člena Zakona o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot kot izvedbo postopka za izdelavo elaborata in samo izdelavo elaborata geodetske storitve. Geodetsko podjetje mora po določilu 31. člena tega zakona imenovati za vsako storitev odgovornega geodeta, ki mora potrditi v smislu 2. odstavka 6. člena tega zakona skladnost izdelka oziroma dela (izvedene geodetske storitve) s predpisi, kar potrdi z navedbo svoje identifikacijske številke in podpisom na izdelku. Logično je, da bo na elaboratu geodetske storitve navedel tudi datum njegove potrditve. Potrditev elaborata s strani odgovornega geodeta je mogoče obravnavati kot zaključek geodetske storitve, zato bo datum, ki ga je navedel odgovorni geodet ob potrditvi elaborata, datum zaključka geodetske storitve in s tem datum, do katerega je moralo geodetsko podjetje izpolnjevati pogoje za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev.

V izvajanju obravnavanega nadzora bo geodetski inšpektor ugotovil naslednja dejstva:

- ali je bilo geodetsko podjetje v času izvajanja geodetske storitve vpisano v imenik geodetskih podjetij, kar bo geodetski inšpektor ugotovil z vpogledom v imenik geodetskih podjetij,*
- ali je imelo geodetsko podjetje v času izvajanja geodetske storitve sklenjeno zavarovanje za škodo, ki bi jo lahko v zvezi z opravljanjem dejavnosti povzročilo strankam ali tretjim osebam v predpisani višini, kar bo geodetski inšpektor ugotovil z vpogledom v zavarovalno polico sklenjenega zavarovanja,*
- ali je geodetsko podjetje ves čas izvajanja storitve izpolnjevalo pogoje za vpis v imenik geodetskih podjetij. To dejstvo bo geodetski inšpektor ugotovil, kot je bilo že navedeno, z vpogledom v listine, pogodbe ali druge dokumente geodetskega podjetja in v evidenco upravljavca imenika geodetskih podjetij,*
- ali je imelo geodetsko podjetje v času izvajanja storitve z osebo, ki je imela opravljen strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev in je aktivno obvladala slovenski jezik*

sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali pogodbo o delu. To dejstvo bo inšpektor ugotovil z vpogledom v listine geodetskega podjetja,

- ali je geodetsko podjetje ves čas izvajanja geodetske storitve razpolagalo z ustrezno tehnično opremo in prostori. To dejstvo bo inšpektor ugotovil na podlagi računovodske evidence in na podlagi listin, ki izkazujejo pravico do razpolaganja s tehnično opremo in prostori (pogodbe ipd.).

V drugem odstavku 31. člena tega zakona je določeno, da lahko geodetske storitve, ki so podlaga za urejanje mej zemljišč in parcelacijo, opravlja le geodet, ki ima:

- najmanj visokošolsko izobrazbo geodetske smeri. Na podlagi 53. člena tega zakona lahko ta dela izvajajo tudi geodeti, ko so do uveljavitve tega zakona (16.1.2001) ali bodo najkasneje v patih letih po uveljavitvi tega zakona (do 16.1.2006)
- pridobili višjo strokovno izobrazbo geodetske smeri ali upravne smeri oziroma
- imajo ob uveljavitvi tega zakona končano srednjo strokovno izobrazbo geodetske smeri z opravljenim strokovnim izpitom in najmanj 15 let delovnih izkušenj,
- opravljen strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev.

V izvajanju nadzora po sedmi alineji tega člena bo geodetski inšpektor ugotavljal, ali je posamezno (konkretno) geodetsko storitev, ki je bila podlaga za urejanje mej zemljišč in parcelacijo, izvedla oseba, ki je v času izvajanja geodetske storitve izpolnjevala predpisane pogoje. Čeprav v 2. odstavku 31. člena ni izrecno naveden postopek komasacije, je glede na dejstvo, da se v postopku komasacije (v postopku ureditve meje oboda komasacijskega območja) ureja tudi meje parcel in izvaja parcelacija parcel, v samem postopku ponovne razdelitve zemljišč pa se določa nove meje parcel, je razumljivo, da mora v postopku komasacije izvajati posamezna opravila oseba, ki izpolnjuje navedene pogoje glede strokovne izobrazbe in opravljenega posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev. Osebo, ki je izvedla posamezna dela ali storitev, bo geodetski inšpektor ugotovil z vpogledom v elaborat posamezne storitve, ta pa bo morala izpolnjevanje predpisanih pogojev izkazati s predložitvijo geodetske izkaznice oziroma s potrdilom iz 22. člena Pravilnika o programu posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev in o načinu ugotavljanja znanja slovenskega jezika.

Nadzor opravljanja geodetske dejavnosti v skladu z zakoni in predpisi, izdanimi na njihovi podlagi, in izvajanja geodetskih storitev v skladu s predpisi pomeni vsebinski nadzor dela geodetskega podjetja in izvajanja notranjega nadzora v geodetskem podjetju, ki ga izvaja odgovorni geodet. Ta nadzor pomeni strokovni nadzor pravilnosti in ustreznosti ter skladnosti s predpisi izvedenega dela in storitve ter strokovno utemeljenih in ustreznih odločitev (rešitev) v okviru geodetskega dela oziroma storitve. V okviru izvajanja geodetskih storitev se ta nadzor nanaša tudi na objektivnost in profesionalnost geodetskega podjetja do lastnikov nepremičnin, ki niso naročili ali plačali izvedene storitve. Čeprav so v tretji in peti alineji navedeni le zakoni in predpisi, izdani na njihovi podlagi, se vsebinski nadzor izvajanja geodetske dejavnosti in še posebej geodetskih storitev nanaša tudi na skladnost izdelka oziroma izvedene geodetske storitve s pravili stroke in tudi dogovori, ki so bili za reševanje določenih vprašanj oziroma specifičnih situacij zaradi podnormiranosti predpisov oziroma njihove splošnosti sprejeti z dogovorom med Inženirsko zbornico Slovenije in geodetsko upravo. V izvajanju strokovnega nadzora nad izvajanjem geodetskih storitev bo geodetski inšpektor nastopal tudi v vlogi »varuha pravic« naročnikov geodetskih storitev oziroma kot

organ pregona v primerih, ko geodetsko podjetje ne bo izvedlo storitve in izdelalo elaborata tako, da bo mogoče na njegovi podlagi evidentirati spremembe podatkov v geodetskih zbirkah podatkov (zemljiškem katastru in katastru stavb), ko bo geodetska uprava zaradi tega zavrnila evidentiranje sprememb podatkov oziroma odločila, da se predlagane spremembe ne evidentira. Te postopke bo geodetski inšpektor praviloma uvedel na podlagi prijave naročnika geodetske storitve, lahko pa tudi na podlagi prijave geodetske uprave.

Vsebinski nadzor opravljanja geodetske dejavnosti in izvajanja geodetskih storitev določata tudi 162. in 163. člen Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03). Na podlagi teh določb izvaja geodetski inšpektor nadzorstvo nad izvajanjem njegovih določb in določb predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ki se nanašajo na geodetske storitve, in sicer:

- ali je geodetsko podjetje izdelalo parcelacijski načrt v skladu s prostorskim redom občine. Prostorski red občine določa med drugim tudi merila in pogoje za urejanje prostora in med njimi tudi merila za določanje gradbenih parcel, ki jih mora upoštevati geodetsko podjetje pri izdelavi parcelacijskega načrta,
- ali je geodetsko podjetje izvedlo parcelacijo v skladu s parcelacijskim načrtom.

Z nadzorom, ki ga bo izvajal geodetski inšpektor na podlagi osme alineje tega člena, bo ugotavljal pravilnost uporabe geodetskih podatkov pridobljenih iz zbirk geodetskih podatkov, ki jih vodi geodetska uprava. Ta nadzor bo lahko geodetski inšpektor opravil pri vsaki osebi (pravni ali fizični), ki je pridobila geodetske podatke iz zbirk geodetskih podatkov. Pravilnost uporabe pridobljenih geodetskih podatkov bo predmet nadzora predvsem v smislu skladnosti uporabe z namenom njihove pridobitve (komercialna oziroma nekomercialna uporaba). V okviru komercialnega namena uporabe geodetskih podatkov bo geodetski inšpektor ugotavljal skladnost njihove dejanske uporabe z namenom, opredeljenim oziroma določenim s pogodbo in skladnost dejanskega obsega njihove uporabe z dejanskim obsegom uporabe. Ker je izdajanje geodetskih podatkov po določilu 3. člena Uredbe o tarifah za izdajanje geodetskih podatkov lastna dejavnost Geodetske uprave Republike Slovenije, bo inšpektor opravil nadzor pravilnosti uporabe geodetskih podatkov predvsem oziroma praviloma na njeno prijavo. V izvajanju nadzora pravilnosti uporabe geodetskih podatkov bo geodetski inšpektor ugotavljal:

- ali so bili geodetski podatki, pridobljeni v nekomercialne namene, v odvisnosti od pridobitelja uporabljeni za osebno, interno oziroma uradno uporabo,
- ali je državni organ oziroma organ lokalne skupnosti uporabil pridobljene podatke za odločanje v upravnih stvareh ali za izvajanje nalog iz svoje pristojnosti,
- ali so bili geodetski podatki, pridobljeni v nekomercialne namene, uporabljeni le za izvajanje geodetskih storitev (uporaba v nekomercialne namene ne glede na to, da izvaja geodetsko podjetje geodetske storitve zaradi pridobivanja dobička),
- ali je bila v primeru uporabe podatkov v komercialne namene sklenjena pogodba iz 3. odstavka 36. člena tega zakona,
- ali so bili podatki, pridobljeni na podlagi sklenjene pogodbe, uporabljeni v skladu z namenom in obsegom uporabe, določenim v pogodbi,
- ali je bila v primeru posredovanja podatkov sklenjena pogodba in ali je bilo posredovanje podatkov skladno s pogodbo (glede vrste, obsega, načina zagotavljanja pravilne uporabe in preprečevanja nedovoljenih dostopov do podatkov) in v času njene veljavnosti.

40. člen

Geodetski inšpektor z odločbo:

- **odredi odpravo kršitev zakona in drugih predpisov s področja geodetske dejavnosti in geodetske službe v določenem roku;**
- **prepove fizični ali pravni osebi opravljanje dejavnosti iz 3. člena tega zakona, če ni vpisana v imenik geodetskih podjetij;**
- **prepove geodetskemu podjetju izvajanje geodetskih storitev, če nima dovoljenja;**
- **začasno, največ za tri mesece, prepove geodetskemu podjetju opravljanje geodetske dejavnosti iz 3. člena tega zakona, če ne izpolnjuje pogojev za vpis v imenik geodetskih podjetij;**
- **začasno, največ za tri mesece, prepove geodetskemu podjetju, ki je pridobilo dovoljenje, izvajanje geodetskih storitev, če so podani pogoji iz drugega odstavka 29. člena tega zakona, pri čemer mora v primeru kršitev iz druge in tretje alineje drugega odstavka 29. člena tega zakona geodetsko podjetje prej opozoriti.**

Komentar:

Geodetski inšpektor je pristojen, da v primeru ugotovljenih nepravilnosti v zvezi z opravljanjem geodetske dejavnosti in izvajanjem geodetskih storitev, izreči v tem in 41. členu tega zakona navedene ukrepe. Nalogo oziroma pristojnost inšpektorja izrekati ukrepe še posebej poudarja in določa kot pravico in dolžnost 32. člen ZIN. Po navedeni določbi ima inšpektor pravico in dolžnost:

- *odrediti ukrepe za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti v roku, ki ga sam določi,*
- *izvesti postopke v skladu z zakonom o prekrških,*
- *podati kazensko ovadbo za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti,*
- *predlagati pristojnim organom sprejem ukrepov,*
- *odrediti druge ukrepe in opraviti dejanja, za katera je pooblaščen z zakonom ali drugim predpisom.*

Izmed pristojnosti inšpektorja, ki sodijo v izvedbo postopka v skladu z zakonom o prekrških in je določena v 38. členu ZIN, je treba že na tem mestu izpostaviti pristojnost kaznovanja (izreka denarne kazni na kraju samem) v primeru, da zavezanec ni spoštoval odrejenih ukrepov inšpektorja.

Ukrepi, ki jih lahko geodetski inšpektor izreče v izvajanju inšpekcijskega nadzora so:

- *opozorila,*
- *odredbe,*
- *predlogi in ovadbe pristojnim organom,*
- *prepovedi,*
- *začasen odvzem predmetov ali dokumentacije,*
- *izrek denarne kazni.*

Opomin sicer s tem zakonom ni določen kot (samostojen) ukrep, ki ga lahko izreče geodetski inšpektor v izvajanju inšpekcijskega nadzora, vendar ga je mogoče upravičeno obravnavati in uvrstiti med ukrepe inšpektorja. Po določilu pete alineje 40. člena tega zakona je geodetski inšpektor dolžan v primeru ugotovljene kršitve obveznosti izvajanja geodetskih storitev na določenem območju ali v primeru zaračunavanja cen geodetskih storitev v nasprotju s predpisi najprej opozoriti geodetsko podjetje na storjeno kršitev in šele nato (v primeru ponovne istovrstne kršitve) izreči ukrep, določen v istem členu. Izrek opomina je po gramatikalni razlagi tega člena naveden kot pogoj za izrek ukrepa. Ker pa lahko geodetski inšpektor izreče ukrep šele ob ponovni kršitvi obveznosti izvajanja geodetskih storitev ali zaračunavanja cen geodetskih storitev, in v primeru, da zaradi upoštevanja opozorila ne pride do ponovne kršitve, je mogoče opomin upravičeno uvrstiti med samostojne ukrepe inšpektorja. Temu stališču v prid govori tudi dejstvo, da geodetski inšpektor glede ugotovljene kršitve izreče le opomin in da bo moral izkazati ob izreku ukrepa po tem členu v primeru ponovne kršitve obveznosti izvajanja geodetskih storitev ali zaračunavanja cen geodetskih storitev izrek opomina v smislu izpolnitve pogoja za izrečen ukrep. Zaradi možnosti izkazovanja izrečenega opomina v primeru izreka ukrepa je nujno, da bo inšpektor izrečen opomin geodetskemu podjetju navedel v zapisniku inšpekcijskega nadzora. Ker je tako mogoče opomin obravnavati kot samostojen ukrep inšpektorja v izvajanju inšpekcijskega nadzora, ni videti nobenih razlogov, da geodetski inšpektor ne bi mogel ali smel izreči opomina tudi v ostalih primerih kršitev v zvezi z opravljanjem geodetske dejavnosti ali izvajanjem geodetskih storitev.

Opozorilo (opomin) kot preventiven ukrep inšpektorja določa 2. odstavek 33. člena ZIN. Po navedenem določilu ima inšpektor pravico, da v primeru ugotovljene nepravilnosti ob priliki inšpekcijskega nadzora in na podlagi lastne ocene zaključi, da je glede na pomen dejanja opozorilo zadosten ukrep, najprej kršitelja le ustno opozori na nepravilnosti ter na njihove posledice in določi rok za njihovo odpravo. Svoje ugotovitve in izrečeno opozorilo ter rok za odpravo pomanjkljivosti pa navede v zapisniku inšpekcijskega nadzora.

V postopku izvajanja inšpekcijskega nadzora in izrekanja ukrepov zaradi ugotovljenih kršitev v opravljanju geodetske dejavnosti in izvajanju geodetskih storitev so odredbe inšpektorja individualni ukrepi, ki jih izreče inšpektor geodetskemu podjetju z namenom odprave ugotovljenih kršitev. Z odredbo odredi geodetski inšpektor geodetskemu podjetju izvedbo določenih dejanj (aktivnosti) za odpravo kršitev ali opustitev dejanj, ki so vzrok kršitvam. Glede na njihovo vrsto je mogoče odredbe razdeliti na ureditvene in opustitvene odredbe. Z ureditvenimi odredbami odredi geodetski inšpektor izvršitev v odredbi individualiziranega (navedenega) dejanja, ki ga mora geodetsko podjetje izvršiti v odrejenem roku. Rok za odpravo kršitev določi inšpektor po lastni presoji v odvisnosti od časa, ki je potreben za izvedbo odrejenega dejanja (odpravo kršitve). Z opustitveno odredbo odredi inšpektor prenehanje izvajanja v odredbi navedene aktivnosti, kar mora geodetsko podjetje takoj spoštovati. O vseh izrečenih odredbah izda geodetski inšpektor odločbo. Po določilu 30. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru pritožba zoper odločbo inšpektorja ne zadrži njene izvršitve, razen če s posebnim zakonom ni določeno drugače.

Predlogi in ovadbe so ukrepi inšpektorja in podlaga za začetek postopka drugega organa, ki mu je inšpektor podal predlog oziroma ovadbo, zoper geodetsko podjetje in odgovorno osebo geodetskega podjetja. V zvezi z določilom 178. člen Zakona o graditvi objektov - ZGO-1 (Uradni list RS, št. 110/02) pa lahko geodetski inšpektor poda predlog pri sodniku za prekrške

tudi zoper odgovornega geodeta. Predlogi se nanašajo na zahtevo za uvedbo upravnega postopka ali predlog za uvedbo postopka o prekršku, ovadba pa na uvedbo kazenskega postopka. Ukrep vložitve kazenske ovadbe, določen z že navedenim 32. členom ZIN, bo verjetno za geodetskega inšpektorja verjetno le možnost, saj si je pravzaprav težko predstavljati primer, da bi geodetsko podjetje z opravljanjem ali ob priliki opravljanja geodetske dejavnosti ali izvajanjem geodetskih storitev namenoma ali iz malomarnosti storilo dejanje, ki je kaznivo po kazenskem zakoniku, čeprav tega ni mogoče izključiti. Čeprav ima inšpektor pravico presoje, kateri ukrep bo v danem primeru izrekel, pa te pravice v primeru ugotovitve znakov kaznivega dejanja nima in je dolžan podati kazensko ovadbo. V zvezi s predlogi za začetek upravnega postopka ali postopka o prekršku je treba omeniti tudi 34. člen ZIN, po katerem je dolžan inšpektor nemudoma začeti postopek (podati predlog za začetek postopka) pred pristojnim organom, če je začasno, do odločitve pristojnega organa, prepovedati opravljanje dejavnosti oziroma odvzeti predmete ali dokumentacijo, ki jih zavezanec uporablja za kršitve ali so nastali s kršitvami.

Prepoved opravljanja geodetske dejavnosti ali prepoved izvajanja geodetskih storitev lahko izreče geodetski inšpektor kot samostojen ukrep, ali kot poseben ukrep, povezan s predlogom pristojnemu organu za izrek ukrepa zoper geodetsko podjetje po 34. členu ZIN. Prepoved opravljanja geodetske dejavnosti ali prepoved izvajanja geodetskih storitev sta najstrožja ukrepa, ki ju lahko izreče geodetski inšpektor samostojno, saj z njima direktno poseže v delovanje geodetskega podjetja. Prepoved opravljanja geodetske dejavnosti oziroma izvajanja geodetskih storitev je lahko glede na dobo trajanja:

- trajne oziroma trajnejše narave, dokler geodetsko podjetje ne izpolni pogojev za opravljanje geodetske dejavnosti iz 3. člena tega zakona (vpis v imenik geodetskih podjetij) oziroma dokler ne izpolni pogojev za izvajanje geodetskih storitev (pridobljeno dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev),
- časovno omejena na največ tri mesece, kadar geodetsko podjetje ne izvaja geodetskih storitev v skladu z dovoljenjem za izvajanje geodetskih storitev (krši obveznost njihovega izvajanja na določenem mu območju) oziroma zaračunava cene geodetskih storitev v nasprotju s predpisi, ali kadar geodetsko podjetje, ki je sicer vpisano v imenik geodetskih podjetij, in geodetsko podjetje, ki ima dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev, v času opravljanja geodetske dejavnosti oziroma izvajanja geodetskih storitev ne izpolnjuje pogojev za vpis v imenik geodetskih podjetij oziroma ne izpolnjuje več pogojev za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev. V primeru, da geodetsko podjetje krši obveznost izvajanja geodetskih storitev ali da zaračunava cene geodetskih storitev v nasprotju s predpisi, lahko geodetski inšpektor izreče ta ukrep, kot je bilo že omenjeno, šele po predhodnem opozorilu na storjene kršitve,
- časovno omejeno na čas do odločitve pristojnega organa, ki mu je geodetski inšpektor podal predlog (zahtevo) za izrek ukrepa in je prepoved vezana na predlog za izrek ukrepa (34. člen ZIN).

Prepoved opravljanja geodetske dejavnosti iz 3. člena tega zakona in prepoved izvajanja geodetskih storitev, ki jo je izrekel geodetski inšpektor geodetskemu podjetju, ki ni vpisano v imenik geodetskih podjetij ali ni pridobilo dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev preneha sama po sebi v trenutku, ko je geodetsko podjetje vpisano v imenik geodetskih podjetij oziroma pridobi dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev. Prepoved opravljanja geodetske dejavnosti iz 3. člena tega zakona in prepoved izvajanja geodetskih storitev izreče geodetski

inšpektor kot preventivni ukrep in ne kot sankcijo, saj geodetsko podjetje po samem zakonu ne bi smelo opravljati dejavnosti iz 3. člena tega zakona oziroma izvajati geodetskih storitev. Po vpisu v imenik oziroma pridobitvi dovoljenja lahko začne geodetsko podjetje z opravljanjem geodetske dejavnosti oziroma izvajanjem geodetskih storitev ne glede na izrečen ukrep inšpektorja, saj za prenehanje izrečenega ukrepa ni potreben akt o ugotovitvi prenehanja ukrepa.

Začasna prepoved izvajanja geodetskih storitev za dobo največ treh mesecev, ki jo izreče geodetski inšpektor geodetskemu podjetju, ki ponovno krši obveznost izvajanja geodetskih storitev na določenem mu območju ali, ki je zaračunalo cene geodetske storitve v nasprotju s predpisi, za dobo, za katero je izrečena (največ tri mesece), pomeni sankcijo za ponovne kršitve in neupoštevanje opozorila inšpektorja, ki ga je inšpektor izrekel geodetskemu podjetju in navedel v zapisnik inšpekcijskega nadzora. Omenjeno je že bilo, da je opomin inšpektorja pogoj za izrek sankcije začasne prepovedi izvajanja geodetskih storitev. Prepoved preneha sama po sebi z iztekom roka, za katerega je bila izrečena, na da bi bil za ugotovitev prenehanja prepovedi potreben kakršenkoli akt.

Začasna prepoved opravljanja geodetske dejavnosti iz 3. člena tega zakona in začasna prepoved izvajanja geodetskih storitev, izrečena za dobo največ treh mesecev, predstavlja poleg sankcije za storjene kršitve tudi čas, v katerem mora geodetsko podjetje, ki mu je bil izrečen ta ukrep zaradi tega, ker ne izpolnjuje več pogojev za vpis v imenik geodetskih podjetij ali pogojev za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev, ponovno izpolniti zahtevane pogoje, če želi še nadalje izvajati geodetske storitve ali opravljati geodetsko dejavnost iz 3. člena tega zakona. Ker pa je ta ukrep prvenstveno sankcija za storjeno kršitev, geodetsko podjetje pred iztekom trimesečnega roka ne sme začeti opravljati geodetsko dejavnost iz 3. člena tega zakona ali izvajati geodetskih storitev ne glede na to, da pred iztekom treh mesecev ponovno izpolnjuje pogoje za vpis v imenik geodetskih podjetij oziroma pogoje za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev. Po preteku treh mesecev od izrečene prepovedi lahko geodetsko podjetje, če je izpolnilo pogoje za vpis v imenik geodetskih podjetij oziroma za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev, začne z opravljanjem dejavnosti iz 3. člena tega zakona ali izvajanjem geodetskih storitev, ne da bi inšpektor izdal akt o prenehanju prepovedi, saj ta preneha sama po sebi z iztekom izrečene dobe trajanja. Vsekakor pa je logično in smiselno, da bo inšpektor po izreku dobe začasne prepovedi opravljanja dejavnosti iz 3. člena tega zakona oziroma izvajanja storitev, ponovno opravil inšpekcijski nadzor.

Po 34. členu ZIN lahko geodetski inšpektor izreče geodetskemu podjetju prepoved opravljanja dejavnosti in poda predlog oziroma zahtevo za uvedbo postopka in izrek ukrepa pristojnemu organu. Prepoved opravljanja dejavnosti se po 34. členu ZIN nanaša na vso dejavnost geodetskega podjetja in ne le na dejavnost iz 3. člena tega zakona. To prepoved oziroma ukrep izreče geodetski inšpektor po 2. odstavku 34. člena ZIN, če je potrebno, da bi se odvrnila neposredna nevarnost za življenje ali zdravja ljudi ali za nastanek škode v naravnem oziroma življenjskem okolju. Glede na pogoj za izrek te prepovedi lahko sklenemo, da geodetski inšpektor tega ukrepa zaradi narave dejavnosti geodetskega podjetja praviloma ne bo izrekel. Prepoved opravljanja vse dejavnosti geodetskega podjetja je preventivne narave in traja do odločitve pristojnega organa o izreku ukrepa zoper geodetsko podjetje. Ker je trajanje te prepovedi vezano na izrek ukrepa pristojnega organa, je smiselno, da bo pristojen organ odločil tudi o prenehanju prepovedi. Ne glede na to, da o prenehanju prepovedi

pristojen organ za izrek ukrepa ne bi odločil, prepoved sama po sebi preneha z izrekom ukrepa zoper geodetsko podjetje, saj je trajanje prepovedi po ZIN določeno do odločitve pristojnega organa.

O vseh prepovedih opravljanja dejavnosti oziroma izvajanja geodetskih storitev mora geodetski inšpektor izdati odločbo, kar je izrecno navedeno v 40. členu tega zakona. Izrečena prepoved opravljanja dejavnosti oziroma izvajanje geodetskih storitev je po že omenjenem 30. členu ZIN takoj izvršljiva.

Po 34. členu ZIN sme inšpektor, torej tudi geodetski inšpektor, kot ukrep inšpekcijskega nadzora začasno odvzeti predmete ali dokumentacijo, ki jo zavezanec uporablja za kršitve ali so nastali s kršitvami, če je to potrebno, da se odvrne neposredna nevarnost za življenje ali zdravje ljudi in živali ali za nastanek škode v naravnem ali življenjskem okolju in premoženju. Tudi ta ukrep, kakor tudi ukrepčasne prepovedi opravljanja dejavnosti do odločitve pristojnega organa, izrečen po 34. členu ZIN, je vezan na predlog inšpektorja pristojnemu organu za uvedbo postopka zoper zavezanca in preneha z odločitvijo pristojnega organa, ne da bi ta organ o prenehanju inšpektorjevega ukrepa odločal posebej. V zvezi s pogoji, ki omogočajo izrek tega ukrepa, je treba ugotoviti, da opravljanje geodetske dejavnosti po svoji naravi ni tako, da bi izpolnilo pogoje, zato geodetski inšpektor tega ukrepa verjetno ne bo imel možnosti izreči in bo ta ukrep ostal le kot možnost geodetskega inšpektorja.

Kadar izreče inšpektor prepoved opravljanja dejavnosti, ima po 35. členu ZIN pravico odrediti tudi zapečatenje poslovnih prostorov in drugih prostorov, v katerih se opravlja dejavnost, oziroma delovnih sredstev, naprav in opreme, s katerimi se opravlja dejavnost. Ta ukrep, s katerim inšpektor fizično prepreči opravljanje dejavnosti bi inšpektor izvedel po lastni presoji takrat, ko bo iz okoliščin, v katerih je bila izvršena kršitev ali iz ugotovljenih drugih dejstev mogoče utemeljeno sklepati, da bo zavezanec kljub prepovedi opravljanja dejavnosti nadaljeval z njenim opravljanjem. V primeru neupoštevanja prepovedi opravljanja dejavnosti, lahko inšpektor z odločbo naloži podjetjem, ki so pristojna za distribucijo električne energije, vode, plina ter za telekomunikacijske zveze, da zavezancu v treh dneh ustavijo njihovo dobavo, oziroma, da zavezancu prekinejo telekomunikacijske zveze. Glede slednjega je treba upoštevati dejstvo, da lahko inšpektor ta ukrep po določilu 3. odstavek 35. člena ZIN izreče le v primeru, da je bil zavezanec v odločbi o odreditvi zapečatenja prostorov, naprav ali opreme, izrecno opozorjen na posledice neupoštevanja izrečenega ukrepa.

Če inšpektor ugotovi, da zavezanec ne spoštuje z odločbo odrejenih ukrepov, sme zavezanca po določilu četrte alineje 38. člena ZIN kaznovati z denarno kaznijo, ki se izterja na kraju samem. Denarno kazen lahko inšpektor izreče večkrat zaporedoma, kar pomeni, da je mogoče to kazen izrehati toliko časa, dokler zavezanec ne bo upošteval z odločbo izrečenega ukrepa.

V zvezi z izrekanjem ukrepov, določenih s tem zakonom in ZIN, je treba ponovno opozoriti na načelo sorazmernosti, ki ga določa 7. člen ZIN. Inšpektorji morajo svoje delo opravljati v skladu s tem načelom tako, da pri izvrševanju svojih pooblastil posegajo v delovanje pravnih in fizičnih oseb le v obsegu, ki je nujen za zagotovitev inšpekcijskega nadzora, pri izrekanju ukrepov pa morajo ob upoštevanju teže kršitve izreči ukrep, ki je za zavezanca ugodnejši, če

je s tem dosežen namen predpisa. Temu načelu je skladna tudi zahteva iz pete alineje 40. člena tega zakona, po kateri mora geodetski inšpektor v primeru ugotovljene kršitve dolžnosti izvajanja geodetskih storitev na geodetskem podjetju določenem območju ali v primeru zaračunavanja cen geodetskih storitev v nasprotju s predpisi geodetsko podjetje najprej opozoriti na ugotovljeno kršitev in lahko šele po ugotovitvi ponovne kršitve izreče ukrep, določen z obravnavanim členom tega zakona.

41. člen

Geodetski inšpektor predlaga pristojnim organom, kadar meni, da so podani zakonski pogoji:

- **izbris geodetskega podjetja iz imenika geodetskih podjetij;**
- **izbris posameznika iz imenika geodetov;**
- **odvzem dovoljenja;**
- **uvedbo postopka o prekršku za geodetsko podjetje, odgovorno osebo ali posameznika, ki stori prekršek, določen s tem ali drugim zakonom s področja geodetske dejavnosti in geodetske službe.**

Komentar:

S tem členom je dano geodetskemu inšpektorju zakonsko pooblastilo za vložitev predloga pristojnim organom za uvedbo postopka zoper geodetsko podjetje ali posameznika, ki krši nekatere obveznosti, določene s tem zakonom, ali stori s tem zakonom ali drugimi zakoni s področja geodetske dejavnosti določene prekrške. Na podlagi predloga geodetskega inšpektorja za uvedbo postopka in po izvedenem postopku izreče pristojen organ zoper geodetsko podjetje ali posameznika ukrep, ki:

- *geodetskem podjetju onemogoča nadaljevanje opravljanja geodetske dejavnosti oziroma izvajanje geodetskih storitev,*
- *geodetu posamezniku onemogoča oziroma ne dovoljuje izvrševanja del v izvajanju geodetskih storitev geodetskega podjetja,*
- *geodetu onemogoča, da bi ga geodetsko podjetje imenovalo za odgovornega geodeta,*
- *pomeni kaznovanje z denarno kaznijo za storjen prekršek.*

Pooblastilo za vložitev predloga za uvedbo postopka pred pristojnim organom je dano vsem inšpektorjem tudi z 32. členom ZIN. Predlog za uvedbo postopka pristojnemu organu uvršča ZIN med ukrepe inšpektorja, ne glede na to, da podan predlog sam po sebi nima posledic oziroma direktno ne učinkuje zoper zavezanca ali posameznika in nastopijo učinki šele z odločitvijo pristojnega organa. Vložitev predloga je uvrščeno med ukrepe inšpektorja zaradi izvajanja oziroma zaključka inšpekcijskega nadzora. Ker gre v primeru pooblastila za vložitev predloga za uvedbo postopka po tem zakonu in po ZIN pravzaprav za podvajanje iste pristojnosti inšpektorja, je treba ugotoviti, da je bil z Zakonom o geodetski dejavnosti uveljavljen pred sprejemom ZIN in da je bil inšpekcijski nadzor opravljanja geodetske dejavnosti uveden šele z Zakonom o geodetski dejavnosti, zato je logično, da so bila

geodetskem inšpektorju dana tudi pooblastila v zvezi z izvajanjem nadzora opravljanja geodetske dejavnosti.

Po obravnavanem določilu tega zakona je geodetski inšpektor dolžan podati predlog za uvedbo postopka pristojnemu organu, če meni,

► da so podani pogoji (razlogi) za:

- izbris geodetskega podjetja iz imenika geodetskih podjetij,
- izbris posameznika (geodeta) iz imenika geodetov,
- odvzem dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev,

► je bil storjen prekršek po tem zakonu ali drugem zakonu s področja geodetske dejavnosti in geodetske službe.

Geodetski inšpektor torej nima možnosti odločanja o vložitvi ali ne vložitvi predloga za uvedbo postopka in je predlog dolžan podati, če na podlagi ugotovljenega stanja oziroma okoliščin ugotovi, da so izpolnjeni zakonski pogoji (razlogi), ki utemeljujejo ukrepanje zoper geodetsko podjetje ali posameznika. Predlog za izbris geodetskega podjetja iz imenika geodetskih podjetij bo geodetski inšpektor podal Inženirski zbornici Slovenije, ker je ta po določilu 4. člena tega zakona pristojna voditi imenik geodetskih podjetij in po 5. členu tega zakona pristojna odločati o izbrisu geodetskega podjetja iz imenika geodetskih podjetij. Glede vodenja imenika geodetskih podjetij Zakon o graditvi objektov v 110. členu, ko našteva naloge nove Inženirske zbornice Slovenije, ki bo nastala z razdelitvijo dosedanje Inženirske zbornice Slovenije na dve zbornici, izrecno ne navaja naloge vodenja imenika geodetskih podjetij, vendar z navedeni določilom naloge nove Inženirske zbornice Slovenije niso taksativno našteje, saj je določeno, da opravlja zlasti v nadaljevanju besedila člena našteje naloge. Ne glede na to, da ni navedeno, da opravlja tudi druge naloge, določene z zakonom, pa je treba upoštevati dejstvo, da je s tem zakonom določeno, da se samostojni podjetnik posameznik in gospodarska družba vpiše na njeno zahtevo v imenik geodetskih podjetij pri Inženirski zbornici Slovenije. Zakon o graditvi objektov v ta zakon ni posegel in ni razveljavil določb o imeniku geodetskih podjetij, zato mora Inženirska zbornica Slovenije upoštevati tudi določila tega zakona. Prav tako je v veljavi tudi javno pooblastilo, ki ga je dal ta zakon Inženirski zbornici Slovenija za odločanje v upravnih stvareh v smislu 1. člena Zakona o splošnem upravnem postopku. Pogoji, zaradi katerih mora geodetski inšpektor predlagati uvedbo postopka za izbris geodetskega podjetja iz imenika geodetskih podjetij, nastanejo:

- zaradi spremembe registrirane ali priglašene dejavnosti in zaradi tega geodetsko podjetje nima več registrirane ali priglašene dejavnosti meritev in opazovanj, kartiranje ter drugih del in postopkov, ki so potrebni za evidentiranje podatkov o nepremičninah in prostoru, za razmejevanje nepremičnin in za tehnične namene,
- zaradi izstopa edinega družbenika, ki je bil vpisan v imenik geodetov iz geodetskega podjetja oziroma zaradi njegovega izbrisa iz imenika geodetov,
- zaradi izbrisa samostojnega podjetnika posameznika, ki sam z osebnim delom opravlja geodetsko dejavnost, iz imenika geodetov,
- zaradi prenehanja sodelovanja edinega geodeta, ki je bil vpisan v imenik geodetov, z geodetskim podjetjem oziroma zaradi njegovega izbrisa iz imenika geodetov.

Geodetski inšpektor bo lahko oziroma bo moral predlagati uvedbo postopka za izbris iz imenika geodetov na Inženirsko zbornico Slovenije, kadar bo:

- geodetu, vpisanem v imenik geodetov, prenehalo članstvo v Inženirski zbornici Slovenije ne glede na razlog prenehanja članstva,
- geodetu izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica.

Uvedbo postopka za odvzem dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev bo geodetski inšpektor podal zoper geodetsko podjetje na Geodetsko upravo Republike Slovenije zaradi:

- prenehanja izpolnjevanja pogojev za pridobitev dovoljenja,
- nerednega oziroma neizvajanja geodetskih storitev na območju, na katerem je dolžno izvajati geodetske storitve. Kot je bilo že navedeno v komentarju prejšnjega člena, lahko poda inšpektor predlog za uvedbo postopka za odvzem dovoljenja le ob ponovno ugotovljeni kršitvi navedene obveznosti pod pogojem, da je geodetsko podjetje na storjeno kršitev opozoril ob prejšnji ugotovitvi kršitve te obveznosti,
- izvajanja geodetskih storitev ali zaračunavanja geodetskih storitev v nasprotju s predpisi. Tudi v primeru te kršitve lahko geodetski inšpektor poda predlog le ob ponovni kršitvi in izkazu, da je bilo geodetsko podjetje ob prejšnji kršitvi nanjo opozorjeno.

Pooblastilo geodetskega inšpektorja predlagati uvedbo postopka zaradi storjenega prekrška s področja geodetske dejavnosti se nanaša na vsakogar in ne le na geodetska podjetja, ki opravljajo geodetsko dejavnost. Prekrške, ki se nanašajo na geodetsko dejavnost in na prekrške v zvezi z izvajanjem inšpekcijskega nadzora, določajo:

- ta zakon v členih od 42 do 44,
- Zakon o evidentiranju nepremičnim, državne meje in prostorskih enot v 89. členu,
- Zakon o urejanju prostora v 163. členu,
- Zakon o graditvi objektov v 177. in 178. členu,
- Zakon o inšpekcijskem nadzoru v 38. členu.

Ta zakon določa prekrške le za geodetska podjetja in odgovorne osebe geodetskega podjetja ter tiste posameznike, ki izvajajo geodetske storitve brez dovoljenja ali uporabljajo geodetske podatke v nasprotju s pogodbo. Prekršek po Zakonu o evidentiranju nepremičnim, državne meje in prostorskih enot lahko storijo pravne osebe ter zanje odgovarjajo tudi odgovorne osebe pravne osebe in posameznik s tem, da pojem pravne osebe zajema tudi geodetska podjetja in v njegovem pojmovanju tudi samostojne podjetnike posameznike. V Zakonu o urejanju prostora določene prekrške lahko stori le geodetsko podjetje in za storjen prekršek odgovarja tudi odgovorna oseba geodetskega podjetja, pri čemer z odgovorno osebo geodetskega podjetja ni mišljen odgovorni geodet. Zakon o graditvi objektov pa je določil poleg prekrškov geodetskega podjetja in odgovorne osebe geodetskega podjetja še prekrške odgovornega geodeta, ki samostojno odgovarja za storjen prekršek.

VII. KAZENSKÉ DOLOČBE

42. člen

(1) Z denarno kaznijo od 300.000 do 3.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek gospodarska družba:

- če opravlja dejavnost iz 3. člena tega zakona brez vpisa v imenik geodetskih podjetij;**
- če opravlja dejavnost iz 3. člena tega zakona in ne izpolnjuje pogojev, predpisanih za vpis v imenik geodetskih podjetij;**
- če opravlja dejavnost iz 3. člena tega zakona in nima imenovanega odgovornega geodeta;**
- če obračunava cene geodetskih storitev v nasprotju z minimalnimi tarifnimi pogoji iz 33. člena tega zakona.**

(2) Z denarno kaznijo od 30.000 do 300.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba gospodarske družbe, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

(3) Z denarno kaznijo od 75.000 do 1.500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek samostojni podjetnik posameznik, ki stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

43. člen

(1) Z denarno kaznijo od 900.000 do 5.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek gospodarska družba, če izvaja geodetske storitve brez dovoljenja iz prvega odstavka 27. člena tega zakona ali v nasprotju s tem dovoljenjem.

(2) Z denarno kaznijo od 90.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba gospodarske družbe, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

(3) Z denarno kaznijo od 200.000 do 2.500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek samostojni podjetnik posameznik, ki stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z denarno kaznijo od 90.000 do 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek posameznika, ki izvaja geodetske storitve brez dovoljenja (prvi odstavek 27. člena).

44. člen

(1) Z denarno kaznijo od 300.000 do 3.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek gospodarska družba, ki uporablja geodetske podatke brez pogodbe iz tretjega odstavka 36. člena tega zakona ali v nasprotju s to pogodbo.

(2) Z denarno kaznijo od 30.000 do 300.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba gospodarske družbe, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

(3) Z denarno kaznijo od 75.000 do 1.500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek samostojni podjetnik posameznik, ki stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z denarno kaznijo od 90.000 do 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek posameznika, ki stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

Komentar:

Prekrške, ki so določeni s kazenskimi določbami tega zakona (členi od 42 do 44), je mogoče razdeliti v tri skupine:

- prekrške v zvezi z opravljanjem geodetske dejavnosti iz 3. člena tega zakona,*
- prekrške v zvezi z izvajanjem geodetskih storitev,*
- prekrške v zvezi z uporabo geodetskih podatkov.*

Vsaka skupina prekrškov je določena v svojem členu tega zakona, razen prekrška zaračunavanja cen geodetskih storitev v nasprotju z minimalnimi tarifnimi pogoji, ki je naveden v členu, s katerim so določeni prekrški v zvezi z opravljanjem geodetske dejavnosti.

Čeprav je izvajanje geodetskih storitev opravljanje dejavnosti iz 3. člena tega zakona, so prekrški v zvezi z izvajanjem geodetskih storitev zaradi svojega pomena uvrščeni v svojo skupino in navedeni v svojem členu. Prav zaradi pomena oziroma teže prekrška je zaračunavanje cen geodetskih storitev v nasprotju z minimalnimi tarifnimi pogoji naveden v členu (42. člen), ki določa prekrške v zvezi z opravljanjem geodetske dejavnosti in za katere je zagrožena milejša denarna kazen. Iz zagrožene višine denarne kazni namreč izhaja, da se prekrške v zvezi z izvajanjem geodetskih storitev obravnava kot najtežje prekrške po tem zakonu, kar je glede na dejstvo, da je s tem zakonom dan poseben poudarek urejanju oziroma določanju pogojev za izvajanje geodetskih storitev, pravzaprav logično.

Glede določanja sankcij in odgovornosti za storjene prekrške z zakoni, uredbami in odloki je treba ugotoviti, da Zakon o prekrških - ZP-1 (Uradni list, RS št. 7/03) med drugimi določbami o prekrških določa tudi splošne pogoje za predpisovanje prekrškov in sankcij zanje ter splošne pogoje za odgovornost za prekrške. Posebej je treba opozoriti na določbo 1. člena ZP-1, po kateri se lahko predpisi (zakon, uredba ali odlok), s katerimi se v Republiki Sloveniji določajo prekrški, uporabljajo le v skladu z določbami ZP-1 in na njegovo določbo 223. člena, po kateri bo treba predpise, s katerimi so določeni prekrški, pa niso v skladu z ZP-1, v treh letih po njegovi uveljavitvi uskladiti z njegovimi določbami.

S tem zakonom je kot sankcija za storjen prekršek zagrožena denarna kazen, za katero je v ZP-1 uporabljen izraz globa. Na podlagi 2. odstavka 223. člena ZP-1 je mogoče sicer sklepati, da samo zaradi drugačnega naziva za zagroženo sankcijo za storjen prekršek, ne bo treba spreminjati predpisa, ki določa kot sankcijo denarno kazen, saj je določeno, da veljajo predpisane denarne kazni kot globe. Prav gotovo pa bo treba spremeniti kazenske določbe tega zakona zaradi izenačenja oziroma predpisovanja enake globe za storjene prekrške za pravne osebe in samostojne podjetnike posameznike. S tem zakonom je določeno različno (milejše) kaznovanje samostojnega podjetnika posameznika od gospodarske družbe (ne glede na število družbenikov oziroma njeno velikost) za istovrsten prekršek, ZP-1 pa izenačuje oziroma odpravlja navedeno različnost v kaznovanju. Poleg tega ZP-1 uvaja izrek globe tudi odgovorni osebi samostojnega podjetnika posameznika in ne le kaznovanje odgovorne osebe pravne osebe, kot je bilo to do sedaj. Različna višina globe se lahko po ZP-1 izreče za istovrstni prekršek le zaradi upoštevanja 5. odstavka 26. člena, s katerim je določeno, da se pri odmeri globe pravni osebi in samostojnemu podjetniku posamezniku upošteva gospodarska moč storilca prekrška. Zaradi navedenega bo treba v kazenskih določbah tega člena odpraviti milejšo zagroženo kazen za samostojnega podjetnika posameznika.

Za vse prekrške, ki jih določa ta zakon, velja ugotovitev, da je v obravnavanih kazenskih določbah tega zakona uporabljena množinska oblika glagola, s katerim, je označeno dejanje, ki predstavlja storitev prekrška. Zaradi tega lahko na podlagi gramatikalne razlage omenjenih določb mogoč sklep, da samo z enkratnim dejanjem ni mogoče storiti prekrška po tem zakonu in da je potrebno večkratna (najmanj trikratna) ponovitev nedovoljenega dejanja. Ponovljeno mora biti istovrstno dejanje, zato ne zadostuje storitev drugega dejanja, ki je navedeno v drugih alineah istega ali drugega člena kazenskih določb tega zakona.

Prekrški v zvezi z izvajanjem geodetskih storitev so, kot je bilo že omenjeno, navedeni v 43. členu tega zakona, zato se jih ne obravnava med prekrški, določenimi v zvezi z opravljanjem geodetske dejavnosti iz 42. člena tega zakona. Zaradi tega dejstva se nanašajo prekrški v zvezi z opravljanjem geodetske dejavnosti iz 3. člena tega zakona, določeni v prvi in drugi alineji 1. odstavka 42. člena, le na opravljanje tistega dela geodetske dejavnosti, ki pomeni izvajanje del na področju geodetske dejavnosti, katerih izvedba vpliva ali bi lahko vplivala na varnost življenja ali zdravja ljudi in ne tudi na izvajanje geodetskih storitev. Ta dela bo morala predpisati vlada, kot je to določeno v 2. odstavku 3. člena tega zakona in ker tega seznama del še ni sprejela oziroma teh del ni določila (verjetno iz že navedenih razlogov), zato prekrškov iz prve in druge alineje 1. odstavka 42. člena gospodarska družba ali samostojni podjetnik posameznik ne more storiti.

Prekrške iz tretje alineje 1. odstavka 42. člena lahko stori le geodetsko podjetje (gospodarska družba ali samostojni podjetnik posameznik, ki je vpisan v imenik geodetskih podjetij), ki opravlja geodetsko dejavnost iz 3. člena tega zakona in nima imenovanega odgovornega geodeta. Odgovornega geodeta mora namreč po določilu 6. oziroma 31. člena tega zakona imenovati le geodetsko podjetje, ki ga opredeljuje ta zakon. Gre za imenovanje odgovornega geodeta, ki ga mora imenovati geodetsko podjetje, če izvaja dela, katerih izvedba vpliva ali bi lahko vplivala na varnost življenja ali zdravja ljudi in takrat, kadar izvaja geodetske storitve. Zdi se, da dopušča določilo tretje alineje 1. odstavka 42. člena v razmerju do 6. oziroma 31. člena težave z opredelitvijo storitve prekrška. Po 6. oziroma 31. členu mora geodetsko podjetje imenovati odgovornega geodeta za vsako delo oziroma izdelek ter za vsako storitev, kar ob doslednem upoštevanju zapisane norme pomeni, da ni mogoče imenovati odgovornega geodeta z enim aktom za v naprej in za vse bodoče primere opravljanja geodetske dejavnosti oziroma izvajanja geodetskih storitev. V tretji alineji 1. odstavka 42. člena pa je določeno kot prekršek opravljanje dejavnosti iz 3. člena tega zakona brez imenovanega odgovornega geodeta, kar pa navaja na vnaprejšnje imenovanje odgovornega geodeta za vse primere in ne na njegovo imenovanje za vsako delo, izdelek ali storitev. Če bi namreč bilo določeno, da stori geodetsko podjetje prekršek, če ni imenovalo odgovornega geodeta, omenjena dilema ne bi obstojala.

Tudi glede prekrška iz četrte alineje 1. odstavka 42. člena, ki določa kot prekršek obračunavanje cen geodetskih storitev v nasprotju z minimalnimi tarifnimi pogoji iz 33. člena, je treba ugotoviti, da vlada po več kot dveh letih od uveljavitve tega zakona še vedno ni določila minimalnih tarifnih pogojev. Ugotoviti pa je še treba, da vladi s tem zakonom ni določen rok za določitev minimalnih tarifnih pogojev in da jih določi na predlog Inženirske zbornice Slovenije. Čeprav je v 2. odstavku 46. člena tega zakona določeno, da se do uveljavitve minimalnih tarifnih pogojev uporabljajo za zaračunavanje cen geodetskih storitev ceniki, ki so veljali ob uveljavitvi tega zakona, geodetsko podjetje obravnavanega prekrška ne more storiti. Z 2. odstavkom 46. člena tega zakona je sicer podaljšana uporaba cenikov do

uveljavitve minimalnih tarifnih pogojev, vendar ni izrecno določena obveznost njihovega upoštevanja. Obveznost uporabe cenika geodetskih storitev oziroma tarif, ki jih je s cenikom predpisal direktor Geodetske uprave Republike Slovenije je bila določena v XI. točki pogodbe za izvajanje geodetskih storitev, ki jo je geodetsko podjetje sklenilo za izvajanje geodetskih storitev kot dela upravnega postopka pred odločanjem o zahtevi stranke. Omenjene pogodbe geodetskih podjetij so prenehale veljati z izdajo dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev.

43. člen določa dvoje dejanj, ki pomenijo storitev prekrška: izvajanje geodetskih storitev brez pridobljenega dovoljenja in izvajanje geodetskih storitev v nasprotju z izdanim dovoljenjem za izvajanje geodetskih storitev. Prekršek izvajanja geodetskih storitev brez pridobljenega dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev lahko stori kdorkoli – vsaka pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posamezna fizična oseba. Storitev tega prekrška je jasna in ne dopušča nikakršnega dvoma, kar pa ne valja za prekršek izvajanja geodetskih storitev v nasprotju z dovoljenjem za izvajanje geodetskih storitev. Ta prekršek lahko po naravi prekrška stori le geodetsko podjetje, ki je pridobilo dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev. Z odločbo, s katero geodetska uprava izda (podeli) geodetskemu podjetju dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev, geodetska uprava:

- geodetskemu podjetju dovoli izvajanje geodetskih storitev na celotnem območju Republike Slovenije za nedoločen čas,
- določi območje, na katerem je geodetsko podjetje dolžno izvajati geodetske storitve.
- geodetskemu podjetju naloži dolžnost takojšnjega pisnega sporočila o spremembah, ki vplivajo na izpolnjevanje pogojev za pridobitev dovoljenja, kar je sicer že določeno v 4. odstavku 29. člena tega zakon. Z odločbo določi geodetska uprava rok za sporočilo in njegovo obliko, česar pa ta zakon ne določa in za to tudi ne pooblašča geodetske uprave, naj to določi z odločbo.

Z dovoljenjem za izvajanje geodetskih storitev se geodetskemu podjetju ne določa nikakršnih pogojev, ki bi geodetsko podjetje, ki je pridobilo dovoljenje, omejevalo v izvajanju geodetskih storitev oziroma bi bili določeni pogoji v katerih jih geodetsko podjetje lahko izvaja, zato si je skorajda nemogoče predstavljati dejanje, ki bi ga lahko obravnavali kot izvajanje geodetskih storitev v nasprotju s pridobljenim dovoljenjem. Zdi se, da je z izvajanjem geodetskih storitev v nasprotju z dovoljenjem mišljeno neizpolnjevanje obveznosti do izvajanja geodetskih storitev na določenem območju in izvajanje geodetskih storite, čeprav geodetsko podjetje ne izpolnjuje več pogojev za pridobitev dovoljenja. Ob tem je treba upoštevati dejstvo, da je za storitev obravnavanega prekrška potrebno izvajanje torej aktivno delovanje v nasprotju z dovoljenjem in da opustitev obveznosti verjetno ni mogoče obravnavati kot izvajanje storitev v nasprotju z dovoljenjem, saj gre v tem primeru za pasivnost geodetskega podjetja. Zaradi navedenega verjetno geodetsko podjetje ne bo moglo storiti obravnavanega prekrška, saj zakon ne določa drugih pogojev za izvajanje geodetskih storitev kot le pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev, v samem dovoljenju pa tudi niso navedeni pogoji, pod katerimi lahko geodetsko podjetje izvaja geodetske storitve.

V četrtem odstavku 43. člena je določen prekršek, ki ga stori posameznik z izvajanjem geodetskih storitev brez dovoljenja iz prvega odstavka 27. člena tega zakona. Določilo je glede na svoj namen oziroma nedovoljeno dejavnost popolnoma jasno in potrebno, z motehničnega vidika pa ni povsem korektno zapisano. Posameznik (fizična oseba) lahko

pridobi dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev le kot samostojni podjetnik posameznik, ki ga ta zakon glede na izpolnjevanje zahtevanih pogojev za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev (vpis v imenik geodetskih podjetij, registracijo oziroma prigrasitev ustrezne dejavnosti) izenačuje z gospodarsko družbo in je poimenovan kot geodetsko podjetje. Izvajanje geodetskih storitev samostojnega podjetnika posameznika brez dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev pa je že določeno kot prekršek v tretjem odstavku 43. člena. Posameznik, kot je opredeljen v četrtem odstavku 43. člena, ne more pridobiti dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev, če nima statusa samostojnega podjetnika posameznika in ne izpolnjuje s tem zakonom predpisanih pogojev za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev, zato je poudarek na izvajanju geodetskih storitev brez dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev iz prvega odstavka 27. člena tega zakona popolnoma odveč oziroma bi bilo treba formulacijo prekrška (norme) drugače oblikovati. Tudi za storitev tega prekrška velja že navedena ugotovitev uporabe množinske oblike storitve dejanja. Uporabljen je namreč glagolnik izvajanje, s katerim označujemo daljše delovanje posameznika oziroma večkratno izvršitev geodetske storitve, čeprav bi bilo smiselno, da se kot prekršek sankcionira vsaka izvršitev geodetske storitve, ki jo izvrši posameznik.

Uporabljanje (ne uporaba!) geodetskih podatkov v nasprotju s tretjim odstavkom 36. člena tega zakona ali v nasprotju s pogodbo o uporabi geodetskih podatkov v komercialne namene je sankcionirano v 44. členu. Po določilu tretjega odstavka 36. člena sklene geodetska uprava z zainteresirano osebo za uporabo podatkov iz zbirk podatkov v komercialne namene pisno pogodbo, s katero se opredeli obseg podatkov, namen uporabe in višina nadomestila. Uporabljanje geodetskih podatkov v komercialne namene je tako dovoljeno le na podlagi sklenjene pogodbe in le v obsegu in za namen, opredeljen v pogodbi. V drugem odstavku 36. člena je opredeljena (definirana) komercialna uporaba podatkov iz zbirk geodetskih podatkov kot uporaba, katere namen je pridobivanje dobička.

Uredba o tarifah za izdajanje geodetskih podatkov (Uradni list RS, št. 60/02) zakonsko določen pojem komercialne uporabe podatkov pojasnjuje in ga nepooblaščno tudi razširja. Po navedeni uredbi se kot komercialno uporabo podatkov iz zbirk geodetskih podatkov obravnava kakršnokoli aktivnost uporabnika geodetskih podatkov, povezano z geodetskimi podatki, ki:

- prinaša dobiček,
- prinaša korist, ki izhaja iz:
 - obdelave podatkov,
 - priprave in trženja novih izdelkov,
 - izvajanja storitev,
 - oglaševanja na podlagi ali z uporabo geodetskih podatkov,
- pomeni posredovanje geodetskih podatkov (uporaba geodetskih podatkov z namenom posredovanja geodetskih podatkov drugim uporabnikom ali omogočanje vpogleda v geodetske podatke).

Prekršek po obravnavanem členu se lahko stori z:

- uporabljanjem geodetskih podatkov brez sklenjene pogodbe za uporabo geodetskih podatkov v komercialne namene (istega ali različne geodetske podatke),
- uporabljanjem geodetskih podatkov v nasprotju s sklenjeno pogodbo, kot:
 - uporabljanje podatkov za namen, ki ni opredeljen v pogodbi,
 - prekoračitev dogovorjenega obsega uporabe podatkov,
 - neplačevanje nadomestila za uporabo geodetskih podatkov.

Tudi v tem členu je za opredelitev prekrška uporabljena množinska oblika glagolnika, zato se lahko prekršek stori:

- z večkratno uporabo geodetskih podatkov v komercialne namene brez sklenjene pogodbe,
- z večkratno uporabo istega podatka oziroma podatkov opredeljenih s pogodbo v nasprotju s sklenjeno pogodbo.

Zaradi navedenega načina definiranja prekrška je kot prekršek po obravnavanem členu težko oziroma pravzaprav nemogoče obravnavati primer, ko uporabnik enkrat krši posamezno pogodbo, ne glede na število kršenih pogodb. To stališče potrjuje tudi določilo 2. odstavka 11. člena Uredbe o tarifah za izdajanje geodetskih podatkov, s katerim je določeno, da mora uporabnik geodetskih podatkov, ki uporabi geodetski podatek večkrat kot je to določeno v pogodbi o komercialni uporabi geodetskih podatkov, skleniti z geodetsko upravo aneks k tej pogodbi ter plačati razliko med nadomestilom o komercialni uporabi geodetskih podatkov, določenim v pogodbi, in nadomestilom za komercialno uporabo geodetskih podatkov, določenih z upoštevanjem novega števila predvidene uporabe geodetskih podatkov.

Glede zagroženih kazni za storilce prekrškov po 44. členu je treba ugotoviti očitno nesorazmernost zagroženih kazni za posameznika do zagrožene kazni za gospodarske družbe in samostojne podjetnike posameznike, ki storijo enak prekršek kot posamezniki. Iz primerjave prvega odstavka 43. člena in prvega odstavka 44. člena, v katerih je določeno dejanje, ki pomeni storitev prekrška in zagrožena denarna kazen za prekršek gospodarske družbe, je razvidno, da je storitev prekrška iz 43. člena (izvajanje geodetskih storitev brez dovoljenja ali v nasprotju z dovoljenjem) hujša kot storitev prekrška iz 44. člena (uporabljanje geodetskih podatkov v komercialne namene brez pogodbe ali v nasprotju s pogodbo), saj je lahko gospodarska družba za storjen prekršek po 43. členu kaznovana z denarno kaznijo (globo) od 900.000 do 5.000.000 tolarjev, za storitev prekrška po 44. členu pa z denarno kaznijo od 300.000 do 3.000.000 tolarjev. Za prekršek, ki ga stori posameznik, je po 43. in 44. členu zagrožena enaka denarna kazen od 90.000 do 150.000 tolarjev, kar je očitno v nesorazmerju s težo prekrška, ki jo opredeljuje razmerje zagrožene denarne kazni za gospodarske družbe iz prvega odstavka 43. in 44. člena. Za tako nesorazmerno strožje kaznovanje posameznika za storjen prekršek po 44. členu v razmerju s kaznovanjem gospodarske družbe ni videti nikakršnega utemeljenega razloga. Nesorazmerno strožje kaznovanje posameznika je razvidno tudi iz samega 44. člena, saj j za enak prekršek zagrožena najnižja denarna kazen za samostojnega podjetnika posameznika 75.000 tolarjev, najnižja zagrožena kazen za posameznika pa je 90.000 tolarjev. Zdi se, da je razlog za nastalo nesorazmerno kaznovanje posameznika po 4. odstavku 44. člena v tem, da je bila zagrožena kazen za posameznika iz 4. odstavka 43. člena enostavno prepisana v 4. odstavek 44. člena, ne da bi bila upoštevana različna teža prekrška po 43. in 44. členu in brez upoštevanja razmerij zagrožene kazni, ki je določena za storjene prekrške v 43. členu.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

45. člen

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona se ustanoviteljske pravice do Inštituta za geodezijo in fotogrametrijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo, ki je bil ustanovljen z odločbo Izvršnega sveta Ljudske skupščine LR Slovenije, št. 1116/3-53 z dne 14.decembra 1953 in je na podlagi zakona o zavodih postal javni zavod (v nadaljnjem besedilu: inštitut), prenesejo na Vlado Republike Slovenije. Inštitut nadaljuje svoje delo kot Geodetski inštitut Slovenije. Sklep o statusnem preoblikovanju inštituta sprejme Vlada Republike Slovenije.

(2) Premoženje inštituta je lastnina Republike Slovenije in se dodeli v upravljanje Geodetskemu inštitutu Slovenije. Za upravljanje premoženja je Geodetski inštitut Slovenije odgovoren ustanovitelju. Geodetski inštitut Slovenije mora premoženje ustanovitelja uporabljati in upravljati s skrbnostjo dobrega gospodarja.

(3) Geodetski inštitut Slovenije prevzame delavce inštituta, ki so opravljali naloge inštituta, kakor tudi dokumentarno gradivo in nedokončane zadeve.

Komentar:

Prehodno obdobje delovanja Inštituta za geodezijo in fotogrametrijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo, ki je nadaljeval z delom na podlagi tega člena kot Geodetski inštitut Slovenije, se ni končalo z uveljavitvijo Sklepa o statusnem preoblikovanju Inštituta za geodezijo in fotogrametrijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo v Geodetski inštitut Slovenije po preteku 15 dni od objave navedenega sklepa v Uradnem listu RS dne 8.10.2000, temveč z vpisom statusnega preoblikovanja tedanjega inštituta v sodni register, ki je bil izvršen že 27.9.2000, torej pred začetkom veljavnosti navedenega sklepa, kar pravno pravzaprav ni mogoče. Vpis v sodni register je konstitutivni element nastanka pravne osebe, zato je Geodetski inštitut Slovenije pridobil pravno sposobnost dne 27.9.2000, še preden je začel veljati navedeni sklep vlade o statusnem preoblikovanju.

Iz besedila 2. odstavka obravnavanega člena, ko je navedeno, da je premoženje inštituta lastnina Republike Slovenije, bi se dalo sklepati, da je s tem določilom prešla lastnina (premoženje) inštituta na Republiko Slovenijo, kar pa ne ustreza dejanskemu stanju. Lastninsko preoblikovanje družbenih sredstev (sredstev družbene lastnine), ki so jih uporabljale delovne organizacije s področij, navedenih v 62. členu Zakona o zavodih, je bilo pred statusnim preoblikovanjem teh delovnih organizacij v zavode izvedeno na podlagi 65. člena istega zakona. Po omenjenem določilu je postalo premoženje družbene lastnine, ki ga je uporabljala delovna organizacija ter je nadaljevala delo kot zavod, s 1. aprilom 1991 lastnina ustanovitelja v zavod statusno preoblikovane delovne organizacije. Ker je Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo ustanovil Izvršni svet Ljudske skupščine LR Slovenije, so tako s 1. aprilom 1991 njegova sredstva (premoženje) po navedenem določilu Zakona o zavodih postala lastnina Republike Slovenije, ki je pravni naslednik ustanovitelja tedanjega inštituta. Sredstva, ki so jih pred statusnim preoblikovanjem uporabljale delovne organizacije, uporabljajo po statusnem preoblikovanju zavodi na podlagi določila 3. odstavka 65. člena navedenega zakona in jih uporabljajo za opravljanje dejavnosti, za opravljanje katere je ustanovljen zavod. S premoženjem inštituta pred statusnim preoblikovanjem, ki je po določilu 2. odstavka 45. člena tega zakona dodeljeno v upravljanje Geodetskemu inštitutu Slovenije, so pravzaprav mišljena oziroma predstavljajo

sredstva, ki jih mora ustanovitelj zavoda zagotoviti za ustanovitev in začetek dela zavoda po 7. členu Zakona o zavodih.

S tretjim odstavkom je zagotovljena varnost delovnega razmerja delavcev ob statusnem preoblikovanju inštituta, saj nadaljuje delo z vsemi delavci ter nadaljevanje dela oziroma dokončanje že začelih del.

46. člen

(1) Izvršilne predpise, določene s tem zakonom, izda minister najkasneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Do uveljavitve minimalnih tarifnih pogojev za geodetske storitve iz 33. člena tega zakona in uredbe o tarifah iz tretjega odstavka 35. člena tega zakona se uporabljajo ceniki, ki so veljali ob uveljavitvi tega zakona.

Komentar:

V treh letih od uveljavitve tega zakona so bili sprejeti in uveljavljeni naslednji podzakonski predpisi, katerih izdaja je določena v posameznih določilih tega zakona:

- *na podlagi 17. člena je izdala Vlada Republike Slovenije Uredbo o določitvi območnih geodetskih uprav Geodetske uprave Republike Slovenije, njihovih območij in sedežev. Uredba je bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 49/00 dne 6.6.2000 in je začela veljati 7.6.2000,*
- *na podlagi drugega odstavka 38. člena je izdal minister za okolje in prostor Pravilnik o programu in načinu opravljanja strokovnega izpita za geodetskega inšpektorja. Pravilnik je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 55/00 dne 20.6.2000 in je začel veljati 5.7.2000,*
- *minister za okolje in prostor je na podlagi tretjega odstavka 38. člena izdal Pravilnik o pogojih, ki se nanašajo na prostor in tehnično opremo geodetskega podjetja. Pravilnik, objavljen dne 28.7.2000 v Uradnem listu RS, št. 67/00, je začel veljati 12.8.2000,*
- *Sklep o statusnem preoblikovanju Inštituta za geodezijo in fotogrametrijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo v Geodetski inštitut Slovenije, ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela na podlagi 45. člena, je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 84/00 dne 22.9.2000 in je začel veljati 7.10.2000,*
- *minister za okolje in prostor je na podlagi 7. člena izdal Pravilnik o programu in načinu opravljanja strokovnega izpita iz geodetske stroke. Pravilnik je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 99/00 dne 26.10.2000 in je začel veljati petnajsti dan po objavi (10.11.2000),*
- *na podlagi tretjega odstavka 28. člena je minister za okolje in prostor izdal Pravilnik o programu posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev in o načinu ugotavljanja znanja slovenskega jezika, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 105/00 dne 17.11.2000 in je začel veljati dne 2.12.2000,*

- *Pravilnik o geodetski izkaznici, postopku za njeno izdajo in načinu uporabe je izdal minister za okolje in prostor na podlagi tretjega odstavka 32. člena. Pravilnik je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 113/00 dne 8.12.2000 in je začel veljati 23.12.2000,*
- *v Uradnem listu RS, št. 113/00 z dne 8.12.2000 je bil objavljen tudi Pravilnik o vrstah in vsebini potrdil iz zbirk geodetskih podatkov, ki ga je izdal minister za okolje in prostor na podlagi četrtega odstavka 35. člena. Pravilnik je začel veljati 23.12.2000,*
- *Uredbo o tarifah za izdajanje geodetskih podatkov je Vlada Republike Slovenije sprejela na podlagi tretjega odstavka 35. člena in je bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 60/00 dne 10.7.2002. Uredba je začela veljati 18.7.2002.*

V navedenem obdobju nista bila izdana le dva, s tem zakonom predpisana, podzakonska predpisa, in sicer:

- *sezam del na področju geodetske dejavnosti, katerih izvedba vpliva ali bi lahko vplivala na varnost življenja ali zdravja ljudi. Ta seznam bo na podlagi 3. člena tega zakona izdala Vlada Republike Slovenije v obliki uredbe,*
- *minimalni tarifni pogoji za geodetske storitve, ki jih bo izdala Vlada Republike Slovenije po določilu 33. člena tega zakona.*

Ob ugotavljanju, kateri podzakonski predpisi so bili izdani v navedenem obdobju in kateri izmed njih so bili izdani v zakonsko določenem šestmesečnem roku, je treba upoštevati določilo prvega odstavka tega člena, s katerim je določen rok za izdajo izvršilnih predpisov le ministru in da za podzakonske predpise, ki jih bo izdala vlada ni določen rok. V zakonsko določenem šestmesečnem roku za izdajo izvršilnih predpisov je minister izdal le dva pravilnika: pravilnik o programu in načinu opravljanja strokovnega izpita za geodetskega inšpektorja ter pravilnik o pogojih, ki se nanašajo na prostor in tehnično opremo geodetskega podjetja.

Zaradi zagotovitve neprekinjenega opravljanja geodetske dejavnosti in še posebej geodetskih storitev je v drugem odstavku tega člena določeno, da se do uveljavitve minimalnih tarifnih pogojev za geodetske storitve iz 33. člena tega zakona in uredbe o tarifah za izdajanje geodetskih podatkov iz tretjega odstavka 35. člena tega zakona, uporabljajo ceniki, ki so veljali ob uveljavitvi tega zakona. Ob uveljavitvi tega zakona sta veljala:

- *cenik za izvajanje geodetskih storitev št. 017-3/1999-32, ki ga je dne 27.12.1999 izdal minister za okolje in prostor,*
- *cenik za izdajanje geodetskih podatkov št. 017-3/1999-6, ki ga je izdal minister za okolje in prostor dne 7.2.2000.*

V zvezi s cenikom za izvajanje geodetskih storitev, ki se še vedno uporablja na podlagi drugega odstavka tega člena, je treba ugotoviti, da je vrednost posamezne geodetske storitve določena v točkah in da je bila vrednost točke ob njegovi izdaji 1.567,00 SIT. V 14. točki cenika je določeno, da se vrednost točke spremeni, če se spremenijo cene na drobno oziroma cene življenjskih potrebščin za več kot 3% od zadnje spremembe cenika in da nove cene določa direktor Geodetske uprave RS z izdajo tarifnega dela cenika. Direktor Geodetske uprave RS od izdaje navedenega cenika, ki vsebuje tudi tarifni del, v triletnem obdobju ni izdal novega tarifnega dela cenika ne glede na to, da so bili v tem času izpolnjeni pogoji za izdajo novega tarifnega dela cenika za izvajanje geodetskih storitev.

47. člen

(1) Inženirska zbornica Slovenije ustanovi matično sekcijo geodetov in vzpostavi imenik geodetskih podjetij in imenik geodetov v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Do ustanovitve matične sekcije in vzpostavitve imenikov iz prejšnjega odstavka vodi oba imenika glavni urad.

Komentar:

S prvim odstavkom tega člena je določena Inženirski zbornici Slovenije dolžnost ustanoviti matično sekcijo geodetov v roku treh mesecev po uveljavitvi tega zakona. Inženirska zbornica Slovenije je bila v času uveljavitve tega zakona samostojna poklicna organizacija diplomiranih inženirjev in inženirjev, ki so na področju Republike Slovenije delali pri graditvi objektov in urbanističnem načrtovanju, ter drugih inženirjev, če je tako določal zakon, kar je navedeno v 1. členu Statuta inženirske zbornice Slovenije. Matične sekcije ustanovi skupščina zbornice zaradi uspešnega opravljanja nalog zbornice na področjih, naštetih v 42. členu statuta zbornice, s področja drugih inženirskih strok pa le, če je tako določeno z zakonom. Ustanovitev matične sekcije geodetov določa ta zakon, zato sta 42. člen statuta zbornice in 47. člen tega zakona pravna podlaga in formalni pogoj za ustanovitev matične sekcije geodetov v okviru Inženirske zbornice Slovenije. Za ustanovitev matične sekcije pa mora biti izpolnjen poleg navedenega formalnega pogoja tudi pogoj dejanskega članstva inženirjev v Inženirski zbornici Slovenije z inženirskega področja, za katero bo ustanovljena matična sekcija, ki bodo to sekcijo tvorili. Obveznost združevanja (včlanitve) geodetov v Inženirsko zbornico Slovenije, ki želijo izvajati geodetske storitve in opravljati dela, katerih izvedba vpliva ali bi lahko vplivala na varnost življenja ali zdravja ljudi, je določena v 11. členu tega zakona. To določilo predstavlja tudi pravno podlago za vpis geodetov v Inženirsko zbornico Slovenije, vpisovanje inženirjev v zbornico inženirskih strok, ki niso navedene v 42. členu statuta, pa omogoča tudi 1. člen statuta zbornice.

Z namenom izpolnitve dolžnosti ustanovitve matične sekcije geodetov je Inženirska zbornica Slovenije v Uradnem listu RS, št. 51/00 z dne 9.6.2000 objavila obvestilo, da bo dne 9. junija 2000 začela vpisovati inženirje, ki opravljajo geodetsko dejavnost v evidenco članov zbornice in v imenik geodetov ter v imenik geodetskih podjetij gospodarske družbe in samostojne podjetnike posameznike, ki imajo v sodni register vpisano dejavnost geodetskega opazovanja, meritev in kartiranja oziroma imajo takšno dejavnost priglašeno pri pristojni davčni upravi. Datum začetka vpisovanja geodetov v imenik geodetov in geodetskih podjetij v imenik geodetskih podjetij pomeni vzpostavitev obeh imenikov in s tem izpolnitev obveznosti, določene v 1. odstavku 37. člena tega zakona.

Statut inženirske zbornice Slovenije v 3. poglavju (členi od 84 do 86) ureja le vprašanja v zvezi z imenikom projektivnih podjetij, v 4. poglavju (členi od 87 do 106) pa vprašanja v zvezi z imenikom pooblaščenih inženirjev. Zaradi zahteve tega zakona po vzpostavitvi imenika geodetov in imenika geodetskih podjetij je bilo potrebno spremeniti statut zbornice, zato je skupščina Inženirske zbornice Slovenija dne 31.3.2000 med drugimi spremembami in dopolnitvami dopolnila svoj statut z določilom 106.a in 106.b člena, ki urejata vprašanja vzpostavitve in vodenja omenjenih imenikov. Po določilu 106.a člena se glede pogojev za vpisovanje geodetskih podjetij v imenik geodetskih podjetij, izdajanjem ustreznih sklepov pristojnih organov zbornice in identifikacijskih števil ter izbriša iz imenika smiselno uporabljajo določbe 3. poglavja statuta o imeniku pooblaščenih inženirjev za imenik geodetov. Spremembe statuta so bile objavljene v Uradnem listu RS, št. 57/00. Zaradi spremembe statuta in vzpostavitve imenika geodetskih podjetij in imenika geodetov ter

določanja identifikacijskih števil geodetskim podjetjem, je bil dopolnjen tudi Pravilnik o obliki in vsebini enotnega žiga projektivnih podjetij (Uradni list RS, št. 39/98). Njegova dopolnitev je bila objavljena v Pravilniku o spremembah in dopolnitvah pravilnika o obliki in vsebini enotnega žiga projektivnih podjetij, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 68/00. S tem aktom je bila uvedena označba "Geo" za matično sekcijo inženirjev geodezije, ki je tudi sestavni del osebne številke geodeta in s tem osebne stampiljke geodeta.

Ustanovni zbor matične sekcije geodetov je bil izveden dne 7. novembra 2000 in je bila s tem izpolnjena obveznost 1. odstavka 47. člena tega zakona, ki pa ni bila izvršena v zakonsko določenem roku, temveč z zamudo štirih mesecev.

Glavni urad Geodetske uprave Republike Slovenije bi moral po določilu 2. odstavka 47. člena tega zakona do ustanovitve matične sekcije geodetov pri Inženirski zbornici Slovenije vzpostaviti imenik geodetskih podjetij in imenik geodetov. Glavni urad te obveznosti ni izpolnil, temveč je kot imenik geodetskih podjetij uporabljal seznam geodetskih podjetij, s katerimi je imela Geodetska uprava Republike Slovenije sklenjeno pogodbo o izvajanju geodetskih storitev, namesto imenika geodetov pa seznam posameznikov, ki jim je direktor geodetske uprave izdal pooblastilo za vodenje upravnega postopka do odločanja in so izvajali geodetske storitve kot zaposleni v geodetskih podjetjih ali kot samostojni podjetniki posamezniki.

V postopek dodeljevanja in že dodeljene identifikacijske številke geodetskim podjetjem, vpisanih v imenik geodetskih podjetij, je posegel Zakon o graditvi objektov (ZGO-1) z določbo 227. člena poglavja o prehodnih in končnih določbah, ki ima podnaslov »uskladitev določb o imeniku projektivnih in geodetskih podjetij«. Ker je navedena odločba uvrščena v poglavje zakona, s katerim se z novim zakonom ureja prehod na novo ureditev in hkrati določa doba prehoda na novo ureditev, je mogoče na podlagi tega dejstva in podnaslova 227. člena pričakovati, da bo s to določbo določena prehodna doba in način prehoda na novo ureditev glede dodeljevanja identifikacijskih števil geodetskim podjetjem. Ob tem je treba ugotoviti, da ZGO-1 nima določb o imeniku geodetskih podjetij in o dodeljevanju identifikacijskih števil geodetskim podjetjem, temveč da določa oziroma ureja razmerja o razdelitvi obstoječe Inženirske zbornice Slovenije (v zakonu označeno z IZS/97) na dve zbornici, ki jima zakon daje status pravnih naslednic IZS/97.

ZGO-1 določa, da IZS/97 po izločitvi arhitektov, krajinskih arhitektov in prostorskih načrtovalcev nadaljuje z delom kot Inženirska zbornica Slovenije, v katero so s svojo matično sekcijo vključeni geodeti. Ker je nova Inženirska zbornica Slovenije pravni naslednik IZS/97 in nadaljuje njeno delo, je s tem zagotovljeno nadaljevanje njenega dela in s tem tudi vodenje in vzdrževanje imenika geodetskih podjetij in imenika geodetov ter tako zagotovljeno izvajanje določil ZgeoD, ki urejajo področje vodenja in vzdrževanja obeh imenikov.

Namesto ureditve prehoda na novo ureditev, ki pa se pravzaprav tiče le subjekta upravljavca obeh imenikov, če je glede na navedeno to sploh potrebno, in s katerim se ne posega v razmerja glede obeh imenikov ter načina njunega vodenja, je v 1. odstavku 227. člena ZGO-1 določeno prenehanje obstajanja (veljavnosti?) do sedaj dodeljenih identifikacijskih števil geodetskim podjetjem, izdanih na podlagi vpisa geodetskega podjetja v imenik geodetskih podjetij iz 4. člena tega zakona. Določb tega zakona o vodenju imenika geodetskih podjetij in dodeljevanju identifikacijskih števil geodetskim podjetjem ZGO-1 ne spreminja. Ker pa je v 6. odstavku 4. člena tega zakona izrecno določeno, da mora geodetsko podjetje uporabljati identifikacijsko številko v enotnem žigu geodetskih podjetij, z določilom 1. odstavka 227.

člena ZGO-1 ni urejeno prehodno obdobje, temveč je dejansko nastala pravna praznina, saj geodetsko podjetje zaradi izreka njegove identifikacijske številke za neobstoječo (razveljavljeno) ne more izpolniti navedene zahteve tega zakona oziroma lahko uporablja le pravno neobstoječo identifikacijsko številko.

V 2. odstavku 227. člena ZGO-1 je določeno, da se postopki za vpis v imenik geodetskih podjetij, začeti pred veljavnostjo ZGO-1, ustavijo po uradni dolžnosti. To določilo ne ureja prehodnega obdobja v smislu nadaljevanja dela, temveč pomeni prenehanje izvajanja določb tega zakona, ki urejajo vpisovanje geodetskih podjetij v imenik geodetskih podjetij in dodeljevanje identifikacijskih števil in pomeni dejansko onemogočenje pridobitve dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev, saj je pogoj za pridobitev dovoljenja po 1. alinei 2. odstavka 28. člena tega zakona tudi vpis geodetskega podjetja v imenik geodetskih podjetij.

Glede na navedeno se zdi, da je določilo 227. člena ZGO-1 delni ostanek določila 189. člena predloga zakona o graditvi objektov za prvo obravnavo na Državnem zboru Republike Slovenije (tekst predloga zakona je bil objavljen v Poročevalcu DZS, letnik XXVII, št. 102, str. 55) in pravzaprav ne zapolnjuje prehodnega obdobja temveč je celo povzročilo praznino oziroma neurejeno stanje na področju možnosti pridobitve dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev.

48. člen

Pogoje glede strokovne izobrazbe in pogoje glede delovnih izkušenj po prvem odstavku 7. člena tega zakona izpolnjuje tudi posameznik, ki je pridobil naziv inženir geodezije po višješolskem programu študija geodezije in ima najmanj pet let delovne dobe po končanem višješolskem programu študija geodezije.

Komentar:

V imenik geodetov se lahko po določilu druge alineje prvega odstavka 7. člena tega zakona vpiše posameznik, ki ima predpisano stopnjo in smer strokovne izobrazbe ter zahtevane delovne izkušnje, z izjemo določeno v 48. členu tega zakona, in ki ima pri Inženirski zbornici Slovenije opravljen izpit iz geodetske stroke. Način in program opravljanja izpita iz geodetske stroke določa Pravilnik o programu in načinu opravljanja izpita iz geodetske stroke, ki je začel veljati dne 11.11.2000.

Pogoj opravljenega izpita iz geodetske stroke pa izpolnjuje po določilu 49. člena tega zakona tudi posameznik (geodet), ki je do uveljavitve navedenega pravilnika imel opravljen:

- strokovni izpit v skladu s pravilnikom o programu in preizkusu znanja,
ali
- strokovni izpit po dosedanjih predpisih o programu in preizkusu znanja delavcev v geodetskih podjetjih,
ali
- preizkus znanja iz posebnih geodetskih postopkov.

Ob obravnavanju izjem glede izpolnjevanja pogojev iz 7. člena tega zakona za vpis v imenik geodetov, določenih v prehodnih in končnih določbah tega zakona, je treba ugotoviti, da so te izjeme namenjene uzakonitvi obstoječega stanja izvajanja geodetskih storitev. V geodetskih podjetjih, ki so ob uveljavitvi tega zakona in do uveljavitve podzakonskih predpisov tega

zakona izvajala geodetske storitve na podlagi pogodbe za izvajanje geodetskih storitev, sklenjenih z geodetsko upravo, so izvajali posamezna dela delavci, ki ne izpolnjujejo pogojev za vpis v imenik geodetov iz 7. člena tega zakona. Če s tem zakonom ne bi bile določene izjeme glede izpolnjevanja pogojev za vpis v imenik geodetov, bi morala marsikatera gospodarska družba oziroma samostojni podjetnik posameznik, ki jih ta zakon poimenjuje z geodetskim podjetjem, in je ob uveljavitvi tega zakona izvajala geodetske storitve, prenehati z izvajanjem geodetske dejavnosti iz 3. člena tega zakona.

Geodetska podjetja so pravzaprav po javnem pooblastilu geodetske uprave (pogodbo o izvajanju geodetskih storitev je treba obravnavati kot javno pooblastilo) in v njenem imenu vodila upravni postopek do odločanja, posamezna dejanja upravnega postopka pred odločanjem pa so v geodetskem podjetju opravljali posamezniki, ki so imeli pooblastilo direktorja geodetske uprave za vodenje upravnega postopka do izdaje odločbe. V pogodbah za izvajanje geodetskih storitev je bila med obveznostmi izvajalca geodetskih storitev (geodetskega podjetja) določena tudi obveznost zagotoviti, da bodo storitve opravljali le delavci izvajalca in druge z njim poslovno-pogodbeno vezane osebe, pri čemer bodo posamezna dejanja upravnega postopka, ki so potrebna za izvedbo storitve, izvedle le osebe, ki imajo javno pooblastilo. Z javnim pooblastilom navedenim v omenjeni obveznosti izvajalca geodetske storitve je bilo mišljeno pooblastilo direktorja geodetske uprave za opravljanje dejanj (vodenje) upravnega postopka pred odločanjem. Strokovno znanje in sposobnost za samostojno delo, ki terja znanje geodetske stroke, so izkazali geodeti, ki so ob uveljavitvi tega zakona v geodetskih podjetjih opravljali dela v izvajanju geodetskih storitev oziroma vodijo upravne postopke na geodetskih upravah:

- na strokovnem izpitu, ki so ga kot delavci državnega organa opravili po končani pripravniški dobi na podlagi Zakona o pripravništvu, strokovnih izpitih in izpopolnjevanju strokovne izobrazbe delavcev v državni upravi in pravosodju (Uradni list SRS, št. 35/85-p.b.) oziroma na podlagi Pravilnika o opravljanju strokovnih izpitov in preizkusov znanja (Uradni list RS, št. 41/97, 35/02 in 54/02),
- na strokovnem izpitu, ki so ga v geodetskem podjetju ali drugi organizaciji izven državne uprave opravili po končani pripravniški dobi na podlagi Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list SRS, št. 14/90 in RS št. 5/91 in 71/93).

Za izvajanje geodetskih storitev pri geodetskih podjetjih oziroma za vodenje upravnega postopka na geodetski upravi so morali geodeti pred pridobitvijo pooblastila izkazati znanje pravil splošnega upravnega postopka in pravil posebnih geodetskih upravnih postopkov. Geodeti, ki so po končani pripravniški dobi opravili strokovni izpit kot delavci državne uprave, so morali izkazati ustrezno znanje splošnega in posebnih upravnih postopkov v okviru strokovnega izpita in so s tem izpolnili pogoj za pridobitev pooblastila za vodenje upravnega postopka. Ostalim geodetom, ki so opravili strokovni izpit na podlagi Zakona o delovnih razmerjih, v okviru strokovnega izpita ni bilo treba izkazati znanja splošnega upravnega in posebnih geodetskih upravnih postopkov, zato so morali pred pridobitvijo pooblastila opraviti preizkus znanja splošnega in posebnih geodetskih upravnih postopkov.

50. člen

Določbe 3. in 6. člena tega zakona se začenjajo uporabljati eno leto po vzpostavitvi imenika geodetskih podjetij oziroma imenika geodetov.

Komentar:

S tem členom je predpisana odložitve začetka uporabe določila 3. člena tega zakona o vpisu geodetskega podjetja v imenik geodetskih podjetij, ki je pogoj za izvajanje geodetskih storitev in del s področja geodetske dejavnosti, katerih izvedba vpliva ali bi lahko vplivala na varnost življenja ali zdravja ljudi in določila 6. člena tega zakona o imenovanju odgovornega geodeta in njegove odgovornosti v zvezi z izdelkom oziroma opravljenim delom geodetskega podjetja. Vpis geodeta v imenik geodetov je pravzaprav osnovni (začetni) pogoj, ki daje geodetskemu podjetju možnost vpisa v imenik geodetskih podjetij in možnost imenovanja odgovornega geodeta. Odločitev o odložitvi začetka uporabe omenjenih členov tega zakona je logična posledica dejstva, da:

- je bil šele s tem zakonom predpisan pogoj vpisa v imenik geodetov in imenik geodetskih podjetij za izvajanje geodetske dejavnosti iz 3. člena tega zakona, in navedena imenika pred uveljavitvijo tega zakona nista bila vzpostavljena,
- je bila s tem zakonom Inženirski zbornici Slovenije določena naloga vzpostavitve, vodenja in vzdrževanja obeh imenikov,
- je bila šele s tem zakonom določena obveznost združevanja oziroma včlanitve geodetov, ki želijo v geodetskih podjetjih izvajati dela, ki pomenijo opravljanje geodetske dejavnosti iz 3. člena tega zakona, v Inženirsko zbornico Slovenije, kar je pogoj za vpis v imenik geodetov.

Izpolnitev omenjenih nalog in pogojev terja določen čas, zato navedenih določb tega zakona tudi no bilo mogoče uporabljati z njegovo uveljavitvijo.

Navedeni določbi tega zakona se nista uporabljali še eno leto od vzpostavitve imenika geodetskih podjetij in imenika geodetov. Datum začetka teka enoletnega odločilnega roka od vzpostavitve obeh imenikov ni povsem jassen. Iz obvestila Inženirske zbornice Slovenije, objavljenega v Uradnem listu RS, št. 59/00, je mogoče razbrati tri datume, ki bi jih lahko šteli za datum vzpostavitve obeh imenikov in s tem začetek štetja (teka) enoletnega roka, in sicer:

- Inženirska zbornica Slovenije je na podlagi tega zakona spremenila svoj statut in sprejela sklep o začetku opravljanja administrativnih in z njimi povezanih organizacijsko tehničnih zadev, ki se nanašajo na vzpostavitev, vzdrževanje in vodenje imenika geodetov in imenika geodetskih podjetij na seji skupščine IZS dne 31. marca 2000,
- seznanitev z datumom začetka vpisovanja in objava obrazcev za vpis v oba imenika je bila objavljena v Uradnem listu RS dne 9. junija 2000,
- začetek vpisovanja v oba imenika je bil določen za 9. junij 2000.

Zdi se, da je treba kot najbolj primeren datum začetka teka odložitve uporabe omenjenih členov obravnavati 9. junij 2000 kot datum dejanske vzpostavitve imenika geodetov, saj je z vpisom geodetov v imenik ta dejansko nastal. Uporaba 3. in 6. člena tega zakona se je potemtakem začela 9. junija 2001, kar predstavlja tudi najdaljšo varianto odložitve uporabe glede na druga dva možna datuma začetka štetja odložitve uporabe navedenih členov.

Na pobudo nekaterih geodetskih podjetij, ki niso zaposlovala ali imela kako drugače angažiranega geodeta, ki bi izpolnjeval pogoje za vpis v imenik geodetskih podjetij po 7. členu in za imenovanje za odgovornega geodeta v izvajanju geodetskih storitev po 31. členu tega zakona, je Ustavno sodišče RS z odločbo št. UI 230/00-11 z dne 7.12.2000 (Uradni list RS, št. 20/00) sprejelo pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti 7. člena, tretje alinee drugega odstavka 28. člena, 48. člena, 50. člena in prvega odstavka 52. člena tega zakona in do končne odločitve zadržalo izvrševanje 50. člena in prvega odstavka 52. člena, kolikor onemogočata samostojno opravljanje geodetskih storitev iz druge alinee 51. člena osebam, ki imajo srednjo izobrazbo geodetske smeri in niso te storitve opravljale ob njegovi uveljavitvi. Razlog vložitve pobude za oceno ustavnosti navedenih določb tega zakona je uvrstitev zakoličb stavb in objektov na podlagi lokacijskega dovoljenja, izdelave geodetskih načrtov za lokacijske dokumentacije ter izdelave načrtov lege novo zgrajenih stavb in objektov za tehnične preglede med geodetske storitve ter zahteva 1. odstavka 31. člena tega zakona, po kateri mora geodetsko podjetje za vsako storitev imenovati odgovornega geodeta. Za odgovornega geodeta pa lahko geodetsko podjetje po istem določilu imenuje geodeta, ki je vpisan v imenik geodetov, ima opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev oziroma izpolnjuje pogoje za uporabo izjeme po 2. odstavku 52. člena tega zakona in aktivno obvlada slovenski jezik. Geodeti s srednjo izobrazbo so lahko pridobili po Odredbi o strokovni izobrazbi, ki jo morajo imeti delavci za opravljanje dejanj v upravnem postopku (Uradni list RS, št. 14/88) le pooblastilo za

opravljanje posameznih dejanj v upravnem postopku samo za enostavne upravne stvari. Za enostavne upravne stvari pa se po 4. točki navedene odredbe šteje vodenje postopka in odločanje po 1., 2. in 3. točki prvega odstavka 141. člena ZUP (Uradni list SFRJ, št. 47/86–p.b.), izdajanje odločb na predpisanih obrazcih, odločanje v stvareh manjšega pomena, če dejanskega stanja ni potrebno ugotavljati v posebnem ugotovitvenem postopku ter vodenje postopka in odločanje v drugih upravnih stvareh, ki niso povezane z vrednotenjem in presojo dokazov ali dokazovanjem s pričami, izvedenci ali ogledom. Ker so tako geodeti s srednjo izobrazbo pridobili le pooblastilo za opravljanje posameznih dejanj upravnega postopka v enostavnih stvareh, se zanje ne more uporabiti izjeme drugega odstavka 52. člena tega zakona in zato ne morejo biti imenovani za odgovornega geodeta geodetskega podjetja. Geodetsko podjetje, ki ne bo imelo imenovanega odgovornega geodeta, po preteku roka iz prvega odstavka 52. člena tega zakona, ne bo moglo več izvajati geodetskih storitev, navedenih v drugi alineji 51. člena tega zakona.

Ustavno sodišče RS je z odločbo št. U-I-230/00-40 z dne 17.4.2003 (Uradni list RS, št. 44/03) odločilo, da 7. člen, tretja alineja drugega odstavka 28. člena, 48. člen in 53. člen ter prvi odstavek 52. člena tega zakona niso v neskladju z ustavo. Hkrati je Ustavno sodišče RS odločilo, da se roka iz 50. in 52. člena tega zakona izteče po preteku petih mesecev od objave navedene odločbe v Uradnem listu RS, kolikor sta bila zadržana z odločbo št. UI 230/00-11. Enoletni rok iz 50. in 52. člena tega zakona se za geodetska podjetja, ki nimajo zaposlenega ali drugače angažiranega geodeta, ki izpolnjuje pogoje za imenovanje za odgovornega geodeta, izteče 13.10.2003.

51. člen

Do uveljavitve zakonov, ki bodo določili geodetske storitve, so geodetske storitve:

- ***postopki v zvezi z urejanjem mej (mejni ugotovitveni postopek, prenos meje po podatkih zemljiškega katastra, obnova mejnih znamenj) in parcelacija ter spremembe vrste rabe zemljišč;***
- ***zakoličbe stavb in objektov na podlagi lokacijskega dovoljenja, izdelava geodetskih načrtov za lokacijske dokumentacije ter izdelava geodetskih načrtov lege novo zgrajenih stavb in objektov za tehnične preglede.***

Komentar:

Ta zakon uvaja pojem geodetske storitve, ne da bi ga definiral, temveč je odločitev, kaj bodo geodetske storitve, prepustil drugim zakonom. Ne glede na navedeno pa so s tem zakonom določeni pogoji, ki jih mora izpolniti geodetsko podjetje, ki želi izvajati geodetske storitve.

Pojem geodetske storitve, čeprav ne definiran, je bil v izvajanju nalog geodetske službe že uporabljen, saj je Geodetska uprava Republike Slovenije z gospodarskimi družbami in samostojnimi podjetniki posamezniki, ki so imele v sodnem registru registrirano oziroma so imeli pri davčni upravi priglašeno opravljanje geodetske dejavnosti, preden jim je oddala v izvršitev določene naloge geodetske službe, sklenila pogodbo za izvajanje geodetskih storitev. Pojmovanje geodetskih storitev je v smislu navedenih pogodb zajemalo opravljanje tistih nalog geodetske službe, ki:

- so se izvajale na terenu na zahtevo lastnikov nepremičnin ali jih je uvedla geodetska uprava po uradni dolžnosti in izvedba katerih je bila podlaga za evidentiranje sprememb katastrskih podatkov o nepremičninah v geodetskih zbirkah podatkov,
- so pomenile izdelovanje geodetske dokumentacije kot tehnične podlage za upravno odločanje upravnih organov,
- so se lahko izvedle le na podlagi znanja geodetskih meritev in z uporabo geodetskih inštrumentov in pripomočkov ter podatkov iz zbirk geodetskih podatkov.

V 7. členu Zakona o geodetski službi so primeroma določene kot zadeve geodetske službe tudi storitve za potrebe občanov, državnih organov, organizacij združenega dela, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, društev in civilnopравnih oseb, ki neposredno ali posredno vplivajo na podatke geodetske službe ali se dajo opraviti le na podlagi teh podatkov, in sicer:

- parcelacija zemljišč,
- prenos stanja na zemljišče iz načrtov in katastrov, ki jih vzdržuje geodetska služba,
- zakoličba stavb in objektov,
- izdelava geodetskih načrtov za potrebe lokacijske dokumentacije,
- izdelava geodetskih načrtov lege novo zgrajenih stavb in objektov za potrebe tehničnega pregleda.

Ker bi ob dejstvu pomanjkanja definirani pojma geodetske storitev, razveljavitve Zakona o geodetski službi, ki primeroma navaja storitve kot naloge geodetske službe, in zahtevi po izpolnjevanju s tem zakonom predpisanih pogojev za njihovo izvajanje nastala pravna praznina, je v 51. členu tega zakona določeno, kaj so geodetske storitve v času od uveljavitve tega zakona do uveljavitve zakonov, ki bodo določili geodetske storitve. Kot geodetske storitve, ki jih lahko označimo kot geodetske storitve prehodnega obdobja, so s tem zakonom določeni naslednji postopki in dela:

- postopki v zvezi z urejanjem mej (mejni ugotovitveni postopek, prenos meje po podatkih zemljiškega katastra in obnova mejnih znamenj),
- parcelacija,
- spremembe vrste rabe,
- zakoličbe stavb in objektov na podlagi lokacijskega dovoljenja,
- izdelava geodetskih načrtov za lokacijsko dokumentacijo,
- izdelava geodetskih načrtov lege novo zgrajenih stavb in objektov za tehnične preglede.

Geodetske storitve prehodnega obdobja so razdeljene v dve skupini: prvo skupino tvorijo geodetska dela in postopki, ki jih določata Zakon o zemljiškem katastru in Navodilo za ugotavljanje in zamejničenje posestnih meja parcel (Uradni list SRS, št. 2/76 in 6/87), ki sta materialna predpisa s področja geodezije. Postopke te skupine se je obravnavalo kot posebne geodetske upravne postopke, ki so jih, kot je bilo že navedeno, ob uveljavitvi tega zakona v imenu in po pooblastilu geodetske uprave izvajale gospodarske družbe in samostojni podjetniki posamezniki na podlagi pogodbe z geodetsko upravo in z delavci, ki so imeli pooblastilo direktorja geodetske uprave za vodenje upravnega postopka pred odločanjem. S temi postopki se ugotavljajo ali izvedejo spremembe podatkov o nepremičninah, ki vplivajo na že evidentirane podatke v zemljiškem katastru kot uradni nepremičninski geodetski zbirki podatkov in pomenijo postopke njegovega vzdrževanja. V to skupino geodetskih storitev prehodnega obdobja so uvrščeni naslednji postopki:

- postopki v zvezi z urejanjem mej (mejno ugotovitveni postopek, prenos meje po podatkih zemljiškega katastra in obnova mejnih znamenj. Postopek obnove mejnih znamenj določa le 9. člen Navodila za ugotavljanje in zamejničenje posestnih meja parcel kot prenos posestne meje v naravo na podlagi podatkov iz elaborata zamejničenja izdelanega v postopku zamejničenja meje po določbah istega navodila.),
- parcelacija,
- sprememba vrste rabe.

Omeniti je treba, da v Zakonu o zemljiškem katastru meja parcele ni opredeljena, temveč je v njegovem 11. členu obravnavana posestna meja, ki je meja med parcelama različnih lastnikov, in meja med parcelama različne vrste rabe, ki pripadeta istemu lastniku oziroma uporabniku.

Pojem parcelacije, ki je določena kot geodetska storitev, je bil uporabljen v 27. členu Zakona o zemljiškem katastru, vendar ne definiran. Ker je bil uporabljen v poglavju zakona, ki ureja vzdrževanje zemljiškega katastra, je pomenil enega izmed postopkov vzdrževanja zemljiškega katastra. Parcelacijo je pojasnil Zorko Ukmar v komentarju navedenega zakona (zbirka predpisov s področja geodetske službe št. 1, Uradni list SRS, Ljubljana 1975, str. 79) kot »geodetsko operacijo, katere namen je spremenjeno posestno mejo ugotoviti in evidentirati v zemljiškem katastru. V njen okvir se šteje tudi tista geodetska dela, ki so namenjena fizičnemu razparceliranju zemljišč, če to ni bilo predhodno že izvršeno od strani samih prizadetih lastnikov – uporabnikov«.

V drugo skupino geodetskih storitev so uvrščena geodetska dela, katerih izvedba ne vpliva na evidentirane podatke v zemljiškem katastru in se izvajajo v zvezi z gradnjo stavb in objektov ter začetkom njihove uporabe. Ta dela so določena v 7. členu Zakona o geodetski službi, ki je predpis o organizaciji in nalogah geodetske službe in njihovem izvajanju. Naveden zakon preneha veljati po določilu 55. člena tega zakona. Geodetska dela druge skupine geodetskih storitev prehodnega obdobja so:

- zakoličba stavb in objektov,
- izdelava geodetskih načrtov za potrebe lokacijske dokumentacije,
- izdelava geodetskih načrtov lege novo zgrajenih stavb in objektov za potrebe tehničnega pregleda.

Med geodetske storitve prehodnega obdobja niso v 51. členu tega zakona navedena geodetska dela v postopku komasacije kmetijskih zemljišč, kar je logična posledica opredelitve, da bodo geodetske storitve določili drugi zakoni in dejstva, da geodetske storitve v postopku komasacije kmetijskih zemljišč že določa Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 55/03-p.b.). V 63. členu navedenega zakona je določeno, da lahko izdela elaborat obstoječega stanja zemljišč na komasacijskem območju, elaborat vrednotenja zemljišč na komasacijskem območju, idejno zasnovo ureditve komasacijskega območja in elaborat ureditve zemljišč na komasacijskem območju in izvaja operativna geodetska dela geodetska organizacija, ki ima pooblastilo za izvajanje geodetskih upravnih storitev, z delavci ki imajo pooblastilo za vodenje upravnega postopka. Zakon o kmetijskih zemljiščih sicer izrecno ne določa, da se izvajajo geodetska operativna dela in izdelajo elaborati v postopku komasacije kmetijskih zemljišč kot geodetske storitve, vendar jih glede na zakonsko predpisan pogoj, da jih lahko izvede le geodetska organizacija (podjetje), ki ima pooblastilo za izvajanje geodetskih upravnih storitev (dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev), uvrstimo med geodetske storitve prehodnega obdobja. Ker pa so navedena geodetska dela v postopku komasacije kmetijskih zemljišč določena z zakonom, geodetske storitve pa naj bi po določilu 51. člena tega zakona določili drugi zakoni, se geodetska dela v postopku komasacije kmetijskih zemljišč uvrščajo že med geodetske storitve in ne le med geodetske storitve prehodnega obdobja, čeprav je veljal Zakon o kmetijskih zemljiščih že pred uveljavitvijo tega zakona.

Tudi geodetske storitve, ki jih bodo določili drugi zakoni, je mogoče razdeliti v dve skupini:

- geodetske storitve, določene z materialnim zakonom s področja geodetske dejavnosti,
- geodetske storitve, določene z zakoni, s katerimi bodo urejena druga področja, v okviru katerih se bodo izvajala dela in vodili postopki kot geodetske storitve.

Geodetske storitve prve skupine določa Zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot v 2. odstavku 4. člena kot:

- izvedbo postopkov za izdelavo predpisanih elaboratov,
- izdelava elaboratov ureditve meje, parcelacije, komasacije, izravnave meje, razmejitve med pravnimi režimi, ugotavljanja dejanske rabe zemljišč,
- izdelava elaborata za vpis stavbe oziroma dela stavbe v kataster stavb,
- izdelava elaborata za združitev stavb,
- izdelava elaborata za izločitev dela stavbe,
- obnova meje v naravi.

Geodetske storitve druge skupine določajo:

- Zakon o kmetijskih zemljiščih (63. člen):
 - izvedba operativnih geodetskih del v postopku komasacije kmetijskih zemljišč,
 - izdelava elaborata obstoječega stanja zemljišč na komasacijskem območju,
 - izdelava elaborata vrednotenja zemljišč na komasacijskem območju,
 - izdelava elaborata idejne zasnove ureditve komasacijskega območja,

- izdelava elaborata ureditve zemljišč na komasacijskem območju,
- Zakon o graditvi objektov:
- izdelovanje geodetskih načrtov, ki sestavljajo projektno dokumentacijo (45. člen). To delo sicer izrecno ni določeno kot geodetska storitev, ker pa se za to delo imenuje odgovornega geodeta, lahko navedeno delo uvrstimo med geodetske storitve,
 - izdelava geodetskega načrta obstoječega stanja terena z vrisanimi mejami parcel iz zemljiškega katastra in sosednjimi objekti v radiu najmanj 25,00 metrov od predvidene gradnje (58. člen),
 - izdelava geodetskega načrta novega stanja zemljišča po končani gradnji (91. člen),
 - zakoličenje objekta, ki se izvede po izrecnem določilu kot geodetska storitev (80. člen) in po končanem zakoličenju izdelava posebnega zakoličbenega načrta,
 - izdelava projekta za vpis zgrajenega objekta v uradne evidence, če je njegova izdelava naročena pri geodetskem podjetju (105. člen),
 - izdelava geodetskega načrta s prikazom parcele za postopek ureditve statusa grajenega javnega dobra (213. člen),
 - izdelava elaborata parcelacije ali elaborata pogodbene komasacije v postopku določitve gradbenih parcel obstoječem objektom (216. člen),
 - izdelava elaborata parcelacije ali elaborata pogodbene komasacije v postopku preoblikovanja funkcionalnega zemljišča večstanovanjskih stavb oziroma stavb v etažni lastnini v eno ali več gradbenih parcel (217. člen),
- Zakon o urejanju prostora določa v 2. odstavku 122. člena kot geodetsko storitev
- izdelavo elaborata obstoječega stanja komasacijskega območja.

Ne glede na to, da z navedenim zakonom druge geodetske storitve niso izrecno določene, pa je mogoče med geodetske storitve uvrstiti naslednja dela, ki jih po izrecni zakonski zahtevi izvede le geodetsko podjetje:

- izvedba tehničnih nalog v zvezi s komasacijo (116. člen),
 - izdelava predloga elaborata in nato elaborata razdelitve zemljišč komasacijskega območja,
- Zakon o posebnih pogojih za vpis lastninske pravice na posameznem delu stavbe v zemljiško knjigo (Uradni list RS, št. 47/03 – p.b.) sicer v 4. členu izrecno ne določa izdelave etažnega načrta kot geodetsko storitev. Ker pa določa, da mora izdelovalec etažnega načrta, če ga ne izdela imetnik pravice na posameznem delu stavbe, izpolnjevati pogoje za izvajanje geodetskih storitev ali pogoje za opravljanje dejavnosti projektiranja. Kadar bo etažni načrt izdelalo geodetsko podjetje, potem uvrstimo izdelavo etažnega načrta med geodetske storitve.

52. člen

(1) Geodetska podjetja, ki ob uveljavitvi tega zakona izvajajo geodetske storitve na podlagi pogodbe z geodetsko upravo, morajo pridobiti dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

(2) Šteje se, da imajo posamezniki, ki so oziroma bodo pridobili pooblastilo direktorja geodetske uprave za opravljanje dejanj v geodetskih upravnih postopkih do uveljavitve podzakonskega predpisa, s katerim bo urejen program posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev (tretji odstavek 28. člena tega zakona), poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev opravljen. Geodetska uprava jim po uveljavitvi predpisa iz tretjega odstavka 32. člena tega zakona izda geodetsko izkaznico.

Komentar:

S prvim odstavkom tega člena je geodetskim podjetjem, ki so ob uveljavitvi tega zakona izvajala geodetske storitve na podlagi pogodbe z geodetsko upravo, določen enoletni rok za pridobitev dovoljenja za izvajanje

geodetskih storitev. Enoletni rok začne teči od uveljavitve tega zakona in se izteče 15.2.2002. V zvezi z določilom 50. člena tega zakona, ki določa odložitev uporabe določila 3. člena tega zakona o izpolnjevanju s tem zakonom predpisanih pogojev za izvajanje geodetskih storitev, med katerimi je tudi dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev in s tem prehod na nov način izvajanja geodetskih storitev, se postavi vprašanje smisla določila prvega odstavka tega člena. Rok za izpolnitev predpisanih pogojev za izvajanje geodetskih storitev in s tem tudi pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev velja tako za geodetska podjetja, ki so ob uveljavitvi tega zakona izvajala geodetske storitve na podlagi pogodbe z geodetsko upravo, kakor tudi za geodetska podjetja, ki so po uveljavitvi tega zakona začela ali hotela začeti izvajati geodetske storitve. Zaradi navedenega ni videti utemeljenega razloga, zakaj je s tem zakonom še v posebnem členu določen rok za pridobitev dovoljenja za izvajanje geodetskih storitev za geodetska podjetja, ki so ob uveljavitvi tega zakona izvajala geodetske storitve na podlagi pogodbe z geodetsko upravo. Ker je v obravnavanem določilu navedeno, da morajo geodetska podjetja, ki ob uveljavitvi tega zakona izvajajo geodetske storitve na podlagi pogodbe z geodetsko upravo, pridobiti dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev v enem letu od uveljavitve tega zakona, jim je s tem določilom določena obveznost pridobitve dovoljenja, ne da bi bil naveden ali vsaj razviden razlog določitve navedene obveznosti. Kot sankcijo za kršitev obveznosti (sankcija s tem zakonom ni določena) ne moremo obravnavati prenehanje pogodbe za izvajanje geodetskih storitev, saj je v posamezni pogodbi določeno, da velja do uveljavitve nove geodetske zakonodaje oziroma je v nekaterih pogodbah določeno, da je pogodba sklenjena za določen čas na podlagi prvega odstavka 52. člena tega zakona, do 15.2.2001, ki je datum uveljavitve tega zakona.

Odločbi Ustavnega sodišče RS št. U-I-230/00-40 z dne 17.4.2003 in U I 230/00-11 z dne 7.1.2000 se nanašata oziroma posegata tudi v določilo prvega odstavka 52. člena tega zakona, zato se rok, določen v tem členu, izteče za geodetska podjetja, ki so imela ob uveljavitvi tega zakona zaposlenega ali drugače angažiranega le geodeta s srednjo izobrazbo geodetske smeri in so izvajala geodetske storitve iz druge alineje 51. člena tega zakona, 13.10.2003.

Posameznik, ki želi pri geodetskem podjetju opravljati posamezna dela v izvajanju geodetskih storitev (v 31. členu tega zakona je uporabljen izraz opravljanje geodetskih storitev, kar se zdi neustrezno glede na izraz izvajanje geodetskih storitev, ki pomeni opravljanje geodetske dejavnosti) mora imeti po drugem odstavku 31. člena tega zakona opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev. Zaradi dejstva, da so se dela in postopki, ki sedaj pomenijo izvajanje geodetskih storitev, izvajala že pred uveljavitvijo tega zakona in da je poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev uveden s tem zakonom, je z določilom 2. odstavka 52. člena tega zakona določeno, da se šteje, da imajo opravljen strokovni izpit posamezniki, ki so ali bodo do uveljavitve Pravilnika o programu posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev in o načinu ugotavljanja znanja slovenskega jezika pridobili pooblastilo direktorja geodetske uprave za opravljanje dejanj v geodetskih upravnih postopkih. Naveden pravilnik je začel veljati 2.12.2000, zato je ta datum ločnica upoštevanja pridobljenega pooblastila namesto opravljenega strokovnega izpita in zahteve po opravljenem posebnem strokovnem izpitu za izvajanje geodetskih storitev. Ob tem je treba nevesti dejstvo, da je bilo mogoče prvič opraviti zahtevani strokovni izpit šele v mesecu marcu 2003, torej po preteku dobrih dveh let, zato v tem času nihče od posameznikov, ki ni do 2.12.2000 pridobil pooblastila direktorja geodetske uprave za opravljanje dejanj v geodetskih upravnih postopkih, ni mogel pri geodetskem podjetju opravljati del v izvajanju geodetskih storitev iz 51. člena tega zakona.

Pooblastilo direktorja geodetske uprave za opravljanje dejanj v geodetskih upravnih postopkih, pridobljeno do 2.12.2000, nadomesti poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev ne glede na čas pridobitve pooblastila in njegovo veljavnost. Po določilu 2. odstavka 52. člena tega zakona se upošteva le dejstvo pridobitve pooblastila in ne njegove veljavnosti, zato se upošteva pooblastilo, ki je bilo pridobljeno kadarkoli. Edina omejitev glede pooblastila je njegova pridobitev do 2.12.2000. V zvezi s pooblastilom, upoštevanim namesto posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev, se postavi vprašanje njegovega obsega. Na podlagi Odredbe o strokovni izobrazbi, ki jo morajo imeti delavci za opravljanje dejanj v upravnem postopku oziroma Uredbi o izobrazbi, ki jo morajo imeti zaposleni za vodenje in odločanje v upravnem postopku in o strokovnem izpitu iz upravnega postopka (Uradni list RS, št. 29/00) je bilo oziroma je mogoče izdati v odvisnosti od stopnje izobrazbe prejemnika pooblastila pooblastilo za opravljanje dejanj v zahtevnih upravnih postopkih ali pooblastilo za posamezna enostavna in ponavljajoča se dejanja v upravnem postopku. Izrecnega odgovora na vprašanje, ali nadomesti poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev le pooblastilo za opravljanje dejanj v zahtevnih upravnih postopkih ali pa zadostuje že pooblastilo za posamezna enostavna in ponavljajoča se dejanja v upravnem postopku, besedilo 2. odstavka 52. člena tega zakona ne daje, saj je določeno

le pooblastilo direktorja geodetske uprave za opravljanje dejanj v geodetskih upravnih postopkih brez navedbe njegovega obsega.

V povezavi s 53. členom tega zakona je mogoče sklepati, da namesto opravljenega posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev zadostuje do 2.12.2000 pridobljeno pooblastilo za posamezna enostavna ponavljajoča se dejanja v upravnem postopku. Pooblastilo za vodenje upravnega postopka v zahtevnih upravnih stvareh je lahko po navedeni odredbi oziroma uredbi pridobil le delavec, ki je imel najmanj višjo stopnjo strokovne izobrazbe, 53. člen tega zakona pa dopušča opravljanje vseh geodetskih storitev tudi posameznikom, ki so imeli ob uveljavitvi tega zakona končano srednjo strokovno izobrazbo geodetske smeri in opravljen strokovni izpit ter najmanj 15 let delovnih izkušenj. Ti delavci pa so lahko pridobili po navedenem predpisu le pooblastilo za opravljanje posameznih enostavnih in ponavljajočih se dejanj v upravnem postopku.

53. člen

Ne glede na določbo drugega odstavka 31. člena tega zakona lahko geodetske storitve, ki so podlaga za urejanje mej zemljišč in parcelacijo, izvajajo geodeti, ki so do uveljavitve tega zakona pridobili ali najkasneje v petih letih po uveljavitvi tega zakona pridobijo višjo strokovno izobrazbo geodetske smeri ali srednjo strokovno izobrazbo geodetske smeri ali višjo ali visoko izobrazbo pravne ali upravne smeri oziroma imajo ob uveljavitvi tega zakona končano srednjo strokovno izobrazbo geodetske smeri z opravljenim strokovnim izpitom in najmanj 15 let delovnih izkušenj.

Komentar:

Z 2. odstavkom 31. člena tega zakona je za opravljanje del v izvajanju najbolj strokovno zahtevnih geodetskih storitev, geodetskih storitev, ki so podlaga za urejanje mej in parcelacijo, določen dokaj strog pogoj glede stopnje in smeri strokovne izobrazbe delavcev, ki bodo opravljali ta dela. Zahteva po določeni stopnji in smeri strokovne izobrazbe temelji v namenu zagotovitve višje stopnje strokovnosti izvajanja geodetskih storitev. Poleg te ugotovitve je Ustavno sodišče RS v obrazložitvi svoje odločbe št. U-I-230/00-40 z dne 17.4.2003 še navedlo, da je opredelitev zakonodajalca glede zagotavljanja višje strokovnosti izvajanja geodetskih storitev nedvomno v javnem interesu. Navedeno določilo zagotavlja oziroma predpostavlja visoko strokovno raven izvedbe geodetske storitve, kar terja tudi dejstvo, da se s temi geodetskimi storitvami urejajo v primerih, ko je izvedena geodetska storitev podlaga za urejanje mej parcel, sosedska razmerja lastnikov nepremičnin oziroma ustvarjajo strokovne podlage za urejanje teh odnosov. Ravno zaradi navedenega terja izvajanje del v postopku urejanja mej parcel in parcelacija visoko stopnjo izobrazbe geodetske smeri in znanj pravil geodetskih upravnih postopkov, saj je treba v okviru izvedene geodetske storitve opraviti strokovno presojo in vrednotenje geodetskih podatkov, ki so evidentirani v geodetskih zbirkah podatkov na podlagi izvedenih geodetskih postopkov, ki se glede na obdobja, v katerih so bili izvedeni, razlikujejo po strokovnih metodah geodetskih meritev in opazovanj ter predpisanih teh postopkov. Verjetno je bilo navedeno razlog, da se z 2. odstavkom 31. člena tega zakona zahteva za opravljanje del v izvajanju geodetskih storitev, ki so podlaga za urejanje mej in parcelacijo, od izvajalca teh del zahteva najmanj visoka strokovna izobrazba geodetske smeri in opravljen poseben strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev.

Nedvomno je s 53. členom tega zakona razvrednotena zahteva oziroma utemeljitev zahteve po strokovno višjem nivoju opravljanja del v izvajanju geodetskih storitev. Na podlagi tega določila lahko ne glede na določbo drugega odstavka 31. člena tega zakona izvajajo geodetske storitve, ki so podlaga za urejanje mej in parcelacijo, geodeti, ki:

- so do uveljavitve tega zakona pridobili ali bodo v petih letih po uveljavitvi tega zakona pridobili:

- višjo izobrazbo geodetske smeri ali,
- srednjo strokovno izobrazbo geodetske smeri in višjo ali visoko izobrazbo pravne ali upravne smeri,

- imajo ob uveljavitvi tega zakona končano srednjo strokovno izobrazbo geodetske smeri z opravljenim strokovnim izpitom in najmanj 15 let delovnih izkušenj.

Besedilo tega člena je nomotehnično slabo zapisano in je očitno glede na ostale določbe tega zakona nedosledno uporabljen pojem geodet. V 7. členu tega zakona je namreč navedeno, da se uporablja izraz geodet v določilih tega zakona za posameznika, ki ima v Republiki Sloveniji končan najmanj visokošolski študij geodezije ali v Republiki Sloveniji nostrificirano v tujini pridobljeno diplomu ustreznega visokošolskega študija geodezije. V besedilu 53. člena tega zakona pa je z izrazom geodet očitno mišljen posameznik, ki ima ob uveljavitvi tega zakona končano srednjo strokovno izobrazbo geodetske smeri. Za uporabo navedenega določila tudi ni zahteve, da bi posamezniki, ki bi uveljavljali izjemo po tem določilu, morali ob uveljavitvi tega zakona kot samostojni podjetniki posamezniki na podlagi pogodbe z geodetsko upravo izvajati geodetske storitve oziroma da bi morali s pooblastilom direktorja geodetske uprave za opravljanje posameznih enostavnih in ponavljajočih se del v upravnem postopku kot angažirani pri geodetskem podjetju opravljati dela v izvajanju geodetskih storitev, čeprav bi bilo ravno to smiselno. Za posameznike, ki so do uveljavitve tega zakona ali bodo v patih letih po njegovi uveljavitvi (do 15.2.2006) pridobili višjo izobrazbo geodetske smeri oziroma višjo ali visoko izobrazbo pravne ali upravne smeri se tudi ne zahteva opravljenega strokovnega izpita oziroma pridobljenega pooblastila direktorja geodetske uprave za opravljanje dejanj v geodetskih upravnih postopkih.

Poleg navedenega pa je tudi nelogično in neutemeljeno na podlagi tega člena dovoljeno takojšnje opravljanje del v izvajanju geodetskih storitev posameznikom, ki bodo do 15.2.2006 pridobili višjo izobrazbo geodetske smeri oziroma višjo (pri tem ni zajeta visoka ali univerzitetna izobrazba geodetske smeri) ali visoko izobrazbo pravne ali upravne smeri (ne da bi bila zajeta univerzitetna izobrazba pravne smeri), kar na potrebno znanje iz geodetske stroke ob takojšnjem opravljanju del v izvajanju geodetskih storitev nima vpliva. Poleg tega tudi dejstvo pridobljene strokovne izobrazbe pravne ali upravne smeri na znanje geodetske stroke nima vpliva. Logična posledica do 15.2.2006 neizpolnjene pridobitve strokovne izobrazbe geodetske smeri oziroma višje ali visoke izobrazbe pravne ali upravne smeri bi bila izguba pravice do nadaljnjega opravljanja del v izvajanju geodetskih storitev, kar pa je nasprotno načelu varstva že pridobljenih pravic in dejstva, da bo do 15.2.2006 zadostoval nivo trenutnega znanja geodetske stroke za uspešno izvajanje geodetskih storitev. Dovoljenost opravljanja del v izvajanju geodetskih storitev in določitev roka za pridobitev določene stopnje in smeri strokovne izobrazbe bi bilo smiselno in utemeljeno le v primeru, da se ta možnost nanaša na tiste posameznike, ki so ob uveljavitvi tega zakona ta dela že opravljali po pooblastilu direktorja geodetske uprave za opravljanje posameznih enostavnih in ponavljajočih se del v upravnem postopku, kar pa v 53. členu tega zakona ni določeno.

54. člen

Geodetska uprava odstopi občini na njeno zahtevo načrte in karte ter drugo dokumentacijo v zvezi z nalogami lokalne geodetske službe.

Komentar:

Določilo tega člena je posledica določitve izvirne pristojnosti lokalne geodetske službe na področju geodetske dejavnosti v 28. členu tega zakona oziroma zakonske razmejitve nalog geodetske službe med državno in lokalno geodetsko službo. S tem določilom je urejeno razmerje glede podatkov in zbirk podatkov, katerih vodenje in vzdrževanje je z uveljavitvijo tega zakona v izvirni pristojnosti lokalne geodetske službe, saj je določeno, da geodetska uprava odstopi načrte in karte in drugo dokumentacijo v zvezi z nalogami lokalne geodetske službe občini na njeno zahtevo.

Po 3. členu zakona o katastru komunalnih naprav so vodili in vzdrževali kataster komunalnih naprav za območje občine (zbirni kataster komunalnih naprav) za geodetske zadeve pristojni občinski upravni organi. Skupaj z ostalimi nalogami geodetske službe, ki so jih opravljali za geodetske zadeve pristojni občinski upravni organi, je naloga vodenja in vzdrževanja zbirnega katastra komunalnih naprav prešla na podlagi Zakona o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31.12.1994 opravljali organi občin, na geodetsko upravo kot državnega organa za izvajanje nalog geodetske službe, določenih z Zakonom o geodetski službi. S prevzemom nalog je geodetska uprava prevzela tudi vse zbirke podatkov in arhivsko gradivo, ki je bilo podlaga za evidentiranje podatkov v geodetskih zbirkah podatkov in za evidentiranje sprememb že evidentiranih podatkov in s tem tudi celoten zbirni kataster komunalnih naprav. Z navedenim prevzemom je geodetska uprava od občinskih organov, pristojnih za geodetske zadeve, prevzela v izvajanje tudi zadeve temeljne geodetske izmere, ki so jih izvajali ti organi na

podlagi določila 3. člena Zakona o temeljni geodetski izmeri. V izvajanju nalog temeljne geodetske izmere so bili izdelani tudi topografski načrti v večjem merilu (v merilu 1: 500, 1: 1000, 1: 2000 in 1: 2500), ki pomenijo zbirke podatkov geodetske službe in vodenje katerih je z uveljavitvijo tega zakona v izvorni pristojnosti lokalne geodetske službe.

Organizacija lokalne geodetske službe je naloga posamezne občine, kar pomeni, da se bo ta služba šele organizirala kot nova oblika izvajanja nalog geodetske službe in ne s prevzemom nalog v izvajanje, kot je bil izveden prevzem vseh nalog geodetske službe, izveden z Zakonom o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31.12.1994 opravljali organi občin. Ker je organizacija lokalne geodetske službe v časovnem in organizacijskem smislu odvisna od volje posamezne občine, je logično, da so dani zbirni kataster komunalnih naprav in temeljni topografski načrti občinam na razpolago in da jim bodo odstopljeni na njihovo zahtevo in sicer praviloma takrat, ko bo posamezna občina organizirala lokalno geodetsko službo.

V zvezi z odstopom podatkov zbirnega katastra komunalnih naprav je treba opozoriti na določilo 152. člena Zakona o urejanju prostora. Po tem določilu je za geodetske zadeve pristojen organ, ki je geodetska uprava, izhajajoč iz 4. odstavka 152. člena navedenega zakona, dolžna voditi, v topografski bazi povezljivo z zemljiškim katastrom, zbirne podatke o vrstah in legi omrežij in objektov gospodarske javne infrastrukture, ki so evidentirani v katastru gospodarske javne infrastrukture. S 178. členom navedenega zakona je določen dvoletni rok, ki teče od izdaje predpisa ministra o načinu vzpostavitve in vodenja katastra gospodarske javne infrastrukture in zbirnih podatkov o omrežjih in objektih gospodarske javne infrastrukture, za zagotovitev tehničnih možnosti za vzpostavitev sistema zbirk prostorskih podatkov, kamor sodijo zbirni podatki o vrstah in legi omrežij in objektov gospodarske javne infrastrukture. Minister bi moral izdati naveden podzakonski predpis do konca meseca junija 2003, vendar tega ni storil. Po 20. točki 1. odstavka 2. člena navedenega zakona predstavljajo oziroma so gospodarska javna infrastruktura omrežja, neposredno namenjena izvajanju gospodarskih javnih služb s področja prometa, energetike, komunalnega gospodarstva, upravljanja z vodami in gospodarjenja z drugimi sestavinami naravnega bogastva ali varstva okolja, kakor tudi druga omrežja in objekti v javni rabi. Ker obsega zbirni kataster komunalnih naprav po 2. odstavku 3. člena Zakona o katastru komunalnih naprav podatke o primarnem in sekundarnem omrežju vseh komunalnih naprav s pripadajočimi objekti, predstavlja ta zbirka, v kolikor jo geodetska uprava dejansko vzdržuje, del (verjetno pretežni del) zbirnih podatkov o vrstah in legi omrežij in objektov gospodarske javne infrastrukture, ki jih mora po določilu 152. člena Zakona o urejanju prostora voditi geodetska uprava. Zaradi navedenega bi bilo smiselno pred odstopom zbirnega katastra komunalnih naprav občini njegove podatke uporabiti za vzpostavitev zbirnih podatkov o vrstah in legi omrežij in objektov gospodarske javne infrastrukture in jih šele nato odstopiti občini.

55. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati zakon o geodetski službi (Uradni list SRS, št. 23/76 in 42/86) in se preneha uporabljati zakon o temeljih geodetske dejavnosti, pomembne za vso državo (Uradni list SFRJ, št. 63/90).

56. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

V KOMENTARJU NAVEDENI PREDPISI IN SODBE USTAVNEGA SODIŠČA RS:

- *Okvirna konvencija za varstvo narodnih manjšin (Uradni list RS - mednarodne pogodbe št. 4/98),*

- *Ustava Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 39/91-I, 4/97, 66/00 in 24/03),*
- *Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 63/94, 70/94 in 23/99),*
- *Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 83/01),*
- *Obrtni zakon (Uradni list SRS, št. 35/88 in 24/89),*
- *Stvarnopravni zakonik (Uradni list RS, št. 87/02),*
- *Temeljni zakon o izmeritvi zemljišč in zemljiškem katastru (Uradni list SFRJ, št. 15/65),*
- *Ustavni zakon za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91),*
- *Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 21/95, 9/01 in 30/01-ZCUKPIL),*
- *Zakon o centralnem registru prebivalstva (Uradni list RS, št. 1/94),*
- *Zakon o denacionalizaciji (Uradni list RS, št. 27/91-I, 56/92-odločba US, 13/93-odločba US, 31/93, 24/95-odločba US, 74/95-ZDZVP-1/97-odločba US -13/98-odločba US, 20/97-odločba US, 23/97-odločba US, 49/97-ZZZIND-87/97, 65/98, 79/98-odločba US, 66/00, 66/00-obvezna razlaga in 11/01-odločba US),*
- *Zakon o državni upravi (Uradni list RS, št. 83/03),*
- *Zakon o davčni službi (Uradni list RS, št. 18/96, 36/96, 87/97, 48/98, 26/99, 54/99-ZFPPod, 85/00 in 79/01),*
- *Zakon o delavcih v državnih organih (Uradni list RS, št. 15/90, 5/91, 18/91, 22/91, 2/91-I, 4/93, 18/94-ZRPJZ, 70/97, 87/97-ZPSDP in 38/99),*
- *Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list SRS, št. 14/90 in RS, št. 5/91 in 7/93),*
- *Zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot (Uradni list RS, št. 52/00 in 87/02-SPZ),*
- *Zakon o geodetski službi (Uradni list SRS, št. 23/76 in 42/86),*
- *Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 30/93, 29/94, 82/94, 20/98, 84/89, 54/99, 36/00-ZPDZC in 45/01),*
- *Zakon o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93 in 30/98-ZZLPPO),*
- *Zakon o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 110/02),*
- *Zakon o imenovanju in evidentiranju naselij, ulic in stavb (Uradni list SRS, št. 5/80 in 42/86),*
- *Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 65/02),*
- *Zakon o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 39/00 in 102/00),*
- *Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 56/02 in 110/02-ZDT-B),*
- *Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 55/03-p.b.),*
- *Zakon o katastru komunalnih naprav (Uradni list SRS, št. 26/74, 29/74 in 42/86),*
- *Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 6/94-odločba US, 45/94-odločba US, 57/94, 14/95, 20/95-odločba US, 63/95, 67/95-odločba US, 73/95-odločba US, 39/96-odločba US, 44/96-odločba US, 26/97, 70/97, 10/98, 68/98-odločba US, 74/98, 59/99-odločba US, 70/00, 28/01-odločba US, 87/01-ZSam-1, 51/02),*
- *Zakon o nepravdnem postopku (Uradni list SRS, št. 30/86, 20/88 in 87/02-SPZ),*
- *Zakon o obrambi (Uradni list RS, št. 82/94, 44/97, 87/97, 13/98-odločba US, 87/01-ZMatD, 47/02 in 67/02),*
- *Zakon o organizaciji in delovnem področju republiške uprave (Uradni list RS, št. 27/91),*
- *Zakon o osebni izkaznici (Uradni list RS, št. 75/97)*
- *Zakon o podjetjih (Uradni list SFRJ, št. 77/88, 40/89, 46/90 in 61/90),*
- *Zakon o posebnih pogojih za vpis lastninske pravice na posameznih delih stavb (Uradni list RS, št. 47/03-p.b.),*

- *Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03),*
- *Zakon o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31.12.1994 opravljali organi občin (Uradni list RS, št. 29/95 in 44/90- odločba US),*
- *Zakon o pripravništvu, strokovnih izpitih in izpopolnjevanju strokovne izobrazbe delavcev v državni upravi in pravosodju (Uradni list RS, št. 35/87-p.b. in 39/85),*
- *Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99),*
- *Zakon o raziskovalni dejavnosti (Uradni list RS, št. 8/91-I),*
- *Zakon o sodnem registru (Uradni list RS, št. 13/94),*
- *Zakon o splošnem upravnem postopku /Uradni list RS, št. 80/99, 70/00 in 52/02),*
- *Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list SFRJ, šr. 47/86-p.b.)*
- *Zakon o temeljih geodetske dejavnosti, pomembne za vso državo (Uradni list SFRJ, št. 63/90),*
- *Zakon o temeljni geodetski izmeri (Uradni list SRS, št. 16/74 in 42/86),*
- *Zakon o ugotavljanju vzajemnosti (Uradni list RS, št. 9/99),*
- *Zakon o upravi (Uradni list RS, št. 67/94),*
- *Zakon o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 8/00, 44/00, 81/00, 33/01-ZVet-1, 45/01-ZZVR-1 in 42/02),*
- *Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03),*
- *Zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85, 29/86 in RS, št. 26/90, 3/91, 18/93, 47/93, 71/93, 44/97 in 9/01-ZPPreb),*
- *Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03),*
- *Zakon o ustanovitvi občin in določitvi njihovih območij (Uradni list RS, št. 60/94, 69/94, 56/98, 67/98-odločba US, 72/98-odločba US, 75/98, 52/02),*
- *Zakon o vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 4/93, 71/94-ZODPM, 23/96, 23/99-ZSOVA, 119/00, 30/01-ZODPM-C in 52/02-ZDU-1),*
- *Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 59/99, 57/01 in 59/01),*
- *Zakon o zaposlovanju tujcev in delu tujcev (Uradni list RS, št. 66/00),*
- *Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00-ZPDZC),*
- *Pravilnik o geodetski izkaznici, postopku za njeno izdajo in načinu uporabe (Uradni list RS, št. 113/00),*
- *Pravilnik o izvajanju in organiziranju nadzora Ministrstva za znanost i tehnologijo (Uradni list RS, št. 55/95),*
- *Pravilnik o načinu in postopku vodenja vpisnika samostojnih podjetnikov (Uradni list RS, št. 64/01),*
- *Pravilnik o obrazcih predlogov za vpis podatkov v sodni register (Uradni list RS, št. 18/99 in 25/94),*
- *Pravilnik o opravljanju strokovnih izpitov in preizkusov znanja (Uradni list RS, št. 41/97, 35/02, 54/02),*
- *Pravilnik o pogojih, ki se nanašajo na prostore in tehnično opremo geodetskega podjetja (Uradni list RS, št. 67/00),*
- *Pravilnik o programu posebnega strokovnega izpita za izvajanje geodetskih storitev in o načinu ugotavljanja znanja slovenskega jezika (Uradni list RS, št. 105/02),*
- *Pravilnik o vrstah in vsebini potrdil iz zbirk geodetskih podatkov (Uradni list RS, št. 113/00),*
- *Pravilnik o obliki in vsebini enotnega žiga projektivnih podjetij (Uradni list RS, št. 39/98),*
- *Pravilnik za državno izmeritev II. in III. del (Uradni list FLRJ, št. 9/59),*
- *Uredba o določitvi objektov in okolišev objektov, ki so posebnega pomena za obrambo, in ukrepih za njihovo varovanje (Uradni list RS, št. 7/99 in 67/03),*

- *Uredba o določitvi območnih geodetskih uprav Geodetske uprave Republike Slovenije, njihovih območij in sedežev (Uradni list RS, št. 49/00),*
- *Uredba o izdelavi izmeritve in zemljiškega katastra in njunem vzdrževanju (Uradni list SFRJ, št. 44/67),*
- *Uredba o izobrazbi, ki jo morajo imeti zaposleni za vodenje in odločanje v upravnem postopku in o strokovnem izpitu iz upravnega postopka (Uradni list RS, št. 29/00),*
- *Uredba o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih (Uradni list RS, št. 58/03),*
- *Uredba o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 58/03),*
- *Uredba o skupnih temeljih za notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest v upravnih organih in upravnih enotah (Uradni list RS, št. 8/91-I, 82/94, 16/95, 19/95 in 23/95),*
- *Uredba o tarifah za izdajanje geodetskih podatkov (Uradni list RS, št. 60/02),*
- *Uredba o uvedbi in uporabi standardne klasifikacije dejavnosti (Uradni list RS, št. 2/02),*
- *Odredba o strokovni izobrazbi, ki jo morajo imeti delavci za opravljanje dejanj v upravnem postopku (Uradni list RS, št. 14/88),*
- *Navodilo o začetku uradne uporabe digitalnega katastrskega načrta (Uradni list RS, št. 57/99),*
- *Navodilo za izpolnjevanje listin s podatki o nepremičninah v postopku ugotavljanja vzajemnosti (Uradni list RS, št. 24/99),*
- *Navodilo za ugotavljanje in zamejničenje posestnih meja parcel (Uradni list SRS, št. 2/76 in 6/87),*
- *Sklep o statusnem preoblikovanju Inštituta za geodezijo in fotogrametrijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo v Geodetski inštitut Slovenije (Uradni list RS, št. 84/00)*
- *Statut Inženirske zbornice Slovenije (Uradni list RS, št. 7/97, 11/98 in 52/00),*
- *odločba Ustavnega sodišča RS št. U-I-98/95 (Uradni list RS, št. 44/96),*
- *odločba Ustavnega sodišča RS št. U-I-285/94 (Uradni list RS, št. 20/95),*
- *odločba Ustavnega sodišča RS št. U-I-230/00-11 (Uradni list RS, št. 20/00),*
- *Odločba Ustavnega sodišča RS št. U-I-230/00-40 (Uradni list RS, št. 44/03).*